

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

9 Σεπτεμβρίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3831

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 712/2020*

Λήψη απόφασης επί της προηγούμενης υπ' αρ. 7599/22.11.2019 γνωστοποίησης συγκέντρωσης, κατ' άρθρο 6 παρ. 3 (β) του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την επιχείρηση ADAMA AGRICULTURE B.V. επί της επιχείρησης ΑΛΦΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 22α Μαΐου 2020, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός

Μέλη: Καλλιόπη Μπενετάτου (Αντιπρόεδρος)

Ιωάννης Στεφάτος,

Μαρία Ιωαννίδου,

Μαρία-Ιωάννα Ράντου (Εισηγήτρια),

Σωτήριος Καρκαλάκος και

Αφροδίτη Αδαμάκου, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους Ιωάννη Πετρόγλου.

Ο Εισηγητής Παναγιώτης Φώτης δεν συμμετείχε λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα.

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της προηγούμενης υπ' αρ. 7599/22.11.2019 γνωστοποίησης συγκέντρωσης, κατ' άρθρο 6 παρ. 3 (β) του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την επιχείρηση ADAMA AGRICULTURE B.V. επί της επιχείρησης ΑΛΦΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.

Πριν την έναρξη της συζήτησής, ο Πρόεδρος της Επιτροπής όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο Ηλιάνα Κούτρα, με αναπληρώτρια την Ευαγγελία Ρουμπή.

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε δύο επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: 1) Έκδοση για το ΦΕΚ και 2) Έκδοση για την ADAMA AGRICULTURE B.V. Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (Α' 93), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Β' 54/2013).

Στη συζήτηση της υπόθεσης η νομίμως κλητευθείσα εταιρεία «ADAMA AGRICULTURE B.V.» παραστάθηκε διά των πληρεξουσίων δικηγόρων, Σταμάτιου Δρακακάκη και Ευστάθιου Ορφανουδάκη. Με άδεια του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, παραστάθηκε και ο [...] (εμπορικό στέλεχος της εταιρείας) για να τοποθετηθεί επί τεχνικών ζητημάτων.

Στην αρχή της συζήτησης το λόγο έλαβε η Εισηγήτρια της υπόθεσης, Μαρία Ιωάννα Ράντου, η οποία ανέπτυξε συνοπτικά το περιεχόμενο της υπ' αρ. 3716/8.5.2020 γραπτής Εισήγησης επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση, την έγκριση από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, κατ' άρθρο 8 παρ. 6 του ν. 3959/2011, της από 22.11.2019 και υπ' αρ. 7599 γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης, που αφορά στην απόκτηση από την εταιρεία με την επωνυμία ADAMA AGRICULTURE B.V. αποκλειστικού ελέγχου επί της εταιρείας ΑΛΦΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση δεν αναμένεται να προκαλέσει σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στις υπό κρίση αγορές στις οποίες αφορά.

Ακολούθως, το λόγο έλαβαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της ως άνω εταιρείας, οι οποίοι έδωσαν διευκρινήσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις, που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής και παραιτήθηκαν του δικαιώματός τους για την κατάθεση συμπληρωματικού υπομνήματος.

Η Επιτροπή μετά την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας, αφού αποχώρησαν από την αίθουσα τα ενδιαφερόμενα μέρη και οι υπηρεσιακοί παράγοντες προχώρησε σε διάσκεψη επί τη υπόθεσης με τη συμμετοχή της Εισηγήτριας Μαρίας Ιωάννας Ράντου, η οποία δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, και αφού έλαβε υπόψη την υπ' αρ. 3716/8.5.2020 Εισήγηση, τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, το ισχύον νομικό πλαίσιο,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Περιεχόμενα

- I Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ
- II ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
- III ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
- IV ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΑΓΡΟΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
- V ΔΟΜΗ ΑΓΟΡΑΣ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
- VI ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
- VII ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ
- VIII ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

I Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

I.1 ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

1. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 7599/22.11.2019 έγγραφο, η εταιρεία με την επωνυμία ADAMA AGRICULTURE B.V. (εφεξής «ADAMA» ή «γνωστοποιούσα») γνωστοποίησε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΕΑ»), σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 3959/2011, όπως ισχύει, την απόκτηση από την ίδια του αποκλειστικού ελέγχου επί της εταιρείας ΑΛΦΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (εφεξής «ΑΛΦΑ» ή «εταιρεία-στόχος»).
2. Η γνωστοποιούμενη απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου θα πραγματοποιηθεί δυνάμει της από 15.11.2019 Σύμβασης Δέσμευσης (εφεξής και «Σύμβαση Δέσμευσης»), η οποία συνήφθη μεταξύ του [...], της ADAMA και της ΑΛΦΑ και αφορά στην απόκτηση από την ADAMA, η οποία ήδη κατέχει μειοψηφική συμμετοχή 49% στο μετοχικό κεφάλαιο της ΑΛΦΑ, του συνόλου των υπολοίπων μετοχών (51%), το οποίο επί του παρόντος κατέχει ο [...] (εφεξής και «πωλητής»). Συνεπώς, μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, η ADAMA θα καταστεί αποκλειστική κυρία του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΛΦΑ. Στην εν λόγω Σύμβαση καθορίζονται και οι επιμέρους όροι και προϋποθέσεις της μεταξύ τους συμφωνίας.

I.2 ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ

3. Η επιχειρηματική δραστηριότητα της ΑΛΦΑ συνίσταται, πριν την ολοκλήρωση της συναλλαγής, στις εξής δραστηριότητες:
 - την Δραστηριότητα Παραγωγής Σκευασμάτων και Εφοδιασμού, η οποία αφορά την (κατά παραγγελία) παρασκευή σκευασμάτων (toll-formulation) και τον εφοδιασμό (logistics), και περιλαμβάνει την λειτουργία των εγκαταστάσεων της ΑΛΦΑ στα Οινόφυτα Αττικής, το κέντρο εφοδιασμού της ΑΛΦΑ στην Θεσσαλονίκη, τα συναφή πάγια και τις σχετικές δραστηριότητες, το πελατολόγιο και τους εργαζομένους, οι οποίοι απασχολούνται στην παραγωγή σκευασμάτων και στον εφοδιασμό και
 - την Εμπορική Δραστηριότητα, η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία ενεργητικού: τους πελάτες της Εταιρείας που αγοράζουν προϊόντα φυτοπροστασίας, λιπάσματα, σπόρους και άλλες γεωργικές εισροές· τους εργαζομένους της Εταιρείας που είναι αφοσιωμένοι στην Ε&Α, την εμπορία και τις πωλήσεις των προαναφερθέντων προϊόντων· το σύνολο της πνευματικής ιδιοκτησίας της Εταιρείας (π.χ. εγγραφές προϊόντων και εμπορικά σήματα) που σχετίζονται με την Εμπορική Δραστηριότητα· και όλες τις συμφωνίες της Εταιρείας που αφορούν μόνο την Εμπορική Δραστηριότητα.
4. Σύμφωνα με τη Σύμβαση Δέσμευσης, οι αντισυμβαλλόμενοι συμφώνησαν [...].
5. Έχει ακόμα συμφωνηθεί ότι [...]¹,[...]².[...]³.[...]⁴.[...]⁵ [...]⁶.

¹ Βλ. Άρθρο 4.2, άρθρο 6.1.1.1 και Παράρτημα 6.1.1.1 της Σύμβασης. [...].

Ι.3 ΛΟΓΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

6. Ως προς τους στρατηγικούς και οικονομικούς λόγους που δικαιολογούν την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι ο πωλητής των μετοχών της ΑΛΦΑ, [...]. Σε ό, τι αφορά την ADAMA, ενόψει του ότι ήδη κατέχει μειοψηφική συμμετοχή ποσοστού 49% στην ΑΛΦΑ και πωλεί τα περισσότερα προϊόντα προστασίας καλλιεργειών της στην Ελλάδα μέσω της ΑΛΦΑ, ως διανομέα της, επιθυμεί να αποκτήσει τις μετοχές του [...] και συνεπώς να αποκτήσει τον έλεγχο επί της ΑΛΦΑ. Η απόκτηση από την ADAMA του ελέγχου της ΑΛΦΑ, θα της επιτρέψει, σύμφωνα με την γνωστοποιούσα, να:

[...].

- να καθετοποιηθεί στην αγορά της επόμενης οικονομικής βαθμίδας για την διανομή των προϊόντων της στην Ελλάδα (όπως και έτεροι ανταγωνιστές της, οι οποίοι διαθέτουν τις δικές τους εταιρείες πωλήσεων στην Ελλάδα)
- [...] και
- να τελειοποιήσει τις επιχειρησιακές διαδικασίες της ΑΛΦΑ δημιουργώντας συνέργειες μέσω της συμπερίληψης της ΑΛΦΑ στο σύστημα Enterprise Resource Planning ("ERP")⁷ της ADAMA.

Ι.4 ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Ι.4.1 Η ΑΠΟΚΤΩΣΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ADAMA AGRICULTURE BV ΚΑΙ Ο ΟΜΙΛΟΣ CHEMCHINA

7. Η αποκτώσα εταιρεία ADAMA AGRICULTURE BV έχει έδρα στην Ολλανδία και είναι 100% θυγατρική της εταιρείας ADAMA AGRICULTURAL SOLUTIONS LTD με έδρα στο Ισραήλ, η οποία με τη σειρά της είναι θυγατρική της εταιρείας ADAMA LTD με έδρα την Κίνα. Η τελευταία είναι η μητρική των εταιρειών του ομίλου ADAMA [...] και απώτατη μητρική του ομίλου CHEMCHINA.
8. Ο όμιλος CHEMCHINA (ειδικότερα δε, η εταιρεία China National Agrochemical Corporation Limited) δραστηριοποιείται στον τομέα των αγροχημικών προϊόντων μέσω της εταιρείας ADAMA LTD (και των θυγατρικών αυτής) και της εταιρείας SYNGENTA AG (και των θυγατρικών αυτής)⁸.

² Βλ. Παράρτημα 6.1.1.1 της Σύμβασης.

³ Βλ. άρθρο 4.2 της Σύμβασης.

⁴ Βλ. άρθρο 6.1.1.3 και Παράρτημα 6.1.1.3 της Σύμβασης.

⁵ Βλ. Παράρτημα 6.1.1.3 της Σύμβασης. Βλ. και 2260/17.3.2020 επιστολή της γνωστοποιούσας σχετικά με [...].

⁶ Βλ. Παράρτημα 6.1.1.3 της Σύμβασης. Βλ. και 2260/17.3.2020 επιστολή της γνωστοποιούσας σχετικά με [...].

⁷ Το "ERP" είναι λογισμικό για την διαχείριση των επιχειρησιακών διαδικασιών, που επιτρέπει σε μία επιχείρηση να χρησιμοποιεί ένα σύστημα ολοκληρωμένων εφαρμογών για την διαχείριση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και να αυτοματοποιεί διάφορες διαδικασίες διοικητικής υποστήριξης σχετιζόμενες με την τεχνολογία, τις υπηρεσίες και τους ανθρώπινους πόρους.

⁸ Το 2017 ο όμιλος CHEMCHINA, μέσω της θυγατρικής του CNAC, απέκτησε το σύνολο των μετοχών της εταιρείας SYNGENTA AG (βλ. σχετικά απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής Ε.Επ.) Μ.7962 – CHEMCHINA/ SYNGENTA).

9. Ο όμιλος ADAMA, με μητρική την εταιρεία ADAMA LTD, δραστηριοποιείται παγκοσμίως στην παραγωγή και προμήθεια προϊόντων φυτοπροστασίας καλλιεργειών (εντομοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, μυκητοκτόνα, ρυθμιστές ανάπτυξης φυτών) (εφεξής και για λόγους συντομίας τα προϊόντα φυτοπροστασίας καλλιεργειών θα αναφέρονται και ως «ΠΠΚ»), και προϊόντων για το γρασίδι και κηπευτικών προϊόντων. Επίσης, πωλεί δραστικές ουσίες, που χρησιμοποιούνται στην παρασκευή των σκευασμάτων ΠΠΚ.
10. Ο όμιλος SYNGENTA, με μητρική την εταιρεία SYNGENTA AG, δραστηριοποιείται παγκοσμίως στην παραγωγή και προμήθεια ΠΠΚ, σπόρων και προϊόντων για το γρασίδι και κηπευτικών προϊόντων κ.α., σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, καθώς και στην έρευνα και ανάπτυξη, παραγωγή και εμπορία μιας μεγάλης γκάμας προϊόντων φυτοπροστασίας και σπόρων.
11. Επισημαίνεται ότι ο όμιλος CHEMCHINA δραστηριοποιείται παγκοσμίως, πέραν του τομέα των αγροχημικών που αναφέρθηκε ανωτέρω, και στους τομείς των νέων χημικών υλικών και εξειδικευμένων χημικών, βασικών χημικών, ελαστικών και γομών και χημικού εξοπλισμού και στην επεξεργασία ελαίων.
12. Στην Ελλάδα, ο όμιλος CHEMCHINA δραστηριοποιείται στον τομέα των αγροχημικών μέσω των (θυγατρικών του) ομίλων ADAMA και SYNGENTA. Ειδικότερα:
 - στην εθνική αγορά, ο όμιλος ADAMA προμηθεύει προϊόντα φυτοπροστασίας και προϊόντα για το γρασίδι και κηπευτικά προϊόντα. Τα προϊόντα του ομίλου ADAMA διακινούνται (*de facto*) αποκλειστικά από την εταιρεία-στόχο ΑΛΦΑ⁹. Σύμφωνα με την γνωστοποιούσα, ο όμιλος ADAMA δεν παράγει κάποιο προϊόν και δεν διαθέτει θυγατρικές εταιρείες στην Ελλάδα και
 - στην εθνική αγορά ο όμιλος SYNGENTA δραστηριοποιείται μέσω της θυγατρικής του, SYNGENTA HELLAS AEBE (εφεξής και «SYNGENTA HELLAS»). Η SYNGENTA HELLAS πωλεί στην εγχώρια αγορά προϊόντα φυτοπροστασίας, σπόρους και προϊόντα για το γρασίδι και κηπευτικά προϊόντα κ.α. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, ο όμιλος SYNGENTA δεν παράγει κάποιο προϊόν και δεν διαθέτει άλλες θυγατρικές εταιρείες στην Ελλάδα, πλην της SYNGENTA HELLAS.
13. Σύμφωνα με τη Γνωστοποίηση, οι εταιρείες ADAMA και SYNGENTA δεν διαθέτουν μέλη στα διοικητικά ή τα εποπτικά τους όργανα, τα οποία να είναι ταυτόχρονα μέλη οργάνων διοίκησης ή των εποπτικών οργάνων των λοιπών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις επηρεαζόμενες αγορές.

1.4.2 Η ΑΠΟΚΤΩΜΕΝΗ – ΑΛΦΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ ΑΕ

14. Η εταιρεία ΑΛΦΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ ΑΕ ιδρύθηκε το 1986 από τον [...] ως αντιπροσωπεία εισαγωγής γεωργικών εφοδίων¹⁰. Όπως προαναφέρθηκε, το 51% του μετοχικού κεφαλαίου της ανήκει σήμερα στον [...], ο οποίος και ασκεί επί του παρόντος αποκλειστικό έλεγχο επί της εταιρείας, ενώ το υπόλοιπο 49% ανήκει στην εταιρεία ADAMA AGRICULTURE B.V.

⁹ Ειδικότερα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο έντυπο Γνωστοποίησης, [...].
¹⁰ Βλ. σχετικά την ιστοσελίδα της εταιρείας: <https://www.alfagro.gr/etairia/>.

15. Η εταιρεία ΑΛΦΑ δραστηριοποιείται στην εγχώρια αγορά στην εμπορία/διανομή α) προϊόντων φυτοπροστασίας καλλιεργειών (εντομοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, μυκητοκτόνα, ρυθμιστές ανάπτυξης φυτών), β) σπόρων (ηλιόσπορους, σπόρους καλαμποκιού, σπόρους βαμβακιού, σπόρους γρασιδιού και γκαζόν, σπόρους σιτηρών, σπόρους λαχανικών, σπόρους μηδικής, σπόρους ελαιοκράμβης και σπόρους σόγιας), γ) προϊόντων γρασιδιού και κηπευτικών προϊόντων (εντομοκτόνα πολλαπλών χρήσεων για επαγγελματική χρήση, τρωκτικοκτόνα για επαγγελματική χρήση, προϊόντα για την καταπολέμηση των κατσαρίδων για επαγγελματική χρήση), δ) λιπασμάτων (αζωτούχα λιπάσματα, φωσφορικά λιπάσματα, καλιούχα λιπάσματα, σύνθετα λιπάσματα, ειδικά λιπάσματα).
16. Παράλληλα, η εταιρεία ΑΛΦΑ δραστηριοποιείται στην παραγωγή σκευασμάτων και εφοδιασμού (δηλαδή την κατά παραγγελία παραγωγή σκευασμάτων («toll-formulation»), τη συσκευασία, την αποθήκευση και τη μεταφορά προϊόντων τρίτων μερών (ΠΠΚ, σπόρων, λιπασμάτων, προϊόντων γρασιδιού και κηπευτικών προϊόντων)¹¹.
17. Η εταιρεία ΑΛΦΑ διανέμει στην εγχώρια αγορά τα προϊόντα του ομίλου ADAMA κατ' αποκλειστικότητα, ενώ παράλληλα εμπορεύεται και προϊόντα ΠΠΚ τρίτων προμηθευτών.
18. Τέλος, σημειώνεται ότι η εταιρεία ΑΛΦΑ έχει μια μόνο θυγατρική εταιρεία, με επωνυμία «AGRIBUL LTD» και έδρα τη Βουλγαρία, η οποία δραστηριοποιείται στην εμπορία γεωργικών προϊόντων (τα οποία προμηθεύεται κυρίως από εταιρείες του ομίλου ADAMA).
19. Σύμφωνα με τη Γνωστοποίηση, η ΑΛΦΑ δεν διαθέτει μέλη στα διοικητικά ή τα εποπτικά της όργανα, τα οποία να είναι ταυτόχρονα μέλη οργάνων διοίκησης ή των εποπτικών οργάνων των λοιπών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις επηρεαζόμενες αγορές.

1.4.3 ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ - ΚΥΚΛΟΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

20. Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω και επισημαίνεται από τη γνωστοποιούσα, για τις ανάγκες εξέτασης της υπό κρίση πράξης, ως συμμετέχοντα μέρη λογίζονται αφενός ο όμιλος CHEMCHINA, στον οποίο ανήκουν η αμέσως αποκτώσα εταιρεία, ADAMA AGRICULTURE B.V., καθώς και οι εταιρείες του ομίλου SYNGENTA, και αφετέρου η αποκτώμενη ΑΛΦΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ ΑΕ¹².
21. Ο κύκλος εργασιών καθεμίας από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις στην υπό κρίση πράξη το τελευταίο οικονομικό έτος (χρήση 1.1.-31.12.2018), στην παγκόσμια και ελληνική αγορά, είχε, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 ν. 3959/2011, όπως ισχύει, ως εξής:

Πίνακας 1: Κύκλοι εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων

2018	Παγκόσμια αγορά (εκ. €)	Ελληνική επικράτεια (εκ. €)
Όμιλος CHEMCHINA	[...]	[...]
Όμιλος ADAMA	[...]	[...]

¹¹ Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα το έτος 2018 περίπου το [...] του κύκλου εργασιών της ΑΛΦΑ προερχόταν από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.

¹² Βλ. σχετ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων C95/32, 16.4.2008 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρ. 135 (εφεξής «Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση»).

Όμιλος SYNGENTA	[...]	[...]
ΑΛΦΑ	[...]	[...]

Πηγή: Στοιχεία προσκομισθέντα από την γνωστοποιούσα εταιρεία (αριθ. πρωτ. 7599/22.11.2019)

II ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

II.1 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

22. Κατά το άρθρο 5 παρ. 2 στοιχείο β' του ν. 3959/2011, συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται όταν επέρχεται μόνιμη μεταβολή ως προς τα πρόσωπα (φυσικά ή νομικά) που ασκούν έλεγχο επί της αποκτώμενης εταιρείας. Τούτο συντρέχει στην περίπτωση κατά την οποία ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων, με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 3 του ίδιου νόμου, ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών.
23. Συγκέντρωση δύναται να επέλθει κατά κύριο λόγο με δύο τρόπους: (α) είτε με τη συγχώνευση δύο ή περισσότερων προηγούμενων ανεξάρτητων επιχειρήσεων (β) είτε με την απόκτηση του ελέγχου στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων¹³. Η έννοια του ελέγχου ορίζεται ως η δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης. Το κατά πόσον μια πράξη οδηγεί σε απόκτηση ελέγχου εξαρτάται από ορισμένα νομικά και/ή πραγματικά στοιχεία (*de jure/de facto*)¹⁴.
24. Ο έλεγχος διακρίνεται σε: α) αποκλειστικό, όταν μία και μόνη επιχείρηση μπορεί να επηρεάσει καθοριστικά μία άλλη επιχείρηση¹⁵, και β) κοινό, όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις ή πρόσωπα έχουν τη δυνατότητα να ασκούν αποφασιστική επιρροή σε μία άλλη επιχείρηση¹⁶. Κρίσιμο στοιχείο για την απόκτηση κοινού ελέγχου είναι η δυνατότητα άσκησης αποφασιστικής επιρροής σε μια άλλη επιχείρηση, ήτοι η εξουσία αναστολής ενεργειών που καθορίζουν την εμπορική στρατηγική συμπεριφορά μιας επιχείρησης και η συνακόλουθη δυνατότητα πρόκλησης «αδιεξόδου»¹⁷.
25. Εν προκειμένω, ο [...], ιδρυτής, σημερινός πλειοψηφών μέτοχος και πωλητής, ασκεί αποκλειστικό έλεγχο επί της ΑΛΦΑ¹⁸. Η εξαγορά από την ADAMA του λοιπού μετοχικού κεφαλαίου της ΑΛΦΑ το οποίο κατέχει ο πωλητής [...], συνιστά περίπτωση μεταβολής του ελέγχου επί μιας προηγούμεως λειτουργικά αυτόνομης επιχείρησης με

¹³ Βλ. άρθρο 5 παρ. 3 του ν. 3959/2011.

¹⁴ Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση, παρ. 17.

¹⁵ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 54.

¹⁶ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 62.

¹⁷ Βλ. Υπόθεση T-282/02, *Cementbouw v. Commission*, EU:T:2006:64, σκ. 42.

¹⁸ Συγκεκριμένα, έχει την εξουσία διορισμού της πλειοψηφίας των μελών του Δ.Σ. (4 από τα 7, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου του Δ.Σ.). Περαιτέρω, παρόλο που καταρχήν απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία για την έγκριση του ετήσιου επιχειρηματικού σχεδίου, του προϋπολογισμού και των οικονομικών καταστάσεων, εντέλει και αυτές οι αποφάσεις δύναται να εγκριθούν και με απλή πλειοψηφία (βλ. την από 13.7.2005 τροποποίηση της σύμβασης πώλησης μετοχών και συμφωνίας μετόχων, [...]) - ιδίως άρθρο 5.4.16 και 5.4.17). Κατά τα λοιπά, αυξημένη πλειοψηφία απαιτείται ιδίως σε περιπτώσεις λήψης αποφάσεων σχετικά με επενδύσεις που αντιστοιχούν στη συνήθη προστασία των συμφερόντων του μειοψηφούντος μετόχου.

την απόκτηση του αποκλειστικού ελέγχου, με το πλέον σύνηθες μέσο απόκτησης ελέγχου, ήτοι την απόκτηση μετοχών¹⁹. Συνεπώς, σε συνέχεια της συναλλαγής, η ADAMA θα καταστεί κυρία του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΛΦΑ, [...]. Συνεπώς, η απόκτηση του 100% των μετοχών της ΑΛΦΑ συνεπάγεται την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επ' αυτής και αποτελεί συγκέντρωση επιχειρήσεων, υπό την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχείο β' του ν. 3959/2011.

II.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΕΑ

26. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 3959/2011, όπως ισχύει, μια συγκέντρωση πρέπει να γνωστοποιείται στην Ε.Α. όταν α) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση ανέρχεται στην παγκόσμια αγορά σε τουλάχιστον 150 εκατομμύρια ευρώ και β) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμιά χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 15 εκατομμυρίων ευρώ στην ελληνική αγορά.
27. Εν προκειμένω, η υπό εξέταση συγκέντρωση υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα από τη γνωστοποιούσα στοιχεία, πληρούνται τα κριτήρια του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει. Η εθνική διάσταση της συγκέντρωσης προκύπτει, σύμφωνα με το νόμο, από τον προσδιορισμό του κύκλου εργασιών όλων των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη γνωστοποίηση, ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του οικονομικού έτους 2018 για τον όμιλο CHEMCHINA ανήλθε περίπου σε [...] ευρώ και για την ΑΛΦΑ σε [...]. ευρώ. Ο δε κύκλος εργασιών των ανωτέρω στην ελληνική αγορά για το ίδιο οικονομικό έτος ανήλθε περίπου σε [...] ευρώ και σε [...] ευρώ αντίστοιχα. Περαιτέρω, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν έχει ενωσιακή διάσταση, καθώς οι κύκλοι εργασιών των μερών δεν υπερβαίνουν τα κατώφλια του κύκλου εργασιών του άρθρου 1 του Κανονισμού ΕΚ 139/2004. Ενόψει των ανωτέρω, η παρούσα γνωστοποίηση υποβάλλεται αρμοδίως ενώπιον της ΕΑ.

II.3 ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ, ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΗΚΟΝΤΟΣ ΤΗΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

28. Η υπόχρεη προς γνωστοποίηση ADAMA υπέβαλε στην ΕΑ έντυπο γνωστοποίησης (αριθ. πρωτ. 7599) την 22.11.2019, ήτοι εντός τριάντα (30) ημερών από τη σύναψη της Σύμβασης Δέσμευσης της 15.11.2019 μεταξύ της γνωστοποιούσας εταιρείας, του πωλητή, [...], και της ΑΛΦΑ, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 3959/2011. Με την ως άνω γνωστοποίηση συνυποβλήθηκε το προβλεπόμενο στο άρθρο 45 παρ. 1 του Ν. 3959/2011 παράβολο.
29. Η γνωστοποιηθείσα πράξη δημοσιεύθηκε την 23.11.2019 στην ημερήσια οικονομική εφημερίδα πανελλαδικής κυκλοφορίας «Η Καθημερινή», κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ. 6 του Ν. 3959/2011 και στην απόφαση ΕΑ.558/VII/2013. Συνεπώς, η εν λόγω γνωστοποίηση θεωρείται εμπρόθεσμη και παραδεκτή.

¹⁹

Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση, παρ. 17.

30. Ενόψει του ότι το ανωτέρω έντυπο γνωστοποίησης δεν είχε συμπληρωθεί πλήρως, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής «ΓΔΑ») απέστειλε την υπ' αριθ. πρωτ. 7903/3.12.2019 επιστολή προς την εταιρεία ADAMA, με την οποία αιτήθηκε από τη γνωστοποιούσα επιχείρηση τη συμπλήρωση της ως άνω αρχικής γνωστοποίησης, κατά τα προβλεπόμενα στο εδ. β' της παρ. 11 του άρθρου 8 του Ν. 3959/2011, προκειμένου να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση της γνωστοποιούμενης συγκέντρωσης. Η γνωστοποιούσα απάντησε σχετικώς με τις από 20.12.2019 και 15.01.2020 επιστολές παροχής στοιχείων, επί των οποίων η ΓΔΑ ζήτησε εκ νέου διευκρινίσεις και συμπληρωματικά στοιχεία με την υπ' αριθμ. πρωτ. 393/17.01.2020 επιστολή της, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 11 και 12 και το άρθρο 38 του Ν. 3959/2011. Η γνωστοποιούσα απάντησε σχετικώς με την από 19.02.2020 επιστολή της, με την οποία παρείχε διευκρινίσεις και συμπληρωματικά στοιχεία.
31. Κατά συνέπεια, ως ημερομηνία προσήκουσας γνωστοποίησης θεωρείται η 19.02.2020 και ως καταληκτική ημερομηνία για την έκδοση της Απόφασης σε σχέση με την κίνηση της διαδικασίας πλήρους διερεύνησης (άρθρο 8 παρ. 4 και 11 του ν. 3959/2011) η 20.03.2020.
32. Με την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 2300/18.03.2020 απόφαση της Αντιπροέδρου της ΕΑ²⁰ απεφασίσθη η κίνηση της διαδικασίας πλήρους διερεύνησης της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 4 του Ν. 3959/2011, καθώς διαπιστώθηκε ότι η εν λόγω συγκέντρωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 3959/2011 και προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού σε ορισμένες από τις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά. Ως εκ τούτου, καταληκτική ημερομηνία για την εισαγωγή της υπόθεσης στην ΕΑ ήταν η 4.5.2020²¹. Ωστόσο, η γνωστοποιούσα, στο πλαίσιο νέας αλληλογραφίας για την προσκόμιση πρόσθετων στοιχείων²², με την με αρ. πρωτ. 3084/16.4.2020 επιστολή συμφώνησε σε παράταση της ως άνω προθεσμίας μέχρι τις 8.5.2020²³. Κατόπιν των ανωτέρω, η προθεσμία έκδοσης απόφασης της ΕΑ επί της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης παρέρχεται στις 16.6.2020.
33. Σημειωτέον ότι ήδη πριν την κίνηση της διαδικασίας πλήρους διερεύνησης της υπόθεσης, η ΓΔΑ με επιστολές της προς τις ανταγωνίστριες επιχειρήσεις των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, ζήτησε την παροχή στοιχείων για να συμπληρωθεί ο φάκελος της υπόθεσης και να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση της γνωστοποιηθείσας πράξης όσον αφορά στα αποτελέσματά της στις επιμέρους αγορές²⁴.

²⁰ Η οποία κοινοποιήθηκε στις συμμετέχουσες στις 18.03.2020.

²¹ Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8, παρ. 4 του ν. 3959/2011.

²² Βλ. τις με αρ. 3048/15.4.2020 και 3104/16.4.2020 νέες προσκομίσεις της γνωστοποιούσας σε συνέχεια της με αρ. 2835/9.4.2020 επιστολής της ΓΔΑ.

²³ Βλ. συναφώς άρθρο 8 παρ. 11 περ α) Ν.3959/2011 αναφορικά με την παράταση προθεσμιών.

²⁴ Βλ. τις με αρ. πρωτ. 1701 – 1716/28.2.2020 επιστολές. Η Υπηρεσία έλαβε τις ακόλουθες απαντήσεις: 2131/13.3.2020 από την εταιρεία AGRIS ΑΕ, 2367/19.3.2020 από την εταιρεία AGROTECHNICA, 2440/23.3.2020 από την εταιρεία AGROLOGY ABEE, 2503/27.3.2020 και 2502/27.3.2020 από την εταιρεία ΕΛΑΝΚΟ ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ, 2566/30.3.2020 από την εταιρεία ΝΤΥ ΠΟΝΤ ΕΛΛΑΣ ΑΕ, 2573/31.3.2020 από την εταιρεία BASF ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ, 2504/27.3.2020 από την εταιρεία ΒΑΥΕΡ ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ, 2579/31.3.2020 από την εταιρεία Κ.&Ν. ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ ΑΒΕΕ, 2873/8.4.2020 και 3199/23.4.2020 από την εταιρεία GREENFARM ΧΗΜΙΚΑ ΑΕ (NUFARM), 2736/6.4.2020 από την εταιρεία ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ ΑΕ, 2565/30.03.2020 από την εταιρεία PIONEER HI-BRED HELLAS (CORTEVA), 2766/7.4.2020 από την εταιρεία ΣΠΥΡΟΥ και

III ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

III.1 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

34. **Οριζόντιες** είναι οι συγκεντρώσεις, στις οποίες συμμετέχουν επιχειρήσεις που αποτελούν πραγματικούς ή δυνητικούς ανταγωνιστές στην ίδια σχετική αγορά²⁵.
35. Δύο είναι οι βασικοί τρόποι με τους οποίους οι οριζόντιες συγκεντρώσεις ενδέχεται να εμποδίσουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης: α) καταργώντας σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες ως εκ τούτου θα έχουν αυξημένη ισχύ στην αγορά, χωρίς να καταφύγουν σε συντονισμό της συμπεριφοράς τους (επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς)²⁶. β) μεταβάλλοντας τη φύση του ανταγωνισμού ούτως ώστε επιχειρήσεις που προηγουμένως δεν συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους, να είναι πλέον πολύ πιθανότερο να τη συντονίζουν και να αυξάνουν τις τιμές ή με άλλο τρόπο να βλάπτουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Μια συγκέντρωση μπορεί επίσης να καταστήσει τον συντονισμό ευκολότερο, σταθερότερο ή αποτελεσματικότερο για τις επιχειρήσεις που συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους και πριν από τη συγκέντρωση (επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς)²⁷.
36. Παράλληλα, συγκεντρώσεις με **κάθετη** διάσταση είναι οι συγκεντρώσεις στις οποίες συμμετέχουν επιχειρήσεις που λειτουργούν σε διαφορετικά επίπεδα της αλυσίδας εφοδιασμού²⁸.
37. Δύο είναι οι βασικοί τρόποι με τους οποίους οι μη οριζόντιες (κάθετες) συγκεντρώσεις ενδέχεται να εμποδίσουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό: α) μέσω της πρόκλησης μη συντονισμένων αποτελεσμάτων και β) μέσω της πρόκλησης συντονισμένων αποτελεσμάτων (επηρεασμού δηλαδή της δυνατότητας συντονισμού των επιχειρήσεων στη σχετική αγορά που δραστηριοποιούνται)²⁹. Σε σχέση με την ενδεχόμενη πρόκληση μη συντονισμένων αποτελεσμάτων, μια συγκέντρωση θεωρείται ότι έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό από την αγορά όταν η πρόσβαση πραγματικών ή δυνητικών ανταγωνιστών σε προμήθειες ή αγορές εμποδίζεται ή καταργείται λόγω της συγκέντρωσης, μειώνοντας με τον τρόπο αυτό την ικανότητα ή/και τα κίνητρα των εν λόγω εταιρειών να ανταγωνισθούν η μια την άλλη. Διακρίνονται δύο μορφές αποκλεισμού από την αγορά: Στην πρώτη, η συγκέντρωση ενδέχεται να αυξήσει το

3665/8.5.2020 από την εταιρεία ARYSTA. Εφεξής και για λόγους συντομίας η παραπομπή στις εν λόγω απαντήσεις θα γίνεται με αναφορά στην επωνυμία της εταιρείας.

²⁵ Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (εφεξής «Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων»), ΕΕ C 31 της 5.2.2004, σ.5, παρ. 5. Οι ως άνω σχετικές Κατευθυντήριες Γραμμές ακολουθούνται και από την ΕΑ κατά την ερμηνεία και εφαρμογή του ουσιαστικού κριτηρίου των οριζόντιων συγκεντρώσεων.

²⁶ Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων, ό.π., παρ. 22.

²⁷ Ό.π. Βλ. επίσης πιο πρόσφατες Αποφάσεις ΕΑ, με παραπομπή σε περαιτέρω εθνική και ενωσιακή νομολογία: 607/2015, σκ. 45-46, 605/2015, σκ. 49-53.

²⁸ Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (εφεξής «Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση μη οριζόντιων συγκεντρώσεων»), ΕΕ C 265 της 18.10.2008, σ. 5, παρ. 4.

²⁹ Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση μη οριζόντιων συγκεντρώσεων, ό.π., παρ. 17.

κόστος των ανταγωνιστών που δραστηριοποιούνται σε αγορά επόμενης οικονομικής βαθμίδας περιορίζοντας την πρόσβασή τους σε σημαντικές εισροές (αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε εισροές). Στη δεύτερη, η συγκέντρωση ενδέχεται να δημιουργήσει εμπόδια εισόδου στην αγορά σε ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται σε αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας περιορίζοντας την πρόσβασή τους σε επαρκή πελατειακή βάση (αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες). Μέσω της κάθετης ολοκλήρωσης, η συγχωνευθείσα επιχείρηση ενδέχεται να αποκτήσει πρόσβαση σε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες των ανταγωνιστών της που δραστηριοποιούνται στις αγορές προηγούμενης ή επόμενης οικονομικής βαθμίδας³⁰.

38. Στην πράξη, οι συγκεντρώσεις μπορούν να έχουν τόσο οριζόντιες όσο και μη οριζόντιες συνέπειες³¹.
39. Κατά την εκτίμηση των οριζόντιων και μη συνεπειών μιας συγκέντρωσης, η ΕΑ λαμβάνει υπόψη της έναν αριθμό παραγόντων και συνθηκών οι οποίοι/ες εκτίθενται αναλυτικά, τόσο στις σχετικές Κατευθυντήριες Γραμμές όσο και στη σχετική νομολογία ΕΑ. Οι εν λόγω παράγοντες δεν αξιολογούνται μηχανικά, αλλά σε κάθε περίπτωση η ανάλυση από πλευράς ανταγωνισμού βασίζεται σε μία γενική αξιολόγηση των προβλεπόμενων επιπτώσεων της συγκέντρωσης λαμβάνοντας υπόψη τους εκάστοτε σχετικούς παράγοντες και τις ειδικότερες συνθήκες της κάθε υπόθεσης.

III.2 ΣΥΣΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

40. Οι συγκεντρώσεις εταιρειών ετερογενών δραστηριοτήτων είναι συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων των οποίων η μεταξύ τους σχέση δεν είναι ούτε οριζόντια (ανταγωνιστές στην ίδια σχετική αγορά) ούτε κάθετη (προμηθευτές ή πελάτες). Στην πράξη, πρόκειται για συγκεντρώσεις μεταξύ εταιρειών οι οποίες δραστηριοποιούνται σε στενά σχετιζόμενες αγορές (π.χ. συγκεντρώσεις μεταξύ προμηθευτών συμπληρωματικών προϊόντων ή προϊόντων που ανήκουν σε ένα φάσμα προϊόντων που αγοράζονται γενικά από το ίδιο σύνολο καταναλωτών για ίδια τελική χρήση).
41. Οι συγκεντρώσεις αυτές δύνανται να προκαλέσουν επιπτώσεις μη συντονισμένης και συντονισμένης συμπεριφοράς³².
42. Το κύριο πρόβλημα στο πλαίσιο των συγκεντρώσεων εταιρειών ετερογενών δραστηριοτήτων αφορά τον αποκλεισμό από την αγορά. Ο συνδυασμός προϊόντων σε συναφείς αγορές ενδέχεται να παράσχει στη νέα οντότητα την ικανότητα και το κίνητρο να χρησιμοποιήσει την ισχυρή θέση που κατέχει σε μια αγορά σε μια άλλη αγορά μέσω ρητρών συνδεδεμένης ή ομαδικής πώλησης ή άλλων πρακτικών αποκλεισμού («μεταμόχλευση δύναμης σε άλλη αγορά»). Οι δεσμεύσεις και οι ομαδικές πωλήσεις είναι αφεαυτών συνηθισμένες πρακτικές που συχνά δεν έχουν καμία δυσμενή επίπτωση στον ανταγωνισμό και εφαρμόζονται συχνά προκειμένου να καταστεί δυνατή η παροχή καλύτερων προϊόντων ή προσφορών αποδοτικών από άποψη κόστους. Παρ' όλα αυτά, σε

³⁰ *Ibid*, παρ., 28 επ.

³¹ Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση μη οριζόντιων συγκεντρώσεων, ό.π., παρ. 7.

³² Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση μη οριζόντιων συγκεντρώσεων, σημεία 91-121.

ορισμένες περιπτώσεις, οι εν λόγω πρακτικές ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της ικανότητας ή του κινήτρου των πραγματικών ή δυνητικών ανταγωνιστών να ασκήσουν ανταγωνισμό. Το γεγονός αυτό ενδέχεται να μειώσει τις ανταγωνιστικές πιέσεις στη νέα οντότητα, επιτρέποντάς της να αυξήσει τις τιμές της.

43. Κατά την αξιολόγηση της πιθανότητας ενός τέτοιου σεναρίου, πρέπει να εξετάζονται τόσο η ικανότητα, όσο και το οικονομικό κίνητρο της νέας οντότητας να αποκλείσει τους ανταγωνιστές της, καθώς και ο σημαντικός επιζήμιος αντίκτυπος που θα έχει μια στρατηγική δημιουργίας εμποδίων εισόδου στην αγορά στον ανταγωνισμό, προκαλώντας ζημία στους καταναλωτές.
44. Περαιτέρω, οι συνέπειες για τον ανταγωνισμό πρέπει να αξιολογηθούν υπό το πρίσμα αντισταθμιστικών παραγόντων, όπως η ύπαρξη αντισταθμιστικής διαπραγματευτικής δύναμης των αγοραστών ή το ενδεχόμενο μία είσοδος στην αγορά να διατηρήσει αποτελεσματικό ανταγωνισμό στις αγορές προηγούμενης ή επόμενης οικονομικής βαθμίδας.
45. Οι συγκεντρώσεις εταιρειών ετερογενών δραστηριοτήτων ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να διευκολύνουν τον επιζήμιο για τον ανταγωνισμό συντονισμό στις αγορές, ακόμη και απουσία συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής κατά την έννοια του άρθρου 101 ΣΛΕΕ. Το πλαίσιο που περιγράφεται ανωτέρω για τα συντονισμένα αποτελέσματα στις οριζόντιες συγκεντρώσεις ισχύει επίσης στην προκειμένη περίπτωση.

IV ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΑΓΡΟΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

IV.1 Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

46. Ο όμιλος CHEMCHINA δραστηριοποιείται παγκοσμίως, μέσω των ομίλων του ADAMA και SYNGENTA, στην παραγωγή και προμήθεια αγροχημικών προϊόντων³³. Η εταιρεία ΑΛΦΑ δραστηριοποιείται στην εμπορία αγροχημικών προϊόντων στην εγχώρια αγορά.
47. Η παρούσα συγκέντρωση αφορά τις κατηγορίες των προϊόντων φυτοπροστασίας (ΠΠΚ), σπόρων και λοιπών αγροχημικών προϊόντων³⁴.

Εισαγωγή – Σπόροι και ΠΠΚ

48. Οι σπόροι αποτελούν τη βασική εισροή για την παραγωγή αγροτικών προϊόντων. Για την καλλιέργεια του αγροτικού προϊόντος που έχει επιλέξει, ένας γεωργός θα φυτέψει στο χωράφι του σπόρους που είτε θα έχει φυλάξει ο ίδιος από προηγούμενη καλλιέργεια, είτε θα έχει προμηθευτεί από δημόσιους οργανισμούς ή από ιδιωτικές εταιρείες που παράγουν σπόρους. Αρχικά όλοι οι σπόροι που χρησιμοποιούνταν στη γεωργία ήταν σπόροι που είχαν φυλαχθεί από προηγούμενες καλλιέργειες, κάτι που δεν συμβαίνει πλέον τα τελευταία χρόνια, όπως θα εξηγηθεί κατωτέρω.

³³ Σύμφωνα με σχετική μελέτη της ICAP (Αγροτικά εφόδια, 2019) ο κλάδος των αγροχημικών προϊόντων περιλαμβάνει τα προϊόντα θρέψης (λιπάσματα), τα γεωργικά φάρμακα (φυτοπροστατευτικά προϊόντα), το πολλαπλασιαστικό υλικό (σπόροι, σπορόφυτα κ.α.), καθώς και τα γεωργικά μηχανήματα και τα αρδευτικά εργαλεία.

³⁴ Οι πιο βασικές συγκεντρώσεις που αφορούν αυτές τις κατηγορίες προϊόντων που εξέτασε η Ε. Επ. τα τελευταία έτη είναι οι εξής: M.7932-Dow/DuPont, M.8084-Bayer/Monsanto, M.7962-CHEMCHINA/SYNGENTA, M.9095-UPL/Arysta, M. 5675-Syngenta/Monsanto Sunflower Seeds Business, καθώς και M.8725-Nufarm/Century.

49. Τα προϊόντα φυτοπροστασίας χρησιμοποιούνται στη γεωργία προκειμένου να προστατεύσουν μία καλλιέργεια από άλλους βιολογικούς οργανισμούς (π.χ. παράσιτα/ζιζάνια), οι οποίοι μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά την ανάπτυξή της, είτε με το να επιτίθενται στα καλλιεργούμενα φυτά, είτε με το να ανταγωνίζονται με τα καλλιεργούμενα φυτά για πόρους. Έτσι, τα προϊόντα φυτοπροστασίας βελτιώνουν τις αποδόσεις των καλλιεργειών και αποτελούν μία βασική εισροή για τον κλάδο της γεωργίας.

Σπόροι

50. Τα τελευταία χρόνια, πολυεθνικές καθετοποιημένες εταιρείες που παράγουν σπόρους μέσω τεχνικών βελτίωσης των φυτών κυριαρχούν στην παγκόσμια αγορά, ενώ οι δημόσιοι οργανισμοί δεν παίζουν πια σημαντικό ρόλο κυρίως λόγω των υψηλών επενδύσεων σε έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία που απαιτούνται στον συγκεκριμένο κλάδο³⁵. Η εμφάνιση των γενετικά μεταλλαγμένων σπόρων στις αρχές της δεκαετίας του 1990 επηρέασε δραστικά τη δομή και την εξέλιξη της παγκόσμιας αγοράς σπόρων.
51. Η αξία της παγκόσμιας αγοράς σπόρων εκτιμάται ότι το 2014 ανήλθε σε περίπου 52 δις δολάρια, με τους σπόρους καλαμποκιού να απαρτίζουν περίπου το 40% αυτής και τους σπόρους σόγιας περίπου το 14%³⁶. Η Ε.Ε. αποτελεί την τρίτη μεγαλύτερη αγορά σπόρων, μετά τις Η.Π.Α. και την Κίνα, κατέχοντας περίπου το 20% της παγκόσμιας αξίας αγοράς σπόρων³⁷.
52. Μέσω της εργαστηριακής γονιμοποίησης των φυτών (plant breeding) δημιουργούνται νέες ποικιλίες φυτών. Οι μέθοδοι/ τεχνικές βελτίωσης των φυτών έχουν σκοπό τη δημιουργία νέων υβριδίων με επιθυμητά χαρακτηριστικά για συγκεκριμένους σκοπούς όπως υψηλή απόδοση, χαμηλές προσμιξίες (low impurities), ανθεκτικότητα σε συγκεκριμένα έντομα και ζιζανιοκτόνα κ.α. μέσω της ελεγχόμενης διασταύρωσης αρσενικών και θηλυκών σειρών³⁸.
53. Πριν τη διάθεση ενός νέου υβριδίου στην αγορά, τόσο το υβρίδιο όσο και οι συσχετιζόμενες γονικές σειρές πρέπει να κατοχυρωθούν, διαδικασία που διαρκεί περίπου 2 με 3 χρόνια. Η κατοχύρωση (registration) λαμβάνει χώρα στα κράτη-μέλη όπου η γονική σειρά ή το υβρίδιο μπορεί να προσαρμοστεί/ αναπτυχθεί και όπου πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ή διατεθεί, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία. Οι νέες ποικιλίες φυτών προστατεύονται με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Μετά την κατοχύρωση μιας νέας ποικιλίας φυτού, ακολουθεί η παραγωγή του σε μεγάλες ποσότητες. Μετά την παραγωγή ακολουθεί επεξεργασία των σπόρων με τα κατάλληλα προϊόντα και στη συνέχεια συσκευάζονται. Αυτές οι δραστηριότητες δεν απαιτούν μεγάλη εξειδίκευση και ενώ όλες οι μεγάλες εταιρείες σπόρων δραστηριοποιούνται σε όλα τα στάδια της παραγωγικής αλυσίδας, μπορούν ωστόσο να αναθέσουν τις δραστηριότητες επεξεργασίας και σε άλλες μικρότερες εταιρείες. Μετά την επεξεργασίας τους, οι σπόροι

³⁵ Για παράδειγμα, εκτιμάται ότι στις Η.Π.Α. περίπου το 10% των σπόρων που χρησιμοποιούνται στη γεωργία αφορούν σπόρους που έχει φυλάξει ο γεωργός από προηγούμενη καλλιέργεια (Βλ. https://read.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/concentration-in-seed-markets_9789264308367-en#page26)

³⁶ https://read.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/concentration-in-seed-markets_9789264308367-en#page28

³⁷ https://read.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/concentration-in-seed-markets_9789264308367-en#page27

³⁸ Βλ. Απόφαση της Ε. Επ. για την υπόθεση M.5675-Syngenta/Monsanto's Sunflower Business (2010), παρ. 31.

πιστοποιούνται προκειμένου να είναι κατάλληλοι για πώληση και σπορά³⁹ και είναι έτοιμοι για την διάθεσή τους στην αγορά.

Διαδικασία παραγωγής ΠΠΚ

54. Τα βασικά συστατικά των ΠΠΚ είναι δραστικές ουσίες που παράγουν το επιθυμητό βιολογικό αποτέλεσμα. Ο κύκλος ζωής μιας νέας δραστικής ουσίας αρχίζει με την ανακάλυψη και ανάπτυξη της από τις εταιρείες έρευνας και ανάπτυξης. Το στάδιο της ανακάλυψης περιλαμβάνει αρχικά την εξέταση ενός μεγάλου αριθμού χημικών μορίων που έχουν προκύψει από βασικές χημικές ουσίες τις οποίες οι εταιρείες έρευνας και ανάπτυξης του κλάδου προμηθεύονται από φαρμακευτικές εταιρείες, ακαδημαϊκά ιδρύματα κ.α. Τα χημικά μόρια εξετάζονται/ ελέγχονται ως προς την καταλληλότητα της χημικής τους συμπεριφοράς, το κατά πόσο έχουν καλά τοξικολογικά και περιβαλλοντολογικά χαρακτηριστικά και τις εμπορικές προοπτικές τους. Στη συνέχεια ακολουθεί η κατοχύρωση δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας (patenting) για τις νέες δραστικές ουσίες. Η στρατηγική των επιχειρήσεων έρευνας και ανάπτυξης ως προς τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας αποτελεί μία σημαντική απόφαση και λαμβάνει υπόψη διάφορους παράγοντες⁴⁰. Ακολουθεί το στάδιο της ανάπτυξης που περιλαμβάνει περαιτέρω ελέγχους ασφάλειας, ελέγχους διαφορετικών συνθέσεων που περιλαμβάνουν την νέα δραστική ουσία και της συμπεριφοράς τους.

Τελικά προϊόντα – αδειοδότηση και διάθεση στην αγορά

55. Τα διαμορφωμένα ΠΠΚ συνίστανται σε τελικά προϊόντα, τα οποία αποτελούν μείγματα δραστικών και αδρανών συστατικών (όπως διαλύτες, βελτιωτικά υλικά κ.α.) έτοιμων να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με τον αντίστοιχο σκοπό τους. Αυτά τα συστατικά έχουν ως σκοπό να κάνουν τις δραστικές ουσίες πιο σταθερές και αποτελεσματικές ή να κάνουν πιο ασφαλή και εύκολη τη χρήση των προϊόντων φυτοπροστασίας⁴¹.
56. Προκειμένου να κυκλοφορήσει ένα καινούργιο ΠΠΚ στην αγορά απαιτούνται μεγάλες επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη και σημαντικός χρόνος. Το μέσο κόστος για την ανακάλυψη και ανάπτυξη ενός καινούργιου αγροχημικού προϊόντος που θα κυκλοφορήσει στην αγορά από μία εταιρεία έρευνας και ανάπτυξης εκτιμάται σε περίπου 286 εκατ. δολάρια, ενώ ο χρόνος που απαιτείται εκτιμάται σε περίπου 11 χρόνια⁴².
57. Οι μεγάλοι όμιλοι παραγωγής προϊόντων φυτοπροστασίας δραστηριοποιούνται και στην παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης τεχνολογίας για την παραγωγή προϊόντων φυτοπροστασίας⁴³. Συγκεκριμένα, οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην έρευνα και

³⁹ Ο.π, παρ 51-55.

⁴⁰ Βλ. Απόφαση της 27.3.2017 της Ε. Επ. για την υπόθεση M.7932-Dow/DuPont, παρ.163 και 198-203. Βλ. επίσης την ανάλυση του I. Lianos, Agro-Chemical Mega-Mergers and Innovation- Between Competition Law and IP Rights, in G. Muscolo & M. Tavassi (eds.), The Interplay between Competition Law and IP: An International Perspective (Kluwer, 2019), Chapter 21.

⁴¹ Βλ. Απόφαση της 27.3.2017 της Ε.Επ. για την υπόθεση M.7932-Dow/DuPont, παρ.303-319.

⁴² <http://www.feccia.org/files/feccia/News/Phillips%20McDougall%20Evolution%20of%20the%20Crop%20Protection%20Industry%20since%201960.pdf>, Evolution of the Crop Protection Industry since 1960 (November 2018), Phillips McDougall.

⁴³ Σημειώνεται επίσης ότι η Ε.Επ. σε προηγούμενες αποφάσεις της έχει οριοθετήσει ως ξεχωριστή σχετική αγορά προϊόντος τη σχετική αγορά της παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης τεχνολογίας για την παραγωγή προϊόντων φυτοπροστασίας. Βλ. Απόφαση της 27.3.2017 της Ε.Επ. για την υπόθεση M.7932-Dow/DuPont, παρ.333.

ανάπτυξη αγροχημικών πωλούν την τεχνολογία τους μέσω της πώλησης ή αδειοδότησης δραστικών συστατικών (που μπορεί να περιλαμβάνουν δικαιώματα διανοητικής προστασίας, δεδομένα, καταχωρίσεις κ.λπ.) σε ανταγωνιστές στον τομέα της φυτοπροστασίας. Αυτές οι «πωλήσεις» μπορεί να πάρουν τη μορφή ανταλλαγής ανάμεσα στις εταιρείες έρευνας και ανάπτυξης όπου η μια εταιρεία αποκτά πρόσβαση σε δραστικά συστατικά της άλλης δίνοντας και αυτή πρόσβαση στα δικά της δραστικά συστατικά⁴⁴. Ο αγοραστής τότε μπορεί να χρησιμοποιήσει τα εν λόγω δραστικά συστατικά ως εισροή προκειμένου να παράγει τα δικά του διαμορφωμένα προϊόντα, επωφελομένους έτσι από την τεχνολογία που ανήκει στον προμηθευτή του δραστικού υλικού. Οι πωλήσεις αυτές διακρίνονται από τις πωλήσεις δραστικών συστατικών (χύδην) που δεν περιλαμβάνουν μεταφορά τεχνολογίας⁴⁵.

58. Από την πλευρά της ζήτησης, οι πελάτες των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω αγορά είναι οι εταιρείες παραγωγής διαμορφωμένων προϊόντων φυτοπροστασίας, διαφορετικοί δηλαδή από τους πελάτες στις αγορές της εμπορίας προϊόντων φυτοπροστασίας (αγορά επόμενου σταδίου).
59. Από την πλευρά της προσφοράς, οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται είναι οι πολυεθνικές καθετοποιημένες εταιρείες προϊόντων φυτοπροστασίας που πωλούν ή παραχωρούν άδειες για τη χρήση δραστικών ουσιών που αυτές έφεραν στην αγορά και διαφοροποιούνται από τις εταιρείες παραγωγής χημικών προϊόντων που σε κάποιες περιπτώσεις έχουν την δυνατότητα παραγωγής δραστικών ουσιών εκτός πατέντας (off-patent). Στη συγκεκριμένη αγορά δραστηριοποιούνται λιγότερες εταιρείες από τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή τελικών διαμορφωμένων προϊόντων φυτοπροστασίας⁴⁶. Η γεωγραφική διάσταση της συγκεκριμένης δραστηριότητας εκτείνεται τουλάχιστον στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ)⁴⁷.
60. Επισημαίνεται ότι οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις δεν αναπτύσσουν τη συγκεκριμένη δραστηριότητα εντός της ελληνικής επικράτειας.

Τελικοί καταναλωτές

61. Οι τελικοί καταναλωτές των προϊόντων φυτοπροστασίας είναι οι γεωργοί, οι οποίοι θα επιλέξουν ένα προϊόν φυτοπροστασίας με βάση το είδος της καλλιέργειάς τους και το ζιζάνιο/ έντομο που θέλουν να αντιμετωπίσουν.

Εξέλιξη της αγοράς

62. Σε παγκόσμιο επίπεδο στην αγορά της παραγωγής (έρευνα και ανάπτυξη) των προϊόντων φυτοπροστασίας/αγροχημικών προϊόντων δραστηριοποιούνται μεγάλοι καθετοποιημένοι όμιλοι εταιρειών, με δραστηριότητα σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας (έρευνα, ανακάλυψη και ανάπτυξη νέων δραστικών ουσιών, παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης τεχνολογίας, παραγωγή και εμπορία/διανομή διαμορφωμένων προϊόντων

⁴⁴

Ο.π.

⁴⁵

Βλ. Απόφαση της 27.3.2017 της Ε.Επ. για την υπόθεση M.7932-Dow/DuPont, παρ. 304-305.

⁴⁶

Βλ. Απόφαση της 27.3.2017 της Ε.Επ. για την υπόθεση M.7932-Dow/DuPont, παρ.336.

⁴⁷

Ειδικότερα η σχετική γεωγραφική αγορά της συγκεκριμένης δραστηριότητας είναι εμβέλειας τουλάχιστον εμβέλειας ΕΟΧ, ενώ παραμένει ανοιχτό το ενδεχόμενο της ευρύτερης οριοθέτησης σε παγκόσμιο επίπεδο. Βλ.σχετ. και αποφάσεις Ε.Επ. M7932- Dow/DuPont, παρ. 340-341 και ΕΑ 684/219, σκ. 50.

φυτοπροστασίας). Το 1990, υπήρχαν περισσότερες από δέκα μεγάλες εταιρείες αγροχημικών προϊόντων στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη, ενώ το 2009 ο αριθμός των μεγαλύτερων καθετοποιημένων ομίλων μειώθηκε σε έξι (και συγκεκριμένα τους SYNGENTA, BAYER, BASF, DOW CHEMICAL, DUPONT και MONSANTO). Πιο πρόσφατα, μέσω ενός νέου κύματος εξαγορών⁴⁸, οι έξι αυτές εταιρείες/ όμιλοι επιχειρήσεων έγιναν πέντε, BAYER, DOWDUPONT (υπό τον όμιλο Corteva Agriscience), BASF, SYNGENTA (εξαγορασθείσα από τον όμιλο της κινέζικης εταιρείας CHEMCHINA) και FMC CORPORATION⁴⁹. Οι πωλήσεις αγροχημικών προϊόντων των μεγάλων τεσσάρων καθετοποιημένων ομίλων (ήτοι πλην της FMC CORPORATION) αντιπροσωπεύουν περίπου το 70% της παγκόσμιας αγοράς αγροχημικών προϊόντων⁵⁰.

63. Στην αγορά αγροχημικών προϊόντων παγκοσμίως δραστηριοποιούνται και επιχειρήσεις, οι οποίες δεν αναπτύσσουν δραστηριότητα στο στάδιο της έρευνας και ανάπτυξης νέων δραστικών ουσιών, αλλά παράγουν δραστικές ουσίες εκτός πατέντας (off-patent) είτε για δική τους χρήση προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή ΠΠΚ, είτε για πώληση (ως εμπόρευμα). Με τη χρήση αυτών των off-patent δραστικών ουσιών, αναπτύσσουν και καταχωρημένα διαμορφωμένα προϊόντα. Οι εν λόγω εταιρείες αναφέρονται ως «generic», οι κυριότερες εκ των οποίων είναι οι SIPCAM, GOWWAN, BELCHIM, ADAMA, NUFARM, και ARYSTA/ CHEMTURA και FMC/CHEMINOVA⁵¹.

IV.2 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΓΡΟΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

IV.2.1 ΠΠΚ

64. Η ανάγκη διασφάλισης αφενός ότι τα ΠΠΚ που διατίθενται στην αγορά περιέχουν ουσίες οι οποίες ωφελούν τη φυτική παραγωγή χωρίς να έχουν επιβλαβείς συνέπειες στην υγεία των ανθρώπων ή των ζώων ή στο περιβάλλον, αφετέρου ότι επιτυγχάνεται αντίστοιχο επίπεδο προστασίας και εναρμονισμένες ρυθμίσεις σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, οδήγησε στην υιοθέτηση του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου. Η βασική νομοθεσία που ρυθμίζει τη διάθεση των ΠΠΚ στην ευρωπαϊκή αγορά είναι ο Κανονισμός (ΕΚ) 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21.10.2009.
65. Σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον εν λόγω Κανονισμό, προκειμένου ένα νέο προϊόν φυτοπροστασίας να πωλείται νομίμως στους γεωργούς των κρατών-μελών της Ε.Ε., θα πρέπει (α) η δραστική ουσία που περιέχεται σε αυτό να εγκριθεί σε επίπεδο Ε.Ε., ύστερα από εισήγηση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων⁵² και (β) το νέο προϊόν φυτοπροστασίας που εμπεριέχει τη δραστική ουσία να έχει αδειοδοτηθεί από την αρμόδια αρχή του κράτους-μέλους όπου αυτό προβλέπεται να κυκλοφορήσει⁵³.

⁴⁸ Βλ. υποσημ. 34.

⁴⁹ Το 2017 η εταιρεία FMC CORPORATION απέκτησε ένα μεγάλο τμήμα της δραστηριότητας στα προϊόντα φυτοπροστασίας και R&D περιουσιακών στοιχείων της Dupont, στο πλαίσιο των δεσμεύσεων για απο-επένδυση που ανέλαβε η DuPont κατά τη συγκέντρωση με την εταιρεία Dow Chemical.

⁵⁰ Βλ. Απόφαση της 5.4.2017 της Ε.Επ. για την υπόθεση M.7962-CHEMCHINA/SYNGENTA, παρ.32.

⁵¹ Βλ. Απόφαση της 5.4.2017 της Ε.Επ. για την υπόθεση M.7962-CHEMCHINA/SYNGENTA, παρ.34.

⁵² Βλ. αναλυτικά τα κριτήρια για την έγκριση δραστικών ουσιών στο άρθρο 4 του Κανονισμού 1107/2009.

⁵³ Βλ. αναλυτικά το άρθρο 28 του Κανονισμού 1107/2009, το άρθρο 29 για τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας, το άρθρο 31 για το περιεχόμενο αυτής, το άρθρο 33 για τη διαδικασία χορήγησης της.

- Ακόμα, ο Κανονισμός 1107/2009 εισάγει μια διαδικασία αμοιβαίας αναγνώρισης, σύμφωνα με την οποία άδειες που χορηγούνται από ένα κράτος μέλος θα πρέπει να γίνονται δεκτές από άλλα κράτη μέλη, όταν οι γεωργικές, φυτοϋγειονομικές και περιβαλλοντικές (καθώς και κλιματικές) συνθήκες είναι συγκρίσιμες⁵⁴.
66. Σε επίπεδο εθνικού δικαίου, ρυθμίσεις σχετικά με τη διάθεση ΠΠΚ περιλαμβάνονται στο Ν. 4036/2012. Ειδικότερα, σε εναρμόνιση και εξειδίκευση των ρυθμίσεων του Κανονισμού προβλέπεται ότι όποιος επιθυμεί να διαθέσει ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν στην Ελλάδα υποβάλλει αίτηση στη Συντονιστική Εθνική Αρχή (ΣΕΑ), δηλαδή στη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Αν ο αιτών δεν έχει έδρα στη χώρα, υποχρεούται να ορίσει υπεύθυνο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για τη διάθεση στην αγορά του προϊόντος στη χώρα⁵⁵. Αρμόδια Αρχή για την αξιολόγηση των υποβληθέντων στοιχείων είναι το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο⁵⁶. Στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού 1107/2009 και του Ν. 4036/2012, η διαδικασία από την υποβολή μιας αίτησης για έγκριση μιας δραστικής ουσίας μέχρι την έγκριση κυκλοφορίας ενός προϊόντος το οποίο την περιλαμβάνει διαρκεί τουλάχιστον 3 έως και 5 έτη⁵⁷.
67. Όπως αναφέρουν και οι ανταγωνιστές της γνωστοποιούσας στις απαντήσεις τους, μόνο οι πολυεθνικές εταιρείες του εξωτερικού έχουν δυνατότητα να αναπτύξουν και να διαθέσουν στην αγορά της Ε.Ε. τα συγκεκριμένα προϊόντα που παρασκευάζουν⁵⁸. Για μία ήδη αδειοδοτημένη δραστική ουσία στην Ε.Ε., ο χρόνος που απαιτείται από την ανάπτυξη ενός νέου ΠΠΚ μέχρι το χρονικό σημείο να αδειοδοτηθεί το εν λόγω ΠΠΚ σε μία χώρα της Ε.Ε. είναι περίπου 4-5 έτη. Η άδεια διάθεσης στην αγορά ενός ΠΠΚ δεν χορηγείται εφάπαξ, αλλά εξαρτάται από τη χρονική περίοδο της άδειας της δραστικής ουσίας στην Ε.Ε. Η άδεια της δραστικής ουσίας είναι συνήθως για μέγιστη χρονική περίοδο 10 ετών⁵⁹, ενώ επανεξετάζονται / επαναξιολογούνται τόσο η δραστική ουσία, όσο και αργότερα τα ΠΠΚ που την περιέχουν με βάση τα νέα κριτήρια των Κανονισμών και τις νέες/τρέχουσες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις⁶⁰.
68. Όπως προκύπτει από την έρευνα της ΓΔΑ, οι περισσότερες ανεξάρτητες εταιρείες αγροχημικών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα διανέμουν ήδη αδειοδοτημένα προϊόντα⁶¹. Ορισμένες εξ αυτών, συμμετέχουν και στη διαδικασία αδειοδότησης ενώπιον των αρμόδιων ελληνικών Αρχών ως αντιπρόσωποι στην Ελλάδα των οίκων παρασκευής ΠΠΚ του εξωτερικού και μετά την αδειοδότησή τους ορίζονται και ως υπεύθυνοι επικοινωνίας και διάθεσης στην ελληνική αγορά του κάθε ΠΠΚ. Κάτοχος της άδειας διάθεσης και σε αυτές τις περιπτώσεις είναι ο ξένος οίκος παρασκευής του ΠΠΚ⁶².

⁵⁴ Βλ. αναλυτικά το άρθρο 40 του Κανονισμού 1107/2009 και σχετικά το Παράρτημα Ι για τις ζώνες στις οποίες επικρατούν αυτές οι συγκρίσιμες συνθήκες.

⁵⁵ Βλ. άρθρο 4 του νόμου.

⁵⁶ Βλ. άρθρο 3 παρ. 4 του νόμου.

⁵⁷ Βλ. ιδίως άρθρα 9, 11, 37 του Κανονισμού 1107/2009.

⁵⁸ Βλ. ενδεικτικά τις επιστολές από τις εταιρείες [...] αντίστοιχα.

⁵⁹ Σε κάποιες περιπτώσεις είναι για 7 έτη ή 15 έτη (βλ. επιστολή από την εταιρεία [...]).

⁶⁰ Βλ. άρθρα 14 και 43 του Κανονισμού 1107/2009 (άρθρα 14 και 43).

⁶¹ Βλ. ενδεικτικά τις επιστολές από τις εταιρείες [...] αντίστοιχα.

⁶² Βλ. την επιστολή από την εταιρεία [...].

69. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Ν. 4036/2012, η παρασκευή, τυποποίηση, συσκευασία και αποθήκευση γεωργικών φαρμάκων στη χώρα μας επιτρέπεται υπό τον όρο της εγγραφής στο Μητρώο βιομηχανιών και βιοτεχνιών παρασκευής γεωργικών φαρμάκων που τηρείται από τη ΣΕΑ. Οι ενδιαφερόμενοι αιτούνται την εγγραφή τους κατά την προβλεπόμενη διαδικασία συνυποβάλλοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά, η δε ΣΕΑ αποφαιίνεται εντός έξι (6) μηνών από την υποβολή της αίτησης⁶³. Σε ό,τι αφορά την εμπορία γεωργικών φαρμάκων, η οποία διακρίνεται σε χονδρική και λιανική, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Ν. 4036/2012, υπόκειται σε υποχρέωση προηγούμενης αναγγελίας έναρξης στη ΣΕΑ⁶⁴. Η χονδρική εμπορία περιλαμβάνει την πώληση ΠΠΚ προς επαγγελματίες για μεταπώληση⁶⁵.
70. Τέλος, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 47 του Ν. 4036/2012, με τίτλο «*Παρακολούθηση τιμών φυτοπροστατευτικών προϊόντων*», για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαφάνειας στην εμπορία των φυτοπροστατευτικών προϊόντων έχουν θεσπιστεί οι εξής υποχρεώσεις: α) οι υπεύθυνοι των καταστημάτων γεωργικών φαρμάκων αναγράφουν στη συσκευασία τη λιανική τιμή πώλησης· β) τα καταστήματα λιανικής πώλησης αναρτούν σε εμφανές σημείο και δημοσιοποιούν τον τιμοκατάλογο των διατιθέμενων φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

IV.2.2 ΣΠΟΡΟΙ

71. Η οργάνωση της παραγωγής και της εμπορίας του πολλαπλασιαστικού υλικού φυτικών ειδών, μεταξύ δε αυτού και των σπόρων, ρυθμίζεται από το Ν. 1564/1985, όπως ισχύει. Σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 του νόμου, επιτρέπεται η παραγωγή για εμπορία πολλαπλασιαστικού υλικού από φυσικό ή νομικό πρόσωπο εφόσον: α) έχει άδεια λειτουργίας σποροπαραγωγικής ή φυτωριακής επιχείρησης· και β) έχει υποβάλει δήλωση για τον έλεγχο και την πιστοποίηση του υπό αναπαραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού. Οι ειδικότερες προϋποθέσεις της διαδικασίας έναρξης λειτουργίας των επιχειρήσεων παραγωγής πολλαπλασιαστικού υλικού καλλιεργούμενων φυτικών ειδών και των επιχειρήσεων εμπορίας του υλικού αυτού καθορίζονται με την με υπ'αρ. 2078/80743/25.7.2017 ΚΥΑ⁶⁶.
72. Η παραγωγή και εμπορία ποικιλίας φυτικών ειδών εντός της ελληνικής επικράτειας επιτρέπεται μόνο εφόσον η προς παραγωγή/εμπορία ποικιλία έχει εγγραφεί στον ελληνικό εθνικό κατάλογο ποικιλιών καλλιεργούμενων φυτικών ειδών ή στους κοινούς καταλόγους ποικιλιών της Ε.Ε. ή στον εθνικό κατάλογο τρίτου κράτους⁶⁷. Η εγγραφή του προϊόντος στον εθνικό κατάλογο ποικιλιών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας,

⁶³ Βλ. την με αρ. 334/3099 (ΦΕΚ Β 132/29.1.2013) ΥΑ Καθορισμός των όρων και των διαδικασιών εγγραφής στο Μητρώο Βιομηχανιών και Βιοτεχνιών.

⁶⁴ Στο π.δ. 159/2013 καταγράφονται οι όροι και προϋποθέσεις για την αναγγελία έναρξης άσκησης (χονδρικής και λιανικής) εμπορίας και τη λειτουργία καταστημάτων εμπορίας γεωργικών φαρμάκων.

⁶⁵ Αρ. 35 παρ. 3 και 2 παρ. 1 περ. β του π.δ. 159/2013.

⁶⁶ Βλ. αναλυτικότερα άρθρο 3 σχετικά με τις προϋποθέσεις έναρξης λειτουργίας επιχειρήσεων παραγωγής και εμπορίας πολλαπλασιαστικού υλικού καλλιεργούμενων φυτικών ειδών και το άρθρο 4 για τη διαδικασία αναγγελίας έναρξης λειτουργίας.

⁶⁷ Βλ. άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 1564/1985.

ύστερα από γνώμη της Τεχνικής Επιτροπής Πολλαπλασιαστικού Υλικού σύμφωνα με την προβλεπόμενη στους ισχύοντες Τεχνικούς Κανονισμούς διαδικασία⁶⁸.

73. Ειδικότερα, όπως αναλύεται και στις απαντήσεις των ανταγωνιστών της γνωστοποιούσας, η παραγωγή για εμπορία πολλαπλασιαστικού υλικού από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο επιτρέπεται εφόσον έχει άδεια λειτουργίας ποροπαραγωγικής ή φυτωριακής επιχείρησης και έχει υποβάλλει δήλωση για τον έλεγχο και την πιστοποίηση του υπό αναπαραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού. Όταν η προς αναπαραγωγή ποικιλία ανήκει σε είδος που συμπεριλαμβάνεται στους τεχνικούς κανονισμούς ελέγχου και πιστοποίησης του άρθρου 7(3) του ν. 16841/985, η χρησιμοποίηση αυτής για παραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού με σκοπό την εμπορία επιτρέπεται εφόσον: (α) έχει εγγράφει στον εθνικό κατάλογο ποικιλιών καλλιεργούμενων φυτικών ειδών ή (β) εμπίπτει σε μια από τις παρακάτω περιπτώσεις με την προϋπόθεση ότι υπάρχει έγκριση από την αρμόδια κεντρική υπηρεσία: (αα) έχει υποβληθεί αίτηση εγγραφής της στον εθνικό κατάλογο, (ββ) έχει εγγράφει στους κοινούς καταλόγους ποικιλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, (γγ) έχει εγγράφει στους κοινούς καταλόγους ποικιλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, (δδ) έχει εγγράφει στον εθνικό κατάλογο τρίτου κράτους. Οι ποροπαραγωγικές και φυτοπαραγωγικές επιχειρήσεις μπορούν με σύμβαση ανάθεσης να αναθέσουν σε τρίτα πρόσωπα (δημόσια υπηρεσία, φυσικά ή νομικά πρόσωπα), καλλιεργητές, την παραγωγή για λογαριασμό τους πολλαπλασιαστικού υλικού⁶⁹.

IV.3 ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

74. Στην Ελλάδα, στον κλάδο των αγροχημικών προϊόντων δραστηριοποιούνται οι μεγάλοι καθετοποιημένοι όμιλοι, κυρίως μέσω θυγατρικών επιχειρήσεών τους, καθώς και ανεξάρτητες επιχειρήσεις – χονδρέμποροι – διανομείς. Οι ανεξάρτητες επιχειρήσεις εμπορίας αγροχημικών προϊόντων στην Ελλάδα προμηθεύονται τα προϊόντα από εταιρείες του εξωτερικού (εισαγωγές), από τις θυγατρικές των μεγάλων ομίλων στην Ελλάδα και από άλλους χονδρεμπόρους και τα μεταπωλούν σε εξουσιοδοτημένα (δυνάμει της σχετικής νομοθεσίας) σημεία πώλησης αγροχημικών προϊόντων. Από αυτά τα σημεία πώλησης, οι γεωργοί (τελικοί καταναλωτές) προμηθεύονται τα αγροχημικά προϊόντα, που αποτελούν βασική εισροή για τη γεωργική παραγωγή.
75. Τα ανωτέρω επιβεβαιώνει και η γνωστοποιούσα στο έντυπο γνωστοποίησης, η οποία αναφέρει ότι τα ΠΠΚ και οι σπόροι πωλούνται γενικά από τις εταιρείες παραγωγής αυτών μέσω των δικών τους καθετοποιημένων εταιρειών πωλήσεων ή σε μη αποκλειστικούς ανεξάρτητους διανομείς που μεταπωλούν σε λιανοπωλητές ή απευθείας σε αγρότες (ή λιγότερο συχνά σε συνεταιρισμούς αγροτών).
76. Τα μέρη της συγκέντρωσης δραστηριοποιούνται στις εξής αγορές:
- η ΑΛΦΑ και ο όμιλος CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS, δραστηριοποιούνται στην χονδρεμπορική διανομή ΠΠΚ, σπόρων και προϊόντων γρασιδιού και κηπευτικών στην εγχώρια αγορά.

⁶⁸ Βλ. άρθρο 6 παρ. 2 και 3 του Ν. 1564/1985.

⁶⁹ Βλ. χαρακτηριστικά την επιστολή από την εταιρεία [...]. Βλ. επίσης την επιστολή από την εταιρεία [...].

- ο όμιλος CHEMCHINA δραστηριοποιείται, μέσω των ομίλων ADAMA και SYNGENTA, στην ανάντη αγορά παραγωγής ΠΠΚ, σπόρων και προϊόντων γρασιδιού και κηπευτικών εκτός Ελλάδος⁷⁰ και προμήθειας των εν λόγω προϊόντων στην εγχώρια αγορά.
 - εκ των συμμετεχουσών, μόνο η εταιρεία ΑΛΦΑ δραστηριοποιείται στην χονδρεμπορική διανομή λιπασμάτων στην εγχώρια αγορά⁷¹.
77. Ενόψει των ανωτέρω, η υπό κρίση συγκέντρωση έχει:
- **οριζόντια διάσταση**, καθώς οι δραστηριότητες των συμμετεχουσών επιχειρήσεων (ΑΛΦΑ και SYNGENTA HELLAS) παρουσιάζουν αλληλεπικαλύψεις στην ελληνική επικράτεια στις σχετικές αγορές **χονδρεμπορικής διανομής ΠΠΚ, σπόρων και προϊόντων γρασιδιού και κηπευτικών**.
 - **κάθετη διάσταση**, καθώς τα μέρη δραστηριοποιούνται σε καθέτως συνδεδεμένες αγορές. Συγκεκριμένα, ο όμιλος CHEMCHINA, μέσω των θυγατρικών του ομίλων ADAMA και SYNGENTA δραστηριοποιείται στην ελληνική επικράτεια στη σχετική αγορά της **προμήθειας** των εν λόγω προϊόντων (αγορά προηγούμενου οικονομικού σταδίου-upstream market), ενώ η εταιρεία-στόχος, ΑΛΦΑ, δραστηριοποιείται στη σχετική αγορά **εμπορίας/διανομής** αυτών, ήτοι σε αγορά επόμενου οικονομικού σταδίου (downstream market).
 - επίσης, λόγω της δραστηριότητας της εταιρείας ΑΛΦΑ στην σχετική εγχώρια αγορά **εμπορίας/διανομής λιπασμάτων**, και της απόκτησής της από τον όμιλο CHEMCHINA, η υπό εξέταση συγκέντρωση θα αξιολογηθεί και για πιθανές συσπειρωτικές επιπτώσεις.
78. Λαμβάνοντας υπόψη τις δραστηριότητες των μερών, οι ευρύτερες σχετικές αγορές (οι οποίες κατατέμνονται περαιτέρω, όπως θα αναλυθεί κατωτέρω) για τους σκοπούς της υπό κρίση συγκέντρωσης είναι οι εξής:
- η χονδρεμπορική διανομή αντίστοιχα προϊόντων ΠΠΚ, σπόρων, προϊόντων γρασιδιού και κηπευτικών και λιπασμάτων και
 - οι καθέτως συνδεδεμένες (ανάντη) αγορές της παραγωγής/προμήθειας των εν λόγω προϊόντων στην ελληνική επικράτεια.

IV.4 ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΠΚ

IV.4.1 ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ/ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΠΠΚ

79. Σε προηγούμενες υποθέσεις⁷², η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής και Ε.Επ.) όρισε στο επίπεδο της παραγωγής/ προμήθειας τις σχετικές αγορές προϊόντος για τα ΠΠΚ

⁷⁰ Σημειώνεται ότι οι μεγάλοι καθετοποιημένοι όμιλοι (όπως εν προκειμένω ο όμιλος CHEMCHINA) δραστηριοποιούνται και στις περαιτέρω ανάντη αγορές της προμήθειας δραστικών ουσιών και της παραχώρησης των σχετικών αδειών εκμετάλλευσης τεχνολογίας για την παραγωγή των προϊόντων ΠΠΚ, σπόρων, λιπασμάτων, προϊόντων γρασιδιού και κηπευτικών στον ΕΟΧ. Η δε παραγωγή των προϊόντων αυτών, ιδίως όσον αφορά τα συμμετέχοντα μέρη, δεν λαμβάνει χώρα εντός της ελληνικής επικράτειας.

⁷¹ Η SYNGENTA HELLAS πραγματοποιεί πωλήσεις ενός προϊόντος, που η γνωστοποιούσα δεν κατατάσσει ως λίπασμα. Εντούτοις, σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ειδικό λίπασμα. Βλ. κεφάλαιο για την εγχώρια αγορά εμπορίας λιπασμάτων.

διακρίνοντας, αρχικώς, ανάλογα με τον τύπο του οργανισμού τον οποίο καταπολεμούν, σε:

- **ζιζανιοκτόνα** (για τον έλεγχο των ζιζανίων). Η σχετική αγορά των ζιζανιοκτόνων διακρίνεται περαιτέρω σε υπο-αγορές ανά τύπο φυτού για το οποίο προορίζονται, ανά τύπο ζιζανίου στο οποίο στοχεύουν και ανάλογα με τον χρόνο της εφαρμογής τους·
- **εντομοκτόνα** (για τον έλεγχο των εντόμων). Η σχετική αγορά των εντομοκτόνων διακρίνεται περαιτέρω σε υπο-αγορές ανά καλλιέργεια (φυτό), ανά έντομο και ανά τρόπο εφαρμογής (στα φύλλα ή στο έδαφος)·
- **μυκητοκτόνα** (για την αντιμετώπιση των μυκήτων). Η σχετική αγορά των μυκητοκτόνων, διακρίνεται περαιτέρω σε υπο-αγορές ανά καλλιέργεια και ανά ασθένεια· και
- **ρυθμιστές ανάπτυξης φυτών** (για τον έλεγχο της διαδικασίας ανάπτυξης των φυτών). Η σχετική αγορά των ρυθμιστών ανάπτυξης φυτών, διακρίνεται περαιτέρω σε υπο-αγορές ανά καλλιέργεια/φυτό.

80. Σύμφωνα με τα εκτεθέντα στην γνωστοποίηση, τα μέρη υιοθετούν την προσέγγιση της Ε.Επ. για τον ορισμό των σχετικών υπο-αγορών **στο επίπεδο της παραγωγής-προμήθειας των εν λόγω προϊόντων**.
81. Στις ως άνω αγορές, δραστηριοποιούνται τόσο η ADAMA, όσο και η SYNGENTA. Επισημαίνεται ξανά ότι **η παραγωγή των προϊόντων φυτοπροστασίας δεν λαμβάνει χώρα στην ελληνική επικράτεια**, οπότε επί της ουσίας οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις ασκούν δραστηριότητα στην ελληνική επικράτεια στην αγορά και τις υπο-αγορές **προμήθειας** μόνον, και όχι παραγωγής.

IV.4.2 ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ/ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΠΠΚ

IV.4.2.1 Η άποψη της γνωστοποιούσας

82. Σχετικά με την αγορά επόμενου σταδίου (downstream), ήτοι την αγορά εμπορίας/διανομής των προϊόντων φυτοπροστασίας στην εγχώρια αγορά, η γνωστοποιούσα υποστηρίζει ότι δεν πρέπει να γίνει περαιτέρω διάκριση αυτής σε υπο-αγορές σε επίπεδο εμπορίας/ διανομής αυτών⁷³.
83. Επίσης, η γνωστοποιούσα αναφέρει⁷⁴ σχετικά με τον ορισμό και την περαιτέρω διάκριση της αγοράς εμπορίας/διανομής προϊόντων φυτοπροστασίας και σπόρων τα εξής: «Στο επίπεδο της [του] επομένου οικονομικού σταδίου (downstream) διανομής ΠΠΚ και σπόρων (πωλήσεις από πωλητές χονδρικής σε πωλητές λιανικής), οι σχετικές αγορές προϊόντων κατά την άποψη των μερών είναι (i) η αγορά διανομής ΠΠΚ και (ii) η αγορά διανομής σπόρων. Αυτό οφείλεται στο ότι οι πελάτες, δηλαδή οι πωλητές λιανικής, ζητούν και αγοράζουν μια σειρά ΠΠΚ από του πωλητές χονδρικής ΠΠΚ και επομένως οι πωλητές χονδρικής ΠΠΚ φέρουν ένα εύρος ΠΠΚ (μυκητοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, εντομοκτόνα, και

⁷² Βλ. σχετικά Μ.7962 CHEMCHINA/ SYNGENTA και Μ.7932 Dow/Dupont.

⁷³ Σχετ. και η με αριθ.πρωτ.1458/19.2.2020 επιστολή της γνωστοποιούσας.

⁷⁴ Στην υπ' αριθ. πρωτ. 3048/15.4.2020 επιστολή της.

ρυθμιστές ανάπτυξης). Οι πωλητές χονδρικής επομένως τελούν σε ανταγωνισμό μεταξύ τους για τις πωλήσεις προς πωλητές λιανικής ενός εύρους ΠΠΚ. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των πωλητών χονδρικής δεν υφίσταται εντός καθενός στενού επιμέρους τμήματος αγοράς ΠΠΚ. Πράγματι, οι πωλητές χονδρικής μπορούν εύκολα να επεκτείνουν το εύρος ΠΠΚ που προσφέρουν σε πωλητές λιανικής αγοράζοντας ΠΠΚ τα οποία υπάγονται σε επιπρόσθετα τμήματα αγοράς ΠΠΚ. Ενεργούν κατά τον τρόπο αυτό σε ανταπόκριση αιτημάτων πωλητών λιανικής ή με δική τους πρωτοβουλία. Το ίδιο ισχύει για τους πωλητές χονδρικής σπόρων. Επιπλέον, πολλά ΠΠΚ είναι εγκεκριμένα προς χρήση για αρκετές καλλιέργειες και παράσιτα ή ασθένειες, γεγονός που επίσης καταδεικνύει την υποκαταστασιμότητα από την οπτική του πελάτη, δηλαδή του πωλητή λιανικής, ο οποίος αγοράζει ένα φάσμα ΠΠΚ». Η γνωστοποιούσα προς επίρρωση του ισχυρισμού της επικαλείται σχετικές αποφάσεις τα Ε.Επ. και ορισμένων άλλων αρχών ανταγωνισμού⁷⁵.

IV.4.2.2 Οι απόψεις των ανταγωνιστών

84. Σχετικά με τη διάκριση της αγοράς των προϊόντων φυτοπροστασίας σε επίπεδο παραγωγής/προμήθειας (υπό την έννοια της προμήθειας από παραγωγούς προς χονδρεμπόρους – διανομείς) και αφετέρου σε επίπεδο διανομής/ εμπορίας (υπό την έννοια της χονδρεμπορικής διανομής/εμπορίας λιανοπωλητές), η πλειοψηφία των ανταγωνιστριών εταιρειών συμφωνεί με την ως άνω διάκριση σε επίπεδο παραγωγής/ προμήθειας και σε επίπεδο διανομής/ εμπορίας⁷⁶. Επισημαίνεται ότι δύο ανταγωνίστριες εταιρείες αναφέρουν ότι είναι δύσκολη στην πράξη ή δεν μπορεί να γίνει διάκριση σε επίπεδο παραγωγής/ προμήθειας και σε επίπεδο διανομής/ εμπορίας, καθώς πωλήσεις προς τους τελικούς χρήστες στην Ελλάδα πραγματοποιούν μόνο όσοι βάσει των

⁷⁵ Ειδικότερα, απόφαση της Ε.Επ. COMP/M.6751, παρ. 49-53, αποφάσεις B2-75/09 και 82-148/09 της γερμανικής αρχής ανταγωνισμού, 937/10-11-2016 της βουλγαρικής αρχής ανταγωνισμού και COMP/M.6751.

⁷⁶ Η εταιρεία [...] αναφέρει ότι οι αγορές προϊόντων φυτοπροστασίας και σπόρων στην ελληνική επικράτεια, πρέπει να διαχωριστούν αφενός σε επίπεδο παραγωγής/ προμήθειας σε χονδρεμπόρους – διανομείς και αφετέρου σε επίπεδο διανομής/ εμπορίας και ότι οι δραστηριότητες που εμπίπτουν στην έννοια της εμπορίας/ διανομής είναι η μεταπώληση, το *toll formulation* και *toll manufacturing* υπό την έννοια της δημιουργίας καναλιών-διοδίων διανομής. Οι εταιρείες [...] και [...], αναφέρουν ότι οι αγορές ΠΠΚ και σπόρων στην Ελλάδα μπορούν να διαχωριστούν σε επίπεδο παραγωγής/ προμήθειας και στο επίπεδο της εμπορίας/ διανομής. Στην έννοια της εμπορίας/διανομής εμπίπτουν οι δραστηριότητες *toll formulation* και μεταπώλησης. Η εταιρεία [...] αναφέρει ότι τόσο οι αγορές ΠΠΚ, όσο και οι αγορές σπόρων μπορούν να διαχωριστούν περαιτέρω σε επίπεδο παραγωγής/ προμήθειας και σε επίπεδο εμπορίας/ διανομής. Στο τελευταίο αυτό επίπεδο εμπίπτουν δραστηριότητες, όπως *toll formulation*, μεταπώληση, χωρίς ωστόσο να περιορίζονται σε αυτές. Η εταιρεία [...] αν και αναγνωρίζει ότι υφίστανται δύο διακριτά επίπεδα αγοράς, εντούτοις τα αναφέρει με διαφορετική ονομασία, ήτοι το επίπεδο που δραστηριοποιούνται οι εταιρείες που διανέμουν προς το δίκτυο λιανικής αναφέρεται ως «παραγωγή- προμήθεια», ενώ το επίπεδο των γεωπονικών καταστημάτων λιανικής αναφέρεται ως «διανομή - εμπορία». Συγκεκριμένα, η [...] αναφέρει ότι «Η δομή της αγοράς των ΠΠΚ είναι κατά βάση διαχωρισμένη σε 2 επίπεδα. Στο πρώτο είναι οι εταιρείες που εισάγουν ΠΠΚ, είτε ήδη συσκευασμένα είτε σε μορφή χύμα, και που τα εμπορεύονται / διανέμουν προς το δίκτυο λιανικής. Σε αυτό το επίπεδο της αγοράς δραστηριοποιούνται περίπου 35 εταιρείες, μεταξύ των οποίων κάποιες είναι θυγατρικές πολυεθνικών και κάποιες είναι αμιγώς Ελληνικές. Αυτό το επίπεδο θα μπορούσε να ονομαστεί «παραγωγή / προμήθεια», αν και στην χώρα μας δεν παράγονται ΠΠΚ υπό την έννοια της παραγωγής δραστικών ουσιών. Γίνεται όμως μια πολύ περιορισμένη παραγωγή συσκευασιών (μετατροπή, δηλαδή, της δραστικής ουσίας σε ετοιμόχρηστο σκεύασμα) και μια εκτεταμένη υποσυσκευασία. Η υποσυσκευασία αυτή πολλές φορές γίνεται από κάποιες εταιρείες για λογαριασμό άλλων εταιρειών του ίδιου επιπέδου (*toll formulation / toll repacking*). Στους σπόρους, γίνεται σημαντική εγχώρια ποροπαραγωγή, ιδιαίτερα στις καλλιέργειες του βαμβακιού, των σιτηρών και της μηδικής. Το δεύτερο επίπεδο της αγοράς είναι αυτό των Γεωπονικών καταστημάτων λιανικής, που αριθμεί περίπου 2,000 σημεία πώλησης, που θα μπορούσε να ονομαστεί «διανομής / εμπορίας». Τα καταστήματα αυτά πουλάνε απ' ευθείας σε αγρότες / παραγωγούς. Σε κάποιες περιπτώσεις, έχουν δημιουργηθεί και χονδρεμπορικά σχήματα από συμπράξεις τέτοιων καταστημάτων, που αγοράζουν από τις άνωθεν εταιρείες και πουλάνε σε άλλα μικρότερα καταστήματα αγροτικών εφοδίων, χωρίς πάντως αυτό να διαφοροποιεί κατ' ουσίαν την δομή της αγοράς. Το επίπεδο αυτό της αγοράς είναι ακριβώς το ίδιο, τόσο για τα ΠΠΚ όσο και για τους σπόρους σποράς».

ισχυουσών νομοθετικών διατάξεων δραστηριοποιούνται στη λιανική εμπορία γεωργικών φαρμάκων, ενώ στην ανάντη αγορά ο ανταγωνισμός είναι πολυεπίπεδος. Συγκεκριμένα, στην ανάντη αγορά δραστηριοποιούνται οι παραγωγοί, οι διανομείς (εταιρείες που διαθέτουν στην ελληνική αγορά προς μεταπώληση προϊόντα ΠΠΚ και σπόρους (είτε δυνάμει συμβάσεων προμήθειας με παράγωγους ή δυνάμει συμβάσεων licensing) και οι χονδρέμποροι, οι οποίοι ανταγωνίζονται μεταξύ τους για την επίτευξη πωλήσεων προς τους λιανοπωλητές, ενώ παράλληλα υφίστανται πωλήσεις παραγωγών προς χονδρεμπόρους, αλλά και πωλήσεις μεταξύ χονδρεμπόρων⁷⁷.

85. Σχετικά με την περαιτέρω κατάτμηση των σχετικών αγορών εμπορίας/διανομής των εντομοκτόνων, ζιζανιοκτόνων, μυκητοκτόνων και λοιπών προϊόντων, ανάλογα με την καλλιέργεια και το φυτό/ ζιζάνιο/ έντομο για τις οποίες προορίζονται, όλες οι ανταγωνίστριες εταιρείες που ερωτήθηκαν (πλην δύο⁷⁸) συμφωνούν με την περαιτέρω κατάτμηση των αγορών ΠΠΚ σε ζιζανιοκτόνα, μυκητοκτόνα, εντομοκτόνα και ρυθμιστές ανάπτυξης φυτών, καθώς και στην διάκρισή τους ανάλογα με το είδος καλλιέργειας, είδος ζιζανίου, τρόπος εφαρμογής κ.ο.κ.⁷⁹. Μάλιστα, σημειώνουν ότι η εν λόγω διάκριση

⁷⁷ Η [...] ως παραγωγός/ προμηθεύτρια πωλεί απευθείας σε λιανοπωλητές, όπως και σε διανομείς αλλά και χονδρεμπόρους και η [...].

⁷⁸ Συγκεκριμένα, η εταιρεία [...] η οποία ανέφερε ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρξει τέτοιος διαχωρισμός, καθώς δεν υπάρχουν εταιρείες στην Ελλάδα που να έχουν σαν αντικείμενο μόνο ζιζανιοκτόνα ή μυκητοκτόνα, ενώ στην γκάμα των ελληνικών επιχειρήσεων υπάρχουν όλα τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, καθώς και η εταιρεία [...], η οποία ανέφερε ότι «κατά την εκτίμηση μας δεν διαχωρίζονται σε υπο-αγορές», χωρίς ωστόσο οιαδήποτε περαιτέρω τεκμηρίωση.

⁷⁹ Η εταιρεία [...] αναφέρει ότι η εμπορία/ διανομή ΠΠΚ και σπόρων μπορεί να διακριθεί σε υπο-αγορές. Ειδικότερα, τα ζιζανιοκτόνα μπορούν να διακριθούν σε εκλεκτικά, με περαιτέρω διάκριση ανά είδος καλλιέργειας και είδος ζιζανίου και σε μη εκλεκτικά ζιζανιοκτόνα, χωρίς περαιτέρω διάκριση, τα εντομοκτόνα σε υπο-αγορές με βάση το είδος εφαρμογής και ανάλογα με το είδος της καλλιέργειας, τα μυκητοκτόνα μπορούν να διακριθούν ανάλογα με το είδος της καλλιέργειας, όπως και τα λοιπά προϊόντα. Η εταιρεία [...] αναφέρει τα εξής: «Είναι σωστή η διάκριση στις υπο-αγορές που αναφέρεστε σε επίπεδο Marketing (εντομοκτόνα, μυκητοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, άλλα) το οποίο όμως έχει μικρή σημασία για την Επιτροπή Ανταγωνισμού, αλλά το επόμενο επίπεδο που είναι η επί μέρους αγορά (καλλιέργεια, ασθένεια ή εχθρός) είναι αυτό στο οποίο στην ουσία πραγματικά δείχνει αν μία εταιρεία μονοπωλεί μία αγορά. Τα προβλήματα ωστόσο με τον τελευταίο διαχωρισμό είναι ότι μπορεί να καταλήγουμε σε πολύ μικρά κομμάτια της αγοράς (π.χ. σπαράγγι – θρίπας), όπου μπορεί να υπάρχει εγκεκριμένο μόνο ένα προϊόν, η αξία του συγκεκριμένου κομματιού να είναι πολύ μικρή (< 20.000 Ευρώ) και σε άλλες περιπτώσεις να μην μπορούμε να καταμετρήσουμε το ποσοστό του κάθε προϊόντος που πέφτει σε αυτή την αγορά, διότι μία περιοχή συνήθως έχει αρκετές παρόμοιες καλλιέργειες και ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν χρησιμοποιείται για παρόμοιους ή διαφορετικούς εχθρούς σε πολλές καλλιέργειες ταυτόχρονα ». Η εταιρεία [...] δηλώνει αναμφισβήτητα ότι η αγορά εμπορίας/διανομής προϊόντων φυτοπροστασίας διακρίνεται στις υπο-αγορές (α) ζιζανιοκτόνα, (β) εντομοκτόνα, (γ) μυκητοκτόνα, (δ) λοιπά προϊόντα, όπως π.χ. ρυθμιστές ανάπτυξης φυτών και ότι οι υπο-αγορές αυτές διακρίνονται περαιτέρω σύμφωνα με κάθε συγκεκριμένη καλλιέργεια που χρήζει προστασίας (π.χ. για τα Ζιζανιοκτόνα, ανά τύπο φυτού για το οποίο προορίζονται, ανά τύπο ζιζανίου το οποίο στοχεύουν και ανάλογα με τον χρόνο/τρόπο της εφαρμογής τους, για τα Εντομοκτόνα, ανά ομάδα φυτών για τα οποία προορίζονται, ανά εφαρμογή (στο έδαφος ή στα φύλλα) και ανά ομάδα εντόμων για την οποία προορίζονται (πχ. λεπιδόπτερα, δίπτερα κ.λπ.) και αντίστοιχα για τα Μυκητοκτόνα ανά τύπο φυτού για το οποίο προορίζονται και ανάλογα με τον χρόνο/τρόπο της εφαρμογής τους. Η εταιρεία [...] σημειώνει ότι οι υπο-αγορές των εντομοκτόνων, ζιζανιοκτόνων, μυκητοκτόνων και λοιπών προϊόντων διακρίνονται περαιτέρω σύμφωνα με την καλλιέργεια στην οποία εφαρμόζονται, το είδος του στόχου, τον τρόπο και τον χρόνο εφαρμογής, τη χημική ομάδα της δραστικής τους ουσίας κ.α. Η εταιρεία [...] αναφέρει ότι η αγορά ΠΠΚ θα μπορούσε να αναλυθεί στις ακόλουθες υπο-αγορές: (α) μυκητοκτόνα, (β) ζιζανιοκτόνα, (γ) εντομοκτόνα, (δ) φυτορρυθμιστικές ουσίες και λοιπά προϊόντα. Οι εν λόγω υπο-αγορές θα μπορούσαν ενδεχομένως να αναλυθούν περαιτέρω και σε καλλιέργειες κατά περίπτωση που χρήζουν προστασίας (π.χ. τα ζιζανιοκτόνα ανά τύπο φυτού/ανά τύπο ζιζανίου για το οποίο προορίζονται/στο οποίο στοχεύουν αντιστοίχως, τα εντομοκτόνα ανά ομάδα φυτών για τα οποία προορίζονται και ανά ομάδα εντόμων στα οποία στοχεύουν κτλ). Οι εταιρείες [...] και [...] αναφέρουν: «Η αγορά εμπορίας/διανομής ΠΠΚ μπορεί να διακριθεί σε περαιτέρω υπο-αγορές, ανάλογα με τον τύπο του οργανισμού που καταπολεμούν τα ΠΠΚ. Στο πλαίσιο αυτό, διακρίνονται οι εξής υπό-αγορές: (α) ζιζανιοκτόνα, (β) εντομοκτόνα, (γ) μυκητοκτόνα, και (δ) λοιπά προϊόντα, όπως π.χ. ρυθμιστές ανάπτυξης φυτών. Οι υπο-αγορές αυτές διακρίνονται περαιτέρω σύμφωνα με κάθε συγκεκριμένη καλλιέργεια που χρήζει προστασίας. Η αγορά εμπορίας/διανομής σπόρων μπορεί να διακριθεί σε υπο-αγορές ανά σπόρο καλλιέργειας (π.χ. βαμβάκι, υβρίδια αραβόσιτου, υβρίδια ηλίανθου κλπ.)». Η εταιρεία [...] σημειώνει ότι: Η

δείχνει στην ουσία την ισχύ των εταιρειών στην αγορά και εάν κάποια από αυτές μονοπωλεί σε κάποια συγκεκριμένη αγορά.

86. Τέλος, οι ανταγωνιστές αναγνωρίζουν ότι η ως άνω διάκριση των αγορών ενέχει και κάποια μειονεκτήματα, καθώς μπορεί να καταλήξει σε «πολύ μικρά κομμάτια της αγοράς», όπου μπορεί να υπάρχει εγκεκριμένο μόνο ένα προϊόν, ή η αξία της αγοράς να είναι πολύ μικρή (ήτοι < 20.000 Ευρώ), ή ακόμα σε κάποιες περιπτώσεις ένα προϊόν να χρησιμοποιείται για παρόμοιους ή διαφορετικούς εχθρούς σε πολλές καλλιέργειες ταυτόχρονα.

IV.4.2.3 Συμπέρασμα

87. Σε σχέση με τον ισχυρισμό της γνωστοποιούσας ότι η σχετική αγορά της εμπορίας/διανομής των ΠΠΚ και σπόρων θα έπρεπε να οριστεί/εξεταστεί στο σύνολο των ως άνω προϊόντων, σημειώνεται ότι οι ως άνω αγορές εξυπηρετούν τους γεωργούς ως τελικούς χρήστες των ΠΠΚ και των σπόρων και επομένως η ζήτηση προϊόντων από τους γεωργούς καθορίζει τις επιλογές των λοιπών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις ανάντη της λιανικής αγοράς (τόσο της διανομής/εμπορίας αγροχημικών προϊόντων, όσο και της παραγωγής/ προμήθειας αυτών) σε όλα τα επίπεδα/κανάλια των εν λόγω σχετικών αγορών⁸⁰.
88. Ως εκ τούτου, όπως αναφέρουν τόσο τα μέρη όσο και οι ανταγωνίστριες εταιρείες υφίσταται μεν ένας βαθμός υποκαταστασιμότητας μεταξύ διαφόρων ΠΠΚ, αλλά σε κάθε περίπτωση οι ανάγκες των τελικών καταναλωτών (ήτοι των γεωργών) είναι αυτές που διαμορφώνουν τις συνθήκες της ζήτησης και καθορίζουν τη διάθεση των αγροχημικών προϊόντων σε όλα τα επίπεδα. Άλλωστε, όλες σχεδόν οι ανταγωνίστριες εταιρείες συνομολογούν ότι η αγορά εμπορίας/ διάθεσης των προϊόντων ΠΠΚ διακρίνεται περαιτέρω σε υπο-αγορές. Παρά λοιπόν το γεγονός ότι, από την πλευρά της προσφοράς οι χονδρεμπορικές επιχειρήσεις μπορούν σχετικά εύκολα να αποκτήσουν και να εμπορευούνται τα διάφορα ΠΠΚ, εντούτοις από την πλευρά της ζήτησης η υποκαταστασιμότητα αυτών είναι περιορισμένη, μεταξύ μόνο λίγων συγκεκριμένων προϊόντων.

εμπορία/διανομή ΠΠΚ μπορεί διακρίνεται σε επιμέρους υπό-αγορές με βάση την κατηγορία των ΠΠΚ, όπως για παράδειγμα εντομοκτόνα, μυκητοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, λοιπά προϊόντα, ρυθμιστές ανάπτυξης. Μπορεί να γίνει περαιτέρω κατηγοριοποίηση με βάση την καλλιέργεια ή ομάδα καλλιεργειών για την οποία προορίζονται, το χρόνο ή/και την εποχή εφαρμογής κ.λπ.»

⁸⁰

Επί παραδείγματι, εάν ένας γεωργός αποφασίσει να προβεί σε καλλιέργεια ηλίανθου, θα μεταβεί σε ένα κατάστημα λιανικής πώληση ΠΠΚ και σπόρων για να προμηθευτεί σπόρους ηλίανθου. Σε περίπτωση που δεν διαθέτει το κατάστημα λιανικής τους συγκεκριμένους σπόρους, θα στραφεί σε άλλο κατάστημα λιανικής ή/και πιθανώς σε εταιρείες χονδρικής που διαθέτουν το συγκεκριμένο προϊόν. Είναι σαφές ότι δεν υπάρχει υποκαταστασιμότητα ανάμεσα στους σπόρους ηλίανθου και στους σπόρους άλλων φυτών. Οι εταιρείες χονδρικής ανταγωνίζονται ως προς την τιμή και τους όρους πώλησης σε αυτό το επίπεδο. Για παράδειγμα, οι εταιρείες [...] και [...], με μερίδιο αγοράς στη συνολική εγχώρια αγορά σπόρων περίπου ίσο με 7-8% η καθεμιά δεν διαθέτουν σπόρους ηλίανθου. Επομένως, δεν θεωρούνται ανταγωνιστές των εταιρειών που πωλούν σπόρους ηλίανθου. Ομοίως, ένας γεωργός που αποφασίζει να καλλιεργήσει οινοποιήσιμο αμπέλι θα προβεί σε αγορά προϊόντων φυτοπροστασίας για την καλλιέργεια του συγκεκριμένου φυτού και την αντιμετώπιση των ασθενειών που αυτό εμφανίζει. Προτού επιλέξει, θα προβεί σε σύγκριση τιμών και χαρακτηριστικών των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά για την συγκεκριμένη καλλιέργεια. Έχει τη δυνατότητα να επιλέξει κάποιο προϊόν φυτοπροστασίας που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε πολλές καλλιέργειες, αλλά σίγουρα δεν θα επιλέξει κάποιο προϊόν που προορίζεται για άλλη καλλιέργεια.

89. Περαιτέρω, με βάση τα διαθέσιμα ως άνω στοιχεία, εκτιμάται ότι η άποψη της γνωστοποιούσας δεν συνάδει με την προσέγγιση της Ε.Επ., η οποία έκρινε ότι προσήκει ο διαχωρισμός των υπό εξέταση αγορών κατά τα προπαραταθέντα λόγω της μη υποκαταστασιμότητας αυτών από πλευράς ζήτησης (demand-side substitutability), κυρίως διότι, μεταξύ άλλων, η σκοπούμενη χρήση των κρίσιμων κατηγοριών προϊόντων διαφέρει, ήτοι αυτά ικανοποιούν διαφορετικές ανάγκες των γεωργών ως τελικών καταναλωτών. Οι σχετικές δε, αποφάσεις της Ε.Επ., εκτιμάται ότι καταλαμβάνουν τόσο την ανάντη αγορά παραγωγής/ προμήθειας, όσο και την κατάντη αγορά εμπορίας/ διανομής, καθότι η Ε.Επ. κατέληξε στην ως άνω οριοθέτηση των σχετικών προϊόντικών αγορών, λαμβάνοντας υπόψη τη (μη) υποκαταστασιμότητα των τελικών προϊόντων (formulated products)⁸¹ από πλευράς ζήτησης, η οποία τα χαρακτηρίζει ανεξαρτήτως επιπέδου της παραγωγικής αλυσίδας, ήτοι τόσο στο επίπεδο παραγωγής-προμήθειας όσο και στο επίπεδο εμπορίας/διανομής αυτών.
90. Ενόψει των ανωτέρω και σύμφωνα με παλαιότερες αποφάσεις⁸² της Ε.Επ. και της ΕΑ, τόσο η ανάντη αγορά παραγωγής/ προμήθειας, όσο και η κατάντη αγορά εμπορίας/ διανομής ΠΠΚ περιλαμβάνει τις ευρείες κατηγορίες (α) ζιζανιοκτόνων, (β) εντομοκτόνων, (γ) μυκητοκτόνων και (δ) λοιπών προϊόντων, όπως οι ρυθμιστές ανάπτυξης των φυτών, με περαιτέρω κατάτμηση αυτών ανάλογα με την καλλιέργεια και το φυτό/ ζιζάνιο/ έντομο για τα οποία προορίζονται. Για τους σκοπούς της γνωστοποιηθείσας πράξης εκτιμάται ότι η ακριβής οριοθέτηση των σχετικών αγορών προϊόντων φυτοπροστασίας παρέλκει, καθώς υπό οποιαδήποτε θεώρηση δε μεταβάλλεται η αξιολόγηση της υπό εξέταση συγκέντρωσης.
91. Επισημαίνεται ότι για λόγους πληρότητας, οι επιπτώσεις της υπό εξέταση συναλλαγής ως προς τα ΠΠΚ αξιολογούνται κατωτέρω τόσο σε επίπεδο των τεσσάρων ευρέων κατηγοριών τους όσο και ανά υπο-αγορά, αναλόγως της σκοπούμενης χρήσης τους.

IV.5 ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΣΠΟΡΩΝ

92. Σύμφωνα με προηγούμενες αποφάσεις της⁸³, η Ε.Επ. έχει διακρίνει στο στάδιο της παραγωγής σπόρων δυο υπο-αγορές, τη **σχετική αγορά της αδειοδότησης για την καλλιέργεια**, που συνίσταται στην παραχώρηση αδειών για γενετικά υλικά προς το σκοπό της δημιουργίας νέων ποικιλιών σπόρων και την **σχετική αγορά της αδειοδότησης για την παραγωγή**, που συνίσταται στην εμπορική παραγωγή και εμπορία των εν λόγω νέων σπόρων/υβριδίων (πολλαπλασιασμός). Οι εν λόγω αγορές (προηγούμενου σταδίου) συνιστούν διακριτές σχετικές αγορές από την αγορά εμπορίας σπόρων (επόμενου σταδίου).
93. Περαιτέρω, η Ε.Επ. έχει κρίνει ότι τόσο η **σχετική αγορά παραγωγής/ προμήθειας** κάθε διαφορετικού σπόρου, όσο και η **σχετική αγορά εμπορίας** κάθε διαφορετικού σπόρου, συνιστά διακριτή σχετική αγορά προϊόντος, καθώς οι διάφοροι τύποι σπόρων δεν

⁸¹ Βλ. Μ.7962 - CHEMCHINA/SYNGENTA, παρ. 109-311.

⁸² Βλ. ΕΑ 684/2019 σκ. 44, καθώς και ενδεικτικά αποφάσεις Ε. Επ. στις υποθέσεις Μ.7932- Dow/ DuPont, παρ. 657, 1224, 1769, 3301 και Μ. 7962 CHEMCHINA/ SYNGENTA, παρ. 89 - 156.

⁸³ Βλ. Αποφάσεις της Ε.Επ. για τις υποθέσεις Case Μ.7932-Dow/DuPont, παρ.3298, 3301 και Case Μ.5675-Syngenta/Monsanto's Sunflower Business (2010), παρ. 76.

θεωρούνται υποκατάστατα ο ένας του άλλου, αφού οι πελάτες-αγοραστές των σπόρων καλλιεργούν διαφορετικά είδη σπόρων καλύπτοντας διαφορετικούς σκοπούς και ανάγκες.

IV.5.1 Η άποψη της γνωστοποιούσας

94. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, «η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θεωρήσει ότι η αγορά για την παραγωγή και προμήθεια σπόρων μπορεί να καταταμηθεί ανά τύπο σπόρου. Η Επιτροπή αναγνώρισε ξεχωριστές σχετικές αγορές προϊόντων για κάθε σπόρο καλλιέργειας και διαπίστωσε ότι, για παράδειγμα, οι ηλιόσποροι αποτελούν μια αγορά προϊόντων ξεχωριστή από αυτές για άλλους σπόρους. Όσον αφορά στη σχετική γεωγραφική αγορά για την προμήθεια σπόρων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπίστωσε ότι η θέση των σπόρων σε εμπορική κυκλοφορία λαμβάνει χώρα σε εθνικό επίπεδο, γιατί οι συνθήκες πώλησης διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: (i) συνήθως οι σπόροι είναι προσαρμοσμένοι στις αγροκλιματικές συνθήκες των χωρών στις οποίες πωλούνται, (ii) οι παραγωγοί σπόρων επιλέγουν σε μεγάλο βαθμό την εθνική καταχώριση των σπόρων τους και (iii) η τιμή των σπόρων που πωλούνται στο κανάλι διανομής, καθώς και σε τελικούς καταναλωτές, ποικίλλει σημαντικά ανάμεσα στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή κατά συνέπεια διαπίστωσε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για τη θέση των σπόρων σε εμπορική κυκλοφορία, ήτοι για τους σπόρους που πωλούνται στο κανάλι διανομής, είναι εθνικής εμβέλειας. Ως εκ τούτου, η σχετική αγορά για τους σκοπούς της παρούσας συναλλαγής είναι η Ελλάδα».
95. Σχετικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς της εμπορίας των σπόρων, η γνωστοποιούσα αναφέρει: «Στην επόμενη οικονομική βαθμίδα της διανομής σπόρων από χονδρεμπόρους/διανομείς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως και εθνικές αρχές ανταγωνισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έχουν ορίσει μία σχετική αγορά προϊόντων για τη διανομή όλων των τύπων γεωργικών σπόρων, χωρίς να διακρίνουν μεταξύ των τύπων των σπόρων που διανέμονται. Αυτό οφείλεται στο ότι οι διανομείς σπόρων διαθέτουν γενικά μία ευρεία γκάμα διαφορετικών τύπων σπόρων για να καλύψουν τις διαφορετικές ανάγκες/απαιτήσεις των πελατών τους. Η σχετική γεωγραφική αγορά για τη διανομή σπόρων είναι εθνικής εμβέλειας, καθώς η διανομή σπόρων οργανώνεται σε εθνικό επίπεδο και οι διανομείς γενικά πωλούν σπόρους σε εθνικό επίπεδο, και επίσης γιατί οι παραγωγοί σπόρων επιλέγουν σε μεγάλο βαθμό την εθνική καταχώριση των σπόρων τους».

IV.5.2 Οι απόψεις των ανταγωνιστών

96. Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία, από τις ανταγωνιστικές επιχειρήσεις των μερών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο υιοθετείται η διάκριση της εγχώριας αγοράς σπόρων στη σχετική αγορά προμήθειας και τη σχετική αγορά εμπορίας/διανομής και η περαιτέρω διάκριση αυτών σε υπο-αγορές, ανά σπόρο⁸⁴.

⁸⁴

Βλ. σχετ. απαντήσεις ανταγωνιστών [...]. Η [...] αναφέρει ότι η διάκριση της αγοράς σπόρων σε παραγωγή/προμήθεια και εμπορία/διανομή δεν θα αποτύπωνε σωστά τον τρόπο λειτουργίας του συγκεκριμένου κλάδου (βλ. υποσημείωση 76 για την απάντηση της εταιρείας). Επίσης, η εταιρεία [...] αναφέρει ότι στην αγορά των σπόρων διακρίνονται οι εξής υπο-αγορές: α) ανάπτυξη και αδειοδότηση (Development and marketing) με περαιτέρω διάκριση ανά είδος καλλιέργειας, β) αναπαραγωγή (breeding), με περαιτέρω διάκριση ανά είδος καλλιέργειας και γ) εμπορία-διάθεση (commercialization) με περαιτέρω διάκριση ανά είδος καλλιέργειας και σημειώνει ότι η ανωτέρω κατηγοριοποίηση έχει σε γενικές γραμμές γίνει αποδεκτή και από την Ε. Επ. και ότι σχετικά με τη σχετική γεωγραφική αγορά, η Ε.Επ. έχει κρίνει ότι οι υπο-αγορές αναπαραγωγής/ αδειοδότησης σπόρων γεωργικής καλλιέργειας καλύπτουν το σύνολο του ευρωπαϊκού χώρου ενώ οι υπο-αγορές εμπορίας

IV.5.3 Συμπέρασμα

97. Κατά την εκτίμηση της ΕΑ και με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, όπως και στην περίπτωση των ΠΠΚ, η άποψη της γνωστοποιούσας δεν συνάδει με την προσέγγιση της Ε.Ε., η οποία έκρινε ότι προσήκει ο διαχωρισμός των υπό εξέταση αγορών κατά τα προαναφερόμενα λόγω της μη υποκαταστασιμότητας αυτών από πλευράς ζήτησης (demand-side substitutability), κυρίως διότι, μεταξύ άλλων, η σκοπούμενη χρήση των κρίσιμων κατηγοριών προϊόντων διαφέρει, ήτοι αυτά ικανοποιούν διαφορετικές ανάγκες των γεωργών ως τελικών καταναλωτών.
98. Ενόψει των ανωτέρω, για τους σκοπούς της υπό κρίση πράξης, και σύμφωνα με την πρακτική της Ε.Ε. και της ΕΑ, καθώς και τα προσκομισθέντα στοιχεία σχετικά με τις απόψεις λοιπών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο, τόσο η ανάντη αγορά παραγωγής/προμήθειας, όσο και η κατάντη αγορά εμπορίας/διανομής σπόρων διακρίνεται ανά σπόρο.

IV.6 Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

IV.6.1 ΠΠΚ

99. Σύμφωνα με προηγούμενες αποφάσεις της Ε.Ε.⁸⁵, η γεωγραφική διάσταση των σχετικών αγορών της παραγωγής/προμήθειας και της εμπορίας/διανομής εντομοκτόνων, ζιζανιοκτόνων, μυκητοκτόνων και ρυθμιστών ανάπτυξης φυτών ορίζεται σε εθνικό επίπεδο⁸⁶ και συγκεκριμένα, η γεωγραφική αγορά για τις ως άνω αγορές θεωρείται η ελληνική επικράτεια. Με την άποψη αυτή συντάσσεται και η γνωστοποιούσα.
100. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι για την κυκλοφορία ενός προϊόντος σε εθνικό επίπεδο θα πρέπει, βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας το νέο προϊόν φυτοπροστασίας που εμπεριέχει τη δραστική ουσία να έχει αδειοδοτηθεί από την αρμόδια αρχή του κράτους-μέλους όπου αυτό προβλέπεται να κυκλοφορήσει, όπως εξηγήθηκε ανωτέρω. Επίσης, όποιος επιθυμεί να διαθέσει ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν στην Ελλάδα αν δεν έχει έδρα στην ελληνική επικράτεια, υποχρεούται να ορίσει υπεύθυνο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για τη διάθεση στην αγορά του προϊόντος στην Ελλάδα.
101. Ως εκ τούτου, για τους σκοπούς της εξέτασης της παρούσας συγκέντρωσης η γεωγραφική οριοθέτηση των σχετικών αγορών της παραγωγής/προμήθειας και της εμπορίας/διανομής εντομοκτόνων, ζιζανιοκτόνων, μυκητοκτόνων και ρυθμιστών ανάπτυξης φυτών, καθώς και των υπο-αγορών αυτών ορίζεται στην ελληνική επικράτεια.

IV.6.2 ΣΠΟΡΟΙ

102. Ως προς τη γεωγραφική οριοθέτηση των αγορών σπόρων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, πέραν των άλλων, ότι προκειμένου να τεθούν σε κυκλοφορία και εμπορία οι σπόροι

σπόρων είναι εθνικές. Η εταιρεία [...] αναφέρει ότι η αγορά σπόρων στην Ελλάδα μπορεί να διαχωριστεί σε επίπεδο παραγωγής/προμήθειας και διανομής εμπορίας και η αγορά εμπορίας/διανομής σπόρων μπορεί να διακριθεί σε υπο-αγορές ανά σπόρο καλλιέργειας (π.χ. βαμβάκι, υβρίδια αραβόσιτου, υβρίδια ηλίανθου κλπ.).

⁸⁵ Βλ. σχετικά Μ.7962 CHEMCHINA/ SYNGENTA παρ. 157-174.

⁸⁶ Η Ε.Ε. έλαβε υπόψη της ότι τα ΠΠΚ εγκρίνονται από τις αρμόδιες αρχές κάθε κράτους μέλους και αποκτούν άδεια κυκλοφορίας πριν διατεθούν στην αγορά αυτού του κράτους-μέλους. Τα ΠΠΚ ρυθμίζονται σε εθνικό επίπεδο.

απαιτείται η εγγραφή του προϊόντος στον εθνικό κατάλογο ποικιλιών (μετά από διετείς δοκιμές) από Κρατικό Ινστιτούτο ή η εγγραφή του προϊόντος στον Κοινό Ευρωπαϊκό Κατάλογο ποικιλιών, καθώς και η πιστοποίηση των σπόρων σποράς που παράγονται στην Ελλάδα από τα αρμόδια τμήματα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Ως εκ τούτου, υφίσταται συγκεκριμένο εθνικό νομοθετικό πλαίσιο για την κυκλοφορία των σπόρων στην ελληνική επικράτεια.

103. Για τους σκοπούς της εξέτασης της παρούσας συγκέντρωσης, και σύμφωνα με προηγούμενες αποφάσεις της Ε.Επ. και τα αποτελέσματα της έρευνας της ΓΔΑ, η γεωγραφική διάσταση της σχετικής αγοράς της εμπορίας/διανομής σπόρων ορίζεται σε εθνικό επίπεδο και συγκεκριμένα, η γεωγραφική αγορά για τις ως άνω αγορές θεωρείται η ελληνική επικράτεια. Με την άποψη αυτή συντάσσεται και η γνωστοποιούσα.

V ΔΟΜΗ ΑΓΟΡΑΣ – ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

V.1 ΔΟΜΗ ΑΓΟΡΑΣ

V.1.1 ΠΠΚ

104. Σύμφωνα με τη μελέτη της ICAP - Αγροτικά εφόδια 2019, στην εγχώρια αγορά εμπορίας ΠΠΚ, σπόρων και λιπασμάτων δραστηριοποιείται σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων. Συνήθως οι εταιρείες εμπορεύονται ΠΠΚ και σπόρους, ενώ υπάρχουν εταιρείες που εμπορεύονται αποκλειστικά λιπάσματα.
105. Στην εγχώρια αγορά εμπορίας/ διανομής προϊόντων φυτοπροστασίας εντάσσεται και η δραστηριότητα της παροχής υλικών συσκευασίας, της κατά παραγγελία παρασκευής σκευασμάτων (toll-formulation) και παροχής υπηρεσιών υποσυσκευασίας (toll-repackaging). Οι εταιρείες εμπορίας/ διανομής προϊόντων φυτοπροστασίας προμηθεύονται προϊόντα φυτοπροστασίας είτε συσκευασμένα, είτε χύδην και προβαίνουν σε συσκευασία προκειμένου να τα μεταπωλήσουν. Κάποιες εταιρείες παρέχουν τις ως άνω υπηρεσίες σε τρίτους (επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο ίδιο επίπεδο με αυτές).
106. Συγκεκριμένα, η εταιρεία ΑΛΦΑ επιτυγχάνει ξεχωριστό κύκλο εργασιών από την παροχή υλικών συσκευασίας, την κατά παραγγελία παραγωγή σκευασμάτων (toll-formulation) και τις υπηρεσίες συσκευασίας (repackaging). Αυτός ο κύκλος εργασιών δεν περιλαμβάνεται στις πωλήσεις ΠΠΚ, σπόρων, λιπασμάτων, των προϊόντων για το γρασίδι και των κηπευτικών προϊόντων της ΑΛΦΑ. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα αυτή η δραστηριότητα της ΑΛΦΑ εξαιρείται από την υπό εξέταση συναλλαγή. Τέλος, σημειώνεται ότι η SYNGENTA HELLAS δεν παρέχει υπηρεσίες κατά παραγγελία παραγωγής σκευασμάτων (toll-formulation) και συσκευασίας (packaging) σε τρίτους, παρά μόνο για τον όμιλο SYNGENTA.
107. Το συνολικό μέγεθος της εγχώριας αγοράς προϊόντων φυτοπροστασίας ανέρχεται για το έτος 2018 σε αξία σε περίπου [...] ευρώ, σημειώνοντας αύξηση περίπου 15% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Τα έτη 2014-2017 οι συνολικές πωλήσεις ΠΠΚ ανέρχονται κατά μέσο όρο σε περίπου 301.000.000 ευρώ.

108. Το έτος 2018 οι πωλήσεις εντομοκτόνων αντιπροσώπευαν περίπου το 35% των συνολικών πωλήσεων προϊόντων φυτοπροστασίας, οι πωλήσεις ζιζανιοκτόνων το 31% των συνολικών πωλήσεων, οι πωλήσεις των μυκητοκτόνων περίπου το 28% και οι πωλήσεις ρυθμιστών ανάπτυξης φυτών αντιπροσώπευαν περίπου το 5% των συνολικών πωλήσεων προϊόντων φυτοπροστασίας στην εγχώρια αγορά. Αντίστοιχη ήταν η σύνθεση των πωλήσεων προϊόντων φυτοπροστασίας στην εγχώρια αγορά κατά τα έτη 2014-2017.

V.1.2 ΣΠΟΡΟΙ

109. Σύμφωνα με την μελέτη της ICAP Αγροτικά Εφόδια 2019, το συνολικό μέγεθος της εγχώριας αγοράς σπόρων ανήλθε σε αξία το 2018 σε περίπου [...] ευρώ, σημειώνοντας αύξηση περίπου 4,1% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.
110. Στην εγχώρια αγορά διανομής/εμπορίας σπόρων, δραστηριοποιούνται τόσο οι μεγάλοι καθετοποιημένοι όμιλοι όσοι και εγχώριες εταιρείες διανομής/εμπορίας προϊόντων φυτοπροστασίας και σπόρων. Λίγες είναι οι επιχειρήσεις οι οποίες ασχολούνται αμιγώς με αυτή τη δραστηριότητα.

V.2 ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

V.2.1 ΠΠΚ

Διάρθρωση της ζήτησης – ωριμότητα αγοράς

111. Η ζήτηση για προϊόντα φυτοπροστασίας είναι συνδεδεμένη με την αγροτική δραστηριότητα και την πορεία της και επηρεάζεται από τις εκτάσεις γης που καλλιεργούνται και το είδος των καλλιεργειών που επιλέγουν οι καλλιεργητές/γεωργοί. Επηρεάζεται από τις τιμές πώλησης των αγροτικών προϊόντων και τις προσδοκίες για τη μελλοντική εξέλιξη τους. Όσον αφορά τη ζήτηση για συγκεκριμένα προϊόντα φυτοπροστασίας, αυτή επηρεάζεται σημαντικά (σε μεγάλο βαθμό) από το είδος της ασθένειας φυτών που πρέπει να αντιμετωπιστεί κάθε φορά από τον γεωργό και το είδος της καλλιέργειας που απειλείται⁸⁷.
112. Αναφορικά με τη φάση που διέρχονται οι αγορές των ΠΠΚ από την πλευρά της ζήτησης, οι ανταγωνίστριες εταιρείες συμφωνούν ότι οι αγορές ΠΠΚ και σπόρων βρίσκονται σε στάδιο ωριμότητας, με μικρή αύξηση της ζήτησης σε όλες τις υπό εξέταση κατηγορίες και για το σύνολο της παραγωγικής αλυσίδας. Η εν λόγω αύξηση αιτιολογείται κυρίως από την αντικατάσταση παλαιότερων σκευασμάτων με νέα λιγότερο επιζήμια και ενίοτε βιολογικά, λόγω των περιορισμών που τίθενται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι αγορές ανά καλλιέργεια μεταβάλλονται κάθε χρόνο σε σχέση με τις διεθνείς τιμές των αγροτικών προϊόντων, τον καιρό, την οικονομικότητα της καλλιέργειας κ.λπ, ωστόσο δεν αναμένεται σημαντική αύξηση της ζήτησης. Μάλιστα μία εταιρεία αναφέρει ότι ο τομέας των ΠΠΚ παραμένει μεν σε σταθερή πορεία, αλλά με ενδεχόμενη μελλοντική πτώση⁸⁸.

Πελάτες-διαπραγματευτική δύναμη πελατών

⁸⁷ Βλ. και ICAP- Αγροτικά Εφόδια, Μάιος 2019.

⁸⁸ Βλ. τις απαντήσεις των εταιρειών [...]

113. Τα προϊόντα φυτοπροστασίας πωλούνται από τα συμμετέχοντα μέρη και από τις λοιπές εταιρείες εμπορίας/ διανομής ΠΠΚ στα περίπου 2.500 εξουσιοδοτημένα καταστήματα λιανικής πώλησης προϊόντων φυτοπροστασίας σε όλη την ελληνική επικράτεια, από όπου και τα προμηθεύονται οι γεωργοί/καλλιεργητές. Επίσης, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, πωλήσεις πραγματοποιούνται και μεταξύ των εταιρειών εμπορίας/ διανομής, οι οποίες με βάση τα προσκομισθέντα στοιχεία κυμαίνονται από 3-30%.
114. Σχετικά με το βαθμό συγκέντρωσης των πελατών και την κατανομή αυτών σε ομάδες, η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι τα ΠΠΚ και οι σπόροι πωλούνται γενικά από τους παραγωγούς, ήτοι τις προμηθεύτριες εταιρείες μέσω των δικών τους καθετοποιημένων εταιρειών ή σε μη αποκλειστικούς ανεξάρτητους διανομείς που μεταπωλούν σε λιανοπωλητές ή απευθείας σε αγρότες (ή λιγότερο συχνά σε συνεταιρισμούς αγροτών). Η συγκέντρωση των τελικών πελατών στις αγορές για προϊόντα προστασίας καλλιεργειών και σπόρους στην Ελλάδα είναι χαμηλή. Η ελληνική αγορά χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό μικρών αγροκτημάτων, καθώς το μέσο αγρόκτημα εκτείνεται σε περίπου μόνο 5 στρέμματα ή άλλως 5 εκτάρια.
115. Οι ανταγωνιστές των μερών ανέφεραν ότι προμηθευτές των ΠΠΚ, διανομείς και χονδρέμποροι ανταγωνίζονται μεταξύ τους για την επίτευξη πωλήσεων προς τους λιανοπωλητές, δεδομένων της μη ύπαρξης αποκλειστικών συνεργασιών και του γεγονότος ότι οι λιανοπωλητές διαθέτουν προς πώληση ανταγωνιστικά προϊόντα διαφόρων εταιρειών, της συνήθους πρακτικής των λιανοπωλητών να προβαίνουν εύκολα και άμεσα σε 'delisting' προϊόντων και αντικατάστασή τους με προϊόντα άλλων παραγωγών και της απευθείας επαφής αυτών με τους παραγωγούς, παρέχοντας τους συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με το ποιο μείγμα ΠΠΚ ή σπόρο να επιλέξουν. Κατ' αυτόν τον τρόπο, δημιουργούνται σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ λιανοπωλητών και παραγωγών. Τέλος, σημειώνεται ότι συνήθως κάθε λιανοπωλητής είναι ισχυρός στην περιοχή στην οποία δραστηριοποιείται. Δεδομένων των ανωτέρω, πολλές φορές οι λιανοπωλητές ασκούν πιέσεις για επίτευξη καλύτερων τιμών αγοράς από τις χονδρεμπορικές εταιρείες-προμηθευτές τους. Τα ανωτέρω συνιστούν λόγους, κατά τις ανταγωνίστριες εταιρείες, για τους οποίους οι πελάτες-λιανοπωλητές των προϊόντων ΠΠΚ και σπόρων έχουν σημαντική θέση στο κανάλι διανομής και ως εκ τούτου διαθέτουν διαπραγματευτική ισχύ έναντι των χονδρεμπορικών εταιρειών-προμηθευτών τους και μπορούν, εφόσον επιθυμούν, να στραφούν σε εναλλακτικούς χονδρεμπόρους/ διανομείς⁸⁹.

Πελάτες των μερών

116. Τα μέρη πωλούν τα προϊόντα τους σε μεγάλο αριθμό πελατών και δεν παρατηρείται μεγάλη συγκέντρωση πωλήσεων προς συγκεκριμένους μόνον πελάτες, ούτε στην περίπτωση της ΑΛΦΑ⁹⁰, ούτε της SYNGENTA HELLAS⁹¹.

⁸⁹ Βλ. απαντήσεις των εταιρειών [...].

⁹⁰ Το έτος 2018, οι πωλήσεις εντομοκτόνων προς τους πέντε μεγαλύτερους πελάτες της εταιρείας ΑΛΦΑ αντιπροσώπευαν το [...] των συνολικών πωλήσεων εντομοκτόνων της εταιρείας. Για τις πωλήσεις ζιζανιοκτόνων, οι πωλήσεις προς τους πέντε μεγαλύτερους πελάτες ανήλθαν σε [...] των συνολικών πωλήσεων ζιζανιοκτόνων. Για τα μυκητοκτόνα, οι πωλήσεις προς τους πέντε μεγαλύτερους πελάτες αντιπροσώπευαν το [...] των συνολικών πωλήσεων μυκητοκτόνων, ενώ για τις πωλήσεις ρυθμιστών ανάπτυξης αυτό το ποσοστό ανήλθε σε [...].

Προμηθευτές-πηγές προμήθειας

117. Όπως προαναφέρθηκε, μια εταιρεία εμπορίας/ διανομής ΠΠΚ μπορεί να προμηθευτεί τα προϊόντα της α) μέσω εισαγωγών από το εξωτερικό, β) από ανταγωνιστές της, ήτοι από τις θυγατρικές των μεγάλων πολυεθνικών ομίλων που δραστηριοποιούνται στην εγχώρια αγορά, ή από άλλους χονδρεμπόρους, με τους οποίους ανταγωνίζεται στην συνέχεια στο επίπεδο πωλήσεων προς τους λιανοπωλητές προϊόντων φυτοπροστασίας. Επίσης, οι εταιρείες εμπορίας/ διανομής προϊόντων φυτοπροστασίας προμηθεύονται προϊόντα από διαφορετικούς προμηθευτές και έτσι προσφέρουν στους λιανοπωλητές ανταγωνιστικά μεταξύ τους προϊόντα.
118. Ωστόσο, η εταιρεία SYNGENTA HELLAS προμηθεύεται αποκλειστικά τα προϊόντα της από εταιρείες του ομίλου SYNGENTA. Αντιθέτως, η εταιρεία ΑΛΦΑ έχει διάφορες πηγές προμήθειας. Ο όμιλος ADAMA κατέχει σημαντική θέση ανάμεσα στους προμηθευτές της ΑΛΦΑ, καλύπτοντας, για το έτος 2018, το [...] των προμηθειών της ΑΛΦΑ σε εντομοκτόνα⁹², το [...] σε ζιζανιοκτόνα⁹³ και το [...] σε μυκητοκτόνα⁹⁴, ενώ δεν έχει τόσο σημαντική θέση όσον αφορά τους ρυθμιστές ανάπτυξης φυτών⁹⁵.
119. Αναφορικά με τους προμηθευτές των βασικών ανταγωνιστών των μερών επισημαίνεται ότι, όπως έχει αναφέρει και η γνωστοποιούσα, υπάρχουν πολλές πηγές προμήθειας για τις εταιρείες εμπορίας/ διανομής ΠΠΚ στην εγχώρια αγορά. Ειδικότερα αναφέρονται τα εξής:
- Η εταιρεία BASF HELLAS προμηθεύεται προϊόντα [...] αλλά και από την εταιρεία ΑΛΦΑ.
 - Η εταιρεία BAYER HELLAS κατά το έτος 2018 πραγματοποίησε αγορές από [...].
 - Η εταιρεία Κ&Ν ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ κατά το έτος 2018 αγόρασε εντομοκτόνα από [...] προμηθευτές, ζιζανιοκτόνα από [...] προμηθευτές, μυκητοκτόνα από [...] προμηθευτές και ρυθμιστές ανάπτυξης φυτών από [...] προμηθευτές.

⁹¹ Το έτος 2018, οι πωλήσεις εντομοκτόνων της εταιρείας SYNGENTA HELLAS προς τους πέντε μεγαλύτερους πελάτες αντιπροσώπευαν σε ποσοστό το [...] των συνολικών πωλήσεων εντομοκτόνων της εταιρείας. Για τα ζιζανιοκτόνα, το ποσοστό αυτό ανήλθε σε [...] των συνολικών πωλήσεων ζιζανιοκτόνων της εταιρείας. Οι πωλήσεις μυκητοκτόνων προς τους πέντε μεγαλύτερους πελάτες της εταιρείας αντιπροσώπευαν το [...] των συνολικών πωλήσεων μυκητοκτόνων. Για τους ρυθμιστές ανάπτυξης, οι πωλήσεις μυκητοκτόνων προς τους πέντε μεγαλύτερους πελάτες της εταιρείας αντιπροσώπευαν το [...] των συνολικών πωλήσεων μυκητοκτόνων της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018.

⁹² Συγκεκριμένα, το 2018 η εταιρεία ΑΛΦΑ πραγματοποίησε περίπου το [...] των αγορών της από [...] (το ποσοστό αυτό ανήλθε για τα έτη 2017 και 2016 σε περίπου [...] και [...] αντίστοιχα), [...] από την εταιρεία [...], περίπου [...] από [...] και [...] από την εταιρεία [...]. Επίσης, πραγματοποίησε περίπου [...] των αγορών της σε εντομοκτόνα από την εταιρεία [...] και [...] από την εταιρεία [...].

⁹³ Συγκεκριμένα [...] ήταν ο μεγαλύτερος προμηθευτής της εταιρείας ΑΛΦΑ σε ζιζανιοκτόνα το 2018. Ο δεύτερος μεγαλύτερος προμηθευτής της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ήταν η εταιρεία [...] με ποσοστό επί των συνολικών προμηθειών [...]. Επίσης, η εταιρεία ΑΛΦΑ προμηθεύτηκε ζιζανιοκτόνα από την εταιρεία [...] (ποσοστό [...] επί των συνολικών αγορών της) και [...] (ποσοστό [...] επί των συνολικών αγορών της).

⁹⁴ Συγκεκριμένα, το 2018 οι μεγαλύτεροι προμηθευτές της εταιρείας ΑΛΦΑ σε μυκητοκτόνα ήταν η εταιρεία [...] (ποσοστό [...] επί των συνολικών αγορών της εταιρείας) και ο όμιλος ADAMA (ποσοστό [...] επί των συνολικών αγορών της εταιρείας). Επίσης, η εταιρεία ΑΛΦΑ πραγματοποίησε αγορές μυκητοκτόνων από την [...] (ποσοστό [...] επί των συνολικών αγορών της) και από την [...] (ποσοστό [...] επί των συνολικών αγορών της).

⁹⁵ Ο μεγαλύτερος προμηθευτής της εταιρείας ΑΛΦΑ το 2018 ήταν η εταιρεία [...], με ποσοστό περίπου [...] επί των συνολικών προμηθειών της. Ο δεύτερος μεγαλύτερος προμηθευτής της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ήταν η εταιρεία [...] με ποσοστό επί των συνολικών προμηθειών [...]. Επίσης, η εταιρεία ΑΛΦΑ πραγματοποίησε αγορές ρυθμιστών ανάπτυξης φυτών από την εταιρεία [...] (ποσοστό [...] επί των συνολικών αγορών της).

- Η εταιρεία ΕΛΑΝΚΟ κατά το έτος 2018 προμηθεύτηκε προϊόντα φυτοπροστασίας από [...] προμηθευτές. Πιο συγκεκριμένα, το έτος 2018 ο βασικός προμηθευτής της ήταν η εταιρεία [...] ([...]) των συνολικών αγορών προϊόντων φυτοπροστασίας έγιναν από αυτήν), ενώ έκανε αγорές και από τις εταιρείες [...].
 - Οι βασικοί προμηθευτές σε προϊόντα φυτοπροστασίας για το έτος 2018 της εταιρείας HELLAFFARM είναι οι εξής: [...].
120. Συμπερασματικά, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι εταιρείες εμπορίας/ διανομής προϊόντων φυτοπροστασίας στην εγχώρια αγορά προμηθεύονται και εμπορεύονται προϊόντα από πολλούς προμηθευτές. Επίσης, πραγματοποιούν σε μικρό βαθμό (από άποψη αξίας επί των συνολικών αγορών) αγорές και από άλλες εταιρείες/ ανταγωνιστές τους στην ελληνική αγορά.

Δίκτυα διανομής

121. Όπως προαναφέρθηκε, ο όμιλος CHEMCHINA διαθέτει τα προϊόντα του ομίλου SYNGENTA στην ελληνική αγορά μέσω της θυγατρικής του SYNGENTA HELLAS. Η ομάδα πωλήσεων της SYNGENTA HELLAS παρέχει υπηρεσίες εξυπηρέτησης πελατών (συμβουλές και υποστήριξη) στους πελάτες της. Με δεδομένο ότι οι πελάτες της SYNGENTA HELLAS είναι κατά κύριο λόγο διανομείς/ λιανέμποροι, παρέχει υπηρεσίες εξυπηρέτησης πελατών σε αυτούς τους πελάτες, ενώ οι διανομείς/ λιανέμποροι με τη σειρά τους παρέχουν υπηρεσίες εξυπηρέτησης πελατών στους δικούς τους πελάτες (ήτοι τους αγρότες). Παρόλα αυτά, αν κριθεί αναγκαίο, η SYNGENTA παρέχει συμβουλές απευθείας στους αγρότες.
122. Από την άλλη, οι «generic» εταιρείες, όπως η ADAMA, δεν έχουν δική τους κατοχυρωμένη ομάδα πωλήσεων και ως εκ τούτου, οι διανομείς των προϊόντων τους παρέχουν υπηρεσίες εξυπηρέτησης πελατών.
123. Ο όμιλος BAYER διαθέτει τα προϊόντα του μέσω της θυγατρικής εταιρείας του ομίλου, BAYER HELLAS AEBE⁹⁶. Ο όμιλος BASF διανέμει τα προϊόντα του μέσω της θυγατρικής του εταιρείας BASF HELLAS AEBE. Ο όμιλος CORTEVA AGRISCIENCE, στον οποίο ανήκει η εταιρεία DOWDUPONT, δραστηριοποιείται από το 2019 μέσω της θυγατρικής του εταιρείας PIONEER HI-BRED HELLAS⁹⁷. Παρατηρείται, επομένως, κατοχύρωση τόσο ως προς τον όμιλο CHEMCHINA, όσο και ως προς άλλους μεγάλους ομίλους.
124. Επίσης, στην εγχώρια αγορά δραστηριοποιούνται μεγάλες ανεξάρτητες επιχειρήσεις διανομής προϊόντων φυτοπροστασίας και σπόρων, όπως οι εταιρείες Κ&Ν ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ, ΕΛΑΝΚΟ κ.α, οι οποίες προμηθεύονται προϊόντα είτε από το εξωτερικό, είτε από τις θυγατρικές των πολυεθνικών ομίλων είτε από άλλες εταιρείες διανομής. Η συνεργασία με ανεξάρτητους διανομείς για τη διάθεση των προϊόντων τους

⁹⁶ Ο όμιλος MONSANTO διέθετε στη θυγατρική εταιρεία MONSANTO HELLAS AGRICULTURALS ΜΕΠΕ, η οποία στο πλαίσιο της, σε παγκόσμιο επίπεδο, εξαγοράς της Monsanto από τη BAYER (απόφαση Ε. Επ. Μ. 8084) περιήλθε στον όμιλο BAYER και της οποίας η BAYER Ελλάς ΑΒΕΕ έχει ήδη καταστεί μοναδική εταιρεία [...].

⁹⁷ Βλ. και Απόφαση ΕΑ 684/2019, παρ 7 επομ.

στην εγχώρια αγορά αποτελεί την εναλλακτική επιλογή για τις εταιρείες παραγωγής προϊόντων φυτοπροστασίας που δεν διαθέτουν θυγατρικές στην Ελλάδα.

Εμπιστοσύνη στο σήμα

125. Αναφορικά με το εάν η εμπιστοσύνη στο σήμα (brand loyalty) χαρακτηρίζει την αγορά των προϊόντων φυτοπροστασίας, η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι ο βαθμός της πίστης στο σήμα που δείχνουν οι πελάτες διαφέρει ανά κράτος - μέλος της Ε.Ε. και ότι στην Ελλάδα δεν αποτελεί καθοριστικό παράγοντα που διαμορφώνει τις προτιμήσεις των πελατών για τα προϊόντα φυτοπροστασίας. Επίσης, αναφέρει ότι στην Ελλάδα έχει παρατηρηθεί αύξηση της ζήτησης για γενόσημα προϊόντα (generic) τα τελευταία χρόνια, γεγονός που δείχνει ότι κάποιοι αγρότες επιλέγουν ΠΠΚ με βασικό κριτήριο την τιμή του.
126. Στην ίδια άποψη συγκλίνουν και οι απόψεις των ανταγωνιστών, καθώς αναφέρουν ότι το σήμα ενός ΠΠΚ είναι σημαντικό, αλλά καθοριστικό ρόλο για τις τελικές προτιμήσεις παίζει η διαφορά ανάμεσα στην τιμή του επώνυμου προϊόντος φυτοπροστασίας και του γενόσημου, ενώ υπάρχουν και περιπτώσεις όπου γενόσημα προϊόντα έχουν γίνει πιο αναγνωρίσιμα από ότι τα πρώτα σήματα και επιτυγχάνουν πολύ μεγαλύτερες πωλήσεις. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι λόγω της φύσης της αγοράς, νέα, καινοτόμα, προϊόντα μπορούν σχετικά εύκολα να αποσπάσουν μερίδιο από παλαιότερα, ισχυρά, σήματα, ενώ τόσο οι γεωπόνοι, όσο και οι καλλιεργητές δεν «παρασύρονται» από το σήμα, αλλά αναγνωρίζουν τις ομοιότητες και διαφορές των προϊόντων. Επίσης, σημειώνεται ότι η πίστη στο σήμα είναι μεν σημαντική, αλλά σε καμία περίπτωση απαγορευτική για την είσοδο όμοιων σκευασμάτων ή γενοσήμων, ενώ ιδιαίτερη σημασία για την τελική επιλογή από τους χρήστες (αγρότες) έχουν τα καινοτόμα προϊόντα και αυτά που ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις ανάγκες των τελικών χρηστών⁹⁸.

Διαφάνεια

127. Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία, η εγχώρια αγορά εμπορίας/διανομής δεν χαρακτηρίζεται από διαφάνεια ως προς την τιμολόγηση, την πελατεία και τους λοιπούς όρους πώλησης των σχετικών προϊόντων (π.χ. προσφορά, παραγωγή). Σημειώνεται ότι η σχέση προμηθευτή-πελάτη που υπάρχει ανάμεσα σε αρκετές εταιρείες εμπορίας/διανομής ΠΠΚ, καθώς και τυχόν συνεργασίες σε επίπεδο προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας, το οποίο είναι σύνηθες μεταξύ των εταιρειών έρευνας και ανάπτυξης, για ενέργειες έρευνας και ανάπτυξης και κοινής ανάπτυξης⁹⁹ θα μπορούσαν ενδεχομένως να αποτελέσουν παράγοντες για περισσότερη διαφάνεια στην αγορά. Ωστόσο, σημειώνεται ότι η δραστηριότητα έρευνας και ανάπτυξης δεν λαμβάνει χώρα εντός της ελληνικής επικράτειας.

⁹⁸ Βλ. απαντήσεις των εταιρειών [...] Ελαφρώς αποκλίνουσες οι απόψεις της [...], που αναφέρει ότι η πίστη και η αναγνωρισιμότητα του σήματος είναι σημαντική για τις προτιμήσεις ενός μεριδίου των λιανοπωλητών και των τελικών καταναλωτών, καθώς και της [...] που αναφέρει: «Είναι σαφές ότι οι λιανοπωλητές πελάτες επιλέγουν να συνεργάζονται με τις πολυεθνικές γιατί θεωρούν ότι είναι πιο αξιόπιστες και αναμένουν ότι θα έχουν καινούργια προϊόντα. Οι αγρότες θα λέγαμε ότι στο μεγαλύτερο βαθμό δεν αποφασίζουν μόνοι τους αλλά καθοδηγούνται από τους λιανοπωλητές γεωπόνους. Στην περίπτωση που η πατέντα ενός προϊόντος έχει λήξει και κυκλοφορούν και γενόσημα φθηνότερα, θα λέγαμε ότι περίπου το 30-40% των αγροτών θα επιλέξει το επώνυμο και το 60%, εφόσον τους δίνεται η επιλογή, θα επιλέξει το φθηνότερο γενόσημο».

⁹⁹ Βλ. Απόφαση Ε.Ε.τ. Μ7932-DowDupont, παρ. 2389-2390 και γνωστοποίηση παρ. 211.

128. Από τα διαθέσιμα στοιχεία και από τις απαντήσεις των ανταγωνιστών¹⁰⁰ προκύπτει ότι υπάρχει μία γενικότερη πληροφόρηση για την αγορά και την κατάσταση έκαστης εταιρείας ειδικά στην εμπορία/ διανομή των ΠΠΚ, εντούτοις ευαίσθητες εμπορικά πληροφορίες, όπως οι εκπτώσεις επί των τιμοκαταλόγων, οι οποίες συνιστούν και τη βασική τιμολογιακή πολιτική των διανομέων, δεν είναι ευρέως γνωστές.

Εμπόδια εισόδου

129. Όπως προαναφέρθηκε, η σχετική αγορά εμπορίας/διανομής ΠΠΚ διέπεται από ένα αυστηρό εθνικό και ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει τη χορήγηση αδειών κυκλοφορίας για κάθε ένα προϊόν φυτοπροστασίας που κυκλοφορεί στην αγορά. Πέραν των σημαντικών εμποδίων εισόδου που αντιμετωπίζουν οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο στάδιο έρευνας και ανάπτυξης, προκειμένου να παράγουν ένα ΠΠΚ (ακολουθώντας τα στάδια της έρευνας, ανακάλυψης, ανάπτυξης και της καταχώρισης δραστικών ουσιών, απόκτησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, τα οποία εν συνεχεία χρησιμοποιούν για την παρασκευή των ΠΠΚ), η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι τα εμπόδια εισόδου στη διανομή των ΠΠΚ και σπόρων δεν είναι σημαντικά και τα κόστη εισόδου είναι τα συνήθη για τη δημιουργία κέντρου διανομής στην αγορά.
130. Αναφορικά με το εάν υπάρχουν πέραν των νομικών/ ρυθμιστικών εμποδίων εισόδου και επιπλέον παράγοντες που να δυσχεραίνουν την είσοδο νέων επιχειρήσεων διανομής/εμπορίας σε κάποια από τις υπο-αγορές ΠΠΚ, οι ανταγωνίστριες εταιρείες¹⁰¹ αναφέρουν ότι δεν υφίστανται επιπλέον πραγματικά εμπόδια εισόδου μετά το στάδιο της αδειοδότησης που να δυσκολεύουν την δραστηριοποίηση μιας εταιρείας στην εμπορία/διανομή ενός συγκεκριμένου αδειοδοτημένου προϊόντος φυτοπροστασίας.
131. Για τις ήδη εγκεκριμένες δραστικές ουσίες και ιδιαίτερα για αυτές των οποίων η πατέντα έχει λήξει, η είσοδος στην αγορά είναι σχετικά απλή και ανέξοδη. Στην Ελλάδα, λόγω του υψηλού κόστους και της δυσκολίας έγκρισης νέων δραστικών ουσιών, η συντριπτική πλειοψηφία των κυκλοφορούντων ΠΠΚ αφορούν σε γενόσημα ή σκευάσματα εκτός πατέντας. Ως εκ τούτου, η δυνητική είσοδος στην αγορά ενός «παραγωγού/ προμηθευτή» είναι εφικτή με χαμηλό κόστος. Αναφέρθηκε πάντως ως ενδεχόμενο εμπόδιο εισόδου, η πίστη στο σήμα και η εμπιστοσύνη των αγροτών, ενώ σημειώθηκε και η αδυναμία εξεύρεσης πηγών προμήθειας¹⁰².

Είσοδος νέων επιχειρήσεων κατά την τελευταία πενταετία

132. Η αγορά χαρακτηρίζεται τόσο από την γνωστοποιούσα όσο και από τους περισσότερους ανταγωνιστές¹⁰³ ως δυναμική, με αρκετά παραδείγματα νέων παικτών τα τελευταία έτη ή εταιρειών που προσθέτουν στο χαρτοφυλάκιο τους νέα προϊόντα. Σύμφωνα με την γνωστοποιούσα, υπάρχει τουλάχιστον ένας νέος πωλητής χονδρικής ο οποίος εισήλθε στην αγορά (new entrant) για τη διανομή ΠΠΚ στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, ήτοι η εταιρεία ΚΑΡΒΕΛΑΣ η οποία προηγουμένως διένειμε μόνο ζωοτροφές και λιπάσματα και η οποία πλέον διανέμει και ΠΠΚ.

¹⁰⁰ Βλ. απαντήσεις των εταιρειών [...].

¹⁰¹ Βλ. τις απαντήσεις των εταιρειών [...].

¹⁰² Βλ. απαντήσεις των εταιρειών [...].

¹⁰³ Βλ. απαντήσεις των εταιρειών [...].

133. Επιπλέον, η εταιρεία CHEMINOVA, η οποία προηγουμένως διένειμε στην Ελλάδα τα προϊόντα της ΠΠΚ μέσω διαφόρων διανομέων, άρχισε, μετά την εξαγορά της από την [...], να δραστηριοποιείται η ίδια στη διανομή ΠΠΚ σε πωλητές λιανικής.
134. Επίσης, αναφέρθηκε ως νέα είσοδος και αυτή της εταιρείας UPL. Τέλος, αναφέρεται ότι το 2019 ο όμιλος DOW/DUPONT (Corteva) εξαγόρασε την εταιρεία εμπορίας/διανομής προϊόντων φυτοπροστασίας και σπόρων PIONEER HI BRED HELLAS, στην οποία ασκούσε ήδη κοινό έλεγχο¹⁰⁴.

Συμβάσεις αποκλειστικότητας

135. Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία από τη γνωστοποιούσα και τους ανταγωνιστές¹⁰⁵, δεν είθισται να συνάπτονται συμβάσεις αποκλειστικής διανομής ανάμεσα στους λιανοπωλητές προϊόντων φυτοπροστασίας και στις εταιρείες εμπορίας/διανομής τους και κατά κύριο λόγο οι λιανοπωλητές διαθέτουν προς μεταπώληση ταυτόχρονα προϊόντα ανταγωνιστικών εταιρειών.

Κόστος μεταστροφής για τους πελάτες κατά την αλλαγή προμηθευτή

136. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, το κόστος μεταστροφής για έναν πελάτη-αγρότη ο οποίος επιθυμεί να στραφεί σε ΠΠΚ, σε σπόρους ηλίανθου ή σπόρους ελαιοκράμβης διαφορετικού προμηθευτή είναι μη υπολογίσιμο (μηδενικό ή μικρό)¹⁰⁶.
137. Ομοίως, λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εκτεθέντων, το κόστος μεταστροφής των λιανοπωλητών για την εξεύρεση νέων προμηθευτών κρίνεται μη σημαντικό.

Ευχέρεια, από άποψη χρόνου και κόστους, της προσθήκης νέου προϊόντος στο χαρτοφυλάκιο μιας εταιρείας

138. Η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι οι εταιρείες εμπορίας/ διανομής ΠΠΚ πωλούν ένα ευρύ φάσμα προϊόντων και μπορούν εύκολα να προσθέσουν στο χαρτοφυλάκιο τους προϊόντα από άλλους προμηθευτές, καθώς οι περισσότερες συμβάσεις διανομής ανάμεσα σε προμηθευτές και διανομείς είναι μη αποκλειστικές και έτσι οι προμηθευτές μπορούν να πωλούν τα προϊόντα τους μέσω πολλών διανομέων. Επίσης, αναφέρει ότι από τη στιγμή που ένας παραγωγός ΠΠΚ αποκτήσει μία καταχώρηση ΠΠΚ στην αντίστοιχη ευρωπαϊκή ζώνη (π.χ. τη Νότια Ζώνη στην περίπτωση της Ελλάδας, μαζί με τις Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Βουλγαρία, Γαλλία και Μάλτα), ο παραγωγός μπορεί να ζητήσει καταχωρήσεις «κλώνους» του ίδιου ΠΠΚ, το οποίο μπορεί να διανεμηθεί υπό διαφορετικές εμπορικές επωνυμίες από διάφορους διανομείς (έκαστος εκ των οποίων ως το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τη διανομή στην αγορά από ρυθμιστική σκοπιά) και ότι η απόκτηση μιας τέτοιας καταχώρησης κλώνου αποτελεί μια χαμηλού κόστους (κοστίζει περίπου €2.000) και γρήγορη διαδικασία (κατά μέσο όρο 1-3 μήνες)¹⁰⁷.

¹⁰⁴ Βλ απόφαση Ε.Α.684/2019.

¹⁰⁵ Βλ. απαντήσεις των εταιρειών [...].

¹⁰⁶ Ειδικότερα, η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι «...η εναλλαγή μεταξύ προϊόντων προστασίας καλλιεργειών διαφορετικών προμηθευτών ανά διαστήματα συνίσταται για τον αγρότη, ούτως ώστε να αποφεύγεται το να γίνονται τα παράσιτα ανθεκτικά σε ένα συγκεκριμένο ΠΠΚ. Η εναλλαγή εκ περιτροπής μεταξύ διαφορετικών προϊόντων συνδράμει στην αντιμετώπιση της ανθεκτικότητας των παρασίτων».

¹⁰⁷ Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, αυτός είναι ένας από τους λόγους γιατί υπάρχουν πάνω από 100 νέες καταχωρήσεις προϊόντων ΠΠΚ στην Ελλάδα ανά έτος.

Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, ένας προμηθευτής ΠΠΚ, βάσει αυτών των καταχωρήσεων κλώνων, μπορεί να χορηγήσει δικαιώματα διανομής σε οποιαδήποτε εταιρεία επιθυμεί. Επιπρόσθετα, η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι, επιπλέον των καταχωρήσεων κλώνων, ένας προμηθευτής ΠΠΚ, μπορεί επίσης να τροποποιήσει υφιστάμενη καταχώριση προκειμένου να μεταβάλει/προσθέσει/αφαιρέσει το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τη διανομή και με τον τρόπο αυτόν να επιτρέψει σε επιπρόσθετες εταιρείες να διανείμουν το προϊόν υπό την ίδια εμπορική επωνυμία.

139. Ακολούθως, οι ανταγωνίστριες εταιρείες αναφέρουν ότι άπαξ και τα προϊόντα ΠΠΚ έχουν λάβει άδεια διάθεσης στην αγορά, είναι ευχερής από απόψεως χρόνου και κόστους η ανάληψη για κάθε εταιρεία εμπορίας/ διανομής, της εμπορίας/ διανομής ενός προϊόντος (ΠΠΚ ή σπόρου κ.λπ) με την έννοια της προσθήκης στο χαρτοφυλάκιο ενός επιπλέον προϊόντος. Επίσης, είναι σύνηθες να προστίθενται στα χαρτοφυλάκια των εταιρειών εμπορίας/διανομής επιπλέον προϊόντα τρίτων παραγωγών προς εμπορία, ή αντίστοιχα οι παραγωγοί προμηθευτές να διαθέτουν τα προϊόντα τους σε πολλές εταιρείες εμπορίας/ διανομής¹⁰⁸. Μόνο δύο εταιρείες ανέφεραν ότι υφίστανται δυσκολίες για την ένταξη νέων προϊόντων στα χαρτοφυλάκιά τους, η μεν [...] λόγω κόστους και χρόνου το οποίο όμως τελικά επιτυγχάνεται από την ίδια, η δε [...] καθώς υπάρχει εξάρτηση της εταιρείας από τον κάτοχο του registration, ο οποίος και μπορεί να αρνηθεί τη συνεργασία με την εταιρεία.

Περιθώρια κέρδους

140. Αναφορικά με τα περιθώρια κέρδους στην εμπορία/διανομή προϊόντων φυτοπροστασίας, σημειώνονται τα εξής:
- SYNGENTA HELLAS: το περιθώριο κέρδους της είναι [...] για το έτος 2018·
 - ΑΛΦΑ: το περιθώριο κέρδους της ανέρχεται σε [...].
 - [...]: το περιθώριο κέρδους της είναι περίπου [...]·
 - [...]: το περιθώριο κέρδους της είναι για τα έτη 2016-2018, [...], [...] και [...] αντίστοιχα·
 - [...]: δηλώνει ότι το μεικτό περιθώριο κέρδους για τα έτη 2016-2018, ανά έτος, είναι για τα εντομοκτόνα [...] και [...] για τα μυκητοκτόνα [...] και [...] και για τα ζιζανιοκτόνα [...] και [...] αντίστοιχα·
 - [...]: το περιθώριο κέρδους της στις πωλήσεις της προς τους πελάτες της, ανέρχεται περίπου σε [...] επί της τιμής πώλησης για τα ΠΠΚ·
 - [...]: το περιθώριο κέρδους για τα προϊόντα φυτοπροστασίας είναι [...] και
 - [...]: ότι το περιθώριο κέρδους για τα ΠΠΚ είναι περίπου [...]

V.2.2 ΣΠΟΡΟΙ

141. Κατωτέρω, εκτίθενται επιμέρους στοιχεία σχετικά με τις ανταγωνιστικές συνθήκες στις αγορές προμήθειας και εμπορίας σπόρων, καθώς και σε συγκεκριμένες υπο-αγορές (ήτοι

¹⁰⁸

Βλ. απαντήσεις των εταιρειών [...].

του ηλίανθου και της ελαιοκράμβης), για τις οποίες εκτίθεται κατωτέρω περαιτέρω ανάλυση για τους σκοπούς της υπό κρίση πράξης λόγω των υψηλών μεριδίων αγοράς των μερών.

Διάρθρωση της ζήτησης – ωριμότητα αγοράς

142. Η αγορά των σπόρων, κατά τη γνωστοποιούσα, έχει αναπτυχθεί παγκοσμίως τα τελευταία χρόνια, με έναν αναμενόμενο ρυθμό μελλοντικής ανάπτυξης περί το 9,9% από το 2017 μέχρι το 2022. Ομοίως, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η αγορά σπόρων αναμένεται να αναπτυχθεί με έναν ετήσιο ρυθμό του 10% μέχρι το 2020. Οι βασικές κινητήριες δυνάμεις για την ανάπτυξη της αγοράς είναι η αυξανόμενη ζήτηση, η αυξημένη χρήση βιοκαυσίμων, η ανερχόμενη ζήτηση για ζωοτροφές και η μικρότερη συγκέντρωση στην αγορά.
143. Σύμφωνα και με τις απαντήσεις των ανταγωνιστών, η εγχώρια αγορά της εμπορίας σπόρων μπορεί να χαρακτηριστεί ως σταθερή, ενώ πιο συγκεκριμένα, η αγορά των σπόρων ελαιοκράμβης παρουσιάζει μικρή αυξητική τάση¹⁰⁹.
144. Η ζήτηση για σπόρους συγκεκριμένων φυτών εξαρτάται από την επιλογή καλλιέργειας από τους αγρότες, που επηρεάζεται από τις προσδοκίες των αγροτών για τις τιμές των τελικών γεωργικών προϊόντων. Η καλλιεργούμενη ελαιοκράμβη στην Ελλάδα προορίζεται κυρίως για την παραγωγή βιοκαυσίμων, επομένως η ζήτηση για βιοκαύσιμα και η τιμή τους είναι παράγοντες που επηρεάζουν την ζήτηση σπόρων ελαιοκράμβης. Η επιλογή συγκεκριμένου σπόρου (συγκεκριμένης εταιρείας) επηρεάζεται από τα χαρακτηριστικά του, όπως τιμή, απόδοση, ανθεκτικότητα σε ασθένειες και προσαρμοστικότητά στο τοπικό κλίμα, καθώς και από τη συμβουλή/ πρόταση του γεωπόνου. Η καλλιέργεια ηλιόσπορου είναι μια νέα καλλιέργεια στην Ελλάδα. Προορίζεται για ηλιέλαιο κυρίως για βιοντίζελ και όχι σαν συστατικό τροφίμων.

Παραγωγή/ εισαγωγές

145. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, δεν πραγματοποιείται παραγωγή σπόρων ηλίανθου ή σπόρων ελαιοκράμβης στην Ελλάδα. Επομένως, όλοι οι σπόροι που πωλούνται στην Ελλάδα προέρχονται από εισαγωγές. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της γνωστοποιούσας, οι εισαγωγές ηλιόσπορων της SYNGENTA εκτιμάται ότι αντιπροσωπεύουν περίπου το [...] των συνολικών εισαγωγών ηλιόσπορων. Αντίστοιχα, οι εισαγωγές σπόρων ελαιοκράμβης εκτιμάται ότι αντιπροσωπεύουν περίπου το [...] των συνολικών εισαγωγών σπόρων ελαιοκράμβης.
146. Ο όμιλος SYNGENTA παράγει ηλιόσπορους κυρίως [...] και σπόρους ελαιοκράμβης [...].

Η σημασία της παροχής εξυπηρέτησης πριν και μετά την πώληση των προϊόντων

147. Στις προτιμήσεις των πελατών σημαντικό ρόλο παίζει η παροχή εξυπηρέτησης πριν και μετά την πώληση για τα προϊόντα σπόρων, οι οποίες συνίστανται στην παροχή συμβουλών προς τον αγρότη σχετικά με το ποιά ποικιλία σπόρων να επιλέξει και πώς να

¹⁰⁹

Βλ. σχετ. απαντητική επιστολή της [...]

τους σπείρει. Οι εταιρείες παραγωγής σπόρων και οι διανομείς σπόρων γενικώς παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες. Όπως και στην περίπτωση των ΠΠΚ, όμως, οι αγρότες δεν εξαρτούν την αγορά σπόρων από την παροχή των εν λόγω συμβουλών, καθώς είναι εκπαιδευμένοι επαγγελματίες, που γνωρίζουν πώς να σπέρνουν σπόρους. Η παροχή των εν λόγω υπηρεσιών δεν είναι τόσο καθοριστική για τον αγρότη κατά το στάδιο της επιλογής του σπόρου, που θα προμηθευτεί.

Πελάτες – διαπραγματευτική δύναμη πελατών

148. Οι σπόροι πωλούνται από τα συμμετέχοντα μέρη στην υπό εξέταση συγκέντρωση και από τις λοιπές εταιρείες εμπορίας/ διανομής στα περίπου 2.500 εξουσιοδοτημένα καταστήματα λιανικής πώλησης προϊόντων φυτοπροστασίας και σπόρων σε όλη την ελληνική επικράτεια, από όπου και προμηθεύονται τα εν λόγω προϊόντα οι γεωργοί/ καλλιεργητές.

Εμπιστοσύνη στο σήμα

149. Αναφορικά με το εάν η εμπιστοσύνη στο σήμα (brand loyalty) χαρακτηρίζει την αγορά σπόρων, η γνωστοποιούσα αναφέρει: «Για τους πελάτες, το πιο σημαντικό χαρακτηριστικό των σπόρων είναι η απόδοσή τους, ακολουθούμενη από την ανθεκτικότητά τους στις αρρώστιες και την προσαρμογή τους στο τοπικό κλίμα. Στην Ελλάδα, οι πελάτες σπόρων μπορούν γενικά να αγοράσουν σπόρους σε οικονομικές τιμές, για παράδειγμα από την Κεντρική Ένωση Σπόρων και Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Κ.Ε.Σ.Π.Υ.), την κεντρική συνεταιριστική ένωση στην Ελλάδα, αλλά πολλοί Έλληνες αγρότες προτιμούν ακόμη και να χρησιμοποιούν τους δικούς τους σπόρους. Προκειμένου να καλύψουν τις ποικίλες προτιμήσεις των πελατών, οι διανομείς σπόρων έχουν κίνητρο να προσφέρουν μια γκάμα προϊόντων σπόρων και γενικά διαθέτουν 2-3 προϊόντα σπόρων ανά καλλιέργεια από διάφορους προμηθευτές (ήτοι και επώνυμους (branded) και γενόσημους (generic) σπόρους)».
150. Συναφώς, η [...] σημειώνει ότι «Στην αγορά των σπόρων, η κατάσταση είναι περίπου η ίδια, με την μόνη διαφορά ότι το εμπορικό σήμα έχει μια ελαφρώς μεγαλύτερη αξία λόγω της τεχνολογίας που ενσωματώνει και της σοβαρότητας που εγγενώς εμπεριέχει η τελική επιλογή του πολλαπλασιαστικού υλικού από τον αγρότη, υπό την έννοια ότι είναι ανεπίστρεπτη».

Κόστος μετατροφής για τους πελάτες κατά την αλλαγή προμηθευτή

151. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, το κόστος μετατροφής για έναν πελάτη-αγρότη ο οποίος επιθυμεί να στραφεί σε σπόρους ηλίανθου ή σπόρους ελαιοκράμβης διαφορετικού προμηθευτή είναι μη υπολογίσιμο (μηδενικό ή μικρό).

Ευχέρεια, από άποψη χρόνου και κόστους, της προσθήκης νέου προϊόντος στο χαρτοφυλάκιο μιας εταιρείας

152. Αναφορικά με τους σπόρους, η εταιρεία [...] δηλώνει ότι η ανάληψη της προσθήκης στο χαρτοφυλάκιο νέου προϊόντος σπόρων σποράς είναι σχετικά ευχερής, με σημαντικό αλλά όχι ιδιαίτερα υψηλό κόστος για την καταβολή παραβόλων εγγραφής ποικιλιών ή

ανταποδοτικών τελών για την πιστοποίηση παραγόμενων σπόρων σποράς στην Ελλάδα και εισαγωγή σπόρων σποράς.

Περιθώρια κέρδους

153. Αναφορικά με τα περιθώρια κέρδους στην εμπορία/ διανομή σπόρων, σημειώνεται ότι το περιθώριο κέρδους της SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 είναι [...] ενώ το περιθώριο κέρδους της ΑΛΦΑ ανέρχεται σε [...]. Αναφορικά με τα περιθώρια κέρδους στην εμπορία/διανομή σπόρων ηλιάνθου και ελαιοκράμβης, η εταιρεία [...] σημειώνει ότι το περιθώριο κέρδους της κυμαίνεται περίπου από [...]. Η εταιρεία [...] αναφέρει ότι το περιθώριο κέρδους της για την εμπορία/διανομή σπόρων ανέρχεται για το έτος 2018 σε [...] % αντίστοιχα. Η εταιρεία [...] δηλώνει ότι το μεικτό περιθώριο κέρδους για τα έτη 2016-2018, ανά έτος, ανέρχεται για τους σπόρους ηλιάνθου σε [...] %, [...] % και [...] % αντίστοιχα και για τους σπόρους ελαιοκράμβης σε [...] %, [...] % και [...] % αντίστοιχα. Η [...] δηλώνει ότι το περιθώριο κέρδους για τους σπόρους είναι [...].

V.3 ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

154. Σύμφωνα με την γνωστοποιούσα «...η Συναλλαγή δεν θα περιορίσει τον ανταγωνισμό και δεν θα επηρεάσει τα συμφέροντα των ενδιάμεσων πελατών (ήτοι των διανομέων ΠΠΚ και σπόρων) ή των τελικών καταναλωτών (ήτοι των αγροτών)».
155. Περαιτέρω, όλες οι ανταγωνιστικές των μερών εταιρείες, εκτιμούν ότι η συγκέντρωση δεν θα επηρεάσει ουσιωδώς τον ανταγωνισμό, τις ίδιες τις ανταγωνίστριες εταιρείες, τα δίκτυα διανομής, τους πελάτες τους ή τους καταναλωτές. Επίσης, δεν αναμένουν σημαντικές αλλαγές στη λειτουργία των αγορών ΠΠΚ και σπόρων. Ειδικότερα, δεν αναμένουν σημαντικές επιπτώσεις ή πρόβλημα στη λειτουργία της αγοράς από την υπό κρίση πράξη. Τέλος, αρκετές εταιρείες αναφέρουν ότι στην ουσία, κατά την αντίληψή τους, η γνωστοποιηθείσα πράξη συνιστά μεταβολή του ελέγχου από κοινό σε αποκλειστικό και για το λόγο αυτό δεν αναμένουν σημαντικές επιπτώσεις στη λειτουργία των αγορών¹¹⁰.

¹¹⁰ Ειδικότερα, η εταιρεία [...] δηλώνει: «θεωρούμε ότι δεν θα υπάρξουν σημαντικές αλλαγές και ότι δεν θα υπάρχει πρόβλημα στη λειτουργία της αγοράς. Θεωρούμε ότι δεν θα υπάρξουν σημαντικές αλλαγές και δεν αναμένουμε σημαντικές επιπτώσεις για την εταιρεία μας, ακόμη και αν η ΑΛΦΑ παύσει να προμηθεύεται από εμάς. Αντίστοιχα, η ΑΛΦΑ δεν αποτελεί σημαντικό προμηθευτή μας. Επίσης, δεν αναμένουμε σημαντικές αλλαγές στην λειτουργία της αγοράς ΠΠΚ και σπόρων». Η εταιρεία [...] δηλώνει ότι: «Εκτιμούμε ότι η συγκέντρωση δεν αναμένεται να επηρεάσει ουσιωδώς τον ανταγωνισμό σε οποιοδήποτε επίπεδο. Άλλωστε, πρόκειται ουσιαστικά για απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί εταιρείας όπου ο παραγωγός (Adama) φρονούμε ότι ήδη είχε κοινό έλεγχο. Δεν αναμένεται η υπό εξέταση συγκέντρωση να επηρεάσει ουσιωδώς την εταιρεία μας, άλλες εταιρείες, τα δίκτυα διανομής και τους τελικούς πελάτες και καταναλωτές. Δεν αναμένεται να επηρεαστεί ουσιωδώς η εταιρεία μας από τυχόν απόφαση της ΑΛΦΑ να μην προμηθεύεται πλέον από την εταιρεία μας. Ωστόσο, η εταιρεία μας, σε τέτοιο θεωρητικό ενδεχόμενο, θα ασκήσει τα δικαιώματά της βάσει των υφιστάμενων συμβατικών σχέσεων με την ΑΛΦΑ». Η εταιρεία [...] δηλώνει ότι: «δεν αναμένονται αξιόλογες επιπτώσεις στη λειτουργία του ανταγωνισμού σε εθνικό επίπεδο. Η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν μπορεί να προκαλέσει σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις της λειτουργίας του ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές, καθώς η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση αφορά την απόκτηση από την ADAMA αποκλειστικού ελέγχου επί της ΑΛΦΑ επί της οποίας έχει ήδη κοινό έλεγχο. Η δραστηριοποίηση της Εταιρείας δεν θα επηρεαστεί από την γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση. Συναφώς, εκτιμούμε ότι οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο επίπεδο της παραγωγής/προήθειας δεν θα επηρεαστούν από την γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση. Δεν θα επηρεαστούν τα δίκτυα διανομής από την γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση. Η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν θα επηρεάσει τους τελικούς καταναλωτές». Η εταιρεία [...] δηλώνει ότι: «Κατά την άποψή μας δεν αλλάζουν σημαντικά τα δεδομένα με τον αποκλειστικό έλεγχο της ΑΛΦΑ από την ADAMA. Η ΑΛΦΑ έπαιξε έναν πρωταγωνιστικό έλεγχο στην Ελληνική αγορά και ήταν μία επιτυχημένη εταιρεία. Στην ουσία

156. Διαφορετική γνώμη εξέφρασαν μόνον οι εταιρείες [...] και [...]»¹¹¹.

VI ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ – ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

VI.1 ΠΠΚ

VI.1.1 Εισαγωγή

157. Όπως προαναφέρθηκε, σύμφωνα με την πρακτική της Ε.Επ. κατά των εξέταση των πρόσφατων συγκεντρώσεων στον κλάδο των αγροχημικών προϊόντων και της ως άνω οριοθέτησης των σχετικών αγορών για την εξέταση της γνωστοποιηθείσας πράξης, οι

αλλάζει η διεύθυνσή της και η εταιρεία γίνεται καθαρά πολυεθνική, όπως η BAYER, SYNGENTA, BASF. Εάν κάποια μελλοντικά προϊόντα ερχόντουσαν στην ΑΛΦΑ, τώρα θα έρθουν στην ADAMA. Εάν κάτι μας προβληματίζε, αυτό είναι το ότι η εταιρεία SYNGENTA εξαγοράστηκε από την CHEMCHINA η οποία κατέχει και την ADAMA. Αυτό ωστόσο απαντήθηκε και πήρε το πράσινο φως από την Επιτροπή Ανταγωνισμού παγκοσμίως και φανταζόμαστε και στην Ελλάδα, οπότε τέτοιο θέμα δεν υφίσταται...». Επίσης, η εταιρεία [...] αναφέρει ότι τα αποτελέσματα της συγκέντρωσης δεν θα είναι σημαντικά/ επουσιώδη για την ίδια και τα δίκτυα διανομής των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις ίδιες σχετικές αγορές με τα μέρη. Αναφορικά με τις επιπτώσεις στην αγορά παραγωγής/προμήθειας και τυχόν αποκλεισμό από την ΑΛΦΑ παραγωγών/προμηθευτών, σημειώνει ότι η ADAMA δεν θα ήθελε να χάσει προϊόντα στα οποία έχει πρόσβαση και δεν θα αποκλείσει κάποιον παραγωγό/προμηθευτή αλλά και ακόμη στην αντίθετη περίπτωση, οι προμηθευτές θα βρουν πολλούς επίδοξους συνεργάτες για να διαθέσουν τα προϊόντα τους στην ελληνική αγορά. Τέλος, σχετικά με τα αποτελέσματα στους πελάτες των ανταγωνιστών και της ίδιας αναφέρει ότι «Η εταιρεία ΑΛΦΑ είναι επιτυχημένη διότι διαχειρίζεται πολλά προϊόντα γενόσημα αλλά καλής ποιότητας και σε καλές τιμές. Θεωρώ ότι η στρατηγική της ADAMA είναι αντίστοιχη και άρα δεν θα υπάρξει ουσιαστική επίπτωση». Η εταιρεία [...] αναφέρει: «Η ADAMA δεν είχε αυτόνομη παρουσία στην Ελληνική αγορά αλλά διακινούσε το σύνολο των προϊόντων της μέσω της ΑΛΦΑ, της οποίας ήταν και μέτοχος. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι η αγορά εκ μέρους της ADAMA του συνόλου των μετοχών της ΑΛΦΑ δεν θα έχει κάποια επιπλέον επίπτωση είτε στην εμπορία / διανομή ΠΠΚ που αναφέρονται στις αγορές του παραρτήματος Α είτε στην εμπορία / διανομή ΠΠΚ γενικότερα» και δηλώνει ότι δεν θα έχει καμία άλλη επίδραση στην αγορά, στα δίκτυα διανομής, στους πελάτες κτλ. Η εταιρεία [...] δηλώνει ότι: «Θεωρούμε ότι καμία συγκέντρωση σήμερα με τις συνθήκες που ισχύουν, είναι σε θέση να πλήξει την πορεία της εταιρείας μας. η οποία βασίζεται στις εγκαταστάσεις της, στην πενήνταχρονη εμπειρία της, στην τεχνογνωσία του εργατοπαλληλικού της, προσωπικού, στις άριστες σχέσεις με τους συνεργάτες της και στην επί δεκαετίες πορεία της στο κέντρο του ανταγωνισμού. Το ίδιο θεωρούμε και για τους καταναλωτές που όπως προείπαμε γνωρίζουν σε αρκετό βαθμό τα πράγματα και έχουν το περιθώριο των ελεύθερων επιλογών. Μόνο μία εταιρεία έρευνας με πλειάδα πρωτότυπων μορίων αναγκαίων για τη γεωργία θα μπορούσε να επηρεάσει την ελληνική αγορά και τον υγιή ανταγωνισμό που υπάρχει σήμερα και εδώ και πολλά χρόνια». Η [...] ανέφερε ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν θα επιφέρει «Καμία αλλαγή» στην επιχείρησή της, στις λοιπές στις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο επίπεδο της παραγωγής/προμήθειας, στα δίκτυα διανομής, στους πελάτες και στους τελικούς καταναλωτές.

111

Η εταιρεία [...] αναφέρει ότι: «Το αποτέλεσμα των συνεχών συγχωνεύσεων/εξαγορών μεταξύ πολυεθνικών εταιρειών ΠΠΚ, αργά ή γρήγορα, δεν θα αφήσει πλέον χώρο δραστηριοποίησης για εταιρείες χονδρικής πώλησης σαν την [...]. Η [...] εκπροσωπεί μικρομεσαίες εταιρείες παραγωγής ΠΠΚ, οι οποίες δεν έχουν την δυνατότητα να βρίσκονται στην Ελλάδα με δική τους εταιρεία πωλήσεων καθώς δεν διαθέτουν την απαραίτητη γκάμα προϊόντων και άρα τον απαραίτητο τζίρο που κάνει βιώσιμα οικονομικά μία εταιρεία. Με τις συγχωνεύσεις αυτών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ή και με την εξαγορά τους από μεγαλύτερες πολυεθνικές, οι εταιρείες αυτές μεγαλώνουν αρκετά ώστε να έχουν δικές τους εταιρείες στην Ελλάδα και οι εθνικές εταιρείες χονδρικής πώλησης σαν την [...] που εκπροσωπούσαν αυτές τις εταιρείες χάνουν την πρόσβασή τους σε συνεργασίες και προϊόντα. [...] για την Ελλάδα παρόλο που δεν υπάρχουν διαθέσιμοι με ακρίβεια οι τζίροι των εταιρειών, η κατάσταση είναι παρόμοια με την παγκόσμια. Σαφώς η συγκέντρωση των ΠΠΚ και των σπόρων σε όλο και λιγότερους "παίκτες" μειώνουν τις επιλογές των δικτύων διανομής (των πελατών μας), σπρώχνουν τους εθνικούς διανομείς όπως η [...] εκτός, και σαφώς μειώνονται οι επιλογές των παραγωγών. [...] Στην περίπτωση της εξαγοράς του πλειοψηφικού πακέτου της ΑΛΦΑ από την ADAMA (Chemchina), η εταιρεία μας θίγεται έμμεσα. Η εταιρεία μας αγοράζει κάποια προϊόντα από την Syngenta Hellas, τα οποία τα διαθέτουμε στους πελάτες μας. Με την εξαγορά της ΑΛΦΑ, η συνεργασία της ΑΛΦΑ και της Syngenta Hellas ενισχύεται σημαντικά καθώς είναι πλέον, επί της ουσίας, η ίδια εταιρεία και η ισχύς τους στο δίκτυο των πελατών αυξάνει σημαντικά με μεγαλύτερη γκάμα προϊόντων και πιο ευνοϊκές τιμές. Τα προϊόντα λοιπόν που αγοράζε η εταιρεία μας από την Syngenta Hellas θα διατίθενται πλέον και από την ΑΛΦΑ με ό,τι αυτό συνεπάγεται». Η εταιρεία [...] αναφέρει τα εξής: «Η εκτίμησή μας είναι ότι οποιαδήποτε συγκέντρωση είναι ιδιαίτερα σοβαρή, επειδή μειώνει τον υγιή ανταγωνισμό και τις δυνατότητες επιλογής, κάτι που δεν ωφελεί τους πελάτες τόσο σε επίπεδο χονδρεμπορικής διανομής, όσο και σε επίπεδο λιανικής πώλησης... Η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση εκτιμούμε ότι θα δημιουργήσει μια νέα ισχυρότερη επιχείρηση στην αγορά με μεγαλύτερες δυνατότητες εισαγωγής μεγαλύτερου χαρτοφυλακίου προϊόντων στην αγορά. Εφόσον στο χαρτοφυλάκιο της συμπεριλαμβάνονται προϊόντα που εμπορεύεται και η [...] εκτιμούμε ότι αυτό μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο στο μερίδιο αγοράς της Εταιρείας μας».

σχετικές αγορές παραγωγής/ προμήθειας και εμπορίας/ διανομής ΠΠΚ (ζιζανιοκτόνα, εντομοκτόνα, μυκητοκτόνα και λοιπά προϊόντα, όπως οι ρυθμιστές ανάπτυξης των φυτών) διακρίνονται περαιτέρω σε υπο-αγορές, ανάλογα με την καλλιέργεια και το φυτό/ ζιζάνιο/ έντομο για τις οποίες προορίζονται. Η εν λόγω κατάτμηση έχει ως αποτέλεσμα τη μεγάλη εξειδίκευση των αγορών, ενώ στην πραγματικότητα ορισμένα ΠΠΚ δύνανται να έχουν ευρύτερη χρήση και να προορίζονται για διαφορετικές καλλιέργειες και εχθρούς, με αποτέλεσμα σε κάποιες πηγές στοιχείων ορισμένα προϊόντα ΠΠΚ να εντάσσονται σε μία αγορά και σε κάποιες άλλες σε άλλη.

158. Δεδομένης της ως άνω κατάτμησης, η γνωστοποιούσα προσκόμισε στοιχεία για τις υπο-αγορές των ζιζανιοκτόνων, εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων και ρυθμιστών ανάπτυξης φυτών, για τα έτη 2016-2018, τόσο για την ανάντη όσο και για την κατάντη αγορά από τις εξής πηγές: πραγματικές πωλήσεις των μερών, εκτιμήσεις για το συνολικό μέγεθος αγοράς και για τα μερίδια αγοράς των μερών και των ανταγωνιστών τους, καθώς και έρευνα αγοράς/ βάση δεδομένων της εταιρείας SIGMA με μερίδια αγοράς των μερών και των ανταγωνιστών τους¹¹².
159. Κατά την ανάλυση των επηρεαζόμενων υπο-αγορών, με βάση τα διαθέσιμα ως άνω στοιχεία και αυτά που ζητήθηκαν από τους ανταγωνιστές¹¹³, παρατηρήθηκαν αποκλίσεις, οι οποίες προκύπτουν, όπως αναφέρθηκε, από το γεγονός ότι ορισμένα προϊόντα φυτοπροστασίας έχουν χρήση για διάφορες καλλιέργειες ή ασθένειες¹¹⁴, ενώ δεδομένης της κατάτμησης της αγοράς, όπως αυτή απαιτείται από τη νομολογική πρακτική και επιβεβαιώθηκε από την έρευνα της ΓΔΑ, η λογιστική απεικόνιση των πωλήσεων ανά υπο-αγορά, δεν είναι πάντα απολύτως εφικτή.
160. Ως εκ τούτου, κατά την περαιτέρω αξιολόγηση, τυχόν αποκλίσεις των μεριδίων αγοράς που παρατηρούνται μεταξύ των διαφορετικών πηγών στοιχείων¹¹⁵, δύναται να οφείλονται

¹¹² Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, «Τα στοιχεία πωλήσεων, που προέρχονται από την Sigma, βασίζονται σε εκτίμηση εκ των άνω προς τα κάτω της αξίας πωλήσεων των ΠΠΚ στην Ελλάδα. Η ακριβής μεθοδολογία της Sigma δεν είναι γνωστή στην ADAMA, αλλά περιλαμβάνει συνεντεύξεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη στην Ελλάδα (όπως π.χ. διανομείς) και εκτιμήσεις... η κατανομή των πωλήσεων ΠΠΚ σε μεμονωμένες υποκατηγορίες της αγοράς ΠΠΚ ενέχει πάντα εκτιμήσεις, καθώς τα περισσότερα ΠΠΚ χρησιμοποιούνται από τους τελικούς χρήστες όχι μόνο σε μία υποκατηγορία της αγοράς αλλά σε διάφορες υποκατηγορίες, δηλαδή για διάφορους τύπους καλλιεργειών ή / και για την καταπολέμηση διάφορων ασθενειών». Σημειώνεται ότι κατά την εξέταση της συγκέντρωσης CHEMCHINA/SYNGENTA για τα μερίδια αγοράς τις υπο-αγορές των προϊόντων φυτοπροστασίας χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από την SIGMA.

¹¹³ Εστάλησαν 16 ερωτηματολόγια στις μεγάλες και σε μικρότερες ανταγωνίστριες των μερών εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην εγχώρια αγορά προϊόντων φυτοπροστασίας. Ζητήθηκαν, μεταξύ άλλων, ποσοτικά στοιχεία για τις πωλήσεις τους ανά πελάτη, αγορές των εταιρειών ανά προμηθευτή και εκτιμήσεις για τα μερίδια αγοράς των ανταγωνιστών, ανά έτος, για τα έτη 2016-2018, για κάθε μία από τις επηρεαζόμενες σχετικές αγορές. Επισημαίνεται ωστόσο ότι δεν κατέστη εφικτή η πλήρης συλλογή των απαραίτητων ποσοτικών στοιχείων από τις ανταγωνίστριες εταιρείες, προκειμένου να υπολογισθούν τα μερίδια αγοράς των μερών και των ανταγωνιστών τους στις υπο-αγορές, καθώς δεν προσκομίστηκαν από τους ανταγωνιστές στοιχεία στο επιθυμητό επίπεδο της ανάλυσης των σχετικών αγορών (π.χ. πωλήσεις και αγορές εντομοκτόνων, ανά καλλιέργεια (φυτό), ανά έντομο και ανά τρόπο εφαρμογής (στα φύλλα ή στο έδαφος).

¹¹⁴ Για παράδειγμα, το προϊόν ATEMI 10 WG της εταιρείας SYNGENTA HELLAS είναι ένα διασυστηματικό μυκητοκτόνο με προστατευτική, θεραπευτική και εξοντωτική δράση σε μεγάλο εύρος μυκήτων στις καλλιέργειες της μηλιάς, ροδακινιάς, αμπελιού και σπαραγγιού, ενώ το προϊόν DELAN Pro 12,5/56,1 SC της εταιρείας BASF HELLAS είναι μυκητοκτόνο που αντιμετωπίζει τη μαύρη σήψη, τον περονόσπορο και τη φωμόνη στο οينوποιητικό αμπέλι και το φουζικλάδιο στις μηλιές, αχλαδιές και κυδωνιές. Βλ. σχετ. ιστοσελίδες των εταιρειών.

¹¹⁵ Το συνολικό μέγεθος κάθε υπο-αγοράς ΠΠΚ και η κατάτμηση των πωλήσεων της ΑΛΦΑ ανά προμηθευτή προέρχεται από τη βάση δεδομένων της SIGMA (σχετ. υπ' αριθ. πρωτ. 1458/19.2.2020 επιστολή της γνωστοποιούσας). Τα μερίδια αγοράς των μερών υπολογίστηκαν με βάση τις πραγματικές πωλήσεις των συμμετεχουσών εταιρειών (υπ' αριθ. πρωτ. 312/15.1.2020 επιστολή της γνωστοποιούσας). Τα μερίδια αγοράς των

στο ενδεχόμενο ανακατάταξης (reclassifications) των προϊόντων στις εξειδικευμένες υπο-αγορές και όχι σε ουσιαστικούς λόγους. Η δε κατάτμηση και ανάλυση των αγορών, ως αναφέρθηκε και ανωτέρω, συνάδει με την ως άνω οριοθέτηση των σχετικών αγορών και είναι απαραίτητη για την ορθή διερεύνηση των επιπτώσεων της γνωστοποιηθείσας πράξης, προκειμένου να εντοπιστούν τυχόν επικαλύψεις των μερών στις συγκεκριμένες υπο-αγορές και να αναλυθούν επαρκώς τα αποτελέσματα της γνωστοποιηθείσας πράξης.

VI.1.2 Μερίδια αγοράς στις ευρύτερες αγορές προϊόντων φυτοπροστασίας

161. Παρά το γεγονός ότι, όπως προεκτέθηκε, οι ευρύτερες αγορές εμπορίας/ διανομής ΠΠΚ και σπόρων υπόκεινται σε περαιτέρω κατάτμηση, παρατίθενται κατωτέρω καταρχάς τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων και των βασικότερων ανταγωνιστών τους στις ευρείες αγορές εμπορίας/ διανομής ΠΠΚ και εμπορίας/διανομής σπόρων στην ελληνική επικράτεια, για να δοθεί μια γενικότερη εικόνα της αγοράς.
162. Οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εγχώρια αγορά της εμπορίας προϊόντων φυτοπροστασίας και τα μερίδια αγοράς τους για τα έτη 2016- 2018, στην αγορά ΠΠΚ, καθώς και στις ευρύτερες υπο-αγορές αυτής παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα:

Πίνακας 2: Μερίδια αγοράς προϊόντων φυτοπροστασίας (2016-2018, σε αξία)

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ			
	2016	2017	2018
ΑΛΦΑ	[10-15]%	[10-15]%	[10-15]%
SYNGENTA HELLAS	[10-15]%	[10-15]%	[10-15]%
<i>Αθροιστικό μερίδιο</i>	[25-35]%	[25-35]%	[25-35]%
BAYER HELLAS	[10-15]%	[10-15]%	[10-15]%
BASF HELLAS	[10-15]%	[10-15]%	[10-15]%
K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ	[5-10]%	[10-15]%	[10-15]%
ΕΛΑΝΚΟ	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%

Πηγή: Επεξεργασία προσκομισθέντων στοιχείων (αριθ.πρωτ.8480/20.12.2019 και 312/15.1.2020 επιστολών της γνωστοποιούσας και απαντήσεων των ανταγωνιστών)

163. Εκτός από τις εταιρείες που παρατίθενται στον ως άνω Πίνακα, στην εγχώρια αγορά εμπορίας/διανομής προϊόντων φυτοπροστασίας δραστηριοποιούνται και μικρότερες εταιρείες, όπως οι εταιρείες HELLAFARM με μερίδιο αγοράς για το έτος 2018 περίπου [5-10]¹¹⁶, ARYSTA μερίδιο αγοράς περίπου [5-10]¹¹⁷, AGROLOGY και AGROTECHNIKA με μερίδια αγοράς για το έτος 2018 περίπου [0-5]¹¹⁸.
164. Περαιτέρω, στον κατωτέρω Πίνακα παρουσιάζονται τα μερίδια αγοράς των εταιρειών ΑΛΦΑ, SYNGENTA HELLAS και των μεγαλύτερων ανταγωνιστών τους στις ευρύτερες υπο-αγορές εμπορίας/διανομής των εντομοκτόνων, ζιζανιοκτόνων, μυκητοκτόνων και ρυθμιστών ανάπτυξης φυτών, ανά έτος για τα έτη 2016-2018.

ανταγωνιστών προσκομίστηκαν από τη γνωστοποιούσα με βάση τις εκτιμήσεις της για τις πωλήσεις των διανομέων (υπ' αριθ. πρωτ. 1458/19.2.2020, 2260/17.3.2020 και 3104/16.4.2020 επιστολές της γνωστοποιούσας).

¹¹⁶ Βλ. την απαντητική επιστολή της εταιρείας.

¹¹⁷ Βλ. προσκομισθέντα στοιχεία γνωστοποιούσας και [...] για τα μερίδια των ανταγωνιστών τους.

¹¹⁸ Βλ. απαντητικές επιστολές των εταιρειών.

Πίνακας 3: Μερίδια στις ευρύτερες υπο-αγορές εντομοκτόνων, ζιζανιοκτόνων, μυκητοκτόνων και ρυθμιστών ανάπτυξης φυτών (2016 -2018, σε αξία)

ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΑ			
	2016	2017	2018
ΑΛΦΑ	[10-15]%	[10-15]%	[10-15]%
SYNGENTA HELLAS	[10-15]%	[10-15]%	[10-15]%
<i>Αθροιστικό μερίδιο</i>	[25-35]%	[25-35]%	[15-25]%
BAYER HELLAS	[10-15]%	[10-15]%	[10-15]%
BASF HELLAS	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ	[10-15]%	[10-15]%	[10-15]%
ΕΛΑΝΚΟ	[10-15]%	[10-15]%	[10-15]%
ΖΙΖΑΝΙΟΚΤΟΝΑ			
	2016	2017	2018
ΑΛΦΑ	[15-25]%	[15-25]%	[15-25]%
SYNGENTA HELLAS	[15-25]%	[15-25]%	[15-25]%
<i>Αθροιστικό μερίδιο</i>	[25-35]%	[35-45]%	[25-35]%
BAYER HELLAS	[15-25]%	[15-25]%	[15-25]%
BASF HELLAS	[15-25]%	[15-25]%	[15-25]%
K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ	[5-10]%	[10-15]%	[10-15]%
ΕΛΑΝΚΟ	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
ΜΥΚΗΤΟΚΤΟΝΑ			
	2016	2017	2018
ΑΛΦΑ	[10-15]%	[10-15]%	[10-15]%
SYNGENTA HELLAS	[10-15]%	[10-15]%	[10-15]%
<i>Αθροιστικό μερίδιο</i>	[15-25]%	[15-25]%	[15-25]%
BAYER HELLAS	[15-25]%	[15-25]%	[15-25]%
BASF HELLAS	[15-25]%	[15-25]%	[15-25]%
K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
ΕΛΑΝΚΟ	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΡΥΘΜΙΣΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΦΥΤΩΝ			
	2016	2017	2018
ΑΛΦΑ	[10-15]%	[10-15]%	[10-15]%
SYNGENTA HELLAS	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
<i>Αθροιστικό μερίδιο</i>	[15-25]%	[15-25]%	[15-25]%
BAYER HELLAS	[15-25]%	[15-25]%	[15-25]%
BASF HELLAS	[25-35]%	[35-45]%	[25-35]%
K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ	[10-15]%	[15-25]%	[10-15]%
ΕΛΑΝΚΟ	[5-10]%	[0-5]%	[0-5]%

Πηγή: Επεξεργασία προσκομισθέντων στοιχείων (αριθ.πρωτ.8480/20.12.2019 και 312/15.1.2020 επιστολών της γνωστοποιούσας και απαντήσεων των ανταγωνιστών)

VI.1.3 Επηρεαζόμενες υπο-αγορές ΠΠΚ

VI.1.3.1 Οριζοντίως επηρεαζόμενες υπο-αγορές στην εμπορία/ διανομή ΠΠΚ

165. Από την ανάλυση των προσκομισθέντων στοιχείων, προκύπτει ότι η SYNGENTA HELLAS δραστηριοποιείται σε [...] υπο-αγορές ΠΠΚ και η ΑΛΦΑ σε [...] υπο-αγορές

ΠΠΚ, εκ των οποίων στις [...] έχουν και οι δύο παρουσία. Εξ' αυτών οι οριζοντίως επηρεαζόμενες αγορές¹¹⁹ εμπορίας/ διανομής ΠΠΚ είναι οι εξής 56 αγορές:

Πίνακας 4: Μερίδια αγοράς στις οριζοντίως επηρεαζόμενες υπο-αγορές εμπορίας/ διανομής ΠΠΚ - 2018

Αρ	Αγορά	Ομάδα καλλιεργειών	Τμήμα αγοράς	Επιμέρους αγορά	Μερίδιο ΑΛΦΑ %	Μερίδιο ΑΛΦΑ από πωλήσεις προϊόντων τρίτων προμηθευτών ¹²⁰ %	Μερίδιο SYNGEN TA HELLAS %	Συνδ. Μερίδιο ¹²¹ %
A1	Μυκητοκτόνα	Σιτηρά	Σιτάρι/Κριθάρι	Φύλλα - Μελάνωση	[0-5]%	[0-5]%	[25-35]%	[35-45]%
A2	Μυκητοκτόνα	Ελιές	Ελιές	Φύλλα - Μελάνωση	[10-15]%	[10-15]%	[0-5]%	[15-25]%
A3	Μυκητοκτόνα	Μηλοειδή/Πυρηνόκαρπα	Μηλοειδή	Φύλλα - Μελάνωση	[10-15]%	[5-10]%	[10-15]%	[15-25]%
A4	Μυκητοκτόνα	Μηλοειδή/Πυρηνόκαρπα	Μηλοειδή	Φύλλα - Ερυσίβη	[35-45]%	[0-5]%	[0-5]%	[35-45]%
A5	Μυκητοκτόνα	Μηλοειδή/Πυρηνόκαρπα	Πυρηνόκαρπα	Φύλλα - Μελάνωση	[15-25]%	[10-15]%	[10-15]%	[25-35]%
A6	Μυκητοκτόνα	Μηλοειδή/Πυρηνόκαρπα	Πυρηνόκαρπα	Φύλλα - Ερυσίβη	[35-45]%	[5-10]%	[15-25]%	[45-55]%
A7	Μυκητοκτόνα	Πατάτα	Πατάτα	Φύλλα - Μελάνωση	[5-10]%	[0-5]%	[10-15]%	[15-25]%
A8	Μυκητοκτόνα	Καπνός	Καπνός	Ασθένειες	[0-5]%	[0-5]%	[45-55]%	[45-55]%
A9	Μυκητοκτόνα	Απροσδιόριστες καλλιέργειες	Πρόσθετες καλλιέργειες	Άλλο - Βακτήρια	[0-5]%	[0-5]%	[15-25]%	[15-25]%
A10	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Κολοκυθοειδή	Φύλλα - Μούγλα	[5-10]%	[5-10]%	[25-35]%	[35-45]%
A11	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Κολοκυθοειδή	Φύλλα - Ερυσίβη	[0-5]%	[0-5]%	[75-85]%	[75-85]%
A12	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Κολοκυθοειδή	Περονόσπορος - Ωμούκητες	[5-10]%	[0-5]%	[15-25]%	[25-35]%
A13	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Άλλα κηπευτικά	Φύλλα - Μελάνωση	[0-5]%	[0-5]%	[25-35]%	[25-35]%
A14	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Άλλα κηπευτικά	Φύλλα - Μούγλα	[5-10]%	[5-10]%	[15-25]%	[15-25]%
A15	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Άλλα κηπευτικά	Φύλλα - Ερυσίβη	[0-5]%	[0-5]%	[15-25]%	[25-35]%
A16	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Άλλα κηπευτικά	Περονόσπορος - Ωμούκητες	[5-10]%	[0-5]%	[35-45]%	[45-55]%
A17	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Σαλατικά & Φυλλώδη λαχανικά & Κράμβες	Φύλλα - Μούγλα	[15-25]%	[15-25]%	[25-35]%	[35-45]%
A18	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Σαλατικά & Φυλλώδη λαχανικά & Κράμβες	Φύλλα - Ερυσίβη	[5-10]%	[0-5]%	[25-35]%	[25-35]%
A19	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Σαλατικά & Φυλλώδη λαχανικά &	Περονόσπορος - Ωμούκητες	[10-15]%	[5-10]%	[15-25]%	[35-45]%

¹¹⁹ Οριζοντίως επηρεαζόμενες είναι οι σχετικές αγορές, στις οποίες ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες δύο ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, εφόσον εκτιμάται ότι η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε συνολικό μερίδιο σε κάθε μία από τις εν λόγω αγορές ύψους τουλάχιστον 15%.

¹²⁰ Ήτοι μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ από πωλήσεις προϊόντων τρίτων προμηθευτών, πλην των προϊόντων του ομίλου ADAMA.

¹²¹ Ήτοι μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ (περιλαμβανομένου των πωλήσεων τρίτων προμηθευτών) + μερίδιο αγοράς SYNGENTA HELLAS.

			Κράμβες					
A20	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Σολανώδη	Φύλλα - Μούχλα	[0-5]%	[0-5]%	[45-55]%	[45-55]%
A21	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Σολανώδη	Φύλλα - Ερυσίβη	[0-5]%	[0-5]%	[35-45]%	[35-45]%
A22	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Σολανώδη	Περωνόσπορος - Ωομύκητες	[0-5]%	[0-5]%	[15-25]%	[15-25]%
A23	Μυκητοκτόνα	Αμπέλια/Σταφύλια	Σταφύλια-γενικά	Φύλλα - Μούχλα	[0-5]%	[0-5]%	[25-35]%	[25-35]%
A24	Μυκητοκτόνα	Αμπέλια/Σταφύλια	Σταφύλια-γενικά	Φύλλα - Ερυσίβη	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[15-25]%
A25	Μυκητοκτόνα	Αμπέλια/Σταφύλια	Σταφύλια-γενικά	Έδαφος	[10-15]%	[10-15]%	[5-10]%	[15-25]%
A26	Ρυθμιστές ανάπτυξης	Σιτηρά	Σιτάρι/Κριθάρι	ΟΛΑ	[65-75]%	[65-75]%	[15-25]%	[75-85]%
A27	Ρυθμιστές ανάπτυξης	Πατάτα	Πατάτα	ΟΛΑ	[5-10]%	[0-5]%	[55-65]%	[55-65]%
A28	Ζιζανιοκτόνα	Σιτηρά	Σιτάρι/Κριθάρι	3 Μεταφυτρωτικά ευρέος φάσματος	[15-25]%	[0-5]%	[0-5]%	[15-25]%
A29	Ζιζανιοκτόνα	Καλαμπόκι	Καλαμπόκι	2 Προφυτρωτικά ευρέος φάσματος	[0-5]%	[0-5]%	[55-65]%	[65-75]%
A30	Ζιζανιοκτόνα	Καλαμπόκι	Καλαμπόκι	3 Μεταφυτρωτικά - Πλατύφυλλα ζιζάνια	[5-10]%	[0-5]%	[15-25]%	[15-25]%
A31	Ζιζανιοκτόνα	Καλαμπόκι	Καλαμπόκι	3 Μεταφυτρωτικά ευρέος φάσματος	[5-10]%	[0-5]%	[25-35]%	[25-35]%
A32	Ζιζανιοκτόνα	Βαμβάκι	Βαμβάκι	2 Προφυτρωτικά ευρέος φάσματος	[15-25]%	[0-5]%	[10-15]%	[25-35]%
A33	Ζιζανιοκτόνα	Βαμβάκι	Βαμβάκι	3 Μεταφυτρωτικά - Πλατύφυλλα ζιζάνια & Κυπερίδες	[15-25]%	[15-25]%	[65-75]%	[85-95]%
A34	Ζιζανιοκτόνα	Βαμβάκι	Βαμβάκι	3 Μεταφυτρωτικά - Αγρωστώδη	[15-25]%	[0-5]%	[0-5]%	[25-35]%
A35	Ζιζανιοκτόνα	Κτηνοτροφικά φυτά	Alfalfa	3 Μεταφυτρωτικά - Αγρωστώδη	[25-35]%	[0-5]%	[5-10]%	[35-45]%
A36	Ζιζανιοκτόνα	Μηλοειδή/Πυρηνόκαρπα	Μηλοειδή	3 Μεταφυτρωτικά ευρέος φάσματος	[10-15]%	[10-15]%	[5-10]%	[15-25]%
A37	Ζιζανιοκτόνα	Μηλοειδή/Πυρηνόκαρπα	Πυρηνόκαρπα	3 Μεταφυτρωτικά ευρέος φάσματος	[15-25]%	[15-25]%	[0-5]%	[15-25]%
A38	Ζιζανιοκτόνα	Πατάτα	Πατάτα	2 Προφυτρωτικά	[15-25]%	[0-5]%	[10-15]%	[25-35]%

				ά ευρέος φάσματος				
A39	Ζιζανιοκτόνα	Ηλιάνθος	Ηλιάνθος	2 Προφυτρωτικά ά ευρέος φάσματος	[65-75]%	[0-5]%	[5-10]%	[65-75]%
A40	Ζιζανιοκτόνα	Ηλιάνθος	Ηλιάνθος	3 Μεταφυτρωτικά ά ευρέος φάσματος	[0-5]%	[0-5]%	[15-25]%	[25-35]%
A41	Ζιζανιοκτόνα	Καπνός	Καπνός	2 Προφυτρωτικά ά ευρέος φάσματος	[45-55]%	[25-35]%	[15-25]%	[75-85]%
A42	Ζιζανιοκτόνα	Κηπευτικά	Σολανώδη	2 Προφυτρωτικά ά ευρέος φάσματος	[5-10]%	[0-5]%	[10-15]%	[15-25]%
A43	Ζιζανιοκτόνα	Αμπέλια/Σταφύλια	Σταφύλια-γενικά	3 Μεταφυτρωτικά ά ευρέος φάσματος	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[15-25]%
A44	Εντομοκτόνα	Εσπεριδοειδή	Εσπεριδοειδή	Μυζητικά	[10-15]%	[5-10]%	[10-15]%	[25-35]%
A45	Εντομοκτόνα	Καλαμπόκι	Καλαμπόκι	Έδαφος	[5-10]%	[0-5]%	[25-35]%	[25-35]%
A46	Εντομοκτόνα	Βαμβάκι	Βαμβάκι	Ευρέος φάσματος	[65-75]%	[65-75]%	[10-15]%	[75-85]%
A47	Εντομοκτόνα	Βαμβάκι	Βαμβάκι	Μασητικά	[0-5]%	[0-5]%	[15-25]%	[15-25]%
A48	Εντομοκτόνα	Βαμβάκι	Βαμβάκι	Έδαφος	[45-55]%	[0-5]%	[10-15]%	[55-65]%
A49	Εντομοκτόνα	Μηλοειδή/Πυρηνόκαρπα	Μηλοειδή	Μασητικά	[5-10]%	[0-5]%	[10-15]%	[15-25]%
A50	Εντομοκτόνα	Μηλοειδή/Πυρηνόκαρπα	Μηλοειδή	Μυζητικά	[5-10]%	[0-5]%	[10-15]%	[15-25]%
A51	Εντομοκτόνα	Μηλοειδή/Πυρηνόκαρπα	Πυρηνόκαρπα	Μασητικά	[5-10]%	[0-5]%	[15-25]%	[25-35]%
A52	Εντομοκτόνα	Πατάτα	Πατάτα	Έδαφος	[15-25]%	[5-10]%	[0-5]%	[15-25]%
A53	Εντομοκτόνα	Κηπευτικά	Κολοκυθοειδή	Μασητικά	[0-5]%	[0-5]%	[10-15]%	[15-25]%
A54	Εντομοκτόνα	Κηπευτικά	Σαλατικά & Φυλλώδη λαχανικά & Κράμβες	Μασητικά	[5-10]%	[5-10]%	[15-25]%	[25-35]%
A55	Εντομοκτόνα	Κηπευτικά	Σολανώδη	Μασητικά	[0-5]%	[0-5]%	[35-45]%	[35-45]%
A56	Εντομοκτόνα	Κηπευτικά	Σολανώδη	Μυζητικά	[0-5]%	[0-5]%	[15-25]%	[15-25]%
A57	Εντομοκτόνα	Αμπέλια/Σταφύλια	Σταφύλια-γενικά	Μασητικά	[0-5]%	[0-5]%	[15-25]%	[15-25]%
A58	Εντομοκτόνα	Αμπέλια/Σταφύλια	Σταφύλια-γενικά	Μυζητικά	[5-10]%	[0-5]%	[5-10]%	[15-25]%

Πηγή: Επιστολή γνωστοποιούσας με αριθ. πρωτ. 312/15.1.2020- Επεξεργασία από ΓΔΑ

VI.1.3.2 Καθέτως επηρεαζόμενες υπο-αγορές προμήθειας και εμπορίας/διανομής ΠΠΚ

166. Αντίστοιχα, οι καθέτως επηρεαζόμενες υπο-αγορές ΠΠΚ¹²² είναι οι εξής 36 αγορές:

¹²² Καθέτως επηρεαζόμενη αγορά είναι κάθε σχετική αγορά, στην οποία ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες οποιαδήποτε συμμετέχουσα επιχείρηση και βρίσκεται σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας του προϊόντος σε σχέση με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται άλλη συμμετέχουσα

Πίνακας 5: Μερίδια αγοράς στις καθέτως επηρεαζόμενες υπο- αγορές προμήθειας και εμπορίας/διανομής ΠΠΚ - 2018

αρ.	Αγορά	Ομάδα καλλιεργειών	Τμήμα αγοράς	Επιμέρους αγορά	Μερίδιο ΑΑΦΑ %	Μερίδιο ΑΑΦΑ από πωλήσεις προϊόντων τρίτων προμηθευτών %	Μερίδιο SYNGENTA HELLAS %	Συνδ. Μερίδιο % (κατάτη αγορά) ¹²³	Μερίδιο ΟΜΙΛΟΣ CHEM CHINA ¹²⁴ (ανάτη αγορά)
A1	Μυκητοκτόνα	Σιτηρά	Σιτάρι/Κριθάρι	Φύλλα - Μελάνωση	[0-5]%	[0-5]%	[25-35]%	[35-45]%	[35-45]%
A4	Μυκητοκτόνα	Μηλοειδή/Πυρηνόκαρπα	Μηλοειδή	Φύλλα - Ερυσίβη	[35-45]%	[0-5]%	[0-5]%	[35-45]%	[35-45]%
A5	Μυκητοκτόνα	Μηλοειδή/Πυρηνόκαρπα	Πυρηνόκαρπα	Φύλλα - Μελάνωση	[15-25]%	[10-15]%	[10-15]%	[25-35]%	[15-25]%
A6	Μυκητοκτόνα	Μηλοειδή/Πυρηνόκαρπα	Πυρηνόκαρπα	Φύλλα - Ερυσίβη	[35-45]%	[5-10]%	[15-25]%	[45-55]%	[45-55]%
A8	Μυκητοκτόνα	Καπνός	Καπνός	Ασθένειες	[0-5]%	[0-5]%	[45-55]%	[45-55]%	[45-55]%
A10	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Κολοκυθοειδή	Φύλλα - Μούγλα	[5-10]%	[5-10]%	[25-35]%	[35-45]%	[25-35]%
A11	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Κολοκυθοειδή	Φύλλα - Ερυσίβη	[0-5]%	[0-5]%	[75-85]%	[75-85]%	[75-85]%
A12	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Κολοκυθοειδή	Περονόσπορος - Ωομύκητες	[5-10]%	[0-5]%	[15-25]%	[25-35]%	[25-35]%
A13	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Άλλα κηπευτικά	Φύλλα - Μελάνωση	[0-5]%	[0-5]%	[25-35]%	[25-35]%	[25-35]%
A15	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Άλλα κηπευτικά	Φύλλα - Ερυσίβη	[0-5]%	[0-5]%	[25-35]%	[25-35]%	[25-35]%
A16	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Άλλα κηπευτικά	Περονόσπορος - Ωομύκητες	[5-10]%	[0-5]%	[35-45]%	[45-55]%	[35-45]%
A17	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Σαλατικά & Φυλλώδη λαχανικά & Κράμβες	Φύλλα - Μούγλα	[15-25]%	[15-25]%	[25-35]%	[35-45]%	[25-35]%
A18	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Σαλατικά & Φυλλώδη λαχανικά & Κράμβες	Φύλλα - Ερυσίβη	[5-10]%	[0-5]%	[25-35]%	[25-35]%	[25-35]%
A19	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Σαλατικά & Φυλλώδη λαχανικά & Κράμβες	Περονόσπορος - Ωομύκητες	[10-15]%	[5-10]%	[15-25]%	[35-45]%	[25-35]%
A20	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Σολανώδη	Φύλλα - Μούγλα	[0-5]%	[0-5]%	[45-55]%	[45-55]%	[45-55]%
A21	Μυκητοκτόνα	Κηπευτικά	Σολανώδη	Φύλλα - Ερυσίβη	[0-5]%	[0-5]%	[35-45]%	[35-45]%	[35-45]%
A23	Μυκητοκτόνα	Αμπέλια/Σταφύλια	Σταφύλια-γενικά	Φύλλα - Μούγλα	[0-5]%	[0-5]%	[25-35]%	[25-35]%	[25-35]%
A26	Ρυθμιστές ανάπτυξης	Σιτηρά	Σιτάρι/Κριθάρι	ΟΛΑ	[65-75]%	[65-75]%	[15-25]%	[75-85]%	[15-25]%
A27	Ρυθμιστές ανάπτυξης	Πατάτα	Πατάτα	ΟΛΑ	[5-10]%	[0-5]%	[55-65]%	[55-65]%	[55-65]%

επιχείρηση, και οποιοδήποτε από τα ατομικά ή συνδυασμένα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων αυτών, σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας, ανέρχεται σε 25% τουλάχιστον, ανεξάρτητα αν μεταξύ των μερών υφίσταται σχέση προμηθευτή/πελάτη.

¹²³ Ήτοι μερίδιο αγοράς της ΑΑΦΑ (περιλαμβανομένου των πωλήσεων τρίτων προμηθευτών) + μερίδιο αγοράς SYNGENTA HELLAS.

¹²⁴ Μέσω των θυγατρικών του ADAMA B.V. και SYNGENTA AG.

A29	Ζιζανιοκτόνα	Καλαμπόκι	Καλαμπόκι	2 Προφυτρωτικά ευρέος φάσματος	[0-5]%	[0-5]%	[55-65]%	[65-75]%	[55-65]%
A31	Ζιζανιοκτόνα	Καλαμπόκι	Καλαμπόκι	3 Μεταφυτρωτικά ευρέος φάσματος	[5-10]%	[0-5]%	[25-35]%	[25-35]%	[25-35]%
A32	Ζιζανιοκτόνα	Βαμβάκι	Βαμβάκι	2 Προφυτρωτικά ευρέος φάσματος	[15-25]%	[0-5]%	[10-15]%	[25-35]%	[25-35]%
A33	Ζιζανιοκτόνα	Βαμβάκι	Βαμβάκι	3 Μεταφυτρωτικά - Πλατύφυλλα ζιζάνια & Κυπερίδες	[15-25]%	[15-25]%	[65-75]%	[85-95]%	[65-75]%
A34	Ζιζανιοκτόνα	Βαμβάκι	Βαμβάκι	3 Μεταφυτρωτικά - Αγροστόδια	[15-25]%	[0-5]%	[0-5]%	[25-35]%	[25-35]%
A35	Ζιζανιοκτόνα	Κτηνοτροφικά φυτά	Alfalfa	3 Μεταφυτρωτικά - Αγροστόδια	[25-35]%	[0-5]%	[5-10]%	[35-45]%	[35-45]%
A38	Ζιζανιοκτόνα	Πατάτα	Πατάτα	2 Προφυτρωτικά ευρέος φάσματος	[15-25]%	[0-5]%	[10-15]%	[25-35]%	[25-35]%
A39	Ζιζανιοκτόνα	Ηλιανθος	Ηλιανθος	2 Προφυτρωτικά ευρέος φάσματος	[65-75]%	[0-5]%	[5-10]%	[65-75]%	[65-75]%
A40	Ζιζανιοκτόνα	Ηλιανθος	Ηλιανθος	3 Μεταφυτρωτικά ευρέος φάσματος	[0-5]%	[0-5]%	[15-25]%	[25-35]%	[15-25]%
A41	Ζιζανιοκτόνα	Καπνός	Καπνός	2 Προφυτρωτικά ευρέος φάσματος	[45-55]%	[25-35]%	[15-25]%	[65-75]%	[35-45]%
A44	Έντομοκτόνα	Εσπεριδοειδή	Εσπεριδοειδή	Μυζητικά	[10-15]%	[5-10]%	[10-15]%	[25-35]%	[10-15]%
A45	Έντομοκτόνα	Καλαμπόκι	Καλαμπόκι	Έδαφος	[5-10]%	[0-5]%	[15-25]%	[25-35]%	[25-35]%
A46	Έντομοκτόνα	Βαμβάκι	Βαμβάκι	Ευρέος φάσματος	[65-75]%	[65-75]%	[10-15]%	[75-85]%	[10-15]%
A48	Έντομοκτόνα	Βαμβάκι	Βαμβάκι	Έδαφος	[45-55]%	[0-5]%	[10-15]%	[55-65]%	[55-65]%
A51	Έντομοκτόνα	Μηλοειδή/Πυρηνόκαρπα	Πυρηνόκαρπα	Μασητικά	[5-10]%	[0-5]%	[15-25]%	[25-35]%	[15-25]%
A54	Έντομοκτόνα	Κηπευτικά	Σαλατικά & Φυλλώδη λαχανικά & Κράμβες	Μασητικά	[5-10]%	[5-10]%	[15-25]%	[25-35]%	[15-25]%
A55	Έντομοκτόνα	Κηπευτικά	Σολανώδη	Μασητικά	[0-5]%	[0-5]%	[35-45]%	[35-45]%	[35-45]%

Πηγή: Επιστολή γνωστοποίησης με αριθ. πρωτ. 312/15.1.2020- Επεξεργασία από ΓΔΑ

VI.1.3.3 Επηρεαζόμενες υπο-αγορές ΠΠΚ –κριτήρια αξιολόγησης

167. Οι ανωτέρω αναφερθείσες οριζοντίως ή/και καθέτως επηρεαζόμενες αγορές, στις οποίες οι συμμετέχουσες κατέχουν υψηλά μερίδια αγοράς διακρίνονται, υπό το πρίσμα της αξιολόγησης της συγκέντρωσης, σε τρεις κατηγορίες:

- α) τις επηρεαζόμενες αγορές ΠΠΚ, ως προς τις οποίες αφενός **το συνδυαστικό μερίδιο αγοράς των μερών είναι ικανό και σε κάποιες περιπτώσεις εξαιρετικά υψηλό**, και αφετέρου **η επαύξηση του μεριδίου αγοράς που επέρχεται ως αποτέλεσμα της συγκέντρωσης είναι σημαντική, ήτοι μεγαλύτερη του 5%**. Ο αριθμός των αγορών αυτών ανέρχεται σε 20¹²⁵,
- β) τις επηρεαζόμενες αγορές ΠΠΚ, ως προς τις οποίες, παρά το γεγονός ότι οι συμμετέχουσες κατέχουν ικανό και σε κάποιες περιπτώσεις υψηλό συνδυαστικό μερίδιο, **το αποτέλεσμα της συγκέντρωσης που θα επέλθει σε συνέχεια της υπό εξέταση συγκέντρωσης θα είναι επουσιώδες**, δεδομένου ότι η επαύξηση του συνδυαστικού μεριδίου αγοράς θα υπολείπεται του 5%. Στις εν λόγω αγορές, ο αριθμός των οποίων ανέρχεται σε 22¹²⁶, η ΑΛΦΑ διακινεί προϊόντα (και) τρίτων προμηθευτών¹²⁷,
- γ) τις επηρεαζόμενες αγορές ΠΠΚ, ως προς τις οποίες, παρά το γεγονός ότι οι συμμετέχουσες κατέχουν ικανό και σε κάποιες περιπτώσεις υψηλό συνδυαστικό μερίδιο αγοράς, **το ύψος του μεριδίου αυτού, και άρα τυχόν ισχύς των συμμετεχουσών, δεν συνδέονται αιτιωδώς με την υπό εξέταση συγκέντρωση**, δεδομένου ότι στις εν λόγω αγορές η ΑΛΦΑ διακινεί ήδη, προ της πραγματοποίησης της συγκέντρωσης, προϊόντα που προμηθεύεται αποκλειστικά από την ADAMA, οπότε, η συγκέντρωση δεν θα επιφέρει κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα. Ο αριθμός των αγορών αυτών ανέρχεται σε 16¹²⁸.
168. Επίσης, στα πλαίσια της ως άνω ομαδοποίησης των επηρεαζόμενων αγορών ΠΠΚ ελήφθη υπόψη και ο δείκτης συγκέντρωσης Herfindahl-Hirschman (HHI)¹²⁹, σύμφωνα με τον οποίο η υπό κρίση πράξη εξετάζεται εάν καθιστά πιθανή τη δημιουργία αντι ανταγωνιστικών συνθηκών.

¹²⁵ Ειδικότερα οι αγορές με αριθ. Α02, Α03, Α05, Α06, Α10, Α14, Α17, Α19, Α24, Α25, Α26, Α33, Α36, Α37, Α41, Α43, Α44, Α46, Α52 και Α54 (σύμφωνα με την αρίθμηση του Πίνακα 4 ανωτέρω).

¹²⁶ Ειδικότερα οι αγορές με αριθ. Α04, Α07, Α09, Α12, Α16, Α20, Α22, Α23, Α29, Α30, Α32, Α34, Α40, Α47, Α49, Α50, Α51, Α53, Α55, Α56, Α57 και Α58 (σύμφωνα με την αρίθμηση του Πίνακα 4 ανωτέρω).

¹²⁷ Επισημαίνεται ότι ο υπολογισμός της επαύξησης του συνδυαστικού μεριδίου των μερών μετά τη συγκέντρωση βασίστηκε στην αξία των πωλήσεων που αντιστοιχούν σε πωλήσεις προϊόντων τρίτων προμηθευτών μέσω της ΑΛΦΑ.

¹²⁸ Ειδικότερα οι αγορές με αριθ. Α01, Α08, Α11, Α13, Α15, Α18, Α21, Α27, Α28, Α31, Α35, Α38, Α39, Α42, Α45 και Α48 (σύμφωνα με την αρίθμηση του Πίνακα 4 ανωτέρω).

¹²⁹ Ο δείκτης Herfindahl-Hirschman (HHI) δίνει μια εικόνα του βαθμού συγκέντρωσης της υπό εξέταση αγοράς, ενώ ο υπολογισμός του στηρίζεται σε μεγέθη μετρήσιμα που είναι εφικτό να διαθέτουν οι Αρχές Ανταγωνισμού. Ο δείκτης προκύπτει από την άθροιση των τετραγώνων των ατομικών μεριδίων αγοράς όλων των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε μία σχετική αγορά. Όσο πιο συγκεντρωμένη είναι η αγορά, τόσο μεγαλύτερη είναι η τιμή που λαμβάνει ο δείκτης. Σε μια συγκεντρωμένη αγορά διευκολύνεται η επικοινωνία μεταξύ των επιχειρήσεων και ο συντονισμός των στρατηγικών και πολιτικών τους. Η ΕΑ είναι ελάχιστα πιθανό να εντοπίσει οριζόντια προβλήματα ανταγωνισμού σε αγορές όπου ο δείκτης HHI μετά τη συγκέντρωση δεν θα ξεπερνά το 1000 ή που κυμαίνεται μεταξύ 1000-2000 και 'δ'κάτω από 250 ή που είναι πάνω από 2000 και κάτω από 150, εκτός ειδικών περιστάσεων. Όταν υπερβαίνει τις 2000 μονάδες, αυτό αποτελεί ένδειξη μιας συγκεντρωμένης αγοράς. Ειδικότερα, σύμφωνα και με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των συγκεντρώσεων, για δείκτη HHI>2000 μονάδων απαιτείται βαθμός μεταβολής αυτού (δ) μικρότερος των 150 μονάδων, ενώ όταν ο δείκτης κυμαίνεται στο διάστημα 1000<HHI<2000 μονάδων απαιτείται βαθμός μεταβολής του δείκτη μικρότερος των 250 μονάδων. Ο δείκτης HHI λαμβάνει υπόψη του τόσο τον αριθμό των επιχειρήσεων όσο και την ανισότητα των μεριδίων αγοράς, ενώ κατά τον υπολογισμό του λαμβάνονται υπόψη στοιχεία από όλες τις επιχειρήσεις του κλάδου.

VI.1.3.4 Ως προς τις επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς**VI.1.3.4.1.1 Επηρεαζόμενες υπο-αγορές με σημαντική επαύξηση μεριδίου ή με υψηλό συνδυαστικό μερίδιο αγοράς**

169. Για τις είκοσι επηρεαζόμενες αγορές ΠΠΚ που απαριθμούνται στην ως άνω παράγραφο 167 (α), ως προς τις οποίες αφενός το συνδυαστικό μερίδιο αγοράς των μερών είναι ικανό και σε κάποιες περιπτώσεις εξαιρετικά υψηλό, και αφετέρου η επαύξηση του μεριδίου αγοράς που επέρχεται ως αποτέλεσμα της συγκέντρωσης είναι σημαντική (μεγαλύτερη του 5%), ήτοι τις αγορές που απαριθμούνται στον ως άνω Πίνακας 4 με αριθ. Α02, Α03, Α05, Α06, Α10, Α14, Α17, Α19, Α24, Α25, Α26, Α33, Α36, Α37, Α41, Α43, Α44, Α46, Α52 και Α54 σημειώνονται τα ακόλουθα.

Γενικές παρατηρήσεις ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις

170. Επισημαίνεται εξ αρχής η γνώμη των ανταγωνιστών ότι οι επιπτώσεις της γνωστοποιηθείσας πράξης στην χονδρεμπορική διανομή ΠΠΚ, δεν θα είναι σημαντικές και ότι δεν υφίστανται εμπόδια εισόδου ή επέκτασης τουλάχιστον ως προς τα ήδη αδειοδοτημένα ΠΠΚ στο επίπεδο της χονδρεμπορικής διανομής αυτών. Σημειώνεται επίσης το γεγονός ότι στην αγορά δραστηριοποιούνται ήδη σημαντικοί ανταγωνιστές όπως οι εταιρείες BAYER, BASF HELLAS, ARYSTA, PIONEER/ CORTEVA/ DOWDUPONT, K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ κ.α., οι οποίοι όταν ρωτήθηκαν σχετικά ανέφεραν ότι δεν εκτιμούν ότι θα επηρεαστεί αρνητικά η θέση τους στην αγορά, συνεπεία της εξεταζόμενης συγκέντρωσης. Ενόψει αυτών, εκτιμάται ότι η νέα οντότητα θα εξακολουθεί καταρχήν να υφίσταται ανταγωνιστικές πιέσεις στις επιμέρους υπό εξέταση υπο-αγορές και ότι θα εξακολουθούν να υφίστανται πολλαπλές και αξιόπιστες δυνατότητες εξεύρεσης εναλλακτικών προμηθευτών για τους πελάτες των μερών της συγκέντρωσης, σε περίπτωση αύξησης των τιμών από τα μέρη στις υπο- εξέταση αγορές χονδρεμπορικής διανομής. Ως εκ τούτου, η υπό εξέταση συγκέντρωση δεν μπορεί καταρχήν να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις εξεταζόμενες υπο-αγορές (έκαστη εκ των οποίων αναλύεται σε κάθε περίπτωση ειδικώς κατωτέρω), ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

Γενικές παρατηρήσεις ως προς τις κάθετες επιπτώσεις

171. Ως προς το ενδεχόμενο η υπό εξέταση συγκέντρωση να οδηγήσει αφενός σε αποκλεισμό των ανταγωνιστών της νέας οντότητας στις κάθετα επηρεαζόμενες αγορές επόμενης οικονομικής βαθμίδας από την **πρόσβασή τους σε εισροές** και αφετέρου σε αποκλεισμό των ανταγωνιστών της νέας οντότητας στις αγορές προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας από την **πρόσβασή τους σε πελάτες** επισημαίνονται κατ' αρχήν τα εξής:
- Σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο αποκλεισμού των ανταγωνιστών από την **πρόσβασή τους σε εισροές** υπενθυμίζονται τα εξής: Η ADAMA, η οποία κατέχει ήδη το 49% της ΑΛΦΑ, προμηθεύει σχεδόν το σύνολο των ΠΠΚ που εμπορεύεται στην Ελλάδα μέσω της τελευταίας και **δεν συναλλάσσεται με άλλους ανταγωνιστές** της ΑΛΦΑ, λειτουργώντας στην πράξη ήδη καθετοποιημένα, ως προς τα προϊόντα του ομίλου της. Αυτό συμβαίνει σε όλες τις υπό εξέταση υπο-αγορές ΠΠΚ (έκαστη εκ των οποίων αναλύεται σε κάθε περίπτωση ειδικώς κατωτέρω) και, επομένως, εκτιμάται

ότι δεν είναι πιθανό να προκύψουν άμεσες και ευθείες ανταγωνιστικές συνέπειες στην αγορά που να συνδέονται αιτιωδώς με την υπό εξέταση πράξη, ούτε να αυξηθούν τα κόστη, ούτε να αυξηθούν περαιτέρω τα [...] περιθώρια κέρδους των παικτών στην αγορά, ούτε να επηρεαστεί με άλλο τρόπο η θέση των ανταγωνιστών της ΑΛΦΑ στην κατάντη αγορά¹³⁰, συνεπεία της υπό κρίση συναλλαγής. Ως εκ τούτου, τυχόν άρνηση της νέας οντότητας να προμηθεύσει ανταγωνιστές δραστηριοποιούμενους στην κατάντη αγορά δε θα μετέβαλε τις συνθήκες ανταγωνισμού σε αυτή. Εξάλλου, η ισχύς της συγχωνευθείσας οντότητας στην ανάντη αγορά και οι πιθανές δυσμενείς συνέπειες αυτής εξετάστηκαν από την Ε.Επ., στο πλαίσιο της έγκρισης της συγκέντρωσης CHEMCHINA/ SYNGENTA, κατόπιν συνεκτίμησης των πωλήσεων της ADAMA, οι οποίες πραγματοποιούνταν στην Ελλάδα μέσω της ΑΛΦΑ¹³¹.

Επισημαίνεται σε κάθε περίπτωση ότι υφίστανται εναλλακτικές πηγές προμήθειας εισροών στο επίπεδο της ανάντη αγοράς καθώς και παραγωγοί, οι οποίοι είναι σε θέση να προσφέρουν εγνωσμένα προϊόντα και έχουν τη δυνατότητα να αυξήσουν την παραγωγή τους σε περίπτωση περιορισμού της παραγωγής από την προερχόμενη από τη συγκέντρωση οντότητα (π.χ. BAYER, CORTEVA, BASF κ.λπ). Συναφώς, όπως προέκυψε από τα στοιχεία του φακέλου, ενόψει όσων ανέφεραν οι ανταγωνιστές και της απουσίας νομικών και λοιπών εμποδίων εισόδου στο επίπεδο της κατάντη αγοράς, εκτιμάται ότι δεν είναι δυσχερής από άποψη κόστους και χρόνου ούτε η αλλαγή προμηθευτή ΠΠΚ, ούτε η ένταξη νέου ΠΠΚ στο χαρτοφυλάκιο μιας εταιρείας δραστηριοποιούμενης στο επίπεδο της ευρύτερης αγοράς εμπορίας/ διανομής¹³². Στο δε επίπεδο των ευρύτερων αγορών χονδρεμπορικής διανομής μυκητοκτόνων, εντομοκτόνων, ζιζανιοκτόνων και ρυθμιστών ανάπτυξης φυτών δραστηριοποιούνται ήδη σημαντικοί ανταγωνιστές με αξιόλογη παρουσία. Συνεπώς, στην κατάντη αγορά θα παραμείνει ένας σημαντικός αριθμός αξιόπιστων ανταγωνιστών, των οποίων το κόστος παραγωγής δεν είναι πιθανό να αυξηθεί, με δεδομένο ότι έχουν τη δυνατότητα να στραφούν σε εναλλακτικούς προμηθευτές εισροών ή/ και να προμηθευτούν από τις συνδεδεμένες με αυτές προμηθεύτριες εταιρείες.

- Ως προς τον αποκλεισμό των ανταγωνιστών από την **πρόσβαση σε πελάτες** σημειώνεται αρχικώς ότι η ΑΛΦΑ πωλεί προϊόντα επιχειρήσεων οι οποίες είναι καθετοποιημένες και διαθέτουν ήδη τα δικά τους δίκτυα διανομής και τους δικούς τους πελάτες, γεγονός το οποίο καθιστά τυχόν απώλεια της ΑΛΦΑ ως πελάτη λιγότερο σημαντική και τυχόν μείωση εσόδων λιγότερο επιζήμια, αφού εκτιμάται ότι οι εταιρείες αυτές (π.χ. CORTEVA AGRISCIENCE μέσω της PIONEER, UPL μέσω της ARYSTA, BASF μέσω της BASF HELLAS κ.λπ) έχουν ήδη ή θα είναι σε θέση να βρουν άμεσα άλλους πελάτες για τις εισροές τους χωρίς να επιβαρυνθούν με σημαντικό κόστος. Συνεπώς, οι ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στην αγορά

¹³⁰ Τούτο άλλωστε επιβεβαιώνουν και οι ίδιοι. Ορισμένοι μάλιστα επισημαίνουν ότι εκτιμούσαν ότι η ΑΛΦΑ ήταν ήδη ελεγχόμενη από την ADAMA, ώστε να μην αναμένεται καμία μεταβολή στην αγορά.

¹³¹ Βλ. Μ.7962 – CHEMCHINA / SYNGENTA, ιδίως Commitments, Schedule, σελ. 7.

¹³² Τούτο επισημαίνουν οι ανταγωνιστές της ΑΛΦΑ, όπως έχει αναλυθεί ανωτέρω.

προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας δεν αναμένεται να επηρεαστούν ουσιαστικά. Εξάλλου, κατά τα ανωτέρω, δεν υφίστανται εμπόδια εισόδου στις αγορές επόμενης βαθμίδας, συμβάλλοντας στη διατήρηση επαρκώς ανταγωνιστικών συνθηκών, με τη δραστηριοποίηση πολλών επιχειρήσεων, γεγονός το οποίο αυξάνει τις πιθανές δυνατότητες διάθεσης της παραγωγής των ανταγωνιστριών στην αγορά προηγούμενης βαθμίδας. Περαιτέρω, όπως έχει εκτεθεί ανωτέρω, στην ευρύτερη αγορά διανομής/ εμπορίας δραστηριοποιούνται περαιτέρω εταιρείες, καθετοποιημένες και μη, οι οποίες έχουν δηλώσει ότι δεν είναι δυσχερές από άποψη κόστους και χρόνου ούτε η αλλαγή προμηθευτή ΠΠΚ, ούτε η ένταξη νέου ΠΠΚ στο χαρτοφυλάκιο τους. Συνεπώς, υφίσταται επαρκώς μεγάλη βάση πελατών, οι οποίοι είναι πιθανό να στραφούν στα ανταγωνιστικά προϊόντα.

Τέλος, επισημαίνεται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά την καινοτομία στην ευρύτερη αγορά αγροχημικών προϊόντων, δεδομένου ότι η συγκεκριμένη συναλλαγή δεν αφορά δραστηριότητες παραγωγής τέτοιων προϊόντων, όπως έχει εξηγηθεί εκτεταμένα ανωτέρω, αλλά αφορά τις αγορές προμήθειας και εμπορίας/ διανομής ΠΠΚ στην Ελλάδα, οι οποίες έχουν εξαιρετικά περιορισμένη προστιθέμενη αξία όσον αφορά το R&D.

172. Ενόψει των ανωτέρω, η υπό εξέταση συναλλαγή δεν αναμένεται καταρχήν να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του και δεν προκαλεί καταρχήν σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις υπό εξέταση σχετικές υπο-αγορές.

Ανάλυση επιμέρους αγορών

173. Ως προς την κάθε μία επηρεαζόμενη αγορά, σημειώνονται επιπλέον και τα ακόλουθα.

i) (A2) Μυκητοκτόνα/ Ελιές /Ελιές/ Φύλλα– Μελάνωση

174. Στη συγκεκριμένη αγορά το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε σε [0-5]%, ενώ για τα 2017-2016 σε περίπου [5-10]% και [5-10]% αντίστοιχα. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε [10-15]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [15-25]% και [15-25]% αντίστοιχα. Το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε περίπου [15-25]% με βάση τα στοιχεία του 2018, επομένως η συγκεκριμένη αγορά είναι οριζοντίως επηρεαζόμενη.
175. Η εταιρεία ARYSTA είχε και θα διατηρήσει την πρώτη θέση και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, με μερίδιο [25-35]% (στοιχεία 2018).
176. Οι πωλήσεις της ΑΛΦΑ στη συγκεκριμένη υπο-αγορά αφορούν κατά [...] προϊόντα τρίτων προμηθευτών. Το ουσιαστικό αποτέλεσμα της συγκέντρωσης αφορά την προσάρτηση στον όμιλο CHEMCHINA μεριδίου [...] που αντιστοιχεί στις πωλήσεις των προϊόντων τρίτων προμηθευτών και συγκεκριμένα των [...] και [...] από την ΑΛΦΑ, στην περίπτωση διατήρησης των υφιστάμενων συνεργασιών μετά την υπό κρίση πράξη.

177. Ο δείκτης HHI το έτος 2018 είναι ίσος με [...] μονάδες, ενώ μετά τη συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [...] μονάδες, σημειώνοντας μεταβολή (δ) λόγω της συγκέντρωσης ίση με [...] μονάδες. Ως εκ τούτου, η υπό εξέταση υπο-αγορά μυκητοκτόνων, έχει μετά τη συγκέντρωση δείκτη HHI μεταξύ των 1000 και 2000 μονάδων και δ μικρότερο του 250, επομένως διαμορφώνεται εντός των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων.
178. Μετά την συγκέντρωση, η νέα οντότητα δεν θα κατέχει την πρώτη θέση στην συγκεκριμένη υπο-αγορά, μεταξύ δε, του μεριδίου της ARYSTA και εκείνου της νέας οντότητας υφίσταται σημαντική διαφορά (περίπου [...] ποσοστιαίες μονάδες). Σημειώνεται επίσης ότι τα μερίδια των μερών βαίνουν μειούμενα κατά την τελευταία τριετία, ενώ αντιθέτως αύξηση εμφανίζει το μερίδιο της ARYSTA, το οποίο [...] σε διάστημα ενός έτους. Αξιοσημείωτη δε, είναι η επιτυχής είσοδος το 2018 της PIONEER στην υπό εξέταση υπο-αγορά, η οποία απέσπασε μερίδιο ύψους [10-15]%.
179. Με τα ανωτέρω δεδομένα, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

ii) (A3) Μυκητοκτόνα/ Μηλοειδή/ Πυρηνόκαρπα Μηλοειδή/ Φύλλα – Μελάνωση

180. Στη συγκεκριμένη αγορά, το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS, για το έτος 2018, ανήλθε σε [10-15]%, ενώ για τα 2017-2016 σε [5-10]% και [10-15]% αντίστοιχα. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε [10-15]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [10-15]% και [15-25]% αντίστοιχα. Επομένως, το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά τη συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [15-25]%, με βάση τα στοιχεία του 2018, και συνεπώς η αγορά είναι οριζοντίως επηρεαζόμενη.
181. Το 2018 την πρώτη θέση στην συγκεκριμένη υπο-αγορά κατέχει η εταιρεία BASF HELLAS με [25-35]%, ακολουθούν η BAYER με [10-15]%, η ΑΛΦΑ με [10-15]%, η ARYSTA με [10-15]% και SYNGENTA HELLAS με [10-15]%. Μετά την υπό κρίση πράξη, η νέα οντότητα θα ανέλθει στη δεύτερη θέση στη συγκεκριμένη υπο-αγορά.
182. Περαιτέρω, το 2018, περίπου το [...] των προϊόντων που εμπορευόταν η εταιρεία ΑΛΦΑ σε αυτή την υπο-αγορά το είχε προμηθευτεί από τρίτους προμηθευτές, ενώ το υπόλοιπο [...] περίπου αφορούσε πωλήσεις προϊόντων ADAMA. Οι πωλήσεις της ΑΛΦΑ σε προϊόντα τρίτων προμηθευτών αντιστοιχούν για το έτος 2018 σε μερίδιο αγοράς [...] και προϊόντα των εταιρειών [...].
183. Επισημαίνεται ότι το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA κατ' ουσίαν προσauξάνεται δια της συγκέντρωσης στην υπό εξέταση αγορά κατά το ποσοστό που αντιπροσωπεύουν οι πωλήσεις προϊόντων τρίτων προμηθευτών μέσω της ΑΛΦΑ ([...]), επομένως η μεταβολή που επέρχεται στη διάρθρωση της αγοράς είναι έτι μικρότερη από αυτή που καταδεικνύει το συνολικό μερίδιο της ΑΛΦΑ κατά τα προαναφερθέντα. Σημειώνεται επίσης ότι το μερίδιο της ΑΛΦΑ βαίνει μειούμενο κατά την τελευταία τριετία (από [15-25]% το 2016 σε [10-15]% το 2018), μείωση που οφείλεται στην κάμψη

των πωλήσεων προϊόντων τρίτων προμηθευτών. Παραλλήλως, η υπό εξέταση υπο-αγορά διέρχεται φάση ανάπτυξης (από [...] ευρώ το 2017 σε [...] ευρώ το 2018).

184. Ο δείκτης ΗΗΙ το έτος 2018 είναι ίσος με [...] μονάδες, ενώ μετά τη συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [...] μονάδες, σημειώνοντας μεταβολή (δ) λόγω της συγκέντρωσης ίση με [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται άνω των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων. Ωστόσο, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι για την εξαγωγή των ως άνω δεικτών ελήφθησαν υπόψη οι πωλήσεις μέσω της ΑΛΦΑ της γνωστοποιούσας και θυγατρικής του ομίλου CHEMCHINA, ήτοι της εταιρείας ADAMA, τα προϊόντα της οποίας διακινούνται ήδη προ της συγκέντρωσης μέσω της ΑΛΦΑ, εκτιμάται ότι η μεταβολή δεν καταδεικνύει εν προκειμένω την ουσιαστική μεταβολή στη δομή της αγοράς που συνδέεται αιτιωδώς με τη συγκέντρωση.
185. Πέραν των ανωτέρω, στην υπό εξέταση αγορά δραστηριοποιούνται ήδη τρεις τουλάχιστον σημαντικοί ανταγωνιστές (εκτός της πρώτης σε μερίδιο BASF HELLAS), ήτοι οι εταιρείες BAYER, ARYSTA και FARMACHEM με μερίδια [10-15]%, [10-15]% και [5-10]% αντίστοιχα για το 2018, οι οποίες έχουν ικανοποιητική παρουσία στην αγορά, οι δε BAYER και ARYSTA ανήκουν σε πολυεθνικούς ομίλους και διαθέτουν καθετοποιημένη δομή αντίστοιχη της νέας οντότητας.
186. Επισημαίνεται περαιτέρω η χαμηλή επαύξηση του μεριδίου του ομίλου CHEMCHINA, συνεπεία της γνωστοποιηθείσας πράξης, κατά ποσοστό [...] εάν ληφθούν υπόψη ως επαύξηση μόνο οι πωλήσεις τρίτων προμηθευτών μέσω της ΑΛΦΑ. Σημειώνεται σχετικώς ότι η Ε.Επ. έχει κρίνει ότι επαύξηση κυμαινόμενη μεταξύ 5% και 10% δεν είναι ιδιαίτερος σημαντική¹³³, όταν το επίπεδο συγκέντρωσης της αγοράς δεν είναι πολύ υψηλό.
187. Επομένως, εκτιμάται ότι η νέα οντότητα θα υφίσταται έντονες ανταγωνιστικές πιέσεις από υφιστάμενους και δυνητικούς ανταγωνιστές μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης. Συνολικά δε, εκτιμάται ότι θα εξακολουθούν να υφίστανται πολλαπλές και αξιόπιστες δυνατότητες εξεύρεσης εναλλακτικών προμηθευτών για τους πελάτες των μερών της συγκέντρωσης, σε περίπτωση αύξησης των τιμών από τα μέρη στην υπό εξέταση υπο-αγορά χονδρεμπορικής διανομής.
188. Ενόψει των ανωτέρω, και λαμβανομένων επίσης υπόψη των χαρακτηριστικών της αγοράς που έχουν αναλυθεί ανωτέρω, καθώς επίσης και της γνώμης των ανταγωνιστών (περιλαμβανόμενης της [...]), ότι οι επιπτώσεις της γνωστοποιηθείσας πράξης στην χονδρεμπορική διανομή ΠΠΚ, όπως αυτά που εντάσσονται στην υπό εξέταση αγορά, δεν θα είναι σημαντικές, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

iii) (Α5) Μυκητοκτόνα/ Μηλοειδή/ Πυρηνόκαρπα/ Φύλλα – Μελάνωση

¹³³

Βλ. ενδεικτικώς, απόφαση Ε.Επ. Μ.8765-Lenovo/Fujitsu/FCCL, παρ. 76.

189. Η υπο-αγορά μυκητοκτόνων προοριζόμενων για μηλοειδή και ειδικότερα πυρηνόκαρπα για την αντιμετώπιση της μελάνωσης με εφαρμογή του προϊόντος στα φύλλα, είναι οριζοντίως και καθέτως επηρεαζόμενη.
190. Συγκεκριμένα, στην υπο-αγορά παραγωγής και προμήθειας (ανάτη αγορά) του εν λόγω μυκητοκτόνου, ο όμιλος CHEMCHINA το 2018 κατείχε μερίδιο [10-15]%, με το [...] να αφορά προϊόντα ADAMA και το [...] προϊόντα SYNGENTA.
191. Στην υπο-αγορά εμπορίας/ διανομής (κατάτη αγορά), το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε σε [10-15]%, ενώ για τα 2017-2016 σε [10-15]%. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε περίπου σε [15-25]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [15-25]% και [15-25]% αντίστοιχα. Το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται συνεπώς σε [25-35]%.
192. Το έτος 2018 το μεγαλύτερο μερίδιο στη συγκεκριμένη (κατάτη) υπο-αγορά κατέχει η εταιρεία BASF με [15-25]%, ακολουθούν η BAYER με [15-25]%, η ΑΛΦΑ με [15-25]%, η SYNGENTA HELLAS με [10-15]%, οι K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ και AGROLOGY με [5-10]% η καθεμία και οι ELLAGRET και ARYSTA με [5-10]%.
193. Οι πωλήσεις της ΑΛΦΑ προέρχονται κατά [...] από προϊόντα τρίτων προμηθευτών (συγκεκριμένα, κατά [...] από προϊόντα της [...] από προϊόντα [...] και [...] από προϊόντα της [...]) και αντιστοιχούν σε μερίδιο της υπο-αγοράς περί του [...].

Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

194. Επισημαίνεται ότι το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA κατ' ουσίαν προσανξάνεται δια της συγκέντρωσης στην υπό εξέταση αγορά κατά το ποσοστό που αντιπροσωπεύουν οι πωλήσεις προϊόντων τρίτων προμηθευτών μέσω της ΑΛΦΑ (...), επομένως εν τοις πράγμασι η μεταβολή που επέρχεται στη διάρθρωση της αγοράς λόγω της συγκέντρωσης είναι μικρότερη από αυτή που καταδεικνύει το συνολικό μερίδιο της ΑΛΦΑ, κατά τα προαναφερθέντα. Σημειώνεται επίσης ότι το μερίδιο της ΑΛΦΑ βαίνει μειούμενο κατά τη τελευταία τριετία, κυρίως λόγω της πτώσης των εκ μέρους της πωλήσεων προϊόντων τρίτων προμηθευτών, παρά το γεγονός ότι η αγορά παρουσιάζει τάση ανάπτυξης (από [...] ευρώ το 2017 σε [...] ευρώ το 2018), όπερ αναμένεται να ενθαρρύνει την είσοδο δυνητικών ανταγωνιστών.
195. Ο δείκτης ΗΗΙ μετά τη συγκέντρωση ανέρχεται στις [...] μονάδες και η μεταβολή (δ) σε [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται άνω των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων. Ωστόσο, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι για την εξαγωγή των ως άνω δεικτών ελήφθησαν υπόψη και οι πωλήσεις της γνωστοποιούσας και θυγατρικής του ομίλου CHEMCHINA, ήτοι της εταιρείας ADAMA, τα προϊόντα της οποίας διακινούνται ήδη προ της συγκέντρωσης μέσω της ΑΛΦΑ, και ότι η αιτιωδώς συνδεδεμένη με τη συγκέντρωση μεταβολή στη δομή και λειτουργία της αγοράς είναι μικρότερη της διαφαινόμενης από το μερίδιο αγοράς της κατά τα προεκτεθέντα, εκτιμάται ότι ο ως άνω δείκτης (δ) αποτυπώνει ελαφρώς (ήτοι περίπου κατά [...] ποσοστιαίες μονάδες) υπερεκτιμημένη εικόνα ως προς την μεταβολή στο επίπεδο συγκέντρωσης της αγοράς που συνδέεται αιτιωδώς με τη γνωστοποιηθείσα πράξη.

196. Περαιτέρω, στην υπό εξέταση αγορά δραστηριοποιούνται ήδη δύο τουλάχιστον σημαντικοί ανταγωνιστές, ήτοι οι εταιρείες BASF HELLAS και BAYER με μερίδια [15-25]% και [15-25]% αντίστοιχα για το 2018, με βάση τις εκτιμήσεις της γνωστοποιούσας. Οι ως άνω εταιρείες έχουν ικανοποιητική παρουσία στην αγορά, ανήκουν σε πολυεθνικούς ομίλους και διαθέτουν καθετοποιημένη δομή αντίστοιχη της νέας οντότητας. Επιπροσθέτως, στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιούνται, πλην των ανωτέρω ανταγωνιστών, και αρκετές μικρότερες επιχειρήσεις με αξιόλογη παρουσία (K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ και AGROLOGY με μερίδια [5-10]% αμφότερες, ΕΛΛΑΓΡΕΤ και ARYSTA με μερίδια [5-10]% αμφότερες).
197. Επομένως, εκτιμάται ότι η νέα οντότητα θα υφίσταται έντονες ανταγωνιστικές πιέσεις μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.
198. Ενόψει των ανωτέρω, και λαμβανομένων επίσης υπόψη των χαρακτηριστικών της αγοράς που έχουν αναλυθεί ανωτέρω, καθώς επίσης και της γνώμης των ανταγωνιστών (περιλαμβανόμενης της [...]), ότι οι επιπτώσεις της γνωστοποιηθείσας πράξης στην χονδρεμπορική διανομή ΠΠΚ, όπως αυτά που εντάσσονται στην υπό εξέταση αγορά, δεν θα είναι σημαντικές, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

Κάθετες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

199. Με δεδομένο ότι και στα δύο επίπεδα των αγορών τα ποσοστά των μερών υπολείπονται του 30%, ενώ και το ΗΗΙ υπολείπεται των 2000 μονάδων (μετά τη συγκέντρωση θα ανέρχεται στις [...] μονάδες), η επιχείρηση που προκύπτει από τη συγκέντρωση εκτιμάται ότι δεν θα διαθέτει σημαντική ισχύ σε κάποια εκ των σχετικών αγορών. Ελλείπει σημαντικής ισχύος σε κάποιο από τα επίπεδα της αγοράς, είναι μικρή η πιθανότητα να προκύψει κάποιο ζήτημα αποκλεισμού είτε από την πρόσβαση σε εισροές είτε από την πρόσβαση σε πελάτες.
200. Συνεπώς, η υπό εξέταση συναλλαγή δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του και δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

iv) (Α6) Μυκητοκτόνα/Μηλοειδή/Πυρηνόκαρπα/Φύλλα – Ερυσίβη

201. Η υπό-αγορά μυκητοκτόνων προοριζόμενων για μηλοειδή και ειδικότερα πυρηνόκαρπα για την αντιμετώπιση της ερυσίβης με εφαρμογή του προϊόντος στα φύλλα, είναι οριζοντίως και καθέτως επηρεαζόμενη.
202. Συγκεκριμένα, στην υπο-αγορά παραγωγής/ προμήθειας (ανάντη αγορά) του εν λόγω μυκητοκτόνου, ο όμιλος CHEMCHINA το 2018 έχει μερίδιο αγοράς [45-55]%, με το [...] να αφορά προϊόντα ADAMA και το [...] προϊόντα SYNGENTA.
203. Στην υπο-αγορά εμπορίας/ διανομής (κατάντη αγορά) του εν λόγω μυκητοκτόνου, το μέγεθος της οποίας ανέρχεται το 2018 σε [...] ευρώ έναντι των [...] ευρώ 2017 και [...]

ευρώ το 2016, το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε σε [15-25]%, ενώ για τα έτη 2017-2016 σε περίπου [15-25]% και [15-25]% αντίστοιχα. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε [35-45]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [35-45]% και [45-55]% αντίστοιχα. Επομένως, το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά τη συγκέντρωση θα ανέρχεται στη συγκεκριμένη υπο-αγορά σε [45-55]%,

204. Σημειώνεται ότι κατά το έτος 2018 το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς στην κατάντη υπο-αγορά έχει η ΑΛΦΑ ([35-45]%), και ακολουθούν η SYNGENTA με μερίδιο [15-25]%, η BAYER με [10-15]%, η ΕΛΑΝΚΟ με [10-15]%, και οι ARYSTA, HELLARAFM και BASF με [5-10]% έκαστη. Το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ προέρχεται κατά [...] από προϊόντα ADAMA ενώ οι λοιπές πωλήσεις της αφορούν σε προϊόντα τρίτων προμηθευτών (ήτοι [...]). Το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ από την εμπορία προϊόντων της κυριότερης προμηθεύτριας εταιρείας στη συγκεκριμένη υπο-αγορά (εκτός του ομίλου ADAMA), ήτοι της [...], ανέρχεται σε [...].
205. Επισημαίνεται, τέλος, ότι τα διάφορα σήματα τα οποία εμπορεύονται οι SYNGENTA, ΑΛΦΑ και οι ανταγωνιστές τους στην αγορά αυτή χρησιμοποιούνται και σε τουλάχιστον άλλες έξι αγορές μνητοκτόνων¹³⁴.

Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

206. Επισημαίνεται ότι το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA [...]προσαναζάνεται δια της συγκέντρωσης στην υπό εξέταση αγορά κατά το ποσοστό που αντιπροσωπεύουν οι πωλήσεις προϊόντων τρίτων προμηθευτών μέσω της ΑΛΦΑ (...), επομένως η μεταβολή που επέρχεται στη διάρθρωση της αγοράς λόγω της συγκέντρωσης είναι κατά πολύ μικρότερη από αυτή που καταδεικνύει το συνολικό μερίδιο της ΑΛΦΑ ([35-45]%), στο οποίο περιλαμβάνονται και οι πωλήσεις προϊόντων ADAMA που πραγματοποιούνταν ήδη προ της συγκέντρωσης μέσω της ΑΛΦΑ. Η αγορά βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης (από [...] ευρώ το 2016 σε [...]. ευρώ το 2018).
207. Ο δείκτης HHI το έτος 2018 είναι ίσος με [...] μονάδες ενώ μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [...] μονάδες, σημειώνοντας μεταβολή (δ) ίση με [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται άνω των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων. Ωστόσο, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι για την εξαγωγή των ως άνω δεικτών ελήφθησαν υπόψη και οι πωλήσεις της γνωστοποιούσας και θυγατρικής του ομίλου CHEMCHINA, ήτοι της εταιρείας ADAMA, τα προϊόντα της οποίας διακινούνται ήδη προ της συγκέντρωσης μέσω της ΑΛΦΑ, και ότι η αιτιωδώς συνδεδεμένη με τη συγκέντρωση μεταβολή στη δομή και λειτουργία της αγοράς είναι μικρή κατά τα προεκτεθέντα, εκτιμάται ότι ο ως άνω δείκτης (δ) αποτυπώνει υπερεκτιμημένη εικόνα ως προς την ουσιαστική μεταβολή στο επίπεδο συγκέντρωσης της αγοράς που συνδέεται αιτιωδώς με τη γνωστοποιηθείσα πράξη.

¹³⁴

Το σήμα της SYNGENTA CIDELY 050 EW και τα σήματα της ΑΛΦΑ BUMPER 25 EC, MAVITA 250, MICROTHIOL SPECIAL, NIMROD 25 EC, SYSTHANE 20 EW στις αγορές A2, A3, A4, A11, A21 και A24. Αντίστοιχα, η Corteva (Pioneer) εμπορεύεται τα σήματα Staba 5 EW, Fontelis 20 SC, Systhane ultra και στις αγορές A3, A4, A5, A10, A11, A20 και A21. Αντίστοιχα, τα σήματα BASF PASTA CAFFARO, SERCADIS και KUMULUS εντοπίζονται και στις αγορές A4, A11, A21 και A24. Τέλος, τα σήματα της BAYER [...] εντοπίζονται και στις αγορές [...].

208. Πέραν των ανωτέρω, στην υπό εξέταση αγορά δραστηριοποιούνται δύο τουλάχιστον σημαντικοί ανταγωνιστές, ήτοι οι εταιρείες BAYER και ΕΛΑΝΚΟ ΕΛΛΑΣ. Αν και διαπιστώνεται απόσταση των μεριδίων τους από τη νέα οντότητα, οι ως άνω εταιρείες έχουν ικανοποιητική παρουσία στην αγορά, σημειώνεται δε, ότι η BAYER απέσπασε το εν λόγω μερίδιο εντός μόλις [...] από την είσοδό της στην αγορά. Επιπροσθέτως, στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιούνται, πλην των ανωτέρω, τουλάχιστον τρεις ακόμη ανταγωνιστές, με αξιόλογη παρουσία (HELLAFARM, ARYSTA και BASF, όλες με μερίδια αγοράς [5-10]%). Αξιοσημείωτο είναι ότι οι δύο πρώτες εκ των ως άνω εταιρειών εισήλθαν κατ' ουσίαν στην αγορά το 2017. Και προκύπτει μιν ότι το 2018 εξήλθε της αγοράς η εταιρεία DUPONT, η οποία κατά το 2017 κατείχε μερίδιο [10-15]%, ωστόσο, οι κατά τα ανωτέρω νεοεισελθούσες εταιρείες απέσπασαν συνολικά μερίδιο [15-25]% (BAYER [10-15]% + HELLAFARM [5-10]% + ARYSTA [5-10]%) [...] του απολεσθέντος από την DUPONT, αποτυπώνοντας την ύπαρξη δυναμικής στην αγορά.
209. Περαιτέρω, το μερίδιο της ΑΛΦΑ έχει σημειώσει σημαντική πτώση (από [45-55]% το 2016 σε [35-45]% το 2018). Κατά τη γνωστοποιούσα, η μείωση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι [...] (που αντιστοιχεί σε αξία σε μερίδιο [...] του τμήματος) απαγορεύτηκε από τη διάθεση στην αγορά και [...]. Επομένως, το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ αναμένεται να μειωθεί ακόμη περισσότερο στη συγκεκριμένη αγορά.
210. Υπό το φως των ανωτέρω, εκτιμάται ότι η νέα οντότητα θα υφίσταται έντονες ανταγωνιστικές πιέσεις μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.
211. Ενόψει των ανωτέρω, και λαμβανομένων επίσης υπόψη των χαρακτηριστικών της αγοράς που έχουν αναλυθεί ανωτέρω, καθώς επίσης και της γνώμης των ανταγωνιστών (περιλαμβανόμενης της [...]), ότι οι επιπτώσεις της γνωστοποιηθείσας πράξης στην χονδρεμπορική διανομή ΠΠΚ, όπως αυτά που εντάσσονται στην υπό εξέταση αγορά, δεν θα είναι σημαντικές, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

Κάθετες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

212. Καθώς τα ποσοστά των μερών υπερβαίνουν τα ασφαλή όρια του 30% τόσο στην ανάντη όσο και στην κατόντη αγορά, ενώ και το ΗΗΙ υπερβαίνει τις 2000 μονάδες, η υπό εξέταση συναλλαγή προκαλεί καταρχήν αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε εισροές

213. Σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο αποκλεισμού ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε εισροές βλ. ανωτέρω παρ. 171.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες

214. Σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο αποκλεισμού ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες, υπενθυμίζεται ότι το [...] των πωλήσεων της ΑΛΦΑ (που αντιστοιχούν σε μερίδιο αγοράς [...]), αφορούν σε πωλήσεις προϊόντων ADAMA. Το [...] των πωλήσεων της ΑΛΦΑ (που αντιστοιχούν σε μερίδιο αγοράς [...]) αφορά σε πώληση προϊόντων [...], η

οποία ήταν το 2018 ο [...] προμηθευτής της ΑΛΦΑ μετά την ADAMA, με τον [...] προμηθευτή¹³⁵ να αντιστοιχεί σε ασήμαντες πωλήσεις.

215. Από τα στοιχεία αυτά συνάγεται ότι η βάση πωλήσεων της ΑΛΦΑ, η οποία αφορά σε προϊόντα ανταγωνιστών του ομίλου CHEMCHINA στην ανάντη αγορά και η οποία δύναται να επηρεαστεί από την υπό κρίση συναλλαγή, αντιπροσωπεύει μικρό μερίδιο της συνολικής βάσης πωλήσεων, και δεν αντιστοιχεί σε αρκετά μεγάλο μερίδιο της παραγωγής στην αγορά. Η ανάλυση αυτή επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι η ΑΛΦΑ δε διαθέτει σημαντική ισχύ στην αγορά στην ευρύτερη αγορά των μυκητοκτόνων.
216. Περαιτέρω, από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η ΑΛΦΑ πωλεί προϊόντα επιχειρήσεων οι οποίες είναι καθετοποιημένες και διαθέτουν ήδη τα δικά τους δίκτυα διανομής, γεγονός το οποίο καθιστά τυχόν απώλεια της ΑΛΦΑ ως πελάτη λιγότερο σημαντική και τυχόν μείωση εσόδων λιγότερο επιζήμια, αφού εκτιμάται ότι οι εταιρείες αυτές ([...]) θα είναι σε θέση να βρουν άλλους πελάτες για τις εισροές τους χωρίς να επιβαρυνθούν με σημαντικό κόστος¹³⁶. Συνεπώς, οι ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στην αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας δεν αναμένεται να επηρεαστούν ουσιωδώς.
217. Εξάλλου, υφίσταται επαρκώς μεγάλη βάση πελατών, οι οποίοι είναι πιθανό να στραφούν στα ανταγωνιστικά προϊόντα. Αντίστοιχες θέσεις εξέφρασε και η γνωστοποιούσα σχετικά τις ενδεχόμενες κάθετες επιπτώσεις της συγκέντρωσης στην συγκεκριμένη υπο-αγορά.
218. Ενόψει των ανωτέρω, η υπό εξέταση συναλλαγή δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του και δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική υπο-αγορά.

ν) (Α10) Μυκητοκτόνα/Κηπευτικά/ Κολοκυθοειδή/ Φύλλα – Μούγλα

219. Η υπο-αγορά μυκητοκτόνων προοριζόμενων για κηπευτικά και ειδικότερα κολοκυθοειδή για την αντιμετώπιση της μούγλας με εφαρμογή του προϊόντος στα φύλλα, είναι οριζοντίως και καθέτως επηρεαζόμενη.
220. Συγκεκριμένα, στην υπο-αγορά παραγωγής/ προμήθειας (ανάντη αγορά) του εν λόγω μυκητοκτόνου, ο όμιλος CHEMCHINA το 2018 έχει μερίδιο [25-35]%, το σύνολο του οποίου αφορά προϊόντα SYNGENTA.
221. Στην κατάντη αγορά εμπορίας/ διανομής του εν λόγω μυκητοκτόνου, το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε σε [25-35]%, ενώ για τα 2017-2016 σε [5-10]% και [10-15]% αντίστοιχα. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε [5-10]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [0-5]% και [0-5]% αντίστοιχα. Το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε περίπου [35-45]%

¹³⁵ Ήτοι τη [...].

¹³⁶ Η [...] επιβεβαίωσε ότι οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο επίπεδο της παραγωγής/προμήθειας δεν θα επηρεαστούν από την γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση.

222. Το 2018 την πρώτη θέση στην συγκεκριμένη κατάντη υπο-αγορά κατέχει η BASF με μερίδιο [45-55]%, και ακολουθούν η SYNGENTA με μερίδιο [25-35]%, η ΕΛΑΝΚΟ με [5-10]%, και η ΑΛΦΑ με [5-10]%. Μετά την υπό κρίση πράξη, η BASF θα παραμείνει πρώτη σε μερίδιο αγοράς στη συγκεκριμένη υπο-αγορά.
223. Σημειώνεται ότι η δραστηριότητα της ΑΛΦΑ και το μερίδιο αγοράς στην εν λόγω υπο-αγορά αφορά αποκλειστικά τη εμπορία/διανομή προϊόντων της [...]. Το ουσιαστικό αποτέλεσμα της συγκέντρωσης αφορά την προσάρτηση στον όμιλο CHEMCHINA του μεριδίου [...] που αντιστοιχεί στις πωλήσεις των προϊόντων της [...] από την ΑΛΦΑ, στην περίπτωση διατήρησης των συνεργασιών ως έχουν.
224. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι η υπό εξέταση αγορά μυκητοκτόνων είναι μία μικρή σε μέγεθος και παράλληλα συρρικνούμενη αγορά. Το συνολικό μέγεθος της αγοράς ανέρχεται το 2018 στις [...]. ευρώ, ενώ κατά τα έτη 2017 και 2016 το συνολικό μέγεθος της αγοράς άγγιζε τα [...]. ευρώ. Επισημαίνεται, τέλος, ότι τα διάφορα σήματα τα οποία εμπορεύονται οι SYNGENTA και ΑΛΦΑ και οι ανταγωνίστριές τους στην υπο-αγορά αυτή χρησιμοποιούνται και σε τουλάχιστον άλλες δώδεκα αγορές μυκητοκτόνων¹³⁷.

Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

225. Ο δείκτης ΗΗΙ το έτος 2018 είναι ίσος με [...] μονάδες ενώ μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [...], σημειώνοντας μεταβολή (δ) ίση με [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται άνω των εκτιθεμένων στις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων.
226. Μετά την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης, η νέα οντότητα δεν θα κατέχει την πρώτη θέση στην συγκεκριμένη υπο-αγορά, μεταξύ δε, του μεριδίου της πρώτης BASF HELLAS και αυτού της νέας οντότητας υφίσταται σημαντική διαφορά (περίπου [...] ποσοστιαίες μονάδες), παρά το γεγονός ότι τα μερίδια των μερών εμφανίζουν αύξηση εντός της τελευταίας τριετίας. Το 2018 εισήλθε στην αγορά η ΕΛΑΝΚΟ, αποσπώντας άμεσα μερίδιο ύψους [...]. Η αύξηση των μεριδίων των μερών και η απόσπαση μεριδίου από την ΕΛΑΝΚΟ φαίνεται να σχετίζονται (και) με την έξοδο της DUPONT από την αγορά. Κατά τη γνωστοποιούσα, το 2019 [...].
227. Σε κάθε περίπτωση, το μερίδιο της ΑΛΦΑ [...] προέρχεται πλήρως από προϊόντα της [...], γεγονός που σηματοδοτεί την εξάρτησή της από τις εμπορικές αποφάσεις της εν λόγω εταιρείας και ανταγωνίστριας της. Επισημαίνεται επίσης ότι από την απάντηση της [...] προκύπτει ότι η ΑΛΦΑ [...] ([...])% των πωλήσεων μυκητοκτόνων [...] εν γένει το 2018), επομένως, η [...] δεν φαίνεται να τελεί σε εξάρτηση από την ΑΛΦΑ, όπως η [...] έχει ρητά αναφέρει σε απάντησή της. Ενόψει των ανωτέρω, εκτιμάται ότι το μερίδιο της ΑΛΦΑ δεν αντικατοπτρίζει την πραγματική της ισχύ στην αγορά. Αντίστοιχες θέσεις εξέφρασε και η γνωστοποιούσα σχετικά τις ενδεχόμενες οριζόντιες επιπτώσεις της συγκέντρωσης στην συγκεκριμένη υπο-αγορά.

¹³⁷

Τα σήματα SWITCH 62.5 WG της SYNGENTA TRIGRAMM WG της ΑΛΦΑ εντοπίζονται και στις αγορές A3, A5, A8, A14, A17, A20 και A23. Αντίστοιχα, τα σήματα SIGNUM, BALIZOR, TRIGRAMM και SCALA της BASF εντοπίζονται και στις αγορές A6, A14, A17, A20 και A23 και τα σήματα [...] εντοπίζονται και στις αγορές A3, A5, A7, A14, A17, A20 και A23. Αντίστοιχα, η Corteva χρησιμοποιεί τα σήματα Staba 5 EW, Fontelis 20 SC, Systhane ultra και στις αγορές A3, A4, A5, A6, A11, A20 και A21.

228. Με τα ανωτέρω δεδομένα, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

Κάθετες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

229. Καθώς τα ποσοστά των μερών υπερβαίνουν τα ασφαλή όρια του 30%, τόσο στην ανάντη όσο και στην κατάντη αγορά, ενώ και το ΗΗΙ υπερβαίνει τις 2000 μονάδες, η υπό εξέταση συναλλαγή προκαλεί καταρχήν αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε εισροές

230. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία ανωτέρω, η ADAMA δεν δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη ανάντη αγορά, συνεπώς δεν τίθεται ζήτημα αποκλεισμού από κάποια παραγόμενη από αυτή εισροή. Η δε έτερη δραστηριοποιούμενη εταιρεία του ομίλου SYNGENTA ήταν ήδη καθετοποιημένη στην Ελλάδα. Σε κάθε περίπτωση, στο υποθετικό σενάριο όπου θα έρχοζε διερεύνησης τυχόν άρνηση της νέας οντότητας να προμηθεύσει ανταγωνιστές δραστηριοποιούμενους στην κατάντη αγορά, επισημαίνεται αρχικώς ότι ο όμιλος CHEMCHINA δεν διαθέτει σημαντική ισχύ στην αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδος.

231. Εξάλλου, υφίστανται εναλλακτικές πηγές προμήθειας εισροών στο επίπεδο της ανάντη αγοράς καθώς και παραγωγοί, οι οποίοι είναι σε θέση να προσφέρουν εγνωσμένα προϊόντα και έχουν τη δυνατότητα να αυξήσουν την παραγωγή τους σε περίπτωση περιορισμού της παραγωγής από την προερχόμενη από τη συγκέντρωση οντότητα (βλ. ιδίως την καθετοποιημένη στην εν λόγω αγορά BASF και την ιαπωνική MITSUI CHEMICALS, η οποία διαθέτει πολυεθνική παρουσία¹³⁸, ενώ δραστηριοποιούνται και η CORTEVA¹³⁹ αλλά και η [...]). Συναφώς, όπως προέκυψε από τα στοιχεία του φακέλου, ενόψει και της απουσίας νομικών και λοιπών εμποδίων εισόδου στο επίπεδο της κατάντη αγοράς, αλλά και όσων ανέφεραν οι ανταγωνιστές, εκτιμάται ότι δεν είναι δυσχερής από άποψη κόστους και χρόνου ούτε η αλλαγή προμηθευτή ΠΠΚ, ούτε η ένταξη νέου ΠΠΚ στο χαρτοφυλάκιο μιας εταιρείας δραστηριοποιούμενης στο επίπεδο της εμπορίας/διανομής.

232. Συνεπώς, εκτιμάται ότι στην κατάντη αγορά θα παραμείνει ένας ικανός αριθμός αξιόπιστων ανταγωνιστών, των οποίων το κόστος παραγωγής δεν είναι πιθανό να αυξηθεί, με δεδομένο ότι έχουν τη δυνατότητα να στραφούν σε εναλλακτικούς προμηθευτές εισροών ή/ και να προμηθευτούν από τις συνδεδεμένες με αυτές προμηθευτρίες εταιρείες¹⁴⁰.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες

¹³⁸ Η εν λόγω εταιρεία αποτελεί ήδη προμηθευτή και της [...] στην ευρύτερη αγορά των μυκητοκτόνων.

¹³⁹ Βλ. τα σήματα που αναφέρονται ανωτέρω αλλά και την πρόσφατη από 1.4.2020 έγκριση κυκλοφορίας του προϊόντος CLAVIER 20 SC με παρασκευαστή την DUPONT στην ιστοσελίδα του ΥπΑΑΑΤ http://www.minagric.gr/syspest/syspest_Detail.aspx?kod_farmak=60946, το οποίο φαίνεται ότι επίσης δύναται να έχει σχετική χρήση.

¹⁴⁰ Π.χ. BASF, Corteva, [...]

233. Σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο αποκλεισμού ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες, υπενθυμίζεται ότι το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ στην κατάντη αγορά για το έτος 2018 ανήλθε μόλις σε [5-10]%. Το σύνολο των πωλήσεων της ΑΛΦΑ αφορά σε πώληση προϊόντων [...], η οποία υπήρξε διαχρονικά ο μοναδικός της προμηθευτής στην συγκεκριμένη υπο-αγορά. Από τα στοιχεία αυτά συνάγεται ότι η βάση πωλήσεων της ΑΛΦΑ, η οποία αφορά σε προϊόντα ανταγωνιστών του ομίλου CHEMCHINA στην ανάντη αγορά και η οποία επομένως δύναται να επηρεαστεί από την υπό έγκριση συναλλαγή, αντιπροσωπεύουν ιδιαίτερα μικρό μερίδιο της παραγωγής στην αγορά.
234. Περαιτέρω, από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η ΑΛΦΑ πωλεί προϊόντα καθετοποιημένης επιχείρησης, η οποία είναι [...] και διαθέτει το δικό της δίκτυο διανομής¹⁴¹, γεγονός το οποίο καθιστά τυχόν απώλεια της ΑΛΦΑ ως πελάτη λιγότερο σημαντική και τυχόν μείωση εσόδων λιγότερο επιζήμια, αφού εκτιμάται ότι θα είναι σε θέση να βρει άλλους πελάτες για τις εισροές της χωρίς να επιβαρυνθεί με σημαντικό κόστος. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται εάν συνεκτιμηθεί και το γεγονός ότι η ΑΛΦΑ φαίνεται να διακινεί ένα πολύ μικρό ποσοστό προϊόντων της ως άνω εταιρείας ([...]των πωλήσεων το 2018) στην ευρύτερη αγορά των μυκητοκτόνων. Συνεπώς, οι ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στην αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας δεν αναμένεται να επηρεαστούν ουσιωδώς¹⁴².
235. Εξάλλου, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρατίθενται ανωτέρω, δεν υφίστανται εμπόδια εισόδου στις αγορές επόμενης βαθμίδας, γεγονός το οποίο έχει ως αποτέλεσμα να επικρατούν επαρκώς ανταγωνιστικές συνθήκες με την δραστηριοποίηση τουλάχιστον άλλων τεσσάρων επιχειρήσεων¹⁴³, το οποίο με τη σειρά του αυξάνει τις πιθανές δυνατότητες διάθεσης της παραγωγής των ανταγωνιστριών στην αγορά προηγούμενης βαθμίδας.
236. Ενόψει των ανωτέρω, η υπό εξέταση συναλλαγή δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του και δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

vi) (A14) Μυκητοκτόνα/ Κηπευτικά/ Άλλα κηπευτικά/ Φύλλα – Μούχλα

237. Το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε σε [15-25]%, ενώ για τα 2017-2016 σε [10-15]% και [15-25]% αντίστοιχα. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε [5-10]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [5-10]% και [10-15]% αντίστοιχα. Το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε περίπου [15-25]%, και επομένως η αγορά είναι οριζοντίως επηρεαζόμενη.
238. Το 2018 το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς έχει η BASF, το οποίο ανέρχεται σε [45-55]%, και ακολουθούν η ΕΛΑΝΚΟ με [15-25]%, SYNGENTA με [15-25]% και η ΑΛΦΑ με

¹⁴¹ Εκτός του ότι πωλεί άμεσα, τα προϊόντα της διανέμονται και μέσω των [...]

¹⁴² Τούτο ανέφεραν στις απαντητικές τους επιστολές οι [...].

¹⁴³ Πρόκειται για τις BASF, ELANCO, Corteva και [...].

- [5-10]%. Η αγορά, αν και με ανοδική πορεία, είναι σχετικά μικρή ([...] ευρώ το 2018 έναντι [...] ευρώ το 2017 και [...] ευρώ το 2016).
239. Σημειώνεται ότι η δραστηριότητα της ΑΛΦΑ και το μερίδιο αγοράς στην εν λόγω αγορά προέρχεται αποκλειστικά τη διανομή/ εμπορία προϊόντων [...], ενώ το ουσιαστικό αποτέλεσμα της συγκέντρωσης αφορά την προσάρτηση στον όμιλο CHEMCHINA του μεριδίου [...] που αντιστοιχεί στις πωλήσεις των προϊόντων [...] από την ΑΛΦΑ (στην περίπτωση διατήρησης των συνεργασιών ως έχουν).
240. Στην συγκεκριμένη υπο-αγορά ο δείκτης ΗΗΙ το έτος 2018 είναι ίσος με [...], ενώ μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [...] μονάδες σημειώνοντας μεταβολή (δ) ίση με [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται άνω των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων.
241. Ωστόσο, η νέα οντότητα δεν θα κατέχει την πρώτη θέση στην συγκεκριμένη υπο-αγορά μετά την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης, μεταξύ δε, του μεριδίου της πρώτης BASF HELLAS και εκείνου της νέας οντότητας υφίσταται ιδιαίτερα σημαντική απόκλιση (περίπου [...] ποσοστιαίες μονάδες), παρά το γεγονός ότι το μερίδιο της BASF HELLAS φαίνεται να έχει υποστεί μείωση κατά την τελευταία τριετία. Πτωτική τάση εξάλλου παρουσιάζουν και τα επιμέρους μερίδια των SYNGENTA HELLAS και ΑΛΦΑ. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι, το 2018, η εταιρεία ΕΛΑΝΚΟ ΕΛΛΑΣ με την είσοδο της στην αγορά απέσπασε άμεσα μερίδιο ύψους [...], γεγονός που ενδέχεται να σχετίζεται σε ένα βαθμό με την έξοδο της DUPONT από την συγκεκριμένη υπο-αγορά.
242. Παραλλήλως, πρέπει να σημειωθεί ότι το μερίδιο της ΑΛΦΑ ([5-10]%) προέρχεται πλήρως από προϊόντα της ανταγωνιστριάς της, [...], γεγονός που σηματοδοτεί την εξάρτησή της από την εν λόγω εταιρεία και επομένως το γεγονός ότι η συγκέντρωση δεν προσδίδει στη νέα οντότητα τη δυνατότητα να επηρεάσει τις παραμέτρους του ανταγωνισμού. Επισημαίνεται επίσης ότι από την απάντηση της [...] προκύπτει ότι η ΑΛΦΑ διακινεί ένα πολύ μικρό ποσοστό προϊόντων [...] ([...] των πωλήσεων μκητοκτόνων [...] εν γένει το 2018), επομένως, η [...] δεν φαίνεται να τελεί σε εξάρτηση από την ΑΛΦΑ.
243. Ενόψει των ανωτέρω, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

vii) (A17) Μυκητοκτόνα/ Κηπευτικά/ Σαλατικά & Φυλλώδη λαχανικά & Κράμβες/ Φύλλα Μούχλα

244. Η υπό εξέταση υπο-αγορά περιλαμβάνει τα μυκητοκτόνα που προορίζονται για κηπευτικά και ειδικότερα, για σαλατικά, φυλλώδη λαχανικά και κράμβες, για την αντιμετώπιση της μούχλας με εφαρμογή του προϊόντος στα φύλλα και είναι οριζοντίως και καθέτως επηρεαζόμενη.

245. Συγκεκριμένα, στην υπο-αγορά παραγωγής και προμήθειας (ανάντη αγορά) του εν λόγω μυκητοκτόνου ο Όμιλος CHEMCHINA το 2018 έχει μερίδιο αγοράς [25-35]%, το σύνολο του οποίου αφορά σε προϊόντα της SYNGENTA.
246. Στην κατάντη αγορά εμπορίας/ διανομής του συγκεκριμένου μυκητοκτόνου τα μερίδια αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για τα έτη 2018, 2017, 2016 ανήλθαν σε [25-35]%, [35-45]% και [35-45]% αντίστοιχα. Τα μερίδια αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για τα έτη 2016-2018 ανήλθαν σε [25-35]%, [25-35]% και [15-25]% αντίστοιχα. Το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται συνεπώς περίπου σε [35-45]%.
247. Στην εν λόγω κατάντη υπο-αγορά, το 2018 το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς κατέχει η BASF, το οποίο ανέρχεται σε [35-45]% και ακολουθούν η SYNGENTA με [25-35]%, η ΑΛΦΑ με [15-25]% και η ΕΛΑΝΚΟ με [15-25]%. Μετά την υπό κρίση πράξη, η νέα οντότητα θα έχει το μεγαλύτερο μερίδιο στην αγορά και η BASF θα έχει το δεύτερο μεγαλύτερο μερίδιο.
248. Η δραστηριότητα της ΑΛΦΑ και το μερίδιο της στην εν λόγω υπο-αγορά αφορά αποκλειστικά τη διανομή προϊόντων της [...]. Επομένως, το ουσιαστικό αποτέλεσμα της συγκέντρωσης αφορά την προσάρτηση στον όμιλο CHEMCHINA του μεριδίου [...] που αντιστοιχεί στις πωλήσεις των προϊόντων της [...] από την ΑΛΦΑ (στην περίπτωση διατήρησης των συνεργασιών ως έχουν).
249. Επισημαίνεται ότι η συγκεκριμένη υπο-αγορά μυκητοκτόνων, εάν και με αυξητική τάση, είναι μικρή, καθώς το συνολικό μέγεθός της σε αξία το έτος 2018 ανήλθε σε περίπου [...] ευρώ, ενώ τα έτη 2017 και 2016 οι συνολικές πωλήσεις προϊόντων που ανήκουν σε αυτή την αγορά ανήλθαν σε περίπου [...] ευρώ. Σημειώνεται, τέλος, ότι τα διάφορα σήματα τα οποία εμπορεύονται οι SYNGENTA και ΑΛΦΑ και οι ανταγωνίστριές τους στην συγκεκριμένη υπο-αγορά χρησιμοποιούνται και σε τουλάχιστον άλλες δεκατέσσερις αγορές μυκητοκτόνων¹⁴⁴.

Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

250. Ο δείκτης ΗΗΙ το έτος 2018 είναι ίσος με [...], ενώ μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [...], σημειώνοντας μεταβολή (δ) ίση με [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται άνω των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων, και το επίπεδο συγκέντρωσης της αγοράς είναι υψηλό.
251. Ωστόσο, στην υπό εξέταση αγορά δραστηριοποιείται τουλάχιστον ένας σημαντικός ανταγωνιστής, ήτοι η εταιρεία BASF HELLAS με μερίδιο ([35-45]%) σχεδόν ίσο με αυτό της νέας οντότητας για το 2018 και με σημαντική άνοδο σε σχέση με το 2017, έτος κατά το οποίο η εταιρεία διέθετε μερίδιο [15-25]%. Η ως άνω εταιρεία έχει προφανώς ικανοποιητική παρουσία στην αγορά, ανήκει σε πολυεθνικό όμιλο με καθιερωμένη

¹⁴⁴

Τα σήματα SWITCH 62.5 WG της SYNGENTA TRIGRAMM WG της ΑΛΦΑ εντοπίζονται και στις αγορές Α3, Α5, Α8, Α14, Α10, Α20 και Α23. Αντίστοιχα, τα σήματα SIGNUM, BALIZOR, TRIGRAMM και SCALA της BASF εντοπίζονται και στις αγορές Α6, Α14, Α10, Α20 και Α23 και τα σήματα [...] εντοπίζονται και στις αγορές Α3, Α5, Α7, Α14, Α17, Α20 και Α23. Τέλος, το σήμα Fontelis 20C της CORTEVA εντοπίζεται και στις αγορές Α3, 4, 5, 6, 10, 11, 18, 20 και 21.

δομή αντίστοιχη της νέας οντότητας. Σύμφωνα δε, με τη γνωστοποιούσα, η [...],[...][...]. Η γνωστοποιούσα ισχυρίζεται επίσης ότι οι [...], το οποίο, μπορεί να κατανεμηθεί στη συγκεκριμένη υπο-αγορά.

252. Πρέπει να σημειωθεί περαιτέρω ότι τα επιμέρους μερίδια των μερών παρουσιάζουν σημαντική πτώση εντός της τελευταίας τριετίας. Αξιοσημείωτη είναι η είσοδος στην αγορά της εταιρείας ΕΛΑΝΚΟ, η οποία εισήλθε το 2018 και απέσπασε άμεσα μερίδιο ύψους [...]. Η σημαντική άνοδος του μεριδίου της BASF HELLAS και η θεαματική είσοδος της ΕΛΑΝΚΟ σχετίζονται εν μέρει με την έξοδο της DUPONT¹⁴⁵ από την αγορά το 2018, το μερίδιο της οποίας ανερχόταν μόλις σε [5-10]% το 2017.
253. Επομένως, εκτιμάται ότι η νέα οντότητα θα υφίσταται έντονες ανταγωνιστικές πιέσεις μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και, συνεπώς, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Κάθετες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

254. Καθώς τα ποσοστά των μερών υπερβαίνουν τα ασφαλή όρια του 30% σε μία από τις δύο αγορές, ενώ και το ΗΗΙ υπερβαίνει τις 2000, η υπό εξέταση συναλλαγή προκαλεί καταρχήν αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε εισροές

255. Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, η ADAMA δεν δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη ανάντη αγορά, συνεπώς δεν τίθεται ζήτημα αποκλεισμού από κάποια παραγόμενη από αυτή εισροή. Η δε έτερη δραστηριοποιούμενη εταιρεία του ομίλου SYNGENTA ήταν ήδη καθετοποιημένη στην Ελλάδα.
256. Εξάλλου, υφίστανται εναλλακτικές πηγές προμήθειας εισροών στο επίπεδο της ανάντη αγοράς καθώς και παραγωγοί οι οποίοι είναι σε θέση να προσφέρουν εγνωσμένα προϊόντα και έχουν τη δυνατότητα να αυξήσουν την παραγωγή τους σε περίπτωση περιορισμού της παραγωγής από την προερχόμενη από τη συγκέντρωση οντότητα (βλ. ιδίως τις καθετοποιημένες στην εν λόγω αγορά BASF αλλά και την ιαπωνική MITSUI CHEMICALS, η οποία διαθέτει πολυεθνική παρουσία, ενώ σήματα τα οποία χρησιμοποιούνται και στη συγκεκριμένη αγορά διανέμουν και οι καθετοποιημένες [...] και CORTEVA¹⁴⁶).
257. Συνεπώς, εκτιμάται ότι στην κατάντη αγορά θα παραμείνει ένας ικανός αριθμός αξιόπιστων ανταγωνιστών, των οποίων το κόστος παραγωγής δεν είναι πιθανό να αυξηθεί, με δεδομένο ότι έχουν τη δυνατότητα να στραφούν σε εναλλακτικούς

¹⁴⁵ Στην απαντητική της επιστολή, η [...], εταιρεία [...], επισημαίνει ότι διαθέτει στη συγκεκριμένη υπο-αγορά το σήμα [...].

¹⁴⁶ Εκτός των σημάτων που αναφέρονται ανωτέρω, βλ. και την πρόσφατη από 1.4.2020 έγκριση κυκλοφορίας του προϊόντος CLAVIER 20 SC με παρασκευαστή τη DuPont (Corteva) στην ιστοσελίδα του ΥπΑΑΤ http://www.minagric.gr/syspest/syspest_Detail.aspx?kod_farmak=60946.

προμηθευτές εισροών ή/ και να προμηθεύσουν οι ίδιες τα ελληνικά υποκαταστήματα/ θυγατρικές τους¹⁴⁷.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες

258. Σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο αποκλεισμού ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες, υπενθυμίζεται ότι το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ στην κατάντη αγορά για το έτος 2018 ανήλθε σε [15-25]%. Το σύνολο των πωλήσεων της ΑΛΦΑ αφορά σε πώληση προϊόντων [...], η οποία υπήρξε διαχρονικά ο μοναδικός της προμηθευτής στην συγκεκριμένη υποαγορά και η οποία είναι μια καθετοποιημένη επιχείρηση με σημαντική ισχύ στη συγκεκριμένη αγορά και διαθέτει το δικό της δίκτυο διανομής, γεγονός το οποίο καθιστά τυχόν απώλεια της ΑΛΦΑ ως πελάτη λιγότερο σημαντική και τυχόν μείωση εσόδων λιγότερο επιζήμια, αφού εκτιμάται ότι θα είναι σε θέση να βρει άλλους πελάτες για τις εισροές της χωρίς να επιβαρυνθεί με σημαντικό κόστος. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται εάν συνεκτιμηθεί και το γεγονός ότι η ΑΛΦΑ φαίνεται να διακινεί ένα πολύ μικρό ποσοστό προϊόντων της ως άνω εταιρείας ([...]% των πωλήσεων εν γένει το 2018) στην ευρύτερη αγορά των μυκητοκτόνων. Σημειωτέον ακόμα ότι η [...] ήδη διανέμει το σήμα [...], το οποίο δύναται να ενταχθεί στην εν λόγω αγορά και εκτιμάται ότι εύκολα θα μπορούσε να διανέμει και τα προϊόντα που έως σήμερα διανέμει η ΑΛΦΑ¹⁴⁸. Συνεπώς, οι ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στην αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας δεν αναμένεται να επηρεαστούν ουσιωδώς.
259. Εξάλλου, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρατίθενται ανωτέρω, δεν υφίστανται εμπόδια εισόδου στις αγορές επόμενης βαθμίδας, γεγονός το οποίο έχει ως αποτέλεσμα να επικρατούν επαρκώς ανταγωνιστικές συνθήκες με την δραστηριοποίηση τουλάχιστον άλλων πέντε επιχειρήσεων¹⁴⁹, το οποίο με τη σειρά του αυξάνει τις πιθανές δυνατότητες διάθεσης της παραγωγής των ανταγωνιστριών στην αγορά προηγούμενης βαθμίδας. Περαιτέρω, όπως έχει εκτεθεί ανωτέρω, στην ευρύτερη αγορά διανομής/ εμπορίας δραστηριοποιούνται περαιτέρω εταιρείες, καθετοποιημένες και μη, οι οποίες έχουν δηλώσει ότι δεν είναι δυσχερής από άποψη κόστους και χρόνου ούτε η αλλαγή προμηθευτή ΠΠΚ, ούτε η ένταξη νέου ΠΠΚ στο χαρτοφυλάκιο τους. Συνεπώς, υφίσταται επαρκώς μεγάλη βάση πελατών, οι οποίοι είναι πιθανό να στραφούν στα ανταγωνιστικά προϊόντα.
260. Ενόψει των ανωτέρω, η υπό εξέταση συναλλαγή δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του και δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

viii) (A19) Μυκητοκτόνα/ Κηπευτικά/Σαλατικά & Φυλλώδη λαχανικά & Κράμβες/ Περονόσπορος

¹⁴⁷ Π.χ. BASF, Corteva, [...]

¹⁴⁸ Για το εν λόγω σήμα, βλ. την ιστοσελίδα του ΥπΑΑΤ http://www.minagric.gr/syspest/syspest_Detail.aspx?kod_farmak=60683.

¹⁴⁹ Πρόκειται για τις BASF, ELANCO, BAYER, Corteva και FMC.

261. Η συγκεκριμένη υπο-αγορά που περιλαμβάνει τα μυκητοκτόνα που προορίζονται για κηπευτικά και ειδικότερα για σαλατικά, φυλλώδη λαχανικά και κράμβες, για την αντιμετώπιση του περονόσπορου είναι οριζοντίως και καθέτως επηρεαζόμενη.
262. Ειδικότερα, στην υπο-αγορά παραγωγής/προμήθειας (ανάτη αγορά) του εν λόγω μυκητοκτόνου, ο όμιλος CHEMCHINA το 2018 κατέχει μερίδιο [25-35]%, εκ του οποίου το [...] αφορά προϊόντα της SYNGENTA και το υπόλοιπο [...] προϊόντα της ADAMA.
263. Αντίστοιχα, στην υπο-αγορά εμπορίας/ διανομής (κατάτη αγορά) του εν λόγω μυκητοκτόνου το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS ανέρχεται σε [25-35]% το 2018 έναντι [...] το 2017 και [...] το 2016. Αντίστοιχα η ΑΛΦΑ κατέχει μερίδιο [...] το 2018 έναντι [45-55]% το 2017 και [45-55]% το 2016. Επομένως, το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε περίπου [35-45]%.
264. Το 2018 την πρώτη θέση στην συγκεκριμένη κατάτη υπο-αγορά την κατέχει η BAYER με μερίδιο αγοράς [25-35]%, και ακολουθούν η SYNGENTA με [25-35]%, η BASF και η ΑΛΦΑ με [10-15]% και η FARMACHEM με [10-15]%.
265. Το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ προέρχεται κατά [...] από την εμπορία/διανομή προϊόντων της [...], πωλήσεις που αντιστοιχούν σε μερίδιο [...] της συνολικής αγοράς, ενώ το υπόλοιπο των πωλήσεων της αφορά προϊόντα ADAMA. Συνεπώς, το ουσιαστικό αποτέλεσμα της συγκέντρωσης αφορά την προσάρτηση στον όμιλο CHEMCHINA των πωλήσεων προϊόντων της [...] από την ΑΛΦΑ (στην περίπτωση διατήρησης των συνεργασιών ως έχουν).
266. Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη υπό-αγορά έχει συνολικό μέγεθος [...] ευρώ το 2018 έναντι των [...] ευρώ 2017 και [...] ευρώ το 2016. Επισημαίνεται, τέλος, ότι τα διάφορα σήματα τα οποία εμπορεύονται οι SYNGENTA, ΑΛΦΑ και οι ανταγωνιστές τους στη μικρή σε όρους πωλήσεων αγορά αυτή, χρησιμοποιούνται και σε τουλάχιστον άλλες δώδεκα αγορές μυκητοκτόνων¹⁵⁰.

Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

267. Ο δείκτης ΗΗΙ το έτος 2018 είναι ίσος με [...] μονάδες, ενώ μετά τη συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [...], σημειώνοντας μεταβολή (δ) ίση με [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται άνω των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων και το επίπεδο συγκέντρωσης της αγοράς είναι υψηλό.
268. Ωστόσο, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι για την εξαγωγή των ως άνω δεικτών ελήφθησαν υπόψη και οι πωλήσεις μέσω της ΑΛΦΑ της γνωστοποιούσας και θυγατρικής του ομίλου CHEMCHINA, τα προϊόντα της οποίας διακινούνται ήδη προ της συγκέντρωσης μέσω της ΑΛΦΑ, και ότι η αιτιωδώς συνδεόμενη με τη συγκέντρωση

¹⁵⁰ Τα σήματα της SYNGENTA REVUS και RIDOMIL GOLD MZ 68 WG στις αγορές στις αγορές A7, A8, A12, A,13, A22 και A25. Της σήματα της ΑΛΦΑ TRAVERSO, TRIMANOC 72 WP, TRIMANOC 75 WG, TRIMANOC 80 WP, TRIMANOC-R 75 WG, VALBON 1,75/70 WG,VONDOZEB 72 WP, TRIMANGOL 75 WG, TRIMANGOL 80 WP, TRIMANGOL-M 75 WG εντοπίζονται και στις αγορές A3, A5, A7, A9, A12, A16, A22. Τα σήματα της BASF CABRIO DUO, OPTIMO, ORVEGO, POLYRAM, ENERVIN TOP εντοπίζονται και στις αγορές A11, A12, A15, A16, A22. Τα σήματα της [...] εντοπίζονται και στις αγορές A7, A8, A12, A16 και A22.

- μεταβολή στη δομή και λειτουργία της αγοράς είναι μικρότερη της διαφαινόμενης από το μερίδιο αγοράς της εν λόγω εταιρείας, κατά τα προεκτεθέντα, εκτιμάται ότι ο ως άνω δείκτης (δ) αποτυπώνει ελαφρώς υπερεκτιμημένη εικόνα ως προς τη μεταβολή στο επίπεδο συγκέντρωσης της αγοράς που συνδέεται αιτιωδώς με τη γνωστοποιηθείσα πράξη.
269. Επιπλέον, στην υπό εξέταση αγορά δραστηριοποιούνται ήδη δύο τουλάχιστον σημαντικοί ανταγωνιστές, ήτοι η εταιρεία BAYER με μερίδιο [25-35]%, μερίδιο που προσεγγίζει αυτό της νέας οντότητας, και η BASF HELLAS με μερίδιο [10-15]% για το 2018. Οι ως άνω εταιρείες έχουν ικανοποιητική παρουσία στην αγορά, ανήκουν σε πολυεθνικούς ομίλους και διαθέτουν καθιερωμένη δομή αντίστοιχη της νέας οντότητας. Επιπροσθέτως, στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιούνται, πλην των ανωτέρω ανταγωνιστών, και μικρότερες επιχειρήσεις με αξιόλογη παρουσία (FARMACHEM, ΣΕΓΕ και SIPCAM με μερίδια [10-15]% η πρώτη και [5-10]% οι δύο τελευταίες).
270. Σε κάθε περίπτωση, το μερίδιο των μερών έχει σημειώσει θεαματική πτώση κατά την τελευταία τριετία (από [45-55]% το 2016 σε [15-25]% το 2018 για την SYNGENTA HELLAS και από [15-25]% το 2017 σε [10-15]% το 2018 για την ΑΛΦΑ). Κατά την γνωστοποιούσα δε, τα προϊόντα που διακινεί η ΑΛΦΑ βασίζονται [...], συνεπώς το μερίδιο της ως άνω εταιρείας, κατά τον ισχυρισμό της γνωστοποιούσας αναμένεται να μειωθεί.
271. Επίσης ανταγωνιστές που ερωτήθηκαν σχετικώς εκτιμούν ότι οι επιπτώσεις της γνωστοποιηθείσας πράξης στην χονδρεμπορική διανομή ΠΠΚ, όπως αυτά που εντάσσονται στην υπό εξέταση αγορά, δεν θα είναι σημαντικές, την ίδια άποψη εξέφρασε δε, και η [...] της νέας οντότητας στην εν λόγω αγορά, [...].
272. Με τα ανωτέρω δεδομένα, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

Κάθετες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

273. Καθώς το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση στην κατάντη αγορά θα ανέρχεται σε [35-45]% και το ΗΗΙ μετά τη συγκέντρωση υπερβαίνει τις 2000 μονάδες, η υπό εξέταση συναλλαγή προκαλεί καταρχήν αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε εισροές

274. Σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο αποκλεισμού ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε εισροές βλ. ανωτέρω παρ. 171□.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες

275. Σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο αποκλεισμού ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες, υπενθυμίζεται ότι το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ στην κατάντη αγορά για το έτος 2018 ανήλθε σε [10-15]%. Ωστόσο, το [...] των πωλήσεων αυτών (που αντιστοιχούν σε μερίδιο αγοράς [...]) αφορούν σε πωλήσεις προϊόντων ADAMA. Το λοιπό [...] των

πωλήσεων αυτών (που αντιστοιχούν σε μερίδιο αγοράς [...]) αντιστοιχεί σε πωλήσεις προϊόντων τρίτου προμηθευτή και συγκεκριμένα της [...]). Από τα στοιχεία αυτά συνάγεται ότι η βάση πωλήσεων της ΑΛΦΑ, η οποία αφορά σε προϊόντα ανταγωνιστών του ομίλου CHEMCHINA στην ανάντη αγορά και η οποία δύναται να επηρεαστεί από την υπό έγκριση συναλλαγή, αντιπροσωπεύει μικρό μερίδιο της συνολικής βάσης πωλήσεων και δεν αντιστοιχεί σε αρκετά μεγάλο μερίδιο της παραγωγής στην αγορά¹⁵¹.

276. Περαιτέρω, από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η ΑΛΦΑ πωλεί προϊόντα της [...], μιας εδραιωμένης εταιρείας αγροχημικών παγκοσμίως, η οποία [...], είναι καθετοποιημένη και στην Ελλάδα μέσω της ARYSTA ΕΛΛΑΣ και διαθέτει και το δικό της δίκτυο διανομής, εκτός των λοιπών εταιρειών διανομής με τις οποίες συνεργάζεται¹⁵². Τούτο καθιστά τυχόν απώλεια της ΑΛΦΑ, ως πελάτη, λιγότερο σημαντική και τυχόν μείωση εσόδων λιγότερο επιζήμια, αφού εκτιμάται ότι θα είναι σε θέση να βρει άλλους πελάτες για τις εισροές της χωρίς να επιβαρυνθούν με σημαντικό κόστος. Συνεπώς, οι ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στην αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας δεν αναμένεται να επηρεαστούν ουσιωδώς.
277. Ενόψει των ανωτέρω, η υπό εξέταση συναλλαγή δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του και δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

ix) (A24) Μυκητοκτόνα/ Αμπέλια/ Σταφύλια γενικά/ Φύλλα-Ερυσίβη

278. Στην υπο-αγορά αυτή, που περιλαμβάνει τα μυκητοκτόνα που προορίζονται για αμπέλια και γενικά σταφύλια, για την αντιμετώπιση της ερυσίβης με εφαρμογή του προϊόντος στα φύλλα, το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε σε περίπου [5-10]%, ενώ για τα 2017-2016 σε περίπου [5-10]% και [5-10]% αντίστοιχα. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε περίπου [5-10]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [5-10]% και [5-10]% αντίστοιχα. Επομένως, το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε περίπου [10-15]%, και η συγκεκριμένη υπο-αγορά είναι οριζοντίως επηρεαζόμενη.
279. Το 2018 το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς κατέχει η BASF με [10-15]% και ακολουθεί σημαντικός αριθμός ανταγωνιστών που φαίνεται να δραστηριοποιούνται με ποσοστά μικρότερα του 10%.
280. Η συγκεκριμένη υπο-αγορά έχει μετά τη συγκέντρωση δείκτη ΗΗΙ [...] μονάδες (ήτοι μεταξύ των 1000 και 2000 μονάδων) και (δ) [...] μονάδες (ήτοι μικρότερο του 250),

¹⁵¹ Αυτή η βάση πωλήσεων εκτιμάται ότι ούτως ή άλλως θα μειωθεί περαιτέρω από [...] (όπως το προϊόν TRIMANOC 72 WP της UPL), εντός του 2020 (βλ. και σχετικά δημοσιεύματα <https://agrow.agribusinessintelligence.informa.com/AG032114/Env-MEPs-call-for-ban-on-dimoxystrobin-and-mancozeb>, <https://www.irishexaminer.com/breakingnews/farming/44-pesticides-banned-or-likely-to-be-banned-by-eu-in-2019-or-2020-993281.html>).

¹⁵² Η εταιρεία πωλεί άμεσα ενώ διανέμει επίσης προϊόντα μέσω των [...]

επομένως διαμορφώνεται εντός των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων

281. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι στην υπό εξέταση υπο-αγορά, η νέα οντότητα θα κατέχει την πρώτη θέση μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, με μερίδιο [10-15]%. Επισημαίνεται ωστόσο ότι το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA κατ' ουσίαν προσαυξάνεται μέσω της συγκέντρωσης στην υπό εξέταση αγορά κατά το ποσοστό που αντιπροσωπεύουν οι πωλήσεις προϊόντων τρίτων προμηθευτών μέσω της ΑΛΦΑ ([...]), επομένως η μεταβολή που επέρχεται στη διάρθρωση της αγοράς λόγω της συγκέντρωσης είναι έτι μικρότερη από αυτή που καταδεικνύει το συνολικό μερίδιο της ΑΛΦΑ κατά τα αμέσως προαναφερθέντα. Συνεπώς, και ο ως άνω δείκτης ΗΗΙ αποτυπώνει ελαφρώς υπερεκτιμημένη εικόνα ως προς την πραγματική μεταβολή στη δομή της αγοράς που συνδέεται αιτιωδώς με την συγκέντρωση. Το δε, μερίδιο της νέας οντότητας οριακά υπερβαίνει το όριο για τη θεώρηση της αγοράς ως επηρεαζόμενης (15%)¹⁵³.
282. Επιπλέον, στην υπό εξέταση αγορά δραστηριοποιούνται ήδη δύο τουλάχιστον σημαντικοί ανταγωνιστές, ήτοι οι εταιρείες BASF HELLAS και BAYER με μερίδια [10-15]% και [5-10]% αντίστοιχα για το 2018. Οι ως άνω εταιρείες έχουν ικανοποιητική παρουσία στην αγορά και σχεδόν αντίστοιχη της νέας οντότητας, ανήκουν σε ισχυρούς πολυεθνικούς ομίλους και διαθέτουν καθετοποιημένη δομή, αντίστοιχη της νέας οντότητας. Επιπροσθέτως, στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιούνται, πλην των ανωτέρω ανταγωνιστών, και αρκετές ακόμη επιχειρήσεις με αξιόλογη παρουσία (Κ&Ν ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ, ΕΛΑΝΚΟ, FARMACHEM και ARYSTA με μερίδια [5-10]%, [5-10]%, [5-10]% και [5-10]% αντίστοιχα), ενώ σημαντικό τμήμα της αγοράς ([...] το 2018) ανήκει σε λοιπές επιχειρήσεις. Επομένως, εκτιμάται ότι η νέα οντότητα θα υφίσταται έντονες ανταγωνιστικές πιέσεις μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.
283. Με τα ανωτέρω δεδομένα, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

χ) (Α25) Μυκητοκτόνα/ Αμπέλια/ Σταφύλια γενικά/ Έδαφος

284. Στην υπο-αγορά αυτή, που περιλαμβάνει τα μυκητοκτόνα που προορίζονται για αμπέλια και γενικά σταφύλια με εφαρμογή του προϊόντος στο έδαφος, το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε σε [5-10]% ενώ για τα 2017-2016 σε [5-10]% και [0-5]% αντίστοιχα. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε [10-15]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [10-15]% και [5-10]% αντίστοιχα. Επομένως, το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε περίπου [15-25]% και η εν λόγω υπο-αγορά είναι οριζοντίως επηρεαζόμενη.
285. Το 2018 την πρώτη θέση κατέχει η BAYER με μερίδιο αγοράς [45-55]%, και ακολουθούν η ARYSTA με [15-25]%, η ΑΛΦΑ με [10-15]%, η FARMACHEM με [5-10]% και η SYNGENTA HELLAS με [5-10]%.

¹⁵³

Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 18.

286. Η δραστηριότητα της ΑΛΦΑ και το μερίδιο της στην εν λόγω υπο-αγορά προέρχεται αποκλειστικά από τη διανομή προϊόντων της [...]. Σημειώνεται επίσης ότι η υπό εξέταση αγορά μυκητοκτόνων είναι μικρή σε μέγεθος που ανέρχεται το στις [...]. ευρώ, έναντι [...]. ευρώ το 2017 και [...]. ευρώ το 2016.
287. Ο δείκτης ΗΗΙ το έτος 2018 είναι ίσος με [...] ενώ μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [...] σημειώνοντας μεταβολή (δ) ίση με [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται (οριακώς) άνω των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων.
288. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι στην υπό εξέταση υπο-αγορά, η εταιρεία BAYER θα διατηρήσει την πρώτη θέση μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, με μερίδιο [45-55]%, ενώ η νέα οντότητα θα κατατάσσεται στην τρίτη θέση, μετά και την ARYSTA (η οποία διαθέτει μερίδιο [15-25]%). Η απόκλιση δε, του μεριδίου της BAYER από αυτό της νέας οντότητας ανέρχεται σε περίπου [...] ποσοστιαίες μονάδες. Επισημαίνεται ότι το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA κατ' ουσίαν προσauξάνεται μέσω της συγκέντρωσης στην υπό εξέταση αγορά κατά το ποσοστό που αντιπροσωπεύουν οι πωλήσεις προϊόντων τρίτων προμηθευτών μέσω της ΑΛΦΑ ([...]), επομένως η μεταβολή που επέρχεται στη διάρθρωση της αγοράς λόγω της συγκέντρωσης είναι έτι μικρότερη από αυτή που καταδεικνύει το συνολικό μερίδιο της ΑΛΦΑ κατά τα αμέσως προαναφερθέντα. Συνεπώς, και ο ως άνω δείκτης (δ) αποτυπώνει υπερεκτιμημένη εικόνα ως προς την πραγματική μεταβολή στο επίπεδο συγκέντρωσης ή της αγοράς που συνδέεται αιτιωδώς με την γνωστοποιηθείσα πράξη.
289. Με τα ανωτέρω δεδομένα, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

xi) (A26) Ρυθμιστές ανάπτυξης/Σιτάρι/Κριθάρι/όλα

290. Η συγκεκριμένη υπο-αγορά ρυθμιστών ανάπτυξης φυτών προοριζόμενων για σιτάρι και κριθάρι είναι οριζοντίως και καθέτως επηρεαζόμενη.
291. Συγκεκριμένα, στην αγορά παραγωγής/προμήθειας (ανάτη αγορά) των εν λόγω ρυθμιστών ανάπτυξης, όπως παρουσιάζεται ανωτέρω, ο όμιλος CHEMCHINA το 2018 κατείχε μερίδιο [10-15]%. Το σύνολο αυτού αφορά σε προϊόντα της SYNGENTA.
292. Στην αγορά εμπορίας/ διανομής (κατάτη αγορά) των εν λόγω ρυθμιστών ανάπτυξης, το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε σε [15-25]% έναντι [...] μεριδίων το 2017 και 2016. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε [65-75]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [25-35]% και [15-25]% αντίστοιχα. Το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται στην κατάτη υπο-αγορά περίπου σε [75-85]%.
293. Το έτος 2018 την πρώτη θέση στην κατάτη αγορά κατέχει η ΑΛΦΑ με μερίδιο αγοράς [65-75]%, και ακολουθούν η SYNGENTA HELLAS με [15-25]% και η BASF με [15-25]%.

294. Σημειώνεται ότι το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ προέρχεται [...] από την πώληση προϊόντων της [...]. Επομένως, το ουσιαστικό αποτέλεσμα της συγκέντρωσης αφορά την προσάρτηση στον όμιλο CHEMCHINA των πωλήσεων προϊόντων της [...] από την ΑΛΦΑ, που αντιστοιχούν σε μερίδιο [...] της συγκεκριμένης υπο-αγοράς, στην περίπτωση διατήρησης των συνεργασιών ως έχουν.
295. Επισημαίνεται ότι η συγκεκριμένη υπό-αγορά ρυθμιστών ανάπτυξης φυτών, είναι εξαιρετικά μικρή και έχει συνολικό μέγεθος [...] ευρώ το 2018 έναντι [...] ευρώ το 2017 και [...] ευρώ το 2016, σημειώνοντας πτωτική τάση.

Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

296. Ο δείκτης HHI μετά τη συγκέντρωση ανέρχεται στις [...] μονάδες και η μεταβολή (δ) σε [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται σαφώς άνω των προβλεπόμενων στις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων. Το επίπεδο δε, συγκέντρωσης της αγοράς είναι ιδιαίτερα υψηλό.
297. Η SYNGENTA HELLAS φαίνεται να εισήλθε σε αυτή την αγορά το 2018, αποσπώντας άμεσα μερίδιο [15-25]%, το δε, μερίδιο της ΑΛΦΑ, αυξήθηκε αισθητά από [15-25]% το 2016, σε [25-35]% το 2017 και σε [65-75]% το 2018. Η αύξηση των μεριδίων των μερών φαίνεται να συνδέεται με την έξοδο της εταιρείας PROFARM από τη συγκεκριμένη υπο-αγορά.
298. Στην υπό εξέταση αγορά, από το 2018, δραστηριοποιείται ένας ακόμη ανταγωνιστής, ήτοι η εταιρεία BASF HELLAS με μερίδιο [15-25]%. Σύμφωνα με τη BASF HELLAS, η εταιρεία διακινεί το προϊόν [...] (με προμηθεύτρια την εταιρεία [...]) και σειρά άλλων σημάτων. Η είσοδος της BASF HELLAS, η οποία δεν φαίνεται να συνδέεται με την εξαγορά του χαρτοφυλακίου προϊόντων στο πλαίσιο της συγκέντρωσης DOW-DUPONT, καταδεικνύει τη δυναμική της αγοράς, ιδίως λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η ως άνω εταιρεία, η οποία ανήκει σε έναν εξαιρετικά δυναμικό πολυεθνικό όμιλο, με καθιερωμένη δομή, αντίστοιχη αυτής της νέας οντότητας, απέσπασε άμεσα μερίδιο [...].
299. Περαιτέρω, παρά το γεγονός ότι το συνδυαστικό μερίδιο αγοράς των μερών είναι ιδιαίτερα υψηλό [75-85]% και πολλαπλάσιο της BASF HELLAS, πρέπει να σημειωθεί ότι η ΑΛΦΑ εξαρτάται πλέον πλήρως από μία ανταγωνίστριά της, δεδομένου ότι το σύνολο των πωλήσεων της ΑΛΦΑ κατά την τελευταία τριετία προέρχεται από τη διακίνηση προϊόντων της [...]. Επισημαίνεται επίσης ότι από την απάντηση της [...] προκύπτει ότι η ΑΛΦΑ διακινεί ένα πολύ μικρό ποσοστό προϊόντων της ως άνω εταιρείας ([...] των πωλήσεων φυτορυθμιστικών ουσιών εν γένει της [...] το 2018), συνεπώς, η τελευταία αυτή εταιρεία δεν φαίνεται να τελεί σε εξάρτηση από την ΑΛΦΑ.
300. Επομένως, εκτιμάται ότι, παρά το ιδιαίτερα υψηλό μερίδιο αγοράς, η νέα οντότητα δεν θα είναι σε θέση να επηρεάζει τις παραμέτρους του ανταγωνισμού, πχ. αυξάνοντας τις τιμές, καθώς μία τέτοια στρατηγική θα επέσυρε τον κίνδυνο ανά πάσα στιγμή η [...] να τερματίσει τη συνεργασία της με την ΑΛΦΑ, οδηγώντας σε εκμηδενισμό της παρουσίας της στη συγκεκριμένη υπο-αγορά, κίνδυνος που υφίσταται πλέον ούτως ή άλλως αφ'ής

στιγμής η [...] εισήλθε στην αγορά. Με αυτά τα δεδομένα, εκτιμάται ότι το μερίδιο της ΑΛΦΑ δεν αντικατοπτρίζει την πραγματική ισχύ της στην αγορά.

301. Με τα ανωτέρω δεδομένα, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

Κάθετες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

302. Ενόψει του ότι τα ποσοστά των μερών υπερβαίνουν των ασφαλών ορίων του 30% σε μία από τις δύο υπο-αγορές, ενώ και το ΗΗΙ υπερβαίνει σημαντικά τις 2000 μονάδες, η υπό εξέταση συναλλαγή προκαλεί καταρχήν αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε εισροές

303. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία ανωτέρω, η ADAMA δεν δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη ανάντη αγορά, συνεπώς δεν τίθεται ζήτημα αποκλεισμού από κάποια παραγόμενη από αυτή εισροή. Η δε έτερη δραστηριοποιούμενη εταιρεία του ομίλου SYNGENTA ήταν ήδη καθετοποιημένη στην Ελλάδα. Εξάλλου, υφίσταται εναλλακτική πηγή προμήθειας της εν λόγω εισροής στο επίπεδο της ανάντη αγοράς (βλ. το προϊόν [...], το οποίο παράγεται από την εταιρεία [...] με υπεύθυνο διάθεσης στην Ελλάδα την εταιρεία [...]). Περαιτέρω, η εταιρεία [...] αναφέρει ότι δραστηριοποιείται στην αγορά με άλλα έξι σήματα¹⁵⁴.

304. Συνεπώς, εκτιμάται ότι στην κατάντη αγορά θα παραμείνει ένας ικανός αριθμός αξιόπιστων ανταγωνιστών, των οποίων το κόστος παραγωγής δεν είναι πιθανό να αυξηθεί, με δεδομένο ότι έχουν τη δυνατότητα να στραφούν σε εναλλακτικούς προμηθευτές εισροών ή/ και να προμηθευτούν από τις συνδεδεμένες με αυτές προμηθευτικές εταιρείες¹⁵⁵.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες

305. Σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο αποκλεισμού ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες, το σύνολο των πωλήσεων της ΑΛΦΑ αφορά σε πώληση προϊόντων [...], η οποία υπήρξε διαχρονικά ο μοναδικός της προμηθευτής στην εν λόγω υπο-αγορά. Συνεπώς, η ΑΛΦΑ πωλεί προϊόντα μιας καθετοποιημένης επιχείρησης, η οποία διαθέτει το δικό της δίκτυο διανομής, γεγονός το οποίο καθιστά τυχόν απώλεια της ΑΛΦΑ ως πελάτη λιγότερο σημαντική και τυχόν μείωση των σχετικών -ούτως ή άλλως ελάχιστων- ενόψει του μεγέθους της αγοράς- εσόδων, λιγότερο επιζήμια, αφού εκτιμάται ότι θα είναι σε θέση να βρει άλλους πελάτες για τις εισροές της χωρίς να επιβαρυνθεί με σημαντικό κόστος. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται εάν συνεκτιμηθεί και το γεγονός ότι η ΑΛΦΑ φαίνεται να διακινεί ένα πολύ μικρό ποσοστό προϊόντων της ως άνω εταιρείας [...] % των πωλήσεων εν γένει το 2018) στην ευρύτερη αγορά των ρυθμιστών ανάπτυξης. Συνεπώς, ο προμηθευτής της ΑΛΦΑ δεν αναμένεται να επηρεαστεί ουσιωδώς.

¹⁵⁴ Πρόκειται για τα [...], τα οποία εντάσσονται και στην αγορά των ζιζανιοκτόνων.

¹⁵⁵ Όπως η [...] και η BASF.

306. Εξάλλου, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρατίθενται ανωτέρω, δεν υφίστανται εμπόδια εισόδου στις αγορές επόμενης βαθμίδος, γεγονός το οποίο αυξάνει τις πιθανές δυνατότητες διάθεσης της παραγωγής των ανταγωνιστριών στην αγορά προηγούμενης βαθμίδας. Τούτο επιβεβαιώνεται και από το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ στην ευρύτερη αγορά των ρυθμιστών ανάπτυξης. Περαιτέρω, όπως έχει εκτεθεί ανωτέρω, στην ευρύτερη αγορά διανομής/ εμπορίας δραστηριοποιούνται περαιτέρω εταιρείες, καθετοποιημένες και μη, οι οποίες έχουν δηλώσει ότι δεν είναι δυσχερής από άποψη κόστους και χρόνου ούτε η αλλαγή προμηθευτή ΠΠΚ, ούτε η ένταξη νέου ΠΠΚ στο χαρτοφυλάκιό τους. Συνεπώς, υφίσταται επαρκώς μεγάλη βάση πελατών, οι οποίοι είναι πιθανό να στραφούν στα ανταγωνιστικά προϊόντα.
307. Ενόψει των ανωτέρω, η υπό εξέταση συναλλαγή δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του και δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

xii) (A33) Ζιζανιοκτόνα/ Βαμβάκι/ Βαμβάκι/3 Μεταφυτρωτικά-Πλατύφυλλα ζιζάνια & Κυπερίδες

308. Η συγκεκριμένη υπο-αγορά ζιζανιοκτόνων προοριζόμενων για βαμβάκι για την αντιμετώπιση μεταφυτρωτικών πλατύφυλλων ζιζανίων και κυπερίδων είναι οριζοντίως και καθέτως επηρεαζόμενη.
309. Συγκεκριμένα, στην αγορά παραγωγής και προμήθειας (ανάτη αγορά) των εν λόγω ζιζανιοκτόνων, ο όμιλος CHEMCHINA το 2018 κατέχει μερίδιο [65-75]%, το οποίο στο σύνολο του αφορά προϊόντα SYNGENTA.
310. Στην αγορά εμπορίας/ διανομής (κατάτη αγορά), το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS ανήλθε σε [65-75]% το 2018 έναντι [...] μεριδίων το 2017 και 2016. Αντίστοιχα η ΑΛΦΑ έχει μερίδιο [15-25]% το 2018 έναντι [65-75]% το 2017 και [55-65]% το 2016. Το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ προέρχεται κατ' αποκλειστικότητα από πώληση προϊόντων της εταιρείας [...]. Το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται περίπου σε [85-95]%. Το ουσιαστικό αποτέλεσμα της συγκέντρωσης αφορά την προσάρτηση στον όμιλο CHEMCHINA των πωλήσεων προϊόντων της [...] από την ΑΛΦΑ που αφορούν σε μερίδιο [...] της συγκεκριμένης υπο-αγοράς ζιζανιοκτόνων (στην περίπτωση διατήρησης των συνεργασιών ως έχουν).
311. Σύμφωνα με τα ανωτέρω την πρώτη θέση στην υπο-αγορά έχει η SYNGENTA HELLAS με μερίδιο [65-75]% και ακολουθούν η ΑΛΦΑ με [15-25]% και η HELLAFARM¹⁵⁶ με [0-5]%.
312. Επισημαίνεται ότι τα διάφορα σήματα τα οποία εμπορεύεται η ΑΛΦΑ στην συγκεκριμένη υπο-αγορά χρησιμοποιούνται και σε τουλάχιστον άλλες τρεις αγορές ζιζανιοκτόνων και σε μία αγορά εντομοκτόνων¹⁵⁷.

¹⁵⁶ Στην επιστολή της HELLAFARM αναφέρεται ότι δραστηριοποιείται στην εν λόγω υπο-αγορά (A33) με τα σήματα [...].

Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

313. Ο δείκτης ΗΗΙ μετά τη συγκέντρωση ανέρχεται στις [...] μονάδες και η μεταβολή (δ) σε [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται σαφώς άνω των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων. Το δε, επίπεδο συγκέντρωσης της αγοράς είναι ιδιαίτερα υψηλό.
314. Σημειώνεται ότι η αγορά είναι σε φάση ανάπτυξης [...] ευρώ) έναντι των ετών 2017 και 2016 ([...] ευρώ και [...] ευρώ αντίστοιχα). Η SYNGENTA HELLAS φαίνεται να εισήλθε σε αυτή το 2018, αποσπώντας άμεσα μερίδιο [...], το δε μερίδιο της ΑΛΦΑ, σημείωσε πτώση από [65-75]% το 2017 σε [15-25]% το 2018. Η απόκτηση του μεριδίου της SYNGENTA HELLAS φαίνεται να συνδέεται με την μείωση του μεριδίου της ΑΛΦΑ, λοιπών διανομέων και της τρίτης σε σειρά ανταγωνίστριας, HELLAFARM.
315. Παρά το γεγονός ότι το συνδυαστικό μερίδιο αγοράς των μερών είναι ιδιαίτερα υψηλό, και πολλαπλάσια υψηλότερο του επόμενου ανταγωνιστή, ήτοι της εταιρείας Hellafarm, ωστόσο, κατά τη γνωστοποιούσα, η θεαματική αύξηση του μεριδίου της οφείλεται στην προσωρινή άδεια κυκλοφορίας του προϊόντος ENVOKE, η οποία έχει λήξει χωρίς να έχει χορηγηθεί περαιτέρω προσωρινή άδεια για το 2020¹⁵⁸. Ως εκ τούτου, η γνωστοποιούσα αναμένει ότι το μερίδιό της στην υπό εξέταση αγορά [...] το 2020. Με βάση δε, τα προσκομισθέντα στοιχεία, το ENVOKE είναι το μόνο προϊόν που διαθέτει η SYNGENTA HELLAS στη συγκεκριμένη υπο-αγορά. Σ' αυτή την περίπτωση, η νέα οντότητα θα έχει παρουσία στην αγορά μέσω της ΑΛΦΑ, η οποία κατέχει μερίδιο [15-25]%. Ακόμη δε, και εάν θεωρηθεί ενδεχόμενη η χορήγηση νέας προσωρινής άδειας στο ως άνω προϊόν, το γεγονός ότι η SYNGENTA HELLAS δεν βασίζεται, επί του παρόντος τουλάχιστον, την παρουσία της στην αγορά σε κατοχή οριστικής έγκρισης, εκτιμάται ότι καταδεικνύει ότι το μερίδιό της είναι ευμετάβλητο.
316. Ενόψει των ανωτέρω, εκτιμάται ότι η νέα οντότητα δεν θα είναι σε θέση, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, να επηρεάζει τις παραμέτρους του ανταγωνισμού στη συγκεκριμένη υπο-αγορά, πχ. αυξάνοντας τις τιμές και, συνεπώς, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

Κάθετες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

317. Ενόψει του γεγονότος ότι τα ποσοστά των μερών υπερβαίνουν τα ασφαλή όρια του 30%, ενώ και το ΗΗΙ υπερβαίνει τις 2000 μονάδες, η υπό εξέταση συναλλαγή προκαλεί καταρχήν αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε εισροές

¹⁵⁷ Τα σήματα HERBOLEX 36 SL, METEOR TF 36 SL, METEOR 36 SL εντοπίζονται και στις αγορές A36, A37, A43 και A44. Τα σήματα [...] της HELLAFARM εντοπίζονται και στις αγορές A34, A43, A36, A37.

¹⁵⁸ Προσωρινή άδεια χορηγείται κατά παρέκκλιση σε εξαιρετικές περιπτώσεις για περιορισμένη και ελεγχόμενη χρήση, σε περίπτωση που το μέτρο αυτό κρίνεται αναγκαίο λόγω κινδύνου, ο οποίος δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί με άλλα εύλογα μέσα [βλ. Υ.Α. Υπ' αριθμ. 5171/70387/2018 (ΦΕΚ 1935/Β/30-5-2018) "Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 53 «Επίγονες καταστάσεις φυτοπροστασίας» του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου"].

318. Σύμφωνα με τα στοιχεία του 2018, η ADAMA δεν δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη ανάντη αγορά, συνεπώς δεν τίθεται ζήτημα αποκλεισμού από κάποια παραγόμενη από αυτή εισροή¹⁵⁹. Η δε έτερη δραστηριοποιούμενη εταιρεία του ομίλου SYNGENTA ήταν ήδη καθετοποιημένη στην Ελλάδα. Άλλωστε, όπως αναφέρεται ανωτέρω, το προϊόν [...], το μόνο προϊόν που φαίνεται ότι παρήγαγε και πωλούσε η SYNGENTA δυνάμει προσωρινών εγκρίσεων κυκλοφορίας, αποσύρθηκε¹⁶⁰ και ως εκ τούτου, ακόμα και αν η εταιρεία καταφέρει να θέσει κάποιο προϊόν σε κυκλοφορία δυνάμει νέας προσωρινής άδειας, η εταιρεία δεν αναμένεται να διαθέτει αντίστοιχα σημαντική ισχύ στην αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδος.
319. Σε κάθε περίπτωση, υφίστανται εναλλακτικές πηγές προμήθειας εισροών στο επίπεδο της ανάντη αγοράς με τη μορφή πολλών μικρότερων παραγωγών¹⁶¹. Στο δε επίπεδο της ευρύτερης αγοράς διανομής ζιζανιοκτόνων δραστηριοποιούνται τουλάχιστον τέσσερις ακόμα ανταγωνιστές με αξιόλογη παρουσία¹⁶². Συνεπώς, εκτιμάται ότι στην κατάντη αγορά θα παραμείνει ένας ικανός αριθμός αξιόπιστων ανταγωνιστών, των οποίων το κόστος παραγωγής δεν είναι πιθανό να αυξηθεί, με δεδομένο ότι έχουν τη δυνατότητα να στραφούν σε εναλλακτικούς προμηθευτές εισροών ή/ και να προμηθευτούν από τις συνδεδεμένες με αυτές προμηθευτρικές εταιρείες.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες

320. Σε ό,τι αφορά τον ενδεχόμενο αποκλεισμό ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες, υπενθυμίζεται ότι το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ στην κατάντη αγορά για το έτος 2018 ανήλθε σε [15-25]%. Το σύνολο των πωλήσεων της ΑΛΦΑ αφορά σε πώληση προϊόντων [...], η οποία υπήρξε διαχρονικά ο μοναδικός της προμηθευτής στην συγκεκριμένη υπο-αγορά. Από τα στοιχεία αυτά συνάγεται ότι η βάση πωλήσεων της ΑΛΦΑ, η οποία αφορά σε προϊόντα ανταγωνιστών του ομίλου CHEMCHINA στην ανάντη αγορά και η οποία δύναται να επηρεαστεί από την υπό κρίση συναλλαγή, αντιπροσωπεύουν μικρό μερίδιο της παραγωγής στην αγορά.
321. Περαιτέρω, η ΑΛΦΑ πωλεί προϊόντα μιας καθετοποιημένης επιχείρησης, η οποία διαθέτει το δικό της δίκτυο διανομής, γεγονός το οποίο καθιστά τυχόν απώλεια της ΑΛΦΑ ως πελάτη λιγότερο σημαντική και τυχόν μείωση εσόδων λιγότερο επιζήμια, αφού εκτιμάται ότι θα είναι σε θέση να βρει άλλους πελάτες για τις εισροές της χωρίς να επιβαρυνθεί με σημαντικό κόστος¹⁶³. Συνεπώς, οι ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στην αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας δεν αναμένεται να επηρεαστούν ουσιωδώς.
322. Τέλος, για τις ενδεχόμενες κάθετες επιπτώσεις, η γνωστοποιούσα θεωρεί ότι δεν είναι σημαντικές αφού «Οι πωλήσεις της ΑΛΦΑ στο εν λόγω τμήμα επιτυγχάνονται μέσω

¹⁵⁹ Επισημαίνεται πάντως ότι δραστηριοποιούνταν το 2016 και το 2017, ωστόσο δεν φαίνεται ότι τότε προμήθευε την ΑΛΦΑ.

¹⁶⁰ Βλ. σχετικά http://www.minagric.gr/syspest/syspest_Detail.aspx?kod_farmak=70160.

¹⁶¹ Το αθροιστικό τους μερίδιο ανέρχεται σε [25-35]%. Σε αυτούς εκτιμάται ότι βρίσκονται και καθετοποιημένες εταιρείες, όπως η BAYER (πρώην Monsanto).

¹⁶² Πρόκειται για τις εταιρείες BASF [...] BAYER [...] και Κ.Ν. ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ [...] και ΕΛΑΝΚΟ.

¹⁶³ Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου η [...] πωλεί απευθείας τα προϊόντα της [...], αλλά και μέσω των εταιρειών [...]

πωλήσεων [...], το οποίο είναι ένα προϊόν εκτός πατέντας που πωλείται υπό 3 διαφορετικές εμπορικές επωνυμίες από διάφορους διανομείς στην Ελλάδα. Ακόμη κι αν η ΑΛΦΑ επρόκειτο να σταματήσει πλέον να διανέμει το εν λόγω προϊόν μετά τη συναλλαγή (quod non), οι παραγωγοί αυτού του προϊόντος που δεν διαθέτουν τη δική τους εταιρεία πωλήσεων θα εξακολουθούσαν να έχουν την επιλογή να διανέμουν τα προϊόντα τους μέσω του μεγάλου αριθμού άλλων πωλητών χονδρικής που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα».

323. Ενόψει των ανωτέρω, η υπό εξέταση συναλλαγή δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του και δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

**xiii) (A36) Ζιζανιοκτόνα/ Μηλοειδή-Πυρηνόκαρπα/ Μηλοειδή/ 3
Μεταφωτρωτικά ευρέος φάσματος**

324. Η υπο-αγορά ζιζανιοκτόνων προοριζόμενων για μηλοειδή-πυρηνόκαρπα και ειδικά μηλοειδή για την αντιμετώπιση μεταφωτρωτικών ζιζανίων και κυπερίδων ευρέος φάσματος είναι οριζοντίως επηρεαζόμενη.
325. Συγκεκριμένα, το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε σε περίπου [5-10]%, ενώ για τα έτη 2017-2016 σε περίπου [5-10]% και [5-10]% αντίστοιχα. Τα μερίδια αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθαν σε περίπου [10-15]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [15-25]% και [15-25]% αντίστοιχα, σημειώνοντας πτώση τα τελευταία έτη. Το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε περίπου [15-25]%, κατατάσσοντας τον όμιλο CHEMCHINA στη δεύτερη θέση στη συγκεκριμένη υπο-αγορά.
326. Το 2018 το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς κατέχει η K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ, το οποίο ανέρχεται σε [15-25]%, και ακολουθεί σημαντικός αριθμός ανταγωνιστών.
327. Η συγκεκριμένη υπο-αγορά έχει μετά τη συγκέντρωση δείκτη HHI [...] μονάδες (ήτοι μεταξύ των 1000 και 2000 μονάδων) και μεταβολή (δ) [...] μονάδες (ήτοι μικρότερο του 250), επομένως διαμορφώνεται εντός των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων.
328. Επιπλέον, στην υπό εξέταση αγορά δραστηριοποιούνται αρκετοί ανταγωνιστές με αξιόλογη παρουσία, ήτοι οι εταιρείες HELLAFARM, VIORYL, BAYER, FARMACHEM και AGROLOGY με μερίδια [10-15]%, [10-15]%, [5-10]%, [5-10]% και [5-10]% αντίστοιχα για το 2018. Οι ως άνω εταιρείες έχουν ικανοποιητική παρουσία στην αγορά, εξ αυτών δε, η BAYER ανήκει σε ισχυρό πολυεθνικό όμιλο και διαθέτει καθετοποιημένη δομή, αντίστοιχη της νέας οντότητας. Σημειώνεται ότι το σύνολο των πωλήσεων της ΑΛΦΑ στην υπό εξέταση υπο-αγορά προέρχεται από προϊόντα της [...], επομένως, εκτιμάται ότι το μερίδιό της ΑΛΦΑ δεν αντικατοπτρίζει την πραγματική της ισχύ, καθώς η παρουσία της εταιρείας στην συγκεκριμένη υπο-αγορά θα εξαρτάται πλέον πλήρως από τις εμπορικές αποφάσεις μίας ανταγωνίστριας της.

329. Για όλους τους ως άνω λόγους, εκτιμάται ότι η νέα οντότητα θα υφίσταται έντονες ανταγωνιστικές πιέσεις μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και, επομένως, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

**xiv) (A37) Ζιζανιοκτόνα/ Μηλοειδή-Πυρηνόκαρπα/ Πυρηνόκαρπα/ 3
Μεταφυτρωτικά ευρέως φάσματος**

330. Η υπο-αγορά ζιζανιοκτόνων προοριζόμενων για μηλοειδή-πυρηνόκαρπα και ειδικά πυρηνόκαρπα για την αντιμετώπιση μεταφυτρωτικών ζιζανίων ευρέως φάσματος είναι οριζοντίως επηρεαζόμενη.

331. Συγκεκριμένα, το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε περίπου σε [0-5]%, ενώ για τα 2017-2016 ήταν [0-5]% και [0-5]% αντίστοιχα. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε [15-25]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [15-25]% και [15-25]% αντίστοιχα. Το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [15-25]%.

332. Το 2018 το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς έχει η Κ&Ν ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ, το οποίο ανέρχεται σε [15-25]% και ακολουθεί σημαντικός αριθμός ανταγωνιστών. Με βάση τα ως άνω στοιχεία, η εταιρεία Κ & Ν ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ θα διατηρήσει την πρώτη θέση και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

333. Η συγκεκριμένη υπό-αγορά έχει μετά τη συγκέντρωση δείκτη ΗΗΙ [...] μονάδες (ήτοι μεταξύ των 1000 και 2000 μονάδων) και σημειώνει μεταβολή (δ) [...] μονάδες (ήτοι μικρότερο του 250), επομένως διαμορφώνεται εντός των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων.

334. Επιπλέον, στην υπό εξέταση αγορά δραστηριοποιούνται αρκετοί ανταγωνιστές με αξιολογη παρουσία, ήτοι οι εταιρείες HELLAFARM, VIORYL, BAYER, FARMACHEM, AGROLOGY και, με μερίδια [15-25]% οι δύο πρώτες, [10-15]% η τρίτη και [5-10]% αμφότερες οι τελευταίες για το 2018. Οι ως άνω εταιρείες έχουν ικανοποιητική παρουσία στην αγορά, εξ αυτών δε, η BAYER ανήκει σε ισχυρό πολυεθνικό όμιλο και διαθέτει καθετοποιημένη δομή, αντίστοιχη της νέας οντότητας. Σημειώνεται ότι το σύνολο των πωλήσεων της ΑΛΦΑ στην υπό εξέταση υπο-αγορά προέρχεται από προϊόντα της [...], επομένως, εκτιμάται ότι το μερίδιο της ΑΛΦΑ δεν αντικατοπτρίζει την πραγματική της ισχύ, καθώς επί του παρόντος τουλάχιστον η παρουσία της στην αγορά εξαρτάται πλήρως από τις εμπορικές αποφάσεις μίας ανταγωνίστριας της.

335. Για όλους τους ως άνω λόγους, εκτιμάται ότι η νέα οντότητα θα υφίσταται έντονες ανταγωνιστικές πιέσεις μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και, επομένως, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

xy) (A41) Ζιζανιοκτόνα/ Καπνός /Καπνός /2 Προφυτρωτικά ευρέως φάσματος

336. Η υπο-αγορά ζιζανιοκτόνων προοριζόμενων για καπνό για την αντιμετώπιση προφυτρωτικών ζιζανίων ευρέως φάσματος είναι οριζοντίως και καθέτως επηρεαζόμενη.
337. Συγκεκριμένα, στην αγορά παραγωγής και προμήθειας (ανάτη αγορά), ο όμιλος CHEMCHINA το 2018 κατείχε μερίδιο [35-45]%, με το [...] αυτού να αφορά προϊόντα ADAMA και το υπόλοιπο [...] προϊόντα SYNGENTA.
338. Στην αγορά εμπορίας/ διανομής (κατάτη αγορά) το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS ανήλθε σε [15-25]% το 2018, [15-25]% το 2017 και [25-35]% το 2016. Αντίστοιχα, η ΑΛΦΑ έχει μερίδιο αγοράς [45-55]% το 2018, [55-65]% το 2017 και [45-55]% το 2016, σημειώνει δηλαδή πτωτική τάση. Το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά τη συγκέντρωση θα ανέλθει περίπου σε [65-75]%.
339. Το 2018 το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς στην κατάτη αγορά έχει η ΑΛΦΑ ([45-55]%). Ακολουθεί η SYNGENTA με μερίδιο αγοράς [15-25]%, η BASF με [15-25]% και η ELTON με [5-10]%. Επισημαίνεται ότι το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ προέρχεται από την πώληση προϊόντων των εταιρειών ADAMA και [...], με μεγαλύτερη βαρύτητα στις πωλήσεις της ΑΛΦΑ να έχουν [...]. Συγκεκριμένα, από τις πωλήσεις του 2018, το [...] αντιστοιχεί σε προϊόντα της [...] και [...] σε προϊόντα της ADAMA. Επομένως, το κρίσιμο αποτέλεσμα της συγκέντρωσης αφορά στην προσάρτηση στον όμιλο CHEMCHINA των πωλήσεων από την ΑΛΦΑ των προϊόντων της [...], που αντιστοιχούν σε μερίδιο στην υπο-αγορά σε [...] το 2018.
340. Η εν λόγω υπο-αγορά είναι μια μικρή αγορά με συνολικό μέγεθος τις [...] ευρώ το 2018, έναντι των [...] ευρώ το 2017 και το 2016, σημειώνει δηλαδή τάση συρρίκνωσης.
341. Επισημαίνεται ότι τα διάφορα σήματα τα οποία εμπορεύονται οι SYNGENTA και ΑΛΦΑ στην υπο-αγορά αυτή, χρησιμοποιούνται και σε τουλάχιστον άλλες τρεις αγορές μυκητοκτόνων¹⁶⁴.

Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

342. Ο δείκτης ΗΗΙ μετά τη συγκέντρωση ανέρχεται στις [...] μονάδες και η μεταβολή (δ) σε [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται σαφώς άνω των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων. Το επίπεδο δε, της συγκέντρωσης στην αγορά είναι ιδιαίτερα υψηλό. Βεβαίως πρέπει να ληφθεί υπόψη για ακόμη μία φορά το γεγονός ότι για την εξαγωγή των ως άνω δεικτών ελήφθησαν υπόψη οι πωλήσεις μέσω της ΑΛΦΑ και της γνωστοποιούσας και θυγατρικής του ομίλου CHEMCHINA, ήτοι της εταιρείας ADAMA, και συνεπώς ο δείκτης (δ) αποτυπώνει υπερεκτιμημένη εικόνα ως προς την πραγματική μεταβολή στη δομή της αγοράς που συνδέεται αιτιωδώς με την συγκέντρωση.

¹⁶⁴

Βλ. το σήμα DUAL GOLD 960 EC της SYNGENTA και τα σήματα PENDIGAN 33 EC, ACTIVUS 33 EC της ΑΛΦΑ, τα οποία χρησιμοποιούνται και στις αγορές A32, A39 και A42.

343. Περαιτέρω, με βάση τις εκτιμήσεις της γνωστοποιούσας, στην υπό εξέταση αγορά δραστηριοποιείται ένας σημαντικός ανταγωνιστής, ήτοι η εταιρεία BASF HELLAS, με μερίδιο [15-25]%, ανοδική δε, πορεία εμφανίζει και το μερίδιο της ΕΛΤΟΝ το 2018 ([5-10]% έναντι [0-5]% το 2017 και [0-5]% το 2016). Παρά το γεγονός ότι το μερίδιο της νέας οντότητας είναι πολλαπλάσιο αυτού του επόμενου ανταγωνιστή, ήτοι της BASF HELLAS, η τελευταία αυτή εταιρεία έχει ικανοποιητική παρουσία στην αγορά, ανήκει σε ισχυρό πολυεθνικό όμιλο και διαθέτει καθιερωμένη δομή, αντίστοιχη της νέας οντότητας.
344. Ανεξαρτήτως των προαναφερθέντων, εκτιμάται ότι το ιδιαίτερα μικρό μέγεθος της συγκεκριμένης υπο-αγοράς καταδεικνύει ότι τυχόν ισχυρή θέση της νέας οντότητας εντός αυτής δεν της προσδίδει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Η διαπίστωση αυτή ενισχύεται εκ του γεγονότος ότι η συγκεκριμένη υπο-αγορά συνιστά μόλις το [...] της συνολικής αγοράς ζιζανιοκτόνων (στοιχεία 2018).
345. Τέλος, σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα ο κίνδυνος ενδεχόμενων οριζοντίων επιπτώσεων δεν είναι σημαντικός γιατί «... το εκτιμώμενο μερίδιο της ΑΛΦΑ (και της SYNGENTA HELLAS) στο συγκεκριμένο τμήμα φαίνεται να έχει υπερεκτιμηθεί. Αυτό ενδεχομένως οφείλεται στο ότι η συνολική αξία του τμήματος όπως εκτιμάται από τη Sigma, η οποία χρησιμοποιείται ως δείκτης για τον υπολογισμό μεριδίων, μπορεί να είναι πολύ χαμηλή. Υπάρχουν ορισμένοι άλλοι ανταγωνιστές πωλητές χονδρικής οι οποίοι πωλούν ΠΠΚ που κατανέμονται σε αυτό το τμήμα το 2018, συμπεριλαμβανομένων: BASF, ΕΛΤΟΝ. Υπάρχει τώρα ένα νέο προϊόν στο συγκεκριμένο τμήμα, το BASAR (s-metolachlor), το οποίο έχει αρχίσει να διανέμει ο διανομέας ΦΑΡΜΑ-ΧΗΜ. Άλλοι πωλητές ΠΠΚ χονδρικής οι οποίοι επί του παρόντος δεν πωλούν ΠΠΚ του συγκεκριμένου τμήματος μπορούν εύκολα να αγοράσουν και να μεταπωλήσουν ΠΠΚ τα οποία κατανέμονται στο εν λόγω τμήμα. Λόγω του πραγματικού και δυναμικού ανταγωνισμού από άλλους πωλητές χονδρικής, δεν μπορεί να υπάρξει οποιοσδήποτε προβληματισμός ότι η συναλλαγή θα επέφερε αντιανταγωνιστικές επιπτώσεις στο συγκεκριμένο τμήμα».
346. Με τα ανωτέρω δεδομένα, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

Κάθετες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

347. Δεδομένου ότι τα ποσοστά των μερών υπερβαίνουν των ασφαλών ορίων του 30%, ενώ και το ΗΗΙ υπερβαίνει των 2000 μονάδων, η υπό εξέταση συναλλαγή προκαλεί καταρχήν αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε εισροές

348. Σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο αποκλεισμού ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε εισροές βλ. ανωτέρω παρ. 171.
349. Σημειώνεται ακόμη ότι στο επίπεδο της ευρύτερης αγοράς διανομής ζιζανιοκτόνων δραστηριοποιούνται τουλάχιστον άλλοι τέσσερις ανταγωνιστές με αξιόλογη παρουσία

και μερίδια¹⁶⁵. Συνεπώς, εκτιμάται στην κατάντη αγορά θα παραμείνει ένας αριθμός αξιόπιστων ανταγωνιστών, των οποίων το κόστος παραγωγής δεν είναι πιθανό να αυξηθεί, με δεδομένο ότι έχουν τη δυνατότητα να στραφούν σε εναλλακτικούς προμηθευτές εισροών ή/ και να προμηθευτούν από τις συνδεδεμένες με αυτές προμηθευτρίες εταιρείες, όπως η BASF.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες

350. Σε ό,τι αφορά το δεύτερο ενδεχόμενο, υπενθυμίζεται ότι το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ στην κατάντη αγορά για το έτος 2018 ανήλθε σε [45-55]%. Ωστόσο, το [...] των πωλήσεων αυτών (που αντιστοιχούν σε μερίδιο αγοράς [...]), αφορούν σε πωλήσεις προϊόντων ADAMA. Το [...] των πωλήσεων της ΑΛΦΑ (που αντιστοιχούν σε μερίδιο αγοράς [...]) αφορά σε πώληση προϊόντων [...]. Από τα στοιχεία αυτά συνάγεται ότι η βάση πωλήσεων της ΑΛΦΑ η οποία αφορά σε προϊόντα ανταγωνιστών του ομίλου CHEMCHINA στην ανάντη αγορά και η οποία δύναται να επηρεαστεί από την υπό κρίση συναλλαγή δεν αντιστοιχεί σε αρκετά μεγάλο μερίδιο της παραγωγής στην αγορά.
351. Περαιτέρω, η ΑΛΦΑ πωλεί προϊόντα της [...], η οποία [...] και το δικό της δίκτυο διανομής, γεγονός το οποίο καθιστά τυχόν απώλεια της ΑΛΦΑ ως πελάτη λιγότερο σημαντική και τυχόν μείωση εσόδων λιγότερο επιζήμια, αφού εκτιμάται ότι θα είναι σε θέση να βρουν άλλους πελάτες για τις εισροές τους χωρίς να επιβαρυνθεί με σημαντικό κόστος ενόψει και του πολύ μικρού μεγέθους της σχετικής αυτής αγοράς¹⁶⁶. Συνεπώς, οι ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στην αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας δεν αναμένεται να επηρεαστούν ουσιωδώς.
352. Εξάλλου, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρατίθενται ανωτέρω, δεν υφίστανται εμπόδια εισόδου στις αγορές επόμενης βαθμίδας, γεγονός το οποίο αυξάνει τις πιθανές δυνατότητες διάθεσης της παραγωγής των ανταγωνιστριών στην αγορά προηγούμενης βαθμίδας. Περαιτέρω, όπως έχει εκτεθεί ανωτέρω, στην ευρύτερη αγορά διανομής/εμπορίας δραστηριοποιούνται περαιτέρω εταιρείες, καθετοποιημένες και μη, οι οποίες έχουν δηλώσει ότι δεν είναι δυσχερής από άποψη κόστους και χρόνου ούτε η αλλαγή προμηθευτή ΠΠΚ, ούτε η ένταξη νέου ΠΠΚ στο χαρτοφυλάκιο τους. Συνεπώς, υφίσταται επαρκώς μεγάλη βάση πελατών, οι οποίοι είναι πιθανό να στραφούν στα ανταγωνιστικά προϊόντα.
353. Ενόψει των ανωτέρω, η υπό εξέταση συναλλαγή δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του και δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

**xvι) (Α43) Ζιζανιοκτόνα/ Αμπέλια- Σταφύλια/ Σταφύλια-γενικά/ 3
Μεταφντρωτικά ευρέος φάσματος**

¹⁶⁵ Πρόκειται για τις εταιρείες BASF, BAYER, K.N. ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ και ΕΛΑΝΚΟ.

¹⁶⁶ Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου η [...].

354. Η υπο-αγορά ζιζανιοκτόνων προοριζόμενων για αμπέλια και ειδικά για σταφύλια για την αντιμετώπιση μεταφυτρωτικών ζιζανίων ευρέος φάσματος είναι οριζοντίως επηρεαζόμενη.
355. Συγκεκριμένα, το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε σε περίπου [5-10]% ενώ για τα 2017-2016 ήταν [5-10]% και [5-10]% αντίστοιχα. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε [5-10]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [10-15]% και [10-15]% αντίστοιχα, σημειώνοντας πτωτική πορεία. Η εταιρεία ΑΛΦΑ πωλεί στη συγκεκριμένη υπο-αγορά τα προϊόντα της MONSANTO. Το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [15-25]%.
356. Το 2018 το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς έχει η HELLAFARM, το οποίο ανέρχεται σε [25-35]%, και ακολουθεί σημαντικός αριθμός ανταγωνιστών.
357. Η συγκεκριμένη υπο-αγορά έχει μετά τη συγκέντρωση δείκτη HHI [...] μονάδες (ήτοι μεταξύ των 1000 και 2000 μονάδων) και μεταβολή (δ) [...] μονάδες (ήτοι μικρότερο του 250), επομένως διαμορφώνεται εντός των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων.
358. Επιπλέον, στην υπό εξέταση αγορά δραστηριοποιούνται αρκετοί ανταγωνιστές με αξιόλογη παρουσία, ήτοι οι εταιρείες BAYER, K & N EYΘΥΜΙΑΔΗΣ, AGROLOGY και VIORYL, με μερίδια [10-15]%, [10-15]%, [10-15]% και [5-10]% αντίστοιχα για το 2018. Οι ως άνω εταιρείες έχουν ικανοποιητική παρουσία στην αγορά, εξ αυτών δε, η BAYER ανήκει σε ισχυρό πολυεθνικό όμιλο και διαθέτει καθιερωμένη δομή, αντίστοιχη της νέας οντότητας. Σημειώνεται ότι το σύνολο των πωλήσεων της ΑΛΦΑ στην υπό εξέταση υπο-αγορά προέρχεται από προϊόντα της [...], επομένως, εκτιμάται ότι το μερίδιό της ΑΛΦΑ δεν αντικατοπτρίζει την πραγματική της ισχύ, καθώς η παρουσία της εταιρείας στη συγκεκριμένη υπο-αγορά θα εξαρτάται πλέον πλήρως από τις εμπορικές αποφάσεις μίας ανταγωνίστριας της.
359. Για όλους τους ως άνω λόγους, εκτιμάται ότι η νέα οντότητα θα υφίσταται έντονες ανταγωνιστικές πιέσεις μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και, επομένως, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

xvii) (A44) Εντομοκτόνα/ Εσπεριδοειδή/Μυζητικά

360. Η υπο-αγορά εντομοκτόνων προοριζόμενων για εσπεριδοειδή για την αντιμετώπιση μυζητικών εντόμων είναι οριζοντίως και καθέτως επηρεαζόμενη.
361. Συγκεκριμένα, στην αγορά παραγωγής/ προμήθειας (ανάντη αγορά) του εν λόγω εντομοκτόνου, ο Όμιλος CHEMCHINA το 2018 έχει μερίδιο [0-5]%, προερχόμενο εξολοκλήρου από της προϊόντα SYNGENTA.
362. Στην αγορά εμπορίας/ διανομής, το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε περίπου σε [10-15]% ενώ για

τα 2017-2016 σε [15-25]% και [15-25]% αντίστοιχα. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε [10-15]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [15-25]% και [25-35]% αντίστοιχα. Το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [25-35]%.

363. Το 2018, το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς στη συγκεκριμένη υπο-αγορά κατέχει η BAYER με [25-35]%. Ακολουθούν οι ΑΛΦΑ και SYNGENTA με [10-15]% έκαστη, η BASF με [10-15]% η ARYSTA με [10-15]%, η K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ με [5-10]% και η ΕΛΑΝΚΟ με [5-10]%. Μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, η νέα οντότητα θα κατέχει την πρώτη θέση στην συγκεκριμένη υπο-αγορά.
364. Επισημαίνεται ότι το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ προέρχεται κατά βάση από πωλήσεις προϊόντων της SYNGENTA (αντιπροσωπεύοντας μερίδιο αγοράς [...]) αλλά και λοιπών προμηθευτών (τα προϊόντα έκαστου εκ των οποίων καταλαμβάνουν μερίδιο αγοράς χαμηλότερο από [...]). Τα προϊόντα της SYNGENTA αφορούν το [...] των συνολικών πωλήσεων της ΑΛΦΑ. Το υπόλοιπο των πωλήσεων της ΑΛΦΑ αφορά κατά [...] προϊόντα της [...], κατά [...] προϊόντα της [...], κατά [...] προϊόντα της [...] και λοιπών προμηθευτών.
365. Το ουσιαστικό αποτέλεσμα της συγκέντρωσης αφορά συνεπώς την προσάρτηση στον όμιλο CHEMCHINA των πωλήσεων προϊόντων τρίτων από την ΑΛΦΑ που συνολικά καταλαμβάνουν το [...] της συγκεκριμένης υπο-αγοράς ζιζανιοκτόνων, στην περίπτωση διατήρησης των συνεργασιών ως έχουν, επομένως η μεταβολή που επέρχεται στη διάρθρωση της αγοράς λόγω της συγκέντρωσης είναι σαφώς μικρότερη από αυτή που καταδεικνύει το συνολικό μερίδιο της ΑΛΦΑ κατά τα αμέσως προαναφερθέντα

Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

366. Ο δείκτης ΗΗΙ μετά τη συγκέντρωση ανέρχεται στις [...] μονάδες και η μεταβολή (δ) σε [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται άνω των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων.
367. Στην υπό εξέταση αγορά δραστηριοποιείται επίσης η BAYER, με μερίδιο [25-35]%, με μικρή διαφορά έναντι του μεριδίου της νέας οντότητας, και δύο τουλάχιστον ακόμη σημαντικοί ανταγωνιστές, με βάση τις εκτιμήσεις της γνωστοποιούσας, ήτοι οι εταιρείες BASF HELLAS και Arysta με μερίδια [10-15]% και [10-15]% αντίστοιχα. Οι ως άνω εταιρείες έχουν ικανοποιητική παρουσία στην αγορά, ανήκουν σε ισχυρούς πολυεθνικούς ομίλους και διαθέτουν καθετοποιημένη δομή, αντίστοιχη της νέας οντότητας. Περαιτέρω, μη αμελητέα παρουσία έχουν οι εταιρείες K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ και ΕΛΑΝΚΟ με μερίδια [5-10]% και [5-10]% αντίστοιχα. Επισημαίνεται περαιτέρω η χαμηλή επαύξηση του μεριδίου του ομίλου CHEMCHINA, συνεπεία της γνωστοποιηθείσας πράξης, κατά ποσοστό [...] εάν ληφθούν υπόψη ως επαύξηση μόνο οι πωλήσεις τρίτων προμηθευτών μέσω της ΑΛΦΑ. Σημειώνεται σχετικώς ότι, όπως έχει αναφερθεί και ανωτέρω, η Ε. Επ. έχει κρίνει ότι επαύξηση κυμαινόμενη μεταξύ 5% και 10% δεν είναι ιδιαίτερος σημαντική, όταν το επίπεδο συγκέντρωσης της αγοράς δεν είναι πολύ υψηλό.
368. Επομένως, εκτιμάται ότι η νέα οντότητα θα υφίσταται έντονες ανταγωνιστικές πιέσεις μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και, επομένως, η υπό κρίση συγκέντρωση

δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

Κάθετες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

369. Με δεδομένο ότι και στα δύο επίπεδα των αγορών τα ποσοστά των μερών υπολείπονται του 30%, ενώ και το ΗΗΙ υπολείπεται των 2000 μονάδων, η επιχείρηση που προκύπτει από τη συγκέντρωση δεν εκτιμάται ότι θα διαθέτει σημαντική ισχύ σε κάποια εκ των σχετικών αγορών. Ελλείπει σημαντικής ισχύος σε κάποιο από τα επίπεδα της αγοράς, είναι μικρή η πιθανότητα να προκύψει κάποιο ζήτημα αποκλεισμού είτε από την πρόσβαση σε εισροές είτε από την πρόσβαση σε πελάτες.
370. Συνεπώς, η υπό εξέταση συναλλαγή δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του και δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

xviii) (Α46) Εντομοκτόνα/ Βαμβάκι/ Βαμβάκι/ Ευρέος φάσματος

371. Η υπο-αγορά εντομοκτόνων προοριζόμενων για βαμβάκι για την αντιμετώπιση ευρέος φάσματος εντόμων είναι οριζοντίως και καθέτως επηρεαζόμενη.
372. Συγκεκριμένα, στην αγορά παραγωγής/ προμήθειας (ανάντη αγορά) του εν λόγω ζιζανιοκτόνου, ο όμιλος CHEMCHINA το 2018 έχει μερίδιο [10-15]%, προερχόμενο από προϊόντα SYNGENTA.
373. Στην αγορά εμπορίας/ διανομής (κατάντη αγορά), το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε σε [10-15]%, ενώ για τα 2017-2016 σε [10-15]% και [10-15]% αντίστοιχα. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε [65-75]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [95-100]% και [65-75]% αντίστοιχα. Το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε περίπου [75-85]%.
374. Το 2018 το μεγαλύτερο μερίδιο στην υπο-αγορά κατέχει η ΑΛΦΑ ([65-75]%). Ακολουθεί η εταιρεία ΕΛΑΝΚΟ¹⁶⁷ με [15-25]% και η SYNGENTA HELLAS με [10-15]%. Η δραστηριότητα της ΑΛΦΑ και το μερίδιο αγοράς της αφορούν αποκλειστικά τη διανομή προϊόντων της [...]. Συνεπώς, το ουσιαστικό αποτέλεσμα της συγκέντρωσης αφορά την προσάρτηση στον όμιλο CHEMCHINA του μεριδίου [...] που αντιστοιχεί στις πωλήσεις των προϊόντων [...] από την ΑΛΦΑ, στην περίπτωση διατήρησης των συνεργασιών ως έχουν. Σημειώνεται πάντως ότι πρόσφατα [...]¹⁶⁸.
375. Η συγκεκριμένη υπό-αγορά είναι μικρή, με μέγεθος [...] ευρώ το 2018 έναντι [...] χιλ. ευρώ το 2017 και [...]. ευρώ το 2016. Επισημαίνεται ακόμη ότι τα διάφορα σήματα τα οποία εμπορεύονται οι SYNGENTA, ΑΛΦΑ και οι ανταγωνιστές τους στη μικρή σε

¹⁶⁷ Η εταιρεία [...] στην επιστολή της επιβεβαιώνει ότι δραστηριοποιείται στην υπό εξέταση αγορά ΠΠΚ χωρίς να αναφέρεται στο μερίδιο αγοράς που κατέχει σε αυτή.

¹⁶⁸ Βλ. [...].

όρους πωλήσεων αγορά αυτή, χρησιμοποιούνται και σε τουλάχιστον άλλες έντεκα αγορές εντομοκτόνων¹⁶⁹.

Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

376. Ο δείκτης ΗΗΙ μετά τη συγκέντρωση ανέρχεται στις [...] μονάδες και η μεταβολή (δ) σε [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται σαφώς άνω των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων. Το επίπεδο δε, συγκέντρωσης της αγοράς είναι ιδιαίτερα υψηλό.
377. Στην υπό εξέταση αγορά δραστηριοποιείται ένας σημαντικός ανταγωνιστής, ήτοι η εταιρεία ΕΛΑΝΚΟ, με μερίδιο [15-25]%, το οποίο μάλιστα η ως άνω εταιρεία απέσπασε άμεσα με την είσοδό της στην αγορά το 2018. Το μερίδιο αυτό είναι αντίστοιχο του μεριδίου της DuPont, η οποία εξήλθε της αγοράς το 2017¹⁷⁰, ήτοι ένα έτος προ της εισόδου της ΕΛΑΝΚΟ. Βάσει της απαντητικής επιστολής [...] η ανήκουσα στον ίδιο ευρύτερο όμιλο με τη DuPont, εταιρεία DOW ήταν έως το 2018 με διαφορά ο μεγαλύτερος προμηθευτής της σε προϊόντα φυτοπροστασίας (ΠΠΚ), οπότε είναι πιθανό [...]. Υπέρ του συμπεράσματος αυτού συνάδει η εικόνα στην ανάντη αγορά, όπου είναι σαφές ότι ο, συνδεδεμένος με τις εν λόγω εταιρείες DOW και DuPont, όμιλος Corteva είναι κυρίαρχος. Εξάλλου, η παρουσία της ΑΛΦΑ στην αγορά κατά τη διάρκεια της τελευταίας διετίας, αντιστοιχεί στις πωλήσεις των προϊόντων [...].
378. Επομένως, και παρά το γεγονός ότι το μερίδιο της νέας οντότητας είναι πολλαπλάσιο αυτού του επόμενου ανταγωνιστή, ήτοι της ΕΛΑΝΚΟ, η δυναμική είσοδος της τελευταίας καταδεικνύει ότι η νέα οντότητα θα υφίσταται έντονες ανταγωνιστικές πιέσεις και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, σε κάθε δε, περίπτωση, εκτιμάται ότι οι ΑΛΦΑ και ΕΛΑΝΚΟ θα διεκδικήσουν αμφότερες με αξιώσεις την επέκταση του χαρτοφυλακίου τους σε προϊόντα [...]. Οι διακυμάνσεις του μεριδίου της ΑΛΦΑ καταδεικνύουν άλλωστε ότι η θέση της δεν είναι παγιωμένη. Σημειώνεται περαιτέρω ότι στην αγορά δραστηριοποιείται, βάσει δήλωσής της, και η [...].
379. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα ο κίνδυνος ενδεχόμενων οριζοντίων ή καθέτων επιπτώσεων δεν είναι σημαντικός. Αναφορικά με τις οριζόντιες επιπτώσεις η γνωστοποιούσα θεωρεί ότι αυτές δεν είναι σημαντικές γιατί : *«Το εκτιμώμενο μερίδιο της ΑΛΦΑ (και της SYNGENTA HELLAS) στο συγκεκριμένο τμήμα φαίνεται μάλλον να έχει υπερεκτιμηθεί. Αυτό ενδεχομένως οφείλεται στο ότι η συνολική αξία του τμήματος όπως εκτιμάται από τη Sigma, η οποία χρησιμοποιείται ως δείκτης για τον υπολογισμό μεριδίων, μπορεί να είναι πολύ χαμηλή στο συγκεκριμένο τμήμα αγοράς. Επιπλέον, το μερίδιο της ΑΛΦΑ στο συγκεκριμένο τμήμα το 2018 βασίζεται στις πωλήσεις του προϊόντος [...], το οποίο [...] από διάθεση στην αγορά τον Αύγουστο του 2020. Ως αποτέλεσμα, το μερίδιο της ΑΛΦΑ στο εν λόγω τμήμα θα μειωθεί σημαντικά. Το 2018 υπήρχε ένας άλλος σημαντικός ανταγωνιστής πωλητής χονδρικής με ΠΠΚ τα οποία κατανέμονται στο εν λόγω τμήμα: η ΕΛΑΝΚΟ».*

¹⁶⁹ Τα σήματα της SYNGENTA ENGEO 045 ZC MAVRIK 240 EW εντοπίζονται και στις αγορές Α49, Α51 και Α56 ενώ τα σήματα της [...] εντοπίζονται και στις αγορές Α44, Α 47, Α49, Α50, Α51, Α53, Α54, Α55, Α57, Α59.
¹⁷⁰ [...].

380. Με τα ανωτέρω δεδομένα, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν θα περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

Κάθετες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

381. Ενόψει του γεγονότος ότι τα ποσοστά των μερών υπερβαίνουν τα ασφαλή όρια του 30%, ενώ και το ΗΗΙ υπερβαίνει τις 2000 μονάδες, η υπό εξέταση συναλλαγή προκαλεί καταρχήν αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε εισροές

382. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία ανωτέρω, η ADAMA δεν δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη ανάντη αγορά, συνεπώς δεν τίθεται ζήτημα αποκλεισμού από κάποια παραγόμενη από αυτή εισροή. Η δε έτερη δραστηριοποιούμενη εταιρεία του ομίλου SYNGENTA ήταν ήδη καθετοποιημένη στην Ελλάδα. Εξάλλου, υφίσταται εναλλακτική πηγή προμήθειας εισροών στο επίπεδο της ανάντη αγοράς μέσω της καθετοποιημένης εταιρείας Corteva (πρώην DOW/ DUPONT), η οποία διανέμει μέσω του τοπικού υποκαταστήματός της (PIONEER HELLAS), ενώ στην αγορά δραστηριοποιείται και η [...]. Στο δε επίπεδο της ευρύτερης αγοράς διανομής εντομοκτόνου, δραστηριοποιούνται τουλάχιστον άλλοι τέσσερις ανταγωνιστές με αξιόλογη παρουσία και μερίδια¹⁷¹.

383. Συνεπώς, εκτιμάται ότι στην κατάντη αγορά θα παραμείνουν αξιόπιστοι ανταγωνιστές, των οποίων το κόστος παραγωγής δεν είναι πιθανό να αυξηθεί, με δεδομένο ότι έχουν τη δυνατότητα να στραφούν σε εναλλακτικούς προμηθευτές εισροών ή/ και να προμηθευτούν από τις συνδεδεμένες με αυτές προμηθεύτριες εταιρείες¹⁷².

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες

384. Σε ό,τι αφορά το δεύτερο ενδεχόμενο, υπενθυμίζεται ότι το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ στην κατάντη αγορά για το έτος 2018 ανήλθε σε [65-75]%. Το σύνολο των πωλήσεων της ΑΛΦΑ αφορά σε πώληση προϊόντων [...], η οποία υπήρξε διαχρονικά ο μοναδικός της προμηθευτής στη συγκεκριμένη υπο-αγορά και η οποία είναι μια καθετοποιημένη επιχείρηση [...], ενώ όπως εκτέθηκε ανωτέρω διαθέτει το δικό της εθνικό δίκτυο διανομής¹⁷³, γεγονός το οποίο καθιστά τυχόν απώλεια της ΑΛΦΑ ως πελάτη λιγότερο σημαντική και τυχόν μείωση εσόδων λιγότερο επιζήμια, αφού εκτιμάται ότι θα είναι σε θέση να βρει άλλους πελάτες για τις εισροές της χωρίς να επιβαρυνθεί με σημαντικό κόστος. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται εάν συνεκτιμηθεί και το γεγονός ότι η ΑΛΦΑ φαίνεται να διακινεί ένα πολύ μικρό ποσοστό προϊόντων της ως άνω εταιρείας εν γένει το 2018 στην ευρύτερη αγορά των εντομοκτόνων. Συνεπώς, οι ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στην αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας δεν αναμένεται να επηρεαστούν ουσιωδώς.

¹⁷¹ Πρόκειται για τις εταιρείες BAYER ([10-15]%), Κ.Ν. ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ ([10-15]%) ΕΛΑΝΚΟ ([10-15]%) και BASF ([5-10]%).

¹⁷² Π.χ. CORTEVA, [...].

¹⁷³ Σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου διανέμουν μέσω [...]

385. Εξάλλου, όπως έχει εξηγηθεί ανωτέρω, δεν υφίστανται εμπόδια εισόδου στις αγορές επόμενης βαθμίδας, γεγονός το οποίο αυξάνει τις πιθανές δυνατότητες διάθεσης της παραγωγής των ανταγωνιστριών στην αγορά προηγούμενης βαθμίδας. Περαιτέρω, όπως έχει εκτεθεί ανωτέρω, στην ευρύτερη αγορά διανομής/ εμπορίας δραστηριοποιούνται περαιτέρω εταιρείες, καθετοποιημένες και μη, οι οποίες έχουν δηλώσει ότι δεν είναι δυσχερής από άποψη κόστους και χρόνου ούτε η αλλαγή προμηθευτή ΠΠΚ, ούτε η ένταξη νέου ΠΠΚ στο χαρτοφυλάκιό τους. Συνεπώς, υφίσταται επαρκώς μεγάλη βάση πελατών, οι οποίοι είναι πιθανό να στραφούν στα ανταγωνιστικά προϊόντα. Συναφώς, η γνωστοποιούσα θεωρεί ότι οι ενδεχόμενες κάθετες επιπτώσεις δεν είναι σημαντικές αφού *«Οι πωλήσεις της ΑΛΦΑ στο εν λόγω τμήμα επιτυγχάνονται μέσω πωλήσεων ΠΠΚ τρίτων (δεν υπάρχουν ΠΠΚ της ADAMA στο εν λόγω τμήμα!). Ωστόσο, ακόμη κι αν η ΑΛΦΑ επρόκειτο να σταματήσει πλέον να διανέμει ΠΠΚ τρίτων του εν λόγω τμήματος μετά τη συναλλαγή (quod non), οι παραγωγοί ΠΠΚ που δεν διαθέτουν τη δική τους εταιρεία πωλήσεων θα εξακολουθούσαν να έχουν την επιλογή να διανέμουν τα προϊόντα τους μέσω του μεγάλου αριθμού άλλων πωλητών χονδρικής που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα»*.
386. Ενόψει των ανωτέρω, η υπό εξέταση συναλλαγή δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του και δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

xix) (A52) Εντομοκτόνα/ Πατάτα/ Πατάτα/ Έδαφος

387. Η υπο-αγορά εντομοκτόνων προοριζόμενων για πατάτα με εφαρμογή στο έδαφος είναι οριζοντίως επηρεαζόμενη.
388. Συγκεκριμένα, το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε περίπου σε [0-5]%, ενώ για τα έτη 2017-2016 ήταν [0-5]% και [0-5]% αντίστοιχα. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε [15-25]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [35-45]% και [35-45]% αντίστοιχα. Το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [15-25]%.
389. Το 2018 το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς κατέχει η Κ&Ν ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ, το οποίο ανέρχεται σε [35-45]% και ακολουθούν οι λοιποί ανταγωνιστές (ΑΛΦΑ με [15-25]% HELLAFARM με [15-25]%, ΕΛΑΝΚΟ με [10-15]% και PIONEER με [5-10]%). Οι πωλήσεις της ΑΛΦΑ αφορούν προϊόντα ADAMA κατά [...] και προϊόντα της [...] κατά [...]. Η Κ&Ν ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ θα συνεχίσει να κατέχει την πρώτη θέση στην συγκεκριμένη υπο-αγορά και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.
390. Ο δείκτης ΗΗΙ μετά τη συγκέντρωση ανέρχεται στις [...] μονάδες και η μεταβολή (δ) σε [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται εντός των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων.
391. Επιπλέον, στην υπό εξέταση αγορά δραστηριοποιούνται τουλάχιστον τρεις ανταγωνιστές με αξιολογημένη παρουσία, ήτοι οι εταιρείες HELLAFARM, η ΕΛΑΝΚΟ και η PIONEER (CORTEVA), με μερίδια [15-25]%, [10-15]%, [5-10]% αντίστοιχα για το 2018.

392. Με τα ανωτέρω δεδομένα και λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών της αγοράς, όπως έχουν αναλυθεί ανωτέρω, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

xx) (A54) Εντομοκτόνα/ Κηπευτικά/ Σαλατικά & Φυλλώδη λαχανικά & Κράμβες/ Μασητικά

393. Η υπο-αγορά εντομοκτόνων προοριζόμενων για κηπευτικά και ειδικά σαλατικά και φυλλώδη λαχανικά και κράμβες για την αντιμετώπιση μασητικών εντόμων είναι οριζοντιώς και καθέτως επηρεαζόμενη.

394. Συγκεκριμένα, στην αγορά παραγωγής και προμήθειας (ανάτη αγορά) των εν λόγω εντομοκτόνων ο όμιλος CHEMCHINA το 2018 κατείχε μερίδιο [15-25]%, προερχόμενο εξολοκλήρου από προϊόντα SYNGENTA.

395. Στην αγορά εμπορίας/ διανομής (κατάτη αγορά), ο όμιλος CHEMCHINA δραστηριοποιείται μέσω της εταιρείας SYNGENTA, το μερίδιο της οποίας το 2018 ανήλθε σε [15-25]% και σε [25-35]% και [25-35]% το 2017 και το 2016 αντίστοιχα. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε [5-10]% ενώ για τα έτη 2017-2016 σε [5-10]% και [5-10]% αντίστοιχα. Το αθροιστικό μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [25-35]%.

396. Το 2018 η εταιρεία FMC κατέχει την πρώτη θέση στην κατάτη υπο-αγορά με μερίδιο [35-45]%, ακολουθεί η SYNGENTA με μερίδιο [15-25]%, η ΕΛΑΝΚΟ με μερίδιο [15-25]%, οι ΑΛΦΑ και BASF με μερίδιο [5-10]% έκαστη και η Κ&Ν ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ με μερίδιο [5-10]%. Η εταιρεία FMC θα διατηρήσει την πρώτη θέση μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

397. Η δραστηριότητα της ΑΛΦΑ και το μερίδιο αγοράς της στην εν λόγω υπο-αγορά αφορά κατά [...] προϊόντα της [...]. Η ΑΛΦΑ διανέμει και προϊόντα ADAMA μόνο το 2018, τα οποία αφορούν ένα πολύ μικρό τμήμα μόλις [...] της συγκεκριμένης υπο-αγοράς εντομοκτόνων. Το ουσιαστικό αποτέλεσμα της συγκέντρωσης αφορά την προσάρτηση στον όμιλο CHEMCHINA του μεριδίου [...] που αντιστοιχεί στις πωλήσεις των προϊόντων της [...] από την ΑΛΦΑ, στην περίπτωση διατήρησης των συνεργασιών ως έχουν.

398. Η συγκεκριμένη υπο-αγορά εντομοκτόνων έχει συνολικό μέγεθος [...] ευρώ το 2018, έναντι [...] ευρώ το 2017 και [...] ευρώ το 2016. Επισημαίνεται ακόμη ότι τα διάφορα σήματα τα οποία εμπορεύονται οι SYNGENTA και ΑΛΦΑ και οι ανταγωνίστριές τους χρησιμοποιούνται και σε τουλάχιστον άλλες δεκατέσσερις αγορές εντομοκτόνων¹⁷⁴.

¹⁷⁴

Τα σήματα AFFIRM Opti 9.5 (AMPLIGO 150 ZC, KARATE ZEON 1.5CS, KARATE ZEON 10 CS FP, MATCH 050 EC) της SYNGENTA εντοπίζονται και στις αγορές A47, A49, A50, A51, A53, A55, A57. Τα σήματα CABALERO 40 EC, GRAFITI 2,5 EC, LAMDEX 2,5 WG, METHOCHLOR 48 EC, NINJA 2,5 WG, STEWARD 30 WG της ΑΛΦΑ εντοπίζονται και στις αγορές και στις αγορές A44, A47, A50, A51, A53, A54, A55, A57. Αντίστοιχα, τα σήματα [...] εντοπίζονται και στις αγορές A47, A53, A55 και τα σήματα [...] εντοπίζονται και στις αγορές A44, A46, A51, A53, A54, A55, A57. Τα σήματα Bactospeine, Delir, Delmur Green, Dipel,

Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

399. Ο δείκτης ΗΗΙ μετά τη συγκέντρωση ανέρχεται στις [...] μονάδες και η μεταβολή (δ) σε [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται άνω των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων.
400. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι το μερίδιο της ΑΛΦΑ ([5-10]%) προέρχεται κατά συντριπτικό ποσοστό ([...]) από προϊόντα της [...], γεγονός που καταδεικνύει την εξάρτησή της από την λόγω εταιρεία και πλέον ανταγωνίστριά της. Επομένως, εκτιμάται ότι η συγκέντρωση δεν προσδίδει στη νέα οντότητα τη δυνατότητα να επηρεάσει τις παραμέτρους του ανταγωνισμού στη συγκεκριμένη υπο-αγορά, καθώς η παρουσία της σε αυτή εξαρτάται πλήρως από τις εμπορικές αποφάσεις της ως άνω ανταγωνίστριάς της.
401. Με τα ανωτέρω δεδομένα, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

Κάθετες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

402. Ενόψει του γεγονότος ότι τα ποσοστά των μερών υπερβαίνουν τα ασφαλή όρια του 30% σε μία από τις δύο αγορές, ενώ και το ΗΗΙ υπερβαίνει τις 2000 μονάδες, η υπό εξέταση συναλλαγή προκαλεί καταρχήν αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε εισροές

403. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία ανωτέρω, η ADAMA δεν δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη ανάντη αγορά, συνεπώς δεν τίθεται ζήτημα αποκλεισμού από κάποια παραγόμενη από αυτή εισροή. Η δε έτερη δραστηριοποιούμενη εταιρεία του ομίλου SYNGENTA ήταν ήδη καθετοποιημένη στην Ελλάδα. Εξάλλου, υφίστανται εναλλακτικές πηγές προμήθειας εισροών στο επίπεδο της ανάντη αγοράς, καθώς και παραγωγοί οι οποίοι είναι σε θέση να προσφέρουν εγνωσμένα προϊόντα και έχουν τη δυνατότητα να αυξήσουν την παραγωγή τους σε περίπτωση περιορισμού της παραγωγής από την προερχόμενη από τη συγκέντρωση οντότητα (βλ. ιδίως τις καθετοποιημένες στην εν λόγω αγορά FMC, CORTEVA αλλά και την ιαπωνική Mitsui Chemicals, η οποία διαθέτει πολυεθνική παρουσία¹⁷⁵, ενώ σήματα τα οποία χρησιμοποιούνται και στη συγκεκριμένη αγορά διανέμουν και οι καθετοποιημένες [...] και BASF).
404. Συνεπώς, εκτιμάται ότι στην κατάντη αγορά θα παραμείνει ένας ικανός αριθμός αξιόπιστων ανταγωνιστών, των οποίων το κόστος παραγωγής δεν είναι πιθανό να αυξηθεί, με δεδομένο ότι έχουν τη δυνατότητα να στραφούν σε εναλλακτικούς προμηθευτές εισροών ή/ και να προμηθεύσουν οι ίδιες τα ελληνικά υποκαταστήματα/ θυγατρικές τους¹⁷⁶.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες

CyborMax, Volur, Helicovex της εταιρείας HELLAFARM εντοπίζονται και στις αγορές A46, A47, A48, A50, A51, A52, A53, A54, A55, A56, A57, A58.

¹⁷⁵ Η εν λόγω εταιρεία αποτελεί ήδη προμηθευτή και της [...] στην αγορά των μυκητοκτόνων.

¹⁷⁶ Π.χ. FMC, BASF, Corteva, [...]

405. Σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο αποκλεισμού ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες, υπενθυμίζεται ότι το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ στην κατάντη αγορά για το έτος 2018 ανήλθε σε [5-10]%. Η συντριπτική πλειοψηφία των πωλήσεων της ΑΛΦΑ αφορά σε πώληση προϊόντων [...], η οποία είναι μια καθετοποιημένη επιχείρηση με σημαντική ισχύ στη συγκεκριμένη αγορά και διαθέτει το δικό της δίκτυο διανομής¹⁷⁷, γεγονός το οποίο καθιστά τυχόν απώλεια της ΑΛΦΑ ως πελάτη λιγότερο σημαντική και τυχόν μείωση εσόδων λιγότερο επιζήμια, αφού εκτιμάται ότι θα είναι σε θέση να βρει άλλους πελάτες για τις εισροές της χωρίς να επιβαρυνθεί με σημαντικό κόστος. Συνεπώς, οι ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στην αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας δεν αναμένεται να επηρεαστούν ουσιωδώς.
406. Ενόψει των ανωτέρω, η υπό εξέταση συναλλαγή δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του και δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

VI.1.3.5 Ως προς τις οριζόντιες και κάθετες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς

407. Όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα στην αμέσως ανωτέρω ενότητα στοιχεία, στις αγορές A5, A6, A10, A14, A17, A19, A25, A26, A33, A41, A44, A46, A52 και A54, οι δύο ή οι τρεις πρώτοι ανταγωνιστές, συμπεριλαμβανομένης της νέας οντότητας, θα κατέχουν, σε συνέχεια της γνωστοποιηθείσας πράξης, συνδυαστικό μερίδιο σημαντικά υψηλότερο του 60%. Πρόκειται επομένως για αγορές με ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο συγκέντρωσης.
408. Πέραν των ανωτέρω, σημειώνεται ότι:
- στις αγορές A10, A14, A17 και A26, οι πωλήσεις μνητοκτόνων (A10, A14 και A17) και ρυθμιστών ανάπτυξης (A26) της ΑΛΦΑ αφορούν μόνο σε προϊόντα της ανταγωνίστριας της στις εν λόγω αγορές, [...].
 - ανάλογα ισχύουν ως προς τις αγορές A46 και A54, όπου οι πωλήσεις της ΑΛΦΑ αφορούν μόνο σε προϊόντα εντομοκτόνων [...] και της [...] αντίστοιχα.
 - στις δε αγορές A33, A36, A37, A43, η ΑΛΦΑ διακινεί μόνο τα εκεί ανήκοντα προϊόντα ζιζανιοκτόνων της [...], η οποία όμως είτε δεν δραστηριοποιείται σε αυτές είτε δεν συγκαταλέγεται στις ισχυρότερες επιχειρήσεις ως προς τις εν λόγω υπο-αγορές και
 - στην αγορά A41 η ΑΛΦΑ προμηθεύεται και διακινεί μόνο προϊόντα της [...], εταιρείας συνδεδεμένης με την ανταγωνίστρια της νέας οντότητας σε ορισμένες υπο-αγορές, [...].
409. Άλλωστε είναι σαφές, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, ότι στην εγχώρια αγορά διανομής ΠΠΚ και τις επιμέρους υπο-αγορές της είναι συνήθεις οι συμβάσεις συνεργασίας μεταξύ ανταγωνιστών, κυρίως υπό τη μορφή συμφωνιών προμήθειας/ διανομής. Ως εκ τούτου,

¹⁷⁷ Εκτός του ότι αυτή και η εξαγορασθείσα από αυτή Cheminova διανέμουν άμεσα, προϊόντα τους διανέμονται και μέσω των [...].

υφίστανται καταρχήν εμπορικοί **δεσμοί** μεταξύ διανομέων, και ιδίως μεταξύ της ΑΛΦΑ και των ισχυρότερων ανταγωνιστών της.

410. Με αυτά τα δεδομένα, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι η καθετοποίηση της ADAMA στην ελληνική αγορά δια της απόκτησης της εμπορικής δραστηριότητας της ΑΛΦΑ και οι κατά τα ανωτέρω συνεργασίες της εν λόγω εταιρείας με καθετοποιημένους (υφιστάμενους ή δυνητικούς ανά υπο-αγορά) ανταγωνιστές της που δραστηριοποιούνται στις ίδιες ή σε γειτονικές υπο-αγορές δημιουργεί προϋποθέσεις συντονισμού τουλάχιστον μεταξύ της νέας οντότητας και των εν λόγω καθετοποιημένων ομίλων. Επ' αυτού εκτιμάται καταρχάς ότι οι ως άνω συνεργασίες υποδηλώνουν μάλλον εξάρτηση της ΑΛΦΑ από τους ανταγωνιστές της, όχι ωστόσο και το αντίστροφο. Εάν, επί παραδείγματι, θεωρηθεί ότι αυτές οι συνεργασίες συνιστούν μηχανισμό αντιποίησης σε περίπτωση παρέκκλισης από συντονισμό, τυχόν αντίποινα εκτιμάται ότι θα απέβαιναν κυρίως σε βάρος της ΑΛΦΑ, δεδομένου ότι θα στερούνταν τους βασικούς προμηθευτές της σε ορισμένες υπο-αγορές, ενώ, αντιθέτως, εάν η ΑΛΦΑ επιχειρούσε να επιβάλει αντίποινα στους ανταγωνιστές της διακόπτοντας τη διακίνηση των προϊόντων τους, οι τελευταίοι θα έβρισκαν διόδους διάθεσης αυτών μέσω των θυγατρικών τους ή/και ανεξάρτητων διανομέων.
411. Σε κάθε περίπτωση, σημειώνεται ότι:
- όλες οι ως άνω επισημανθείσες αγορές βρίσκονται σε φάση ανάπτυξης, γεγονός που εκτιμάται ότι δεν ευνοεί το συντονισμό της συμπεριφοράς των επιχειρήσεων που κατέχουν τις πρώτες δύο ή τρεις θέσεις εντός εκάστης.
 - ειδικά για τις αγορές Α6, Α10, Α14, Α17, Α19, Α44 και Α46, σε αυτές είτε έχουν σημειωθεί σημαντικές νέες εισοδοί (κυρίως της ΕΛΑΝΚΟ) ή/και δραστηριοποιείται ικανός αριθμός σημαντικών ανταγωνιστών, μεταξύ δε, αυτών συγκαταλέγονται και ελληνικές επιχειρήσεις με δυναμική παρουσία σε ευρύ φάσμα υπο-αγορών και συχνά με αξιόλογα μερίδια αγοράς (ενδεικτικώς, Κ&Ν ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ, HELLAFARM και FARMACHEM).
 - ιδίως οι μη καθετοποιημένες στην ανάντη αγορά επιχειρήσεις αναμένεται να είναι σε θέση να ασκήσουν πίεση έναντι τυχόν συντονισμού της συμπεριφοράς της νέας οντότητας και των κυριότερων καθετοποιημένων ανταγωνιστών της ανά υπο-αγορά (Α10, Α17, Α19, Α44). Στις περιπτώσεις δε, που οι εν λόγω μη καθετοποιημένες επιχειρήσεις κατέχουν οι ίδιες μία εκ των τριών πρώτων θέσεων ανά υπο-αγορά (Α5, Α6, Α33, Α46, Α52), η πιθανότητα συντονισμού με τη νέα οντότητα εκτιμάται χαμηλή, δεδομένης αφενός της ασυμμετρίας των μεριδίων τους με αυτά της νέας οντότητας και αφετέρου της διαφοροποίησης ως προς τη δομή τους¹⁷⁸.
412. Εξάλλου, ακόμη και σε όσες εκ των ως άνω αγορών (Α10, Α25 και Α41) δεν παρατηρείται ανάπτυξη, παρά ταύτα, όπως ήδη αναφέρθηκε, στην Α10 σημειώθηκε σημαντική είσοδος ενός δυναμικού ανταγωνιστή (της ΕΛΑΝΚΟ), ο οποίος αναμένεται

178

Ως προς την εταιρεία [...] επισημαίνεται ότι διακινεί προϊόντα πολύ μεγάλου αριθμού προμηθευτών, δεν φαίνεται δε να διατηρεί σημαντική συνεργασία με τους δραστηριοποιούμενους στην εμπορία προϊόντων ΠΠΚ καθετοποιημένους ομίλους. Η [...] διακινεί σε μεγάλο ποσοστό προϊόντα του ομίλου [...] ωστόσο, διατηρεί παράλληλα σημαντικό αριθμό άλλων προμηθευτών.

- ότι έχει το κίνητρο να επεκτείνει την παρουσία του και εκτιμάται ότι θα αποσταθεροποιούσε τυχόν συντονισμό μεταξύ των δύο κυριότερων ανταγωνιστών, ήτοι της νέας οντότητας και της BAYER. Στη δε αγορά A25 παρατηρείται ασυμμετρία των μεριδίων της κατέχουσας την πρώτη θέση, BAYER ([45-55]%), και της νέας οντότητας ([15-25]%). Ανάλογα ισχύουν και στην A41, όπου το μερίδιο της νέας οντότητας ([75-85]%) απέχει [...] ποσοστιαίες μονάδες από το μερίδιο της BASF HELLAS ([15-25]%).
413. Εκ των λοιπών αγορών, στις αγορές A2 και A3, το συνδυαστικό μερίδιο των τριών πρώτων ανταγωνιστών υπερβαίνει οριακά το [...] (ανερχόμενο σε [55-65]% και [55-65]% αντίστοιχα). Ωστόσο, οι εν λόγω αγορές διέρχονται φάση ανάπτυξης, περαιτέρω δε, δραστηριοποιείται σε αυτές ικανός αριθμός μη καθετοποιημένων ανταγωνιστών (K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ, Farmachem). Επιπλέον, ιδίως στην αγορά A2 έχει σημειωθεί πρόσφατη επιτυχής είσοδος (CORTEVA/Pioneer Hi Bred Hellas), παρατηρείται δε, ασυμμετρία μεταξύ του μεριδίου της νέας οντότητας και του κυριότερου ανταγωνιστή της (Arysta/ UPL).
414. Εξάλλου, στις αγορές A24, A36, A37, A43 το επίπεδο συγκέντρωσης της αγοράς είναι χαμηλό, καθώς το συνδυαστικό μερίδιο των τριών πρώτων επιχειρήσεων υπολείπεται σαφώς του [...], ως εκ τούτου, δεν υφίστανται καταρχήν ενδείξεις περί πιθανότητας συντονισμού λόγω δημιουργίας συλλογικής δεσπόζουσας θέσης σε αυτές.
415. Περαιτέρω, από τα διαθέσιμα στοιχεία, προέκυψε σε σχέση με όλες τις ως άνω αγορές αφενός ότι δεν υφίσταται διαφάνεια ως προς την τιμή, ιδίως ως προς την παράμετρο αυτής που αφορά σε τυχόν χορηγούμενες χονδρεμπορικές εκπτώσεις, επομένως, δεν φαίνεται να υφίσταται μηχανισμός παρακολούθησης των παρεκκλίσεων από τυχόν συντονισμό και αφετέρου ότι δεν είθισται να συνάπτονται συμβάσεις αποκλειστικότητας μεταξύ των διανομέων και των πελατών τους-λιανοπωλητών, ως εκ τούτου, οι τελευταίοι δύνανται να στραφούν ευχερώς σε εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού σε περίπτωση συντονισμού των όρων προμήθειας. Τέτοιες δε, πηγές εκτιμάται ότι συνιστούν κατά κύριο λόγο οι εγχώριες επιχειρήσεις διανομής.
416. Με αυτά τα δεδομένα, εκτιμάται ότι οι δεσμοί μεταξύ της νέας οντότητας και ανταγωνιστών της δεν θα επιτρέψουν στις εν λόγω επιχειρήσεις να ενεργούν από κοινού ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές τους (αλλά και από τους πελάτες τους). Χαρακτηριστικό είναι ότι η συντριπτική πλειοψηφία των μη καθετοποιημένων στην ανάντη αγορά ανταγωνιστών που ερωτήθηκαν σχετικά δεν εξέφρασε προβληματισμό σε σχέση με τον συντονισμό της συμπεριφοράς των μεγάλων ομίλων ως συνέπεια της υπό εξέταση συναλλαγής, παρόλο που ορισμένοι επεσήμαναν τον υψηλό βαθμό συγκέντρωσης που προϋπήρχε στην ανάντη αγορά που έχει προέλθει λόγω των πρόσφατων εκτεταμένων αναδιαρθρώσεων των καθετοποιημένων ομίλων στο πλαίσιο των σχετικών συναλλαγών που εγκρίθηκαν τα τελευταία χρόνια από την Ε. Επ.¹⁷⁹.
417. Τα συμπεράσματα τα οποία διατυπώνονται αμέσως παραπάνω για τις οριζοντίως επηρεαζόμενες αγορές ισχύουν εν πολλοίς και για τις **καθέτως** επηρεαζόμενες αγορές. Ειδικότερα αναφέρονται τα εξής:

179

Βλ. απαντητική επιστολή της εταιρείας [...] σε ερώτηση 20 i) και ii).

418. Παρόλο που στην πλειοψηφία των αγορών το επίπεδο συγκέντρωσης στην αγορά είναι υψηλό¹⁸⁰, διαπιστώνεται ασυμμετρία ως προς τα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις επιμέρους υπο-αγορές, η οποία αναμένεται να ενταθεί περαιτέρω με την πραγματοποίηση της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης¹⁸¹.
419. Ειδικότερα σε σχέση με το επίπεδο της διαφάνειας, επισημαίνεται ότι η εταιρεία ΑΛΦΑ διανέμει στις κατάντη αγορές προϊόντα εταιρειών με τις οποίες ανταγωνίζεται στις ανάντη¹⁸² και τις κατάντη αγορές δυνάμει ιδίως άτυπων συμβατικών δεσμών, ενώ από την έρευνα της ΓΔΑ συγκεντρώθηκαν και έγγραφες συμβάσεις με τις εταιρείες [...]. Εξάλλου, όπως ευχερώς προκύπτει από την ανάλυση που έχει προηγηθεί και όπως αναγνώρισαν τόσο η γνωστοποιούσα όσο και οι ανταγωνιστές της, σε επίπεδο ευρύτερων αγορών, υφίσταται ήδη πλήθος συμφωνιών διανομής μεταξύ όλων σχεδόν των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην αγορά.
420. Ωστόσο, όπως έχει αναλυθεί και ανωτέρω, παρόλο που συνεπεία αυτών των σχέσεων οι τιμοκατάλογοι χονδρικής είναι γνωστοί στην αγορά, δεν προκύπτει ότι υφίσταται διαφάνεια ως προς το ύψος των χορηγούμενων εκπτώσεων, γεγονός που δυσχεραίνει την παρακολούθηση παρεκκλίσεων από ενδεχόμενο συντονισμό. Περαιτέρω, από την αξιολόγηση που προηγήθηκε σχετικά με την απουσία κάθετων επιπτώσεων μη συντονισμένης συμπεριφοράς, προέκυψε ότι δεν θεωρείται πιθανή η πρόκληση αποκλεισμού από κάποιο επίπεδο της αγοράς συνεπεία της συγκέντρωσης, ούτε και η μείωση του αριθμού των αποτελεσματικών ανταγωνιστών σε αυτές. Εξάλλου, η αποκτώμενη ΑΛΦΑ δεν αποτελεί μια «επιχείρηση-αποστάτη», η οποία θα ήταν σε θέση να εμποδίσει τυχόν υφιστάμενο συντονισμό στην αγορά. Όπως έχει ήδη εκτεθεί ανωτέρω, ο όμιλος CHEMCHINA διά της ADAMA ελέγχει ήδη το 49% της ΑΛΦΑ και διατηρεί εν τοις πράγμασι συμβατικές σχέσεις αποκλειστικότητας με την ΑΛΦΑ, χαρακτηριστικό είναι δε, ότι σημαντικοί ανταγωνιστές της νέας οντότητας [...] επεσήμαναν ότι θεωρούν ότι η ΑΛΦΑ, ήδη προ της συγκέντρωσης, ελέγχεται (και) από την ADAMA.
421. Συνεπώς, δεν εκτιμάται ότι η συγκέντρωση θα αυξήσει το επίπεδο διαφάνειας της αγοράς κατά τρόπο ώστε να διευκολύνει την πρόσβαση σε ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν ανταγωνιστές ή την παρακολούθηση των τιμών ή τον έλεγχο παρεκκλίσεων από τυχόν υφιστάμενο συντονισμό¹⁸³. Τέλος, σημειώνεται ότι – σε αντίθεση με άλλες καθετοποιημένες εταιρείες του κλάδου – οι εταιρείες του ομίλου CHEMCHINA και η εταιρεία ΑΛΦΑ δεν διαθέτουν διαρθρωτικούς δεσμούς με άλλες εταιρείες της αγοράς,

¹⁸⁰ Σε μικρότερο βαθμό στις αγορές Α5 και Α44.

¹⁸¹ Με την εξαίρεση ίσως μόνο της αγοράς Α17 όπου το μερίδιο αγοράς της νέας οντότητας και της BASF είναι αρκετά συναφή στην αγορά διανομής ([...] και [...] αντίστοιχα). Ωστόσο, στην ανάντη αγορά, η BASF διατηρεί με διαφορά την πρώτη θέση ([...] έναντι [...]). Και στα δύο επίπεδα της αγοράς εντοπίζονται ανταγωνιστές με αξιολογημένη παρουσία, οι οποίοι θα είναι σε θέση να ασκήσουν πιέσεις σε BASF και τη νέα οντότητα (Mitsui Chemical και ΕΛΑΝΚΟ αντίστοιχα).

¹⁸² Βλ. ιδίως αγορές Α5, Α10, Α17, Α26 με τη BASF, Α5, Α19 και Α41 με τη UPL (Arysta), Α44 με τις BASF, FMC, Α6 με Dow (Corteva) και UPL (Arysta), Α46 με Dow (Corteva) και Α54 με FMC.

¹⁸³ Στο πλαίσιο των αποφάσεων Μ.8084-Bayer/Monsanto και Μ.7932-Dow/DuPont, η Ε.Επ. αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στο αυξημένο επίπεδο συγκέντρωσης των αγορών, στο πλήθος των συνεργασιών και συμβατικών δεσμών μεταξύ των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο σε πολλαπλά επίπεδα, την ύπαρξη διαρθρωτικών δεσμών μεταξύ των εταιρειών, ιδίως μέσω διασταυρούμενων συμμετοχών μεταξύ των λοιπών εταιρειών του κλάδου (αλλά όχι των εταιρειών του ομίλου CHEMCHINA), ωστόσο δεν κατέληξε σε διαπίστωση της εξ αυτών πρόκλησης κάποιας επίπτωσης συντονισμού.

υπό τη μορφή, επί παραδείγματι, σταυροειδών συμμετοχών στο κεφάλαιο ή τη διοίκηση ανταγωνιστών τους¹⁸⁴.

VI.1.3.6 Επηρεαζόμενες υπο-αγορές με επαύξηση μεριδίου αγοράς μικρότερη του 5%

422. Μια επόμενη διάκριση (βλ. ανωτέρω παρ. 167(β)) αφορά τις επηρεαζόμενες αγορές ΠΠΚ, ως προς τις οποίες, παρά το γεγονός ότι οι συμμετέχουσες κατέχουν ικανό και σε κάποιες περιπτώσεις υψηλό συνδυαστικό μερίδιο και η ΑΛΦΑ διακινεί προϊόντα (και) τρίτων προμηθευτών, το αποτέλεσμα που θα επέλθει σε συνέχεια της υπό εξέταση συγκέντρωσης θα είναι επουσιώδες, δεδομένου ότι η επαύξηση του συνδυαστικού μεριδίου αγοράς θα υπολείπεται του 5%. Ο αριθμός των υπο-αγορών αυτών ανέρχεται σε 22. Εξ αυτών οι 11¹⁸⁵ είναι ταυτόχρονα οριζοντίως και καθέτως επηρεαζόμενες.
423. Κατωτέρω παρατίθεται ο σχετικός Πίνακας με τις συγκεκριμένες υπο-αγορές και τα μερίδια αγοράς των μεριών, καθώς και τον δείκτη ΗΗΙ¹⁸⁶ για την τριετία 2016 -2018. Για κάθε μία αγορά επισημαίνεται, στην τελευταία στήλη του Πίνακα, εάν είναι οριζοντίως ή/ και καθέτως επηρεαζόμενη.

Πίνακας 6: Επηρεαζόμενες αγορές με επαύξηση μεριδίου μικρότερη του 5%

Αρ	Αγορά	Ομ. Κάλυψης	Τμ. αγοράς	Επιμ. Αγορά	2018	2018	2018	2018	Κατόντη αγορά – Συνδυαστικό μερίδιο	Βασικός Ανταγωνιστής 2018	ΗΗΙ before	ΗΗΙ after	Δ
					Ανάντη αγορά-Μερίδιο ομ. Chem China	Μερίδιο ΑΛΦΑ	Μερίδιο ΑΛΦΑ από πωλήσεις προϊόντων τρίτων προμηθευτών	Μερίδιο SYNGEN TA					
A4	Μυκη τοκτόνα	Μηλοειδή/Πυρηνόκαρπα	Μηλοειδή	Φύλλα - Ερυσίβη	[35-45]%	[35-45]%	[0-5]%	[0-5]%	[35-45]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A7	Μυκη τοκτόνα	Πατάτα	Πατάτα	Φύλλα - Μελάνωση		[5-10]%	[0-5]%	[10-15]%	[15-25]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A9	Μυκη τοκτόνα	Απροσδιόριστες καλλιέργειες	Πρόσθετες καλλιέργειες	Άλλο - Βακτήρια		[0-5]%	[0-5]%	[15-25]%	[15-25]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A12	Μυκη τοκτόνα	Κηπευτικά	Κολοκυθοειδή	Περονόσπορος - Ωομύκητες	[25-35]%	[5-10]%	[0-5]%	[15-25]%	[25-35]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A16	Μυκη τοκτόνα	Κηπευτικά	Άλλα κηπευτικά	Περονόσπορος - Ωομύκητες	[35-45]%	[5-10]%	[0-5]%	[35-45]%	[45-55]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A20	Μυκη τοκτόνα	Κηπευτικά	Σολανώδη	Φύλλα - Μούγλα	[45-55]%	[0-5]%	[0-5]%	[45-55]%	[45-55]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A22	Μυκη τοκτόνα	Κηπευτικά	Σολανώδη	Περονόσπορος	[15-25]%	[0-5]%	[0-5]%	[15-25]%	[15-25]%	[...]	[...]	[...]	[...]

¹⁸⁴ Τούτο επισημάνθηκε και στην απόφαση Μ.8084 – Bayer/Monsanto και επιβεβαιώθηκε και από τη Γνωστοποίηση, όπου αναφέρεται ότι η ADAMA, SYNGENTA και ΑΛΦΑ δεν διαθέτουν μέλη στα διοικητικά ή τα εποπτικά τους όργανα τα οποία να είναι ταυτόχρονα μέλη οργάνων διοίκησης ή των εποπτικών οργάνων των λοιπών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις επηρεαζόμενες αγορές, όπως έχει αναφερθεί και στην ενότητα Ι.4 ανωτέρω.

¹⁸⁵ Οι αγορές A4, A12, A16, A20, A23, A29, A32, A34, A40, A51, A55 είναι και καθέτως επηρεαζόμενες.

¹⁸⁶ Ο δείκτης ΗΗΙ υπολογίστηκε βάσει των εκτιμήσεων της γνωστοποιούσας για τα μερίδια αγοράς των ανταγωνιστών. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται σε στοιχεία της SIGMA τα οποία προκύπτουν από εκτιμήσεις πωλήσεων διανομέων και όχι σε πραγματικές πωλήσεις. Στην επιστολή αυτή διευκρινίζεται ότι «τα στοιχεία του 14(1) αφορούν εκτιμήσεις και όχι πραγματικές πωλήσεις... Παρακαλούμε λάβετε υπόψη Σας ότι τα ποσοτικά στοιχεία, που περιέχονται στο εν λόγω Παράρτημα 14(1), έχουν εξαχθεί από την βάση δεδομένων της SIGMA. Τα στοιχεία της SIGMA βασίζονται σε εκτιμήσεις πωλήσεων διανομέων, συμπεριλαμβανομένων των ΑΛΦΑ και SYNGENTA HELLAS, παρά σε πραγματικές πωλήσεις».

	να			- Ομοκύκ τες									
A2 3	Μικη τοκτό να	Αμπέλια /Σταφύλ ια	Σταφύλι α-γενικά	Φύλλα - Μούγλα		[0-5]%	[0-5]%	[25-35]%	[25-35]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A2 9	Ζιζαν ιοκτό να	Καλαμπ όκι	Καλαμπ όκι	2 Προφυτ ρωτικά ευρέος φάσματ ος	[55-65]%	[0-5]%	[0-5]%	[55-65]%	[65-75]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A3 0	Ζιζαν ιοκτό να	Καλαμπ όκι	Καλαμπ όκι	3 Μεταφυ τρωτικά - Πλατόφ υλλα ζιζάνια		[5-10]%	[0-5]%	[15-25]%	[15-25]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A3 2	Ζιζαν ιοκτό να	Βαμβάκ ι	Βαμβάκ ι	2 Προφυτ ρωτικά ευρέος φάσματ ος	[25-35]%	[15-25]%	[0-5]%	[10-15]%	[25-35]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A3 4	Ζιζαν ιοκτό να	Βαμβάκ ι	Βαμβάκ ι	3 Μεταφυ τρωτικά - Αγρωστ ώδη	[25-35]%	[15-25]%	[0-5]%	[0-5]%	[25-35]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A4 0	Ζιζαν ιοκτό να	Ηλίανθο ς	Ηλίανθο ς	3 Μεταφυ τρωτικά ευρέος φάσματ ος	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[15-25]%	[15-25]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A4 7	Έντομ οκτόν α	Βαμβάκ ι	Βαμβάκ ι	Μασητι κά		[0-5]%	[0-5]%	[15-25]%	[15-25]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A4 9	Έντομ οκτόν α	Μηλοει δή/Πυρη νόκαρπα	Μηλοει δή	Μασητι κά		[5-10]%	[0-5]%	[10-15]%	[15-25]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A5 0	Έντομ οκτόν α	Μηλοει δή/Πυρη νόκαρπα	Μηλοει δή	Μυζητικ ά		[5-10]%	[0-5]%	[10-15]%	[15-25]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A5 1	Έντομ οκτόν α	Μηλοει δή/Πυρη νόκαρπα	Πυρηνό καρπα	Μασητι κά	[15-25]%	[5-10]%	[0-5]%	[15-25]%	[25-35]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A5 3	Έντομ οκτόν α	Κηπευτι κά	Κολοκυ θοειδή	Μασητι κά		[0-5]%	[0-5]%	[10-15]%	[15-25]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A5 5	Έντομ οκτόν α	Κηπευτι κά	Σολανώ δη	Μασητι κά	[35-45]%	[0-5]%	[0-5]%	[35-45]%	[35-45]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A5 6	Έντομ οκτόν α	Κηπευτι κά	Σολανώ δη	Μυζητικ ά		[0-5]%	[0-5]%	[15-25]%	[15-25]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A5 7	Έντομ οκτόν α	Αμπέλια /Σταφύλ ια	Σταφύλι α-γενικά	Μασητι κά		[0-5]%	[0-5]%	[15-25]%	[15-25]%	[...]	[...]	[...]	[...]
A5 8	Έντομ οκτόν α	Αμπέλια /Σταφύλ ια	Σταφύλι α-γενικά	Μυζητικ ά		[5-10]%	[0-5]%	[5-10]%	[15-25]%	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: Επιστολές γνωστοποιούσας με αριθ. πρωτ. 1458/19.2.20 και 2260/17.3.20- Επεξεργασία από ΓΔΑ

* Βλ. Σύμφωνα με τα στοιχεία από την εταιρεία Sigma, η SYNGENTA HELLAS εμφανίζει [...] στη συγκεκριμένη υπο-αγορά.

VI.1.3.6.1 Αξιολόγηση επιπτώσεων της συγκέντρωσης στις υπο-αγορές με επαύξηση μεριδίου αγοράς μικρότερη του 5%

424. Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία που προπαρατέθηκαν, ακολουθεί η αξιολόγηση ως προς τις επιπτώσεις της συγκέντρωσης αφενός στις αγορές που είναι μόνο οριζοντίως επηρεαζόμενες και αφετέρου σε αυτές που συνιστούν τόσο οριζοντίως όσο και καθέτως επηρεαζόμενες αγορές.

VI.1.3.6.2 Αξιολόγηση επιπτώσεων της συγκέντρωσης στις οριζοντίως επηρεαζόμενες υπο-αγορές με επαύξηση μεριδίου μικρότερη του 5%

425. Από τα στοιχεία του ως άνω Πίνακα 6 για το έτος 2018, προκύπτει ότι το αθροιστικό μερίδιο της νέας οντότητας **δεν υπερβαίνει το 25%**¹⁸⁷ σε καμία εκ των αγορών που εμπίπτουν μόνο στην κατηγορία των οριζοντίως επηρεαζόμενων, ήτοι στις αγορές A7, A9, A22, A30, A47, A49, A50, A53, A56, A57 και A58, και ότι μάλιστα στις επτά (7) εξ αυτών, ήτοι στις αγορές A7, A9, A49, A50, A53, A56 και A58, το αθροιστικό μερίδιο υπολείπεται και του [...].
426. Επιπλέον, σε όλες τις ως άνω αγορές **η επαύξηση** του μεριδίου της νέας οντότητας που συνδέεται αιτιωδώς με την υπό εξέταση συγκέντρωση, ήτοι η επαύξηση που επέρχεται δια της προσθήκης στο μερίδιο του ομίλου CHEMCHINA του μεριδίου της ΑΛΦΑ, το οποίο αφορά στις πωλήσεις προϊόντων τρίτων προμηθευτών, υπολείπεται του [...]. Επισημαίνεται επιπλέον ότι σε ορισμένες εξ αυτών (A49, A56 και A58), η επαύξηση αυτή υπολείπεται [...], σε μία δε, (A47), υπερβαίνει ελάχιστα το [...]. Στις λοιπές (A7, A9, A22, A30, A50, A53), η ως άνω επαύξηση υπολείπεται του [...] πλην της αγοράς A57, στην οποία προσεγγίζει το [...].
427. Εξ όλων των ως άνω αγορών, η νέα οντότητα κατατάσσεται συνεπεία της συγκέντρωσης στην πρώτη θέση μόνο σε τρεις αγορές, ήτοι στην A7 με μερίδιο [15-25]% έναντι μεριδίου [15-25]% της BASF HELLAS, στην A9 με μερίδιο [15-25]% και με επαύξηση κατά ποσοστό μόλις [...], καθώς και στην A57 με μερίδιο [15-25]%, το οποίο υπερβαίνει ελάχιστα αυτό του αμέσως επόμενου ανταγωνιστή (ΕΛΑΝΚΟ με μερίδιο [15-25]%) και με επαύξηση κατά ποσοστό μόλις [...]. Στις λοιπές αγορές, την πρώτη θέση κατέχουν οι BAYER (A22, A30 και A58), ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ (A56) και FMC (A47, A49 και A53).
428. Παρά το γεγονός ότι σε ορισμένες εκ των ως άνω αγορών, οι δείκτες ΗΗΙ και (δ) κείνται άνω των ασφαλών ορίων των Κατευθυντηρίων Γραμμών, ωστόσο, ενόψει όλων των ανωτέρω, ήτοι εκ του γεγονότος ότι το συνδυαστικό μερίδιο της νέας οντότητας θα υπολείπεται του 25% στις περισσότερες των ως άνω υπο-αγορών, το μερίδιο της νέας οντότητας παρουσιάζει περιορισμένη, αιτιωδώς συνδεδεμένη με την υπό εξέταση συγκέντρωση, επαύξηση κάτω του 5%, στη συντριπτική πλειοψηφία των ως άνω αγορών, καθίσταται σαφές ότι η συγκέντρωση δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό στις ως άνω αγορές.

VI.1.3.6.3 Αξιολόγηση επιπτώσεων της συγκέντρωσης στις οριζοντίως και καθέτως επηρεαζόμενες αγορές με επαύξηση μεριδίου μικρότερη του 5%

Οριζόντιες επιπτώσεις στις υπο-αγορές με επαύξηση μεριδίου μικρότερη του 5%

429. Από τα ίδια ως άνω στοιχεία του Πίνακα 6, προκύπτει ότι το αθροιστικό μερίδιο της νέας οντότητας κυμαίνεται σε επίπεδα κατώτερα του [...] στις αγορές A23, A34, A40 και A51, ενώ στις αγορές A12, A32 και A55 το αθροιστικό μερίδιο υπερβαίνει ελάχιστα το [...].

¹⁸⁷

Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 18, όπου επισημαίνεται ότι συγκεντρώσεις, λόγω του περιορισμένου μεριδίου αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, δεν είναι πιθανόν να εμποδίσουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό και ότι σχετική ένδειξη υπάρχει ιδίως όταν το μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων δεν υπερβαίνει το 25 %.

430. Ωστόσο, μόνο σε τέσσερις εκ των ως άνω αγορών, η νέα οντότητα θα κατέχει την πρώτη θέση (A51, A55, A12 και A23), στις δύο δε, οριακά. Ειδικότερα, στην A51 η νέα οντότητα θα κατέχει την πρώτη θέση με μερίδιο [25-35]% (έναντι μεριδίου [15-25]% της ΕΛΑΝΚΟ), στην A55 με μερίδιο [35-45]% (έναντι μεριδίου [35-45]% της FMC), στην A12 με μερίδιο [25-35]% έναντι [25-35]% του επόμενου ανταγωνιστή (BAYER) και στην A23 με μερίδιο [25-35]% (έναντι μεριδίου [25-35]% της BASF). Σημειωτέον είναι ότι στην αγορά A23, η αιτιωδώς συνδεόμενη με τη συγκέντρωση επαύξηση υπολείπεται του [...].
431. Στις λοιπές εκ των ως άνω αγορών (A32, A34, A40 και A50), την πρώτη θέση θα κατέχουν οι BASF (A32 και A40), Arysta (A34) και ΕΛΑΝΚΟ (A50).
432. Εξάλλου, στις αγορές A4, A16, A29 και A20 το αθροιστικό μερίδιο κινείται σε υψηλά επίπεδα ([35-45]%, [45-55]%, [65-75]% και [45-55]% αντίστοιχα) και στις τρεις πρώτες εξ αυτών (A4, A16 και A29), η νέα οντότητα θα κατέχει την πρώτη θέση συνεπεία της συγκέντρωσης (έναντι των ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ με μερίδιο [25-35]%, BAYER με μερίδιο [25-35]% και BASF με μερίδιο [10-15]%, αντίστοιχα). Ωστόσο, στην μεν αγορά A4, η αιτιωδώς συνδεόμενη με τη συγκέντρωση επαύξηση του μεριδίου ανέρχεται σε ποσοστό μόλις [...], στη δε αγορά A29 σε ποσοστό [...]. Στην αγορά A20, η νέα οντότητα δεν κατατάσσεται καν στην πρώτη θέση με μερίδιο [45-55]% έναντι μεριδίου [65-75]% της BASF.
433. Υπενθυμίζεται δε, ότι σε όλες τις αγορές που εντάσσονται στην κατηγορία των οριζοντίως και καθέτως επηρεαζόμενων στην παρούσα ενότητα, η αιτιωδώς συνδεόμενη με τη συγκέντρωση επαύξηση του μεριδίου της νέας οντότητας υπολείπεται του 5%.
434. Παρά το γεγονός ότι σε ορισμένες εκ των ως άνω αγορών, οι δείκτες ΗΗΙ και (δ) κείνται άνω των ασφαλών ορίων των Κατευθυντηρίων Γραμμών, ωστόσο, ενόψει όλων των ανωτέρω, καθίσταται σαφές, ότι η συγκέντρωση δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό στις ως άνω αγορές.

Κάθετες επιπτώσεις στις υπο-αγορές με επαύξηση μεριδίου μικρότερη του 5%

435. Όπως προκύπτει από τα ως άνω παρατιθέμενα στον Πίνακα 6 στοιχεία εκτιμάται ότι στις αγορές A12, A23, A32, A34, A40 και A51 δεν αναμένεται να επηρεασθεί αισθητά ο ανταγωνισμός ή να δημιουργηθεί σημαντικός περιορισμός του. Ειδικότερα, η αιτιωδώς συνδεόμενη με τη συγκέντρωση επαύξηση του μεριδίου της νέας οντότητας στις σχετικές αγορές είναι αμελητέα ή οριακή και πάντως μη σημαντική¹⁸⁸. Περαιτέρω, ελλείψει σημαντικής ισχύος σε κάποιο από τα επίπεδα της αγοράς, είναι μικρή η πιθανότητα να προκύψει κάποιο ζήτημα αποκλεισμού είτε από την πρόσβαση σε **εισροές** είτε από την πρόσβαση σε **πελάτες**.
436. Συγκεκριμένα, με δεδομένο ότι και στα δύο επίπεδα (ανάτη και κατάντη) των αγορών αυτών τα ποσοστά των μερών υπολείπονται ή πλησιάζουν το [...]¹⁸⁹, με αμελητέα επαύξηση των μεριδίων της νέας οντότητας, εκτιμάται ότι η επιχείρηση που προκύπτει

¹⁸⁸ Είναι [...] και [...] για τις αγορές A12, A23, A32, A34, A40 και A51 αντίστοιχα.

¹⁸⁹ Συγκεκριμένα, το μεγαλύτερο ποσοστό, που εντοπίζεται στην κατάντη αγορά δεν ξεπερνά το [25-35]% στις αγορές A12, A23, A32, A34, A40 και A51 αντίστοιχα.

από τη συγκέντρωση δεν θα διαθέτει σημαντική ισχύ σε κάποια εκ των σχετικών αγορών και κατά τούτο είναι μικρή η πιθανότητα διαπίστωσης προβλημάτων μη συντονισμένης φύσεως. Συνεπώς, δεν προκαλούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις εν λόγω σχετικές αγορές.

437. Αντίστοιχα, στις αγορές A4 και A29, παρόλο που παρατηρούνται υψηλά μερίδια αγοράς (τα οποία προσεγγίζουν το [35-45]% και το [65-75]% αντίστοιχα), δεν προκαλούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της συγκέντρωσης με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις εν λόγω σχετικές αγορές, ενόψει του ότι η αιτιωδώς συνδεόμενη με τη συγκέντρωση επαύξηση του μεριδίου της νέας οντότητας στις σχετικές αγορές είναι όλως αμελητέα ([...] ¹⁹⁰ και [...] ¹⁹¹ αντίστοιχα).
438. Περαιτέρω, σε ό, τι αφορά τις αγορές A16, A20 και A55, η επαύξηση του μεριδίου είναι ομοίως κατώτερη του 5% και κατά τούτο δεν εκτιμάται ότι θα επέλθει κάποια σημαντική μεταβολή στην υπάρχουσα διάρθρωση αγοράς, άμεσα συνδεόμενη με τη συγκέντρωση. Εξάλλου, η σχετική συναλλαγή δεν θα ήταν σε θέση να προκαλέσει ουσιώδη παρακώλυση του ανταγωνισμού στην αγορά. Ειδικότερα, σε ό, τι αφορά το ενδεχόμενο αποκλεισμού πρόσβασης σε εισροές, η ADAMA, η οποία κατέχει το 49% της ΑΛΦΑ, ήδη προμηθεύει σχεδόν το σύνολο των ΠΠΚ, που εμπορεύεται στην Ελλάδα αποκλειστικά μέσω αυτής και δεν συναλλάσσεται ούτως ή άλλως με άλλους ανταγωνιστές της ΑΛΦΑ. Σε ό, τι αφορά το ενδεχόμενο αποκλεισμού ανταγωνιστών της νέας οντότητας από πελάτες, δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι η ΑΛΦΑ συνιστά σημαντικό πελάτη στις κατάντη αγορές αυτές, δεδομένου ότι, κατά τα ανωτέρω, οι πωλήσεις της ΑΛΦΑ φαίνεται ότι δεν αντιστοιχούν σε αρκετά μεγάλο μερίδιο της παραγωγής στην αγορά. Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι στις αγορές αυτές, η ΑΛΦΑ πωλεί προϊόντα ανταγωνιστών με εδραιωμένη παρουσία, οι οποίοι διαθέτουν δική τους πρόσβαση σε δίκτυα διανομής στην Ελλάδα και οι οποίοι εκτιμάται ότι ευχερώς θα είναι σε θέση να διοχετεύσουν τα προϊόντα τους στην εθνική αγορά ¹⁹².
439. Βάσει του συνόλου των ως άνω διαπιστώσεων ως προς τις κάθετες επιπτώσεις, συνάγεται ότι η υπό εξέταση συγκέντρωση δεν θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στις ως άνω εξεταζόμενες σχετικές αγορές.

VI.1.3.7 Επηρεαζόμενες υπο-αγορές με μηδενική επαύξηση μεριδίου

440. Από το σύνολο των οριζοντίως επηρεαζόμενων υπο-αγορών, διακρίνονται τέλος εκείνες οι υπο-αγορές στις οποίες η ΑΛΦΑ δραστηριοποιείται μόνο με προϊόντα του ομίλου ADAMA.
441. Η διανομή από την ΑΛΦΑ στις συγκεκριμένες υπο-αγορές αποκλειστικά προϊόντων ADAMA, έχει ως αποτέλεσμα το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ να ισούται με το μερίδιο αγοράς της ADAMA και επομένως εκτιμάται ότι η υπό εξέταση συγκέντρωση δεν θα έχει

¹⁹⁰ Αντιστοιχεί σε πωλήσεις προϊόντων της [...] αξίας [...] ευρώ.

¹⁹¹ Αντιστοιχεί σε πωλήσεις προϊόντων της [...] αξίας [...] ευρώ.

¹⁹² Στην αγορά A16 η επαύξηση του μεριδίου αντιστοιχεί σε πωλήσεις προϊόντων της [...] αξίας [...] ευρώ και σε μερίδιο αγοράς [...] στην αγορά A20 προϊόντων της καθετοποιημένης [...] αξίας [...] ευρώ και σε μερίδιο αγοράς [...] και στην αγορά A55 και σε μερίδιο αγοράς [...], το μεγαλύτερο μέρος του οποίου ([...] αντιστοιχεί σε πωλήσεις προϊόντων της [...]).

κάποια ουσιαστική επίδραση, ανεξαρτήτως του συνδυαστικού μεριδίου αγοράς των μερών, το οποίο σε κάποιες περιπτώσεις είναι υψηλό. Οι αγορές αυτές ανέρχονται σε 16¹⁹³.

VI.2 ΣΠΟΡΟΙ

VI.2.1 Μεριδία στην αγορά εμπορίας/ διανομής σπόρων

442. Στην αγορά εμπορίας/διανομής σπόρων δραστηριοποιούνται τόσο η ΑΛΦΑ, η οποία πωλεί μόνο προϊόντα σπόρων τρίτων προμηθευτών, όσο και ο όμιλος CHEMCHINA μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS, η οποία είναι ο αποκλειστικός διανομέας των σπόρων του ομίλου SYNGENTA στην Ελλάδα.
443. Η εταιρεία ΑΛΦΑ εμπορεύεται σπόρους για μηδική, σιτηρά, καλαμπόκι, βαμβάκι, γρασίδι, λούπινο, ελαιοκράμβη, σόγια, ηλιόσπορους, βίκο και λαχανικά.
444. Η εταιρεία SYNGENTA HELLAS διαθέτει σπόρους λαχανικών, σιτηρών, καλαμποκιού, ελαιοκράμβης και ηλιόσπορου.
445. Από πλευράς ανταγωνιστών, η εταιρεία [...] εμπορεύεται σπόρους για βαμβάκι και ελαιοκράμβη¹⁹⁴, η εταιρεία [...] εμπορεύεται σπόρους για βαμβάκι, ηλιάνθο, ελαιοκράμβη, καλαμπόκι, λειμώνιων φυτών, μηδικής, κριθαριού, σιταριού, σόργου και σπόρους κηπευτικών. Η εταιρεία [...] διαθέτει στην αγορά σπόρους βαμβακιού, καλαμποκιού, πατάτας, σιταριού, κριθαριού, ηλιάνθου, ελαιοκράμβης, μηδικής, βίκου και λειμώνιων φυτών. Η εταιρεία [...] διαθέτει στην αγορά σπόρους για καλαμπόκι, βαμβάκι, ηλιάνθο, σόγια, ελαιοκράμβη, σόργο, μηδική και σιτηρά. Σημειώνεται ότι η εταιρεία [...] δε δραστηριοποιείται στην εγχώρια αγορά της εμπορίας/ διανομής σπόρων.
446. Στον κατωτέρω πίνακα παρατίθενται τα μερίδια αγοράς των εταιρειών ΑΛΦΑ και SYNGENTA HELLAS, στις υπο-αγορές εμπορίας/ διανομής σπόρων (ανά σπόρο), στις οποίες δραστηριοποιούνται.

Πίνακας 7: Μεριδία υπο-αγορών σπόρων 2017 – 2018 (σε αξία)

Σχετική υπο-αγορά σπόρων	ΑΛΦΑ 2018	SYNGENTA HELLAS 2018	Συνδυασμένο μερίδιο 2018
Μηδική	[5-10]%	[0-5]%	[5-10]%
Σιτηρά	[0-5]%	[0-5]%	[5-10]%
Καλαμπόκι	[0-5]%	[10-15]%	[10-15]%
Βαμβάκι	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
Λιβάδι	[15-25]%	[0-5]%	[15-25]%
Γρασίδι	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
Λούπινο	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
Ελαιοκράμβη	[35-45]%	[5-10]%	[45-55]%
Σόγια	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
Ηλιόσποροι	[5-10]%	[35-45]%	[45-55]%
Βίκος	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
Λαχανικά	[0-5]%	[5-10]%	[5-10]%

Πηγή: Επιστολή γνωστοποιούσας με αριθ. πρωτ. 312/15.1.2020 – Επεξεργασία από ΓΛΑ

¹⁹³ Πρόκειται για τις υπο-αγορές Α01, Α08, Α11, Α15, Α18, Α21, Α27, Α28, Α31, Α35, Α38, Α39, Α42, Α45.

¹⁹⁴ Τον Σεπτέμβριο του 2018 η [...] ξεκίνησε τη δραστηριότητά της στην αγορά των σπόρων πραγματοποιώντας αμελητέες πωλήσεις περίπου [...] ευρώ σε σπόρους ελαιοκράμβης (ποσοστό [...] επί των συνολικών πωλήσεων του 2018). Από το 2019 δραστηριοποιείται κανονικά στην αγορά των σπόρων στις καλλιέργειες βαμβακιού και ελαιοκράμβης, με πωλήσεις αξίας [...] ευρώ.

¹⁹⁵ Η εταιρεία [...] συμμετέχει στη σποροπαραγωγή σπόρων σποράς βαμβακιού και σιτηρών.

447. Όπως προκύπτει από τα παραπάνω στοιχεία, στην αγορά των σπόρων **ελαιοκράμβης** η εταιρεία ΑΛΦΑ κατέχει το 2018 μερίδιο αγοράς [35-45]% και η εταιρεία SYNGENTA HELLAS μερίδιο αγοράς [5-10]%. Επομένως, το συνδυαστικό μερίδιό τους μετά τη συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [45-55]% στην αγορά εμπορίας/διανομής σπόρων ελαιοκράμβης.
448. Στην αγορά εμπορίας/διανομής σπόρων **ηλίανθου**, το μερίδιο της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανέρχεται σε [5-10]%, της εταιρείας SYNGENTA HELLAS σε [35-45]% και επομένως το συνδυαστικό μερίδιό τους μετά τη συγκέντρωση θα ανέρχεται σε [45-55]%.
449. Συνεπώς, για τους σκοπούς της υπό εξέταση συγκέντρωσης, οι σχετικές αγορές της εμπορίας σπόρων ελαιοκράμβης και σπόρων ηλίανθου αποτελούν οριζοντίως επηρεαζόμενες αγορές.
450. Επισημαίνεται ότι το έτος 2018 οι πωλήσεις σπόρων ελαιοκράμβης και ηλίανθου αποτελούν περίπου το [...] των συνολικών πωλήσεων σπόρων στην εγχώρια αγορά.

VI.2.2 Μερίδια στην αγορά παραγωγής/ προμήθειας σπόρων

451. Στην ανάντη αγορά παραγωγής/προμήθειας σπόρων στην Ελλάδα ο όμιλος CHEMCHINA δραστηριοποιείται αποκλειστικά μέσω της SYNGENTA HELLAS. Η ADAMA, κατά δήλωσή της, δε δραστηριοποιείται στα προϊόντα σπόρων¹⁹⁶. Η ΑΛΦΑ δεν δραστηριοποιείται στην αγορά παραγωγής/ προμήθειας.
452. Ως προς την αγορά παραγωγής/προμήθειας σπόρων ηλίανθου το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA εκτιμάται περί του [35-45]% και προέρχεται αποκλειστικά από τη δραστηριότητα της SYNGENTA. Ο βασικός ανταγωνιστής του ομίλου CHEMCHINA στην ανάντη αγορά είναι η PIONEER με μερίδιο αγοράς που ανέρχεται περίπου σε [35-45]%, ενώ ακολουθούν οι εταιρείες Euralis και Limagrain με [5-10]% και [5-10]% αντίστοιχα για το 2018.
453. Αναφορικά με την αγορά παραγωγής/ προμήθειας σπόρων ελαιοκράμβης, το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA για το 2018¹⁹⁷ περί του [5-10]% το 2018 και [35-45]% το 2017.

VI.2.3 Οριζοντίως επηρεαζόμενες υπο-αγορές σπόρων

VI.2.3.1 Σπόροι Ηλίανθου

454. Κατωτέρω παρατίθεται πίνακας με το μέγεθος και τα μερίδια αγοράς των μερών και των βασικότερων ανταγωνιστών τους στην υπο-αγορά σπόρων ηλίανθου.

Πίνακας 8: Μέγεθος και μερίδα υπο-αγοράς σπόρων ηλίανθου

	2018	2017	2016	2018	2017	2016
SYNGENTA HELLAS	[...]	[...]	[...]	[35-45]%	[45-55]%	[55-65]%

¹⁹⁶ Η οριζόντια διάσταση και οι συνθήκες ανταγωνισμού των αγορών παραγωγής – προμήθειας εξετάστηκε από την Ε.Επ. στο πλαίσιο της απόφασης Μ.7962/CHEMCHINA- SYNGENTA. Σε επίπεδο ανάλυσης της αγοράς σπόρων ανά είδος φυτού η έρευνα της Ε. Επ. περιορίστηκε στην ανάλυση της αγοράς σπόρων Ηλίανθου, ως η μόνη επηρεαζόμενη αγορά παραγωγής και προμήθειας σπόρων σε εκείνη την υπόθεση.

¹⁹⁷ Δεδομένης της καθετοποιημένης δομής της SYNGENTA, αυτή διαθέτει τα προϊόντα σπόρων μόνο μέσω της SYNGENTA HELLAS, το μερίδιο αγοράς της τελευταίας είναι ταυτόσημο με αυτό της μητρικής της SYNGENTA.

ALFA	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[5-10]%	[5-10]%
<i>Αθροιστικό μερίδιο</i>				[35-45]%	[55-65]%	[65-75]%
PIONEER HI BRED HELLAS	[...]	[...]	[...]	[25-35]%	[25-35]%	[15-25]%
ELANCO	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΛΟΙΠΟΙ				[15-25]%	[5-10]%	[10-15]%
Συνολικό μέγεθος αγοράς	[...]	[...]	[...]	100%	100%	100%

Πηγή: Επεξεργασία απαντήσεων ανταγωνιστών και γνωστοποιούσας

455. Από τον ανωτέρω Πίνακα προκύπτει ότι το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε σε [35-45]%. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε [0-5]%, το οποίο αφορά στο σύνολό του πωλήσεις σπόρων τρίτων προμηθευτών¹⁹⁸. Το αθροιστικό μερίδιο των μερών μετά την συγκέντρωση θα ανέρχεται σε περίπου [35-45]%.
 456. Το 2018 την πρώτη θέση κατέχει η SYNGENTA με μερίδιο αγοράς [35-45]% και ακολουθούν ο όμιλος CORTEVA (PIONEER) με μερίδιο στην υπο-αγορά σπόρων ηλιάνθου [35-45]%, η ΑΛΦΑ με μερίδιο [0-5]%, και η K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ με μερίδιο αγοράς [0-5]%.
Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

457. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι στην εν λόγω υπο-αγορά, η νέα οντότητα θα κατέχει την πρώτη θέση μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, με μερίδιο περίπου [35-45]%. Η αγορά βρίσκεται σε φάση σταθερότητας (με το μέγεθός της σε αξία να ανέρχεται περίπου σε [...] ευρώ κατά την τελευταία τριετία).
 458. Ο δείκτης ΗΗΙ μετά τη συγκέντρωση ανέρχεται στις [...] μονάδες και η μεταβολή (δ) σε [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται άνω των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων.
 459. Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία στην υπό εξέταση αγορά δραστηριοποιείται ήδη ένας τουλάχιστον σημαντικός ανταγωνιστής, ήτοι η CORTEVA/Pioneer Hi Bred Hellas με μερίδιο [25-35]%. Παρά το γεγονός ότι η απόσταση μεταξύ των μεριδίων της νέας οντότητας και του επόμενου ανταγωνιστή είναι σημαντική (ανέρχεται σε [...] ποσοστιαίες μονάδες), πρέπει να σημειωθεί ότι η επαύξηση του μεριδίου της SYNGENTA HELLAS δια της προσθήκης της δραστηριότητας εμπορίας σπόρων της ΑΛΦΑ ανέρχεται σε [...], επαύξηση που κατά την επανειλημμένως μνημονευθείσα πρακτική της Ε. Επ. έχει κριθεί ως καταρχήν μικρή¹⁹⁹.
 460. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, εκ των ανταγωνιστών της νέας οντότητας, η εταιρεία CORTEVA/Pioneer Hi Bred Hellas ανήκει σε ισχυρό πολυεθνικό όμιλο και διαθέτει καθετοποιημένη δομή, αντίστοιχη της νέας οντότητας, ως εκ τούτου, αναμένεται να είναι σε θέση να ασκεί ανταγωνιστικές πιέσεις στην νέα οντότητα.

¹⁹⁸ Η ΑΛΦΑ προμηθεύεται σπόρους ηλιάνθου από την [...].

¹⁹⁹ Βλ. ενδεικτικώς Μ. 5384 BNP PARIBAS/FORTIS, σκ. 95-96, Μ. 4844 FORTIS/ABN AMRO ASSETS, σκ. 137-138, 139-140, 155-156, Μ. 4155 BNP PARIBAS/BNL, σκ. 30-31.

461. Περαιτέρω, χαρακτηριστικό είναι επίσης ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ανταγωνιστών που ερωτήθηκαν σχετικά εκτιμούν ότι δεν υφίστανται εμπόδια εισόδου στην αγορά, ότι είναι ευχερής η είσοδος στην αγορά δια της προσθήκης νέων προϊόντων σπόρων στο χαρτοφυλάκιο τους, και επομένως δεν υφίστανται εμπόδια επέκτασης, ότι δεν είθισται να συνάπτονται συμβάσεις αποκλειστικότητας και δεν υφίσταται κόστος μεταστροφής των πελατών-λιανοπωλητών σε άλλον/-ους προμηθευτή/-ές, καθώς και ότι, εν γένει, οι επιπτώσεις της γνωστοποιηθείσας πράξης στην χονδρεμπορική διανομή προϊόντων σπόρων, όπως αυτοί που εντάσσονται στην υπό εξέταση αγορά, δεν θα είναι σημαντικές.
462. Ενόψει των ανωτέρω, εκτιμάται ότι η νέα οντότητα θα υφίσταται ανταγωνιστικές πιέσεις μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης τόσο από τους υφιστάμενους, όσο και δυνητικούς ανταγωνιστές και, επομένως, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

VI.2.3.2 Σπόροι Ελαιοκράμβης

463. Το συνολικό μέγεθος της υπο-αγοράς ελαιοκράμβης ανήλθε σε περίπου [...] ευρώ το έτος 2018 σε σχέση με [...] ευρώ και [...] ευρώ τα έτη 2017 και 2016 αντίστοιχα.

Πίνακας 9: Μέγεθος και μερίδα υπο-αγοράς σπόρων ελαιοκράμβης

	2018	2017	2016
Μερίδια αγοράς			
SYNGENTA HELLAS	[5-10]%	[15-25]%	[25-35]%
ΑΛΦΑ	[35-45]%	[55-65]%	[35-45]%
Αθροιστικό μερίδιο	[45-55]%	[75-85]%	[65-75]%
BASF	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
ELANKO	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
CORTEVA	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
OTHERS	[15-25]%	[5-10]%	[15-25]%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%	100%

Πηγή: Επεξεργασία απαντήσεων γνωστοποιούσας

464. Το μερίδιο αγοράς του ομίλου CHEMCHINA, μέσω της εταιρείας SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε σε [5-10]%. Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανήλθε σε [35-45]%. Το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ στο σύνολο του αφορά πωλήσεις σπόρων ελαιοκράμβης τρίτων προμηθευτών²⁰⁰. Το αθροιστικό μερίδιο των μερών μετά τη συγκέντρωση θα ανέρχεται σε περίπου [45-55]%. Το ουσιαστικό αποτέλεσμα της συγκέντρωσης αφορά την προσάρτηση στον όμιλο CHEMCHINA του μεριδίου [...] που αντιστοιχεί στις πωλήσεις των σπόρων ελαιοκράμβης τρίτων προμηθευτών από την ΑΛΦΑ, στην περίπτωση διατήρησης των συνεργασιών ως έχουν²⁰¹.

²⁰⁰ Η ΑΛΦΑ προμηθεύεται σπόρους ελαιοκράμβης από την [...] και την [...].

²⁰¹ Από τα προσκομισθέντα στοιχεία από τις ανταγωνίστριες εταιρείες προκύπτει ότι η γνωστοποιούσα υποεκτιμά τα μερίδια αγοράς των ανταγωνιστών της στην υπο-αγορά σπόρων ελαιοκράμβης. Ωστόσο, υιοθετήθηκε το αυστηρότερο σενάριο για τη γνωστοποιούσα, ήτοι αυτό των εκτιμήσεων των μεριδίων αγοράς των ανταγωνιστών της από την ίδια.

465. Το 2018 την πρώτη θέση στην υπο-αγορά σπόρων ελαιοκράμβης κατέχει η ΑΛΦΑ με μερίδιο [35-45]% και ακολουθούν η BASF με μερίδιο αγοράς [5-10]% η ΕΛΑΝΚΟ με μερίδιο [5-10]%, η Κ&Ν ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ με μερίδιο [5-10]%, η SYNGENTA HELLAS με [5-10]% και η CORTEVA με [5-10]%. Στη συγκεκριμένη υπο-αγορά, οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εμπορία σπόρων ελαιοκράμβης στην εγχώρια αγορά προμηθεύονται κυρίως από εταιρείες του εξωτερικού και συνεργάζονται με λίγους προμηθευτές.
466. Αναφορικά με τους σπόρους ελαιοκράμβης η [...] αναφέρει στην απαντητική της επιστολή «Τον Σεπτέμβριο 2018 η [...] ξεκίνησε τη δραστηριότητά της στην αγορά των σπόρων πραγματοποιώντας αμελητέες πωλήσεις περίπου [...] σε σπόρους ελαιοκράμβης (ποσοστό [...] % επί των συνολικών πωλήσεων του 2018). Από το 2019 δραστηριοποιείται κανονικά στην αγορά των σπόρων στις καλλιέργειες βαμβακιού και ελαιοκράμβης, με πωλήσεις αξίας [...] €». Ως προς την αγορά σπόρων η [...] θεωρεί ότι η συγκέντρωση δεν θα επιφέρει σημαντικές αλλαγές και δεν θα δημιουργήσει προβλήματα ούτε αναμένει σημαντικές επιπτώσεις για την ίδια.

Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

467. Στην υπο-αγορά σπόρων ελαιοκράμβης η νέα οντότητα θα κατέχει την πρώτη θέση μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, με μερίδιο [45-55]%. Το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ παρουσίασε κατακόρυφη πτώση κατά περίπου [...] ποσοστιαίες μονάδες τα τελευταία δύο έτη (από [55-65]% το 2017 σε [35-45]% το 2018). Αντίστοιχα, το μερίδιο της SYNGENTA HELLAS σημείωσε επίσης σημαντική πτώση ([5-10]% το 2018 έναντι [15-25]% το 2017 και [25-35]% το 2016)²⁰².
468. Ο δείκτης ΗΗΙ μετά τη συγκέντρωση ανέρχεται στις [...] μονάδες και η μεταβολή (δ) σε [...] μονάδες, επομένως διαμορφώνεται άνω των προβλεπόμενων από τις Κατευθυντήριες Γραμμές ασφαλών ορίων.
469. Στην υπό εξέταση αγορά, δραστηριοποιούνται τέσσερις σημαντικοί ανταγωνιστές, και συγκεκριμένα, η BASF με μερίδιο [5-10]% η ΕΛΑΝΚΟ με [5-10]%, η Κ&Ν ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ με [5-10]% και η CORTEVA/Pioneer Hi Bred Hellas με [5-10]% εκ των οποίων οι δύο (BASF και CORTEVA/Pioneer Hi Bred Hellas) ανήκουν σε ισχυρούς πολυεθνικούς ομίλους και διαθέτουν καθετοποιημένη δομή, αντίστοιχη της νέας οντότητας.
470. Ιδίως ως προς τη [...], η ίδια διευκρινίζει ότι εισήλθε στην αγορά ελαιοκράμβης μόλις το Σεπτέμβριο 2018 και από το 2019 «δραστηριοποιείται κανονικά» στην υπό εξέταση αγορά (και την αγορά βαμβακιού), οι δε πωλήσεις της κατά το έτος αυτό έχουν αυξηθεί, λόγω της προσθήκης στο χαρτοφυλάκιό της των προϊόντων της [...] στο πλαίσιο της συγκέντρωσης [...]. Επομένως, πρόκειται μεν για ανακατάταξη και όχι για νέα είσοδο στην αγορά, ωστόσο, γεγονός παραμένει ότι η [...] ανήκει σε έναν εξαιρετικά δυναμικό όμιλο.

²⁰² Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, η SYNGENTA HELLAS [...], και σε αυτό αποδίδει το γεγονός ότι η SYNGENTA HELLAS έχει απολέσει, βάσει των εκτιμήσεών της, κατά τα πρόσφατα έτη μερίδιο αγοράς στην αγορά του σπόρου ελαιοκράμβης. Ωστόσο, η απώλεια αυτή του μεριδίου της SYNGENTA HELLAS δεν επαληθεύεται, όπως προπαρατέθηκε, από την επεξεργασία των στοιχείων εκ μέρους της Υπηρεσίας.

471. Σημειωτέον εξάλλου ότι, από τα διαθέσιμα στοιχεία, προκύπτει ότι η υπο-αγορά ελαιοκράμβης παρουσιάζει τάση ανάπτυξης κατά την τελευταία τριετία, γεγονός που αναμένεται να προσελκύσει δυνητικούς ανταγωνιστές. Δεδομένης της αυξητικής αυτής τάσης, αξιοσημείωτη είναι η θεαματική κάμψη των μεριδίων της ΑΛΦΑ και της SYNGENTA HELLAS κατά το έτος 2018.
472. Περαιτέρω, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, εκτιμάται ότι οι πελάτες της νέας οντότητας διαθέτουν διαπραγματευτική ισχύ έναντι αυτής, δεδομένου ότι οι πωλήσεις σπόρων ελαιοκράμβης στους πέντε (5) μεγαλύτερους πελάτες-λιανοπωλητές αντιπροσωπεύουν το 2018 το [...] των πωλήσεων της ΑΛΦΑ και το [...] των πωλήσεων της SYNGENTA HELLAS. Μάλιστα, το [...] των πωλήσεων της ΑΛΦΑ και το [...] των πωλήσεων της SYNGENTA HELLAS πραγματοποιήθηκαν το 2018 σε έναν και μόνο πελάτη ([...] και [...] αντίστοιχα).
473. Χαρακτηριστικό είναι επίσης ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ανταγωνιστών που ερωτήθηκαν σχετικώς εκτιμούν ότι δεν υφίστανται εμπόδια εισόδου στην αγορά, ότι είναι ευχερής η είσοδος στην αγορά δια της προσθήκης νέων προϊόντων σπόρων στο χαρτοφυλάκιό τους, και επομένως δεν υφίστανται εμπόδια επέκτασης, ότι δεν είθισται να συνάπτονται συμβάσεις αποκλειστικότητας και δεν υφίσταται κόστος μεταστροφής των πελατών-λιανοπωλητών σε άλλον/-ους προμηθευτή/-ές, καθώς και ότι, εν γένει, οι επιπτώσεις της γνωστοποιηθείσας πράξης στην χονδρεμπορική διανομή προϊόντων σπόρων, όπως αυτοί που εντάσσονται στην υπό εξέταση αγορά, δεν θα είναι σημαντικές.
474. Ενόψει των ανωτέρω, η νέα οντότητα θα υφίσταται ανταγωνιστικές πιέσεις μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης τόσο από τους υφιστάμενους, αλλά και δυνητικούς ανταγωνιστές, καθώς και πιέσεις από την αγοραστική ισχύ των πελατών της και, συνεπώς, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εξεταζόμενη υπο-αγορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

VI.2.4 Καθέτως επηρεαζόμενες υπο-αγορές σπόρων

475. Αναφορικά με την κάθετη διάσταση της συγκέντρωσης στις συγκεκριμένες υπο-αγορές, στην ανάντη αγορά παραγωγής/ προμήθειας σπόρων ο όμιλος CHEMCHINA δραστηριοποιείται αποκλειστικά μέσω του ομίλου SYNGENTA, ενώ στην κατάντη αγορά εμπορίας/διανομής σπόρων δραστηριοποιείται τόσο η ΑΛΦΑ, όσο και η SYNGENTA HELLAS. Όπως προκύπτει από την παρουσίαση των μεριδίων αγοράς στον Πίνακα 7 ανωτέρω, το ατομικό ή συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των μερών στις αγορές εμπορίας/διανομής ελαιοκράμβης και ηλιόσπορου είναι μεγαλύτερο του [15-25]%. Παράλληλα δε, ο όμιλος CHEMCHINA δραστηριοποιείται στις ανάντη αγορές παραγωγής/προμήθειας ελαιοκράμβης και ηλιόσπορου, οπότε οι αγορές αυτές πέραν από οριζοντίως είναι και καθέτως επηρεαζόμενες.
476. Οι καθέτως επηρεαζόμενες υπο-αγορές σπόρων και τα μερίδια αγοράς των μερών σε αυτές είναι οι εξής:

Πίνακας 10: Μερίδια αγοράς στις καθέτως επηρεαζόμενες υπο-αγορές προμήθειας και εμπορίας/διανομής Σπόρων

Αγορά	Μερίδιο ΑΛΦΑ %	Μερίδιο SYNGENTA HELLAS %	Συνδυαστικό μερίδιο % (κατάντη αγορά)	Μερίδιο ΟΜΙΛΟΣ CHEMCHINA (ανάντη αγορά)
Σπόροι Ελαιοκράμβης	[35-45]%	[5-10]%	[45-55]%	[5-10]%
Σπόροι Ηλίανθου	[5-10]%	[35-45]%	[45-55]%	[35-45]%

477. Αμέσως κατωτέρω, εξετάζεται η υπό κρίση συναλλαγή ως προς το ενδεχόμενο να οδηγήσει αφενός σε αποκλεισμό των ανταγωνιστών της νέας οντότητας στις κάθετα επηρεαζόμενες αγορές επόμενης οικονομικής βαθμίδας από την πρόσβασή τους σε εισροές και αφετέρου σε αποκλεισμό των ανταγωνιστών της νέας οντότητας στις αγορές προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας από την πρόσβασή τους σε πελάτες.

Κάθετες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς στην υπο-αγορά σπόρων ηλίανθου

478. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία ανωτέρω, η ADAMA δεν δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη ανάντη αγορά, συνεπώς δεν τίθεται καταρχήν ζήτημα αποκλεισμού από κάποια παραγόμενη από αυτή εισροή. Η δε έτερη δραστηριοποιούμενη εταιρεία του ομίλου SYNGENTA ήταν ήδη καθετοποιημένη στην Ελλάδα και διέθετε τους σπόρους ηλίανθου που προμηθευόταν κατ' αποκλειστικότητα από τη μητρική της εταιρεία στην κατάντη αγορά. Σε κάθε περίπτωση, στο υποθετικό σενάριο όπου θα έχριζε διερεύνησης τυχόν άρνηση της νέας οντότητας να προμηθεύσει ανταγωνιστές δραστηριοποιούμενους στην κατάντη αγορά, επισημαίνεται ότι υφίστανται εναλλακτικές πηγές προμήθειας εισροών στο επίπεδο της ανάντη αγοράς καθώς υπάρχουν προμηθευτές οι οποίοι είναι σε θέση να προσφέρουν προϊόντα σπόρων ηλίανθου σε περίπτωση περιορισμού της παραγωγής από την προερχόμενη από τη συγκέντρωση οντότητα (βλ. ιδίως την καθετοποιημένη στην εν λόγω αγορά Corteva (Pioneer) αλλά και τις διαθέτουσες ισχυρή παρουσία στην ευρύτερη αγορά των σπόρων Euralis (η οποία από το 2019 φαίνεται να έχει συνεργασία και με τη BASF²⁰³, ενώ προμηθεύει και τη ΣΠΥΡΟΣ ΑΝΔΡΙΩΤΗΣ ΑΕ²⁰⁴) και Limagrain²⁰⁵, (η οποία προμηθεύει την ΕΛΑΝΚΟ²⁰⁶).

479. Περαιτέρω, εναλλακτικές πηγές προμήθειας μπορεί να προκύψουν και από λοιπές εταιρείες με έδρα εντός κοινότητας, οι οποίες προμηθεύουν ήδη με σπόρους ηλίανθου την κατάντη αγορά. Συναφώς, όπως προέκυψε από την έρευνα, ενόψει και της απουσίας νομικών και λοιπών εμποδίων εισόδου στο επίπεδο της κατάντη αγοράς, δεν εκτιμάται ότι είναι δυσχερής από άποψη κόστους και χρόνου ούτε η αλλαγή προμηθευτή σπόρων, ούτε η ένταξη ενός νέου προϊόντος στο χαρτοφυλάκιο μιας εταιρείας δραστηριοποιούμενης στο επίπεδο της εμπορίας/ διανομής²⁰⁷.

480. Συνεπώς, εκτιμάται ότι στην κατάντη αγορά θα παραμείνει ένας ικανός αριθμός αξιόπιστων ανταγωνιστών, των οποίων το κόστος παραγωγής δεν είναι πιθανό να αυξηθεί, με δεδομένο ότι έχουν τη δυνατότητα να στραφούν σε εναλλακτικούς

²⁰³ Βλ. <https://www.basf.com/gr/gr/media/news-releases/2019/6/news-template.html>

²⁰⁴ Βλ. <https://andriotis.eu/wp-content/uploads/2020/02/ilianthos-2020.pdf>

²⁰⁵ Η εταιρεία συγκαταλέγεται στους έξι μεγαλύτερους παραγωγούς σπόρων παγκοσμίως (βλ. M.8084 – Bayer/Monsanto, παρ. 3294).

²⁰⁶ Βλ. https://www.elanco.gr/images/sporoi_megalis_kalliergeias/LG_HLIANTHOS_Monofyllo_1.pdf

²⁰⁷ Τούτο επισημαίνεται από τους ανταγωνιστές της ΑΛΦΑ.

προμηθευτές εισροών ή/ και να προμηθεύσουν οι ίδιες τα ελληνικά υποκαταστήματα/ θυγατρικές τους²⁰⁸.

481. Σε ό,τι αφορά τυχόν υιοθέτηση από την ΑΛΦΑ στρατηγικής αποκλεισμού από πελάτες, υπενθυμίζεται ότι το μερίδιο αγοράς της ΑΛΦΑ στην κατάνη αγορά για το έτος 2018 ξεπέρασε μόλις το [...]. Αφορά δε σε πώληση προϊόντων [...] και [...]. Από τα στοιχεία αυτά συνάγεται ότι η βάση πωλήσεων της ΑΛΦΑ, η οποία αφορά σε προϊόντα ανταγωνιστών του ομίλου CHEMCHINA στην ανάνη αγορά και η οποία δύναται να επηρεαστεί από την υπό κρίση συναλλαγή, αντιπροσωπεύει μικρό μερίδιο της συνολικής βάσης πωλήσεων και δεν αντιστοιχεί σε αρκετά μεγάλο μερίδιο της παραγωγής στην αγορά. Περαιτέρω, η εταιρεία [...], η οποία προμηθεύει την ΑΛΦΑ²⁰⁹, έχει συμφωνίες διανομής με τις εταιρείες [...], γεγονός το οποίο καθιστά τυχόν απώλεια της ΑΛΦΑ ως πελάτη λιγότερο σημαντική και τυχόν μείωση εσόδων λιγότερο επιζήμια. Εξάλλου, εκτιμάται ότι οι εταιρείες αυτές θα είναι σε θέση να βρουν άλλους πελάτες για τις εισροές τους χωρίς να επιβαρυνθούν με σημαντικό κόστος. Συνεπώς, οι ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στην αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας δεν αναμένεται να επηρεαστούν ουσιωδώς.
482. Ενόψει των ανωτέρω, η υπό εξέταση συναλλαγή δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του και δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

Κάθετες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς στην υπο-αγορά σπόρων ελαιοκράμβης

483. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία ανωτέρω, η ADAMA δεν δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη ανάνη αγορά, συνεπώς δεν τίθεται καταρχήν ζήτημα αποκλεισμού από κάποια παραγόμενη από αυτή εισροή. Η δε έτερη δραστηριοποιούμενη εταιρεία του ομίλου SYNGENTA ήταν ήδη καθετοποιημένη στην Ελλάδα και διαθέτει ποσοστό [5-10]% στην ανάνη αγορά. Συνεπώς, ως προς το υποθετικό σενάριο όπου θα έχρηζε διερεύνησης τυχόν άρνηση της νέας οντότητας να προμηθεύει ανταγωνιστές δραστηριοποιούμενους στην κατάνη αγορά, επισημαίνεται ότι η νέα οντότητα δεν διαθέτει σημαντική ισχύ στην αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας.
484. Σε ό,τι αφορά ενδεχόμενο αποκλεισμό πρόσβασης σε πελάτες, από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτει ότι δεν υφίστανται ιδιαίτερα εμπόδια εισόδου στις αγορές επόμενης βαθμίδας, γεγονός το οποίο αυξάνει τις πιθανές δυνατότητες διάθεσης της παραγωγής των ανταγωνιστριών στην αγορά προηγούμενης βαθμίδας. Περαιτέρω, όπως έχει εκτεθεί ανωτέρω, στην αγορά διανομής/ εμπορίας δραστηριοποιούνται εταιρείες, καθετοποιημένες²¹⁰ και μη²¹¹, οι οποίες έχουν δηλώσει ότι δεν είναι δυσχερής από άποψη

²⁰⁸ Π.χ. BASF, Corteva.

²⁰⁹ Η εταιρεία φαίνεται ότι βρίσκεται σε διαδικασία συγκέντρωσης με την έτερη προμηθεύτρια της ΑΛΦΑ στην εν λόγω αγορά [...]

²¹⁰ Ιδίως Corteva (Pioneer) και BASF.

²¹¹ Ιδίως [...]. Επισημαίνεται ότι η τελευταία [...] αναφέρει ότι διανέμει σπόρους ελαιοκράμβης, [...]

Βλ. ανωτέρω αλλά και:

https://www.alfagro.gr/uploads/files/2020/03/new_07_19_elaiokrambh_brochure_a4_9332.pdf.

κόστους και χρόνου ούτε η αλλαγή προμηθευτή, ούτε η ένταξη νέου προϊόντος στο χαρτοφυλάκιο τους. Συνεπώς, υφίσταται επαρκής βάση πελατών, οι οποίοι μάλιστα διαθέτουν ανεπτυγμένα δίκτυα διανομής και οι οποίοι είναι πιθανό να στραφούν στα ανταγωνιστικά προϊόντα. Περαιτέρω, όπως έχει αναφερθεί, στην αγορά ελαιοκράμβης είναι λιγότερο συνηθισμένες οι πωλήσεις μεταξύ των χονδρεμπόρων-διανομέων, καθώς οι προμηθευτές πωλούν συνήθως απευθείας σε λιανοπωλητές.

485. Ενόψει των ανωτέρω, η υπό εξέταση συναλλαγή δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του και δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

Επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (οριζόντιες και κάθετες)

486. Στην αγορά εμπορίας ελαιοκράμβης, το συνδυαστικό μερίδιο της νέας οντότητας και του επόμενου ανταγωνιστή τους, ήτοι της εταιρείας BASF HELLAS (στοιχεία 2018) ανέρχεται σε περίπου [55-65]%. Στην αγορά εμπορίας ηλίανθου, το συνδυαστικό μερίδιο της νέας οντότητας και του επόμενου ανταγωνιστή τους (CORTEVA) (στοιχεία 2018) ανέρχεται σε [65-75]%. Επομένως το επίπεδο συγκέντρωσης είναι υψηλό.

487. Ωστόσο, η ασυμμετρία μεταξύ του μεριδίου της νέας οντότητας και του μεριδίου των λοιπών ανταγωνιστών που παρατηρείται:

- ως προς την αγορά εμπορίας ελαιοκράμβης, όπου το αθροιστικό μερίδιο των μερών [45-55]% απέχει κατά [...] περίπου ποσοστιαίες μονάδες από το μερίδιο του επόμενου ανταγωνιστή (BASF HELLAS): και
- ως προς την αγορά εμπορίας ηλίανθου, όπου το αθροιστικό μερίδιο των μερών ([35-45]%) θα απέχει κατά ποσοστό [...] από το μερίδιο του επόμενου ανταγωνιστή (CORTEVA με μερίδιο [25-35]%),

συνιστούν σημαντική ένδειξη προς την κατεύθυνση ότι η υπό εξέταση συγκέντρωση δεν θα επιφέρει οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς.

488. Περαιτέρω, όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, ιδίως η αγορά εμπορίας ελαιοκράμβης βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης, ως εκ τούτου αυξάνονται οι πιθανότητες στρατηγικών οικειοποίησης της νέας ζήτησης από τους υφιστάμενους αλλά και δυνητικούς ανταγωνιστές. Αναμένεται δε, τυχόν συντονισμός να είναι ασταθής και λόγω της σημαντικής αντισταθμιστικής ισχύος των μεγαλύτερων πελατών.

489. Εξάλλου, δεδομένου του χαμηλού μεριδίου της ΑΛΦΑ ([0-5]%) στην αγορά χονδρεμπορικής διανομής ηλίανθου, και λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι αυτή δεν φαίνεται να υπήρξε επιθετικός ή καινοτόμος παίκτης στην εν λόγω αγορά, εκτιμάται ότι η προκειμένη συγκέντρωση δεν θα επιφέρει σημαντική μεταβολή των ανταγωνιστικών συνθηκών στην εν λόγω αγορά.

490. Παράλληλα, με βάση τα ανωτέρω στοιχεία, τόσο στην ως άνω αγορά εμπορίας ελαιοκράμβης όσο και στην αγορά εμπορίας ηλίανθου:

- δεν υφίστανται εμπόδια εισόδου ή επέκτασης, εντεινόμενου έτσι του δυνητικού ανταγωνισμού, που θα αποσταθεροποιούσε τυχόν συντονισμό·

- δεν εντοπίστηκαν σημαντικοί διαρθρωτικοί δεσμοί μεταξύ των δραστηριοποιούμενων σε αυτές επιχειρήσεων, καθώς δεν είναι συνηθισμένες οι συνεργασίες/ συμβάσεις αποκλειστικής προμήθειας μεταξύ διανομέων σπόρων εν γένει, και ειδικότερα σπόρων ελαιοκράμβης και ηλίανθου·
 - ο συντονισμός σε δύο υπο-αγορές που συνιστούν συνδυαστικά μόλις το [...] των συνολικών πωλήσεων της ευρύτερης αγοράς σπόρων δεν εκτιμάται πιθανός, καθώς τα κίνητρα και η στόχευση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο σύνολο της αγοράς ή/και τις υπο-αγορές αυτής αναμένεται να διαφέρουν²¹².
 - η παρουσία δυναμικών, μη καθετοποιημένων επιχειρήσεων (Κ&Ν ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ στην αγορά ελαιοκράμβης και Κ&Ν ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ και ΕΛΑΝΚΟ στην αγορά ηλίανθου) εκτιμάται ότι μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τα προσδοκώμενα αποτελέσματα τυχόν συντονισμού μεταξύ των μεγαλύτερων ανταγωνιστών εντός εκάστης εξ αυτών·
 - δεν υφίσταται διαφάνεια ως προς το ύψος των χορηγούμενων εκπτώσεων, γεγονός που δυσχεραίνει την παρακολούθηση παρεκκλίσεων από ενδεχόμενο συντονισμό.
491. Για όλους τους ανωτέρω λόγους, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν θα επιφέρει οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς στις αγορές χονδρεμπορικής διανομής σπόρων ελαιοκράμβης και ηλίανθου και σπόρων εν γένει.
492. Από την ανωτέρω ανάλυση προκύπτει επίσης ότι η υπό κρίση συναλλαγή δεν θα επιφέρει **κάθετες** επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς. Συμπληρωματικά, το συμπέρασμα αυτό ενισχύεται από τα ακόλουθα: Από την αξιολόγηση που προηγήθηκε σχετικά με την απουσία επιπτώσεων μη συντονισμένης συμπεριφοράς, προέκυψε ότι δεν θεωρείται πιθανή η πρόκληση αποκλεισμού από κάποιο επίπεδο της αγοράς συνεπεία της συγκέντρωσης, ούτε και η μείωση του αριθμού των αποτελεσματικών ανταγωνιστών σε αυτές. Εξάλλου, η αποκτώμενη ΑΛΦΑ δεν αποτελεί μια επιχείρηση αποστάτη, η οποία θα ήταν σε θέση να εμποδίσει τυχόν υφιστάμενο συντονισμό στην αγορά. Όπως έχει ήδη εκτεθεί ανωτέρω, ο όμιλος CHEMCHINA διά της ADAMA ελέγχει ήδη το 49% της ΑΛΦΑ και διατηρεί συμβατικές σχέσεις αποκλειστικότητας. Συνεπώς, δεν εκτιμάται ότι η συγκέντρωση θα αυξήσει το επίπεδο διαφάνειας της αγοράς κατά τρόπο ώστε να διευκολύνει την πρόσβαση σε ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν ανταγωνιστές ή την παρακολούθηση των τιμών²¹³ ή τον έλεγχο παρεκκλίσεων από τυχόν υφιστάμενο συντονισμό²¹⁴.

²¹² Υπενθυμίζεται ότι, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, οι ανταγωνιστές της νέας οντότητας στις δύο υπό εξέταση υπο-αγορές δραστηριοποιούνται σε όλο ή πάντως μεγάλο φάσμα της ευρύτερης εγχώριας αγοράς σπόρων.

²¹³ Σημειώνεται ότι τουλάχιστον στην αγορά σπόρων ηλίανθου, η εταιρεία [...] διαθέτει συμβάσεις διανομής με τις εταιρείες ΑΛΦΑ, [...], γεγονός το οποίο είναι ικανό να δημιουργήσει συνθήκες διαφάνειας ως προς τις τιμές. Ωστόσο, για τους λόγους που έχουν ήδη εκτεθεί τούτο δεν αποτελεί συνέπεια της παρούσας συναλλαγής. Εξάλλου, δραστηριοποιούνται σε επίπεδο ανάντη αγοράς η Corteva και η εταιρεία Limagrain, εκ των ισχυρότερων εταιρειών παραγωγής σπόρων σε παγκόσμιο επίπεδο και σε επίπεδο κατάντη αγοράς, η Pioneer και η εταιρεία ΕΛΑΝΚΟ, με αξιόλογη παρουσία στην αγορά διανομής. Οι εταιρείες αυτές είναι ικανές να θέσουν σε κίνδυνο τυχόν συντονισμό μεταξύ των Euralis, SYNGENTA και BASF.

²¹⁴ Στο πλαίσιο των αποφάσεων M.8084 – Bayer/Monsanto και M.7932 — Dow/DuPont, η Ε.Επ. αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στο αυξημένο επίπεδο συγκέντρωσης των αγορών, στο πλήθος των συνεργασιών και συμβατικών δεσμών μεταξύ των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο σε πολλαπλά επίπεδα, την ύπαρξη διαρθρωτικών δεσμών μεταξύ των εταιρειών, ιδίως μέσω διασταυρούμενων συμμετοχών μεταξύ των λοιπών εταιρειών του κλάδου (αλλά όχι των εταιρειών του ομίλου CHEMCHINA), ωστόσο δεν κατέληξε σε διαπίστωση της εξ αυτών πρόκλησης κάποιας επίπτωσης συντονισμού.

493. Ενόψει των ανωτέρω, η υπό εξέταση συναλλαγή δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του και δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις υπό εξέταση σχετικές αγορές.

VI.3 ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΓΡΑΣΙΔΙ ΚΑΙ ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

494. Η σχετική αγορά εμπορίας προϊόντων για το γρασίδι και τα κηπευτικά προϊόντα συνιστά διακριτή αγορά προϊόντων, η οποία διακρίνεται σε υπο-αγορές ανάλογα με τη σκοπούμενη χρήση, η δε γεωγραφική διάσταση της εν λόγω αγοράς είναι εθνική²¹⁵.
495. Ο όμιλος CHEMCHINA, μέσω των ομίλων ADAMA και SYNGENTA, δραστηριοποιείται στην ανάντη αγορά της παραγωγής και προμήθειας στην Ελλάδα προϊόντων για το γρασίδι και κηπευτικών προϊόντων. Συγκεκριμένα, ο όμιλος ADAMA παράγει και προμηθεύει στην Ελλάδα προϊόντα στις ακόλουθες υπο-αγορές: τρωκτικοκτόνα για επαγγελματική χρήση, προϊόντα κατά των κατσαρίδων για επαγγελματική χρήση και παγίδες εντόμων. Αντίστοιχα, ο όμιλος SYNGENTA παράγει και προμηθεύει στην Ελλάδα τρωκτικοκτόνα για επαγγελματική χρήση και εντομοκτόνα πολλαπλών χρήσεων για επαγγελματική χρήση.
496. Ο όμιλος ADAMA πωλεί τα προϊόντα γρασιδιού και τα κηπευτικά προϊόντα στην Ελλάδα, μέσω της εταιρείας ΑΛΦΑ, ενώ πωλεί και άμεσα σε πελάτες. Ο όμιλος SYNGENTA πωλεί τα προϊόντα στην Ελλάδα μέσω της θυγατρικής του SYNGENTA HELLAS.
497. Η εταιρεία ΑΛΦΑ διαθέτει στην εγχώρια αγορά προϊόντα για το γρασίδι και κηπευτικά του ομίλου ADAMA, αλλά και τρίτων προμηθευτών. Συγκεκριμένα, οι βασικοί προμηθευτές τρωκτικοκτόνων για επαγγελματική χρήση της εταιρείας ΑΛΦΑ είναι ο όμιλος ADAMA, και οι εταιρείες [...]. Αντίστοιχα, βασικοί προμηθευτές της εταιρείας ΑΛΦΑ σε εντομοκτόνα πολλαπλών χρήσεων για επαγγελματική χρήση είναι οι εταιρείες [...]. Τέλος, η εταιρεία ΑΛΦΑ προμηθεύεται προϊόντα για την καταπολέμηση των κατσαρίδων για επαγγελματική χρήση και παγίδες εντόμων από τον Όμιλο ADAMA και τις εταιρείες [...].
498. Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία, το αθροιστικό μερίδιο των εταιρειών ΑΛΦΑ και SYNGENTA HELLAS για το έτος 2018 ανήλθε σε [5-10]% στην υπο-αγορά των εντομοκτόνων πολλαπλών χρήσεων για επαγγελματική χρήση και σε περίπου [5-10]% στην υπο-αγορά των τρωκτικοκτόνων για επαγγελματική χρήση.
499. Επομένως, οι εν λόγω αγορές **δεν συνιστούν επηρεαζόμενες αγορές** για τους σκοπούς της εξέτασης της γνωστοποιηθείσας πράξης και παρέλκει η περαιτέρω ανάλυση τους.

VI.4 ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

500. Λιπάσματα θεωρούνται οι οργανικές και ανόργανες ουσίες που χρησιμοποιούνται στις καλλιέργειες φυτών για να ενισχύσουν την ανάπτυξη των φυτών και αποτελούν μία

²¹⁵

Βλ. Απόφαση Ε.Επ. Μ.7962-CHEMCHINA/SYNGENTA, παρ.151-155 και 174.

εισροή για την παραγωγή αγροτικών προϊόντων. Η χρήση λιπασμάτων αυξάνει την παραγωγή και βελτιώνει την ποιότητα των αγροτικών προϊόντων, καθώς τα λιπάσματα καλύπτουν ελλείψεις σε θρεπτικά συστατικά στη διατροφή των φυτών που οδηγούν σε μειωμένη παραγωγή.

501. Η ευρεία σχετική αγορά λιπασμάτων περιλαμβάνει τα οργανικά λιπάσματα (αζωτούχα, φωσφορικά, καλιούχα, θειούχα) και τα ανόργανα λιπάσματα (μαγνησίου, ασβεστίου, ψευδαργύρου κ.α.). Σύμφωνα με προηγούμενες αποφάσεις της Ε.Επ. και της Ε.Α.²¹⁶, η αγορά των λιπασμάτων διακρίνεται στις εξής υπο-αγορές: αζωτούχα λιπάσματα, φωσφορικά λιπάσματα, καλιούχα λιπάσματα, σύνθετα λιπάσματα και ειδικά λιπάσματα.
502. Η γεωγραφική οριοθέτηση των αγορών και υπο-αγορών λιπασμάτων γίνεται σε εθνική εμβέλεια²¹⁷.

VI.4.1 Μερίδια στην αγορά και τις υπο-αγορές εμπορίας λιπασμάτων

503. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, τόσο ο όμιλος ADAMA, όσο και ο όμιλος SYNGENTA δεν δραστηριοποιείται στην εμπορία λιπασμάτων στην Ελλάδα. Σημειώνεται ότι η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι το 2018 η SYNGENTA HELLAS διέθεσε στην αγορά και πραγματοποίησε πωλήσεις αξίας [...] του προϊόντος SEQUESTRENE, το οποίο σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα αποτελεί θρεπτικό συστατικό, καθώς βοηθά την απορρόφηση σιδήρου σε φυτά με έλλειψη σιδήρου και εάν έπρεπε να κατηγοριοποιηθεί ως λίπασμα θα ήταν εν δυνάμει «ειδικό λίπασμα».
504. Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζονται τα μερίδια αγοράς και οι πωλήσεις των εταιρειών ΑΛΦΑ και SYNGENTA HELLAS σε αξία στη συνολική εγχώρια αγορά λιπασμάτων και στις υπο-αγορές αυτής.

Πίνακας 11: Μερίδια αγοράς ΑΛΦΑ και SYNGENTA στην αγορά και υπο-αγορές εμπορίας λιπασμάτων (2016-2018, σε αξία)

Έτος		Αζωτούχα λιπάσματα	Φωσφορικά λιπάσματα	Καλιούχα λιπάσματα	Σύνθετα λιπάσματα	Ειδικά λιπάσματα	Λιπάσματα (σύνολο)
2018	% ΑΛΦΑ	[0-5]%	[0-5]%	[5-10]%	[0-5]%	[10-15]%	[0-5]%
	% SYNGENTA					[0-5]%	[0-5]%
2017	% ΑΛΦΑ	[0-5]%	[0-5]%	[5-10]%	[0-5]%	[10-15]%	[0-5]%
	%SYNGENTA					[0-5]%	[0-5]%
2016	% ΑΛΦΑ	[0-5]%	[0-5]%	[10-15]%	[0-5]%	[10-15]%	[0-5]%
	%SYNGENTA					[0-5]%	[0-5]%

Πηγή: Στοιχεία προσκομισθέντα από την γνωστοποιούσα

505. Για τους σκοπούς της αξιολόγησης της παρούσας συγκέντρωσης η εγχώρια αγορά εμπορίας λιπασμάτων **δεν συνιστά επηρεαζόμενη αγορά**, καθώς το αθροιστικό μερίδιο των εταιρειών ΑΛΦΑ και SYNGENTA HELLAS μετά τη συγκέντρωση δεν ξεπερνά το 15% ούτε στην υπο-αγορά εμπορίας των ειδικών λιπασμάτων, ούτε στη συνολική αγορά εμπορίας λιπασμάτων.

²¹⁶ Βλ. σχετ. Ε.Επ. COMP/M.6626-DLG/ Danish Agro/DanHatch παρ.48, COMP/M.2524-HYDRO/ SQM /ROTEM /JV, EA 494/VI/2010, σκ.32 και 34.

²¹⁷ Βλ. τις αποφάσεις της Ε.Επ. COMP/M.6626-DLG/Danish Agro/DanHatch και COMP/M.3737 – Yara/DLG/Agro Danmark και απόφαση EA 494/VI/2010

506. Στην εγχώρια αγορά εμπορίας λιπασμάτων δραστηριοποιούνται τόσο επιχειρήσεις που έχουν ως αποκλειστική δραστηριότητα την εμπορία λιπασμάτων όσο και επιχειρήσεις που εμπορεύονται και άλλα προϊόντα, όπως προϊόντα φυτοπροστασίας, σπόρους κ.α. Πολλές από αυτές εισάγουν τις πρώτες ύλες που είναι απαραίτητες για την παραγωγή λιπασμάτων, πραγματοποιούν την επεξεργασία/ανάμειξη και διαθέτουν στην αγορά το τελικό προϊόν. Επίσης, υπάρχουν επιχειρήσεις στην εγχώρια αγορά που παράγουν οργανικά λιπάσματα.
507. Το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς το 2018, ίσο με [25-35]% κατέχει η εταιρεία HELLAGROLIP. Ακολουθεί η εταιρεία YARA με μερίδιο αγοράς ίσο με [10-15]% και η εταιρεία EUROCHEM με μερίδιο αγοράς [5-10]%.
508. Σημειώνεται ότι οι εταιρείες PIONEER HI BRED HELLAS και BASF HELLAS AEBE που ανήκουν στους μεγάλους καθετοποιημένους ομίλους του κλάδου των αγροχημικών δραστηριοποιούνται τόσο στην εμπορία/ διανομής ΠΠΚ και σπόρων, όσο και στην εμπορία λιπασμάτων. Ομοίως στην αγορά λιπασμάτων δραστηριοποιούνται εταιρείες διανομής/εμπορίας AGROLOGY, ΕΛΑΝΚΟ (η οποία εμπορεύεται ειδικά λιπάσματα) και σε μικρότερο βαθμό οι ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ και ΕΛΛΑΦΑΡΜ (κυρίως στα ειδικά λιπάσματα)²¹⁸.

VI.4.2 Τα λιπάσματα σε σχέση με τα λοιπά αγροχημικά προϊόντα και τα προϊόντα σπόρων

Συμπληρωματικότητα λιπασμάτων με λοιπά αγροχημικά προϊόντα και σπόρους

509. Σχετικά με το εάν τα προϊόντα λιπασμάτων είναι **συμπληρωματικά** με τα προϊόντα ΠΠΚ ή/και σπόρων ή/και προϊόντων γρασιδιού/κηπευτικών και εάν ανήκουν σε φάσμα προϊόντων που αγοράζεται από τους ίδιους πελάτες, η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι δεν μπορούν να θεωρηθούν ως συμπληρωματικά προϊόντα, και ότι εν γένει οι πελάτες, δηλ. οι έμποροι λιανικής πώλησης, δεν αγοράζουν αυτά τα διαφορετικά προϊόντα από τον ίδιο προμηθευτή (διανομέα).
510. Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ανταγωνιστικών εταιρειών, τα λιπάσματα απευθύνονται στην ίδια κατηγορία τελικών χρηστών, δηλαδή τους αγρότες και πωλούνται σε αυτούς από τον ίδιο φορέα, ήτοι τα καταστήματα με άδεια εμπορίας ΠΠΚ, πολλαπλασιαστικού υλικού και λιπασμάτων. Εντούτοις, τα λιπάσματα μπορούν να πωληθούν και από λοιπούς διανομείς, καθώς δεν χρειάζεται άδεια γεωπόνου, όπως τα ΠΠΚ. Όλες οι ανταγωνίστριες εταιρείες θεωρούν ότι τα λιπάσματα είναι συμπληρωματικά με τα προϊόντα ΠΠΚ, τους σπόρους και τα προϊόντα γρασιδιού και κηπευτικών, γιατί όλα βελτιώνουν την ανάπτυξη και την παραγωγικότητα των φυτών. Ειδικότερα, τα λιπάσματα είτε ενισχύουν τη φυσική περιεκτικότητα του εδάφους σε ορισμένα χημικά στοιχεία, είτε αναπληρώνουν τις ποσότητες αυτών των στοιχείων που απορροφήθηκαν από φυτά προηγούμενων γενεών, σίγουρα συμπληρώνουν τα προϊόντα ΠΠΚ για μια ομαλή ανάπτυξη και παραγωγικότητα των φυτών. Μόνο μία εταιρεία αναφέρει ότι τα λιπάσματα δεν είναι συμπληρωματικά με τα λοιπά ΠΠΚ και σπόρους, αλλά θεωρούνται και αυτά εισροές στην καλλιέργεια,

²¹⁸

Οι εταιρείες BAYER, AGROTECHNIKA και GREENFARM χημικά δεν δραστηριοποιούνται στην εγχώρια αγορά εμπορίας λιπασμάτων.

παίζοντας σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξή της. Επίσης, υπάρχουν και ορισμένα εξειδικευμένα προϊόντα λίπανσης τα οποία θα μπορούσαν να θεωρηθούν συμπληρωματικά με τα προϊόντα φυτοπροστασίας. Επίσης, άλλος ανταγωνιστής αναφέρει ότι τα βασικά λιπάσματα εδάφους συνιστούν ιδιαίτερη κατηγορία προϊόντων, στην οποία δεν υπάρχει ελαστικότητα τιμών.

Σημασία προσφοράς ενός πλήρους χαρτοφυλακίου προϊόντων

511. Σχετικά με το εάν η προσφορά από τους διανομείς ενός **πλήρους χαρτοφυλακίου προϊόντων, που να συμπεριλαμβάνει τα προϊόντα λιπασμάτων**, θεωρείται σημαντική από τους πελάτες τους, η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι: «... φαίνεται ότι οι πελάτες (έμποροι λιανικής πώλησης) γενικά δεν αγοράζουν λιπάσματα, ΠΠΚ, σπόρους, προϊόντα για το γρασίδι και κηπευτικά προϊόντα, από τον ίδιο προμηθευτή (διανομέα). Συγκεκριμένα, αυτό αποδεικνύεται επίσης από το γεγονός ότι υπάρχουν αρκετοί μεγάλοι διανομείς μόνο λιπασμάτων, οι οποίοι [διανομείς λιπασμάτων] έχουν τα μεγαλύτερα μερίδια στην αγορά διανομής λιπασμάτων. Οι εν λόγω μεγάλοι διανομείς αποκλειστικά λιπασμάτων, είναι καθιερωμένοι ανάντη στην παραγωγή λιπασμάτων (όπως [...]) και επωφελούνται από σημαντικές οικονομίες κλίμακας στην παραγωγή και πώληση λιπασμάτων, γεγονός που τους επιτρέπει να πωλούν τα λιπάσματα τους σε πολύ ανταγωνιστικές τιμές. Λόγω των μεγάλων μεριδίων αγοράς των εν λόγω διανομέων αποκλειστικά λιπασμάτων, φαίνεται ότι οι καταναλωτές δε θεωρούν σημαντικό το ότι ένας διανομέας προσφέρει ΠΠΚ, σπόρους, προϊόντα για το γρασίδι και κηπευτικά προϊόντα δίπλα στα λιπάσματα».
512. Από την πλευρά τους οι ανταγωνίστριες εταιρείες [...] και [...] εκτιμούν ότι δεν είναι σημαντική η προσφορά ενός πλήρους χαρτοφυλακίου προϊόντων που να περιλαμβάνει τα λιπάσματα. Οι [...] και [...] αναφέρουν ότι ένα πλήρες χαρτοφυλάκιο περιλαμβανομένου και των λιπασμάτων είναι μία ολοκληρωμένη πρόταση που μπορεί ευκολότερα να καλύψει τις ανάγκες των κατακερματισμένων αγροτών.
513. Οι εταιρείες [...] και [...] εκτιμούν ότι η προσφορά από τους διανομείς ενός πλήρους χαρτοφυλακίου προϊόντων που να περιλαμβάνει τα λιπάσματα δεν είναι σημαντική. Η τελευταία μάλιστα προσθέτει ότι η προσφορά ενός πλήρους χαρτοφυλακίου είναι αδιάφορη, καθώς οι αγρότες ούτως ή άλλως έχουν πρόσβαση σε εξειδικευμένες εταιρείες λιπασμάτων. Αντίθετα, εκτιμάται ότι είναι σημαντική μόνο για τις εταιρείες εμπορίας/διανομής, καθώς με αυτό τον τρόπο έχουν μεγαλύτερη ευελιξία για τη δημιουργία πακέτων προϊόντων, επιδοτώντας επί της ουσίας τα λιπάσματα, τα οποία είναι προϊόντα χαμηλής κερδοφορίας ([...]), με τα ΠΚΚ και τους σπόρους όπου η κερδοφορία είναι μεγαλύτερη ([...]). Μάλιστα, αναφέρει ότι οι μεγάλες εταιρείες έχουν τη δυνατότητα να ασκούν πιέσεις π.χ. εάν είναι «δυνατές» στους σπόρους, να προτείνουν στους πελάτες τους την αγορά λιπασμάτων μαζί με σπόρους, προσφέροντας τα λιπάσματα πιθανώς σε καλύτερες τιμές.

Περιθώρια κέρδους

514. Αναφορικά με τα περιθώρια κέρδους στην εμπορία/διανομή λιπασμάτων, σημειώνεται ότι το περιθώριο κέρδους της ΑΛΦΑ για το έτος 2018 ανέρχεται σε [...]. Η εταιρεία [...] σημειώνει ότι το περιθώριο κέρδους στα λιπάσματα είναι περίπου [...]%. Η εταιρεία [...]

δηλώνει ότι το μεικτό περιθώριο κέρδους για τα έτη 2016-2018, ανά έτος, είναι για τα λιπάσματα [...] αντίστοιχα.

Συχνότητα προσφοράς δέσμης προϊόντων

515. Τέλος, σχετικά με το εάν στην ευρύτερη ελληνική αγορά αγροχημικών προϊόντων εφαρμόζονται εμπορικές πρακτικές σύνδεσης των προϊόντων λιπασμάτων με προϊόντα ΠΠΚ, σπόρων ή/και προϊόντα γρασιδιού/ κηπευτικά²¹⁹, η γνωστοποιούσα αναφέρει: «Αναφορικά με την ΑΛΦΑ, οι εμπορικές πρακτικές των διανομέων που συνδέουν τις πωλήσεις των λιπασμάτων με τις πωλήσεις ΠΠΚ, σπόρων και προϊόντων γρασιδιού και κήπου (π.χ. υποχρεώνοντας έναν έμπορο λιανικής πώλησης να αγοράζει λιπάσματα μαζί με μία ή περισσότερες από τις άλλες κατηγορίες προϊόντων ή προσφέροντας εκπτώσεις για την αγορά λιπάσματα μαζί με μία ή περισσότερες από τις άλλες κατηγορίες προϊόντων) δεν είθισται στην ελληνική αγορά».
516. Από την πλευρά τους ορισμένοι ανταγωνιστές απάντησαν ότι εμπορικές πρακτικές σύνδεσης των διαφόρων προϊόντων δεν είναι εύκολες, καθώς οι αγορές είναι δυναμικές και οι αγρότες επιλέγουν σπόρους τους οποίους εμπιστεύονται, ΠΠΚ συνήθως κατόπιν συμβουλής του γεωπόνου, ενώ στην περίπτωση των λιπασμάτων το σημαντικότερο κριτήριο είναι η τιμή. Περαιτέρω, οι εποχές εφαρμογής κάθε κατηγορίας προϊόντος διαφέρουν, κάτι που δυσχεραίνει τη σύνδεση. Άλλοι ανταγωνιστές ανέφεραν ότι προσφέρονται κάποια εμπορικά πακέτα σύνδεσης²²⁰.

VI.5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

517. Δια της υπό εξέταση συγκέντρωσης, ο όμιλος CHEMCHINA θα προσθέσει στο χαρτοφυλάκιο των προϊόντων του, με την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί της ΑΛΦΑ, και τη δραστηριότητα διανομής προϊόντων λιπασμάτων, τα οποία η τελευταία διακινεί στην εγχώρια αγορά. Υπενθυμίζεται ότι οι εταιρείες ADAMA και SYNGENTA HELLAS δεν δραστηριοποιούνται στη διανομή της κατηγορίας αυτής αγροχημικών προϊόντων, ούτε δε, και στην ανάντη αυτής αγορά.
518. Με αυτό το δεδομένο, εξετάστηκε η πιθανότητα η παρούσα συγκέντρωση να προσδώσει στη νέα οντότητα την ικανότητα να συνδέσει σε επίπεδο διανομής (π.χ. μέσω ομαδικής ή συνδεδεμένης πώλησης) την πώληση προϊόντων λιπασμάτων, στα οποία η θέση της ΑΛΦΑ, και, επομένως, της νέας οντότητας, δεν είναι ιδιαίτερος ισχυρή²²¹ κατά τα

²¹⁹ Π.χ. δια της υποχρεωτικής αγοράς προϊόντων λιπασμάτων σε περίπτωση αγοράς προϊόντων μίας ή περισσότερων εκ των λοιπών κατηγοριών προϊόντων, δια της παροχής έκπτωσης κλπ, σε περίπτωση αγοράς από τους πελάτες σας προϊόντων λιπασμάτων και μίας ακόμη ή περισσότερων κατηγοριών προϊόντων, κ.λπ.

²²⁰ Βλ. απαντήσεις [...]. Αντίθετα, η εταιρεία [...] σημειώνει: «Γενικά οι αγορές είναι δυναμικές και στην περίπτωση του σπόρου ο αγρότης θα επιλέξει το σπόρο που προσωπικά εμπιστεύεται. Στην περίπτωση των ΠΠΚ θα ακούσει την άποψη του ειδικού που είναι ο γεωπόνος. Στην περίπτωση του βασικού Λιπάσματος είναι πιο ευέλικτος, διότι όπως προείπα τα λιπάσματα είναι παραπλήσια, και η τιμή είναι το σημαντικότερο. Με αυτά τα δεδομένα δεν ευσταθούν εύκολα εμπορικές πρακτικές σύνδεσης προϊόντων, παρόλο που δεν αποκλείουμε κάποιους να το επιχειρούν. Επίσης οι εποχές εφαρμογής κάθε κατηγορίας προϊόντων είναι διαφορετικές, κάτι που δυσχεραίνει την σύνδεση». Αντίστοιχα, η [...] δηλώνει ότι δεν εφαρμόζονται τέτοιες αγορές διασύνδεσης στην εγχώρια αγορά.

²²¹ Μέσω της SYNGENTA HELLAS δε, είναι αμελητέα.

προεκτεθέντα αμέσως ανωτέρω, με την πώληση ΠΠΚ²²², στα οποία, ιδίως δε, σε ορισμένες κατηγορίες αυτών, η θέση των μερών είναι ισχυρότερη. Πράγματι, στον τομέα των αγροχημικών προϊόντων έχει παρατηρηθεί η τάση να επιδιώκεται από τους παίκτες της αγοράς να αναλαμβάνουν τον ρόλο μιας πλατφόρμας «one stop shop» («αγορά από ένα σημείο») για τους τελικούς καταναλωτές (αγρότες), συνδυάζοντας την προσφορά διαφορετικών κατηγοριών προϊόντων (ΠΠΚ, σπόρων, λιπασμάτων, προϊόντων γρασιδιού και κηπευτικών προϊόντων) και επιδιώκοντας να αυξήσουν κατ' αυτόν τον τρόπο την εξάρτηση των αγροτών από τους ίδιους. Το γεγονός αυτό, εκτός από ενδεχόμενα οφέλη για τους καταναλωτές²²³, μπορεί να έχει και ενδεχόμενα αντι-ανταγωνιστικά αποτελέσματα²²⁴.

519. Στο πλαίσιο αυτό, ελέγχθηκε η πιθανότητα να διαθέτει η νέα οντότητα τη δυνατότητα και το κίνητρο να αποκλείσει τους ανταγωνιστές της από την αγορά εμπορίας λιπασμάτων δια του ενδεχόμενου παροχής εκπαιδευτικών πακέτων που να αφορούν σε προϊόντα φυτοπροστασίας (ΠΠΚ) και προϊόντα λιπασμάτων (μικτή συνδεδεμένη πώληση)²²⁵.
520. Επισημαίνεται ότι οι δεσμεύσεις και οι ομαδικές πωλήσεις είναι αφεαυτών συνηθισμένες πρακτικές σε αυτές τις αγορές και ενδέχεται να μην έχουν δυσμενή επίπτωση στον ανταγωνισμό. Οι εταιρείες εφαρμόζουν συνδεδεμένες και ομαδικές πωλήσεις προκειμένου να παράσχουν στους πελάτες τους έτοιμες ολοκληρωμένες λύσεις σε προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην παραγωγή ή προσφορές αποδοτικές από άποψη κόστους. Παρ' όλα αυτά, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εν λόγω πρακτικές ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της ικανότητας ή του κινήτρου των πραγματικών ή δυνητικών ανταγωνιστών να ασκήσουν ανταγωνισμό. Το γεγονός αυτό ενδέχεται να μειώσει τις ανταγωνιστικές πιέσεις στην συγχωνευθείσα επιχείρηση, επιτρέποντάς της να αυξήσει τις τιμές της και να περιορίσει επίσης την δυνατότητα των παραγωγών να επιλέξουν τον καλύτερο συνδυασμό προϊόντων και, συνεπώς, θα πρέπει να εξετάζεται συστηματικά κατά περίπτωση από την ΕΑ²²⁶.
521. Ωστόσο, η συγκέντρωση ενδέχεται να παρακωλύσει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό μόνον όταν επαρκώς μεγάλο μέρος της παραγωγής της αγοράς επηρεάζεται από τη δημιουργία εμποδίων εισόδου στην αγορά που προκύπτει από τη συγκέντρωση. Εάν παραμένουν αποτελεσματικοί παράγοντες μεμονωμένων προϊόντων σε οποιαδήποτε αγορά, ο ανταγωνισμός δεν είναι πιθανό να επιδεινωθεί σε συνέχεια μιας συγκέντρωσης εταιρειών ετερογενών δραστηριοτήτων. Το ίδιο ισχύει όταν παραμένουν λιγοστοί

²²² Δεν κρίθηκε σκόπιμο να ελεγχθεί η δυνατότητα και πιθανότητα αντίστοιχης σύνδεσης των προϊόντων λιπασμάτων με προϊόντα σπόρων, καθώς η νέα οντότητα, αποκτά συνεπεία της συγκέντρωσης, υψηλό συνδυαστικό μερίδιο μόνο σε δύο κατηγορίες αυτών (σπόροι ελαιοκράμβης και ηλιανθου), οι οποίες συνιστούν αθροιστικά [...] % των συνολικών πωλήσεων σπόρων στην εγχώρια αγορά. Στην περίπτωση δε, των σπόρων ηλιανθου, η αιτιωδώς συνδεόμενη με τη συγκέντρωση μεταβολή που επέρχεται είναι ιδιαίτερας μικρή. Αντίστοιχα, ως προς τα προϊόντα γρασιδιού και κηπευτικών, η νέα οντότητα δεν θα κατέχει σημαντική θέση, δεδομένου ότι ως προς αυτά δεν εντοπίστηκαν καν επηρεαζόμενες αγορές.

²²³ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 14.

²²⁴ Βλ. I. Lianos, *Agro-Chemical Mega-Mergers and Innovation- Between Competition Law and IP Rights*, in G. Muscolo & M. Tavassi (eds.), *The Interplay between Competition Law and IP: An International Perspective* (Kluwer, 2019), Chapter 21.

²²⁵ Εκτιμάται ότι πρακτικές γνήσιας συνδεδεμένης πώλησης δεν θα ευδοκμούσαν εν προκειμένω, καθώς θα στερούσαν τους πελάτες της νέας οντότητας από την ελευθερία επιλογής διαφορετικών πηγών προμήθειας για τις δύο ως άνω κατηγορίες προϊόντων, και για αυτό τον λόγο δεν εξετάζονται περαιτέρω.

²²⁶ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 93.

ανταγωνιστές μεμονωμένων προϊόντων οι οποίοι όμως έχουν την ικανότητα και το κίνητρο να αυξήσουν την παραγωγή, καθώς και ανταγωνιστές, οι οποίοι έχουν την δυνατότητα να παρέχουν μια πλήρη γκάμα διαφορετικών προϊόντων και κατηγοριών προϊόντων και οι οποίοι δύνανται έτσι να ανταγωνιστούν τη νέα οντότητα. Στην προκείμενη περίπτωση, δεδομένης και της ύπαρξης πολλών καθετοποιημένων ανταγωνιστών στην αγορά, όπως έχει εξηγηθεί ανωτέρω, οι λοιποί παίκτες της αγοράς έχουν την δυνατότητα και αυτές να δώσουν, έστω δυνητικά ή σε συνεργασία με άλλες εταιρείες παραγωγής λιπασμάτων, προσφορές της μορφής «one stop shop» στους πελάτες τους (πραγματικούς ή δυνητικούς).

522. Σε κάθε περίπτωση, με βάση τη νομολογία των ενωσιακών δικαστηρίων και την διοικητική πρακτική της Ε.Ε., η τελευταία οφείλει «... να αποδείξει ότι υφίσταται **μεγάλη πιθανότητα** να εμφανιστούν αντίθετα προς τον ανταγωνισμό αποτελέσματα, και όχι μόνο ότι ενδέχεται να εμφανιστούν Η προϋπόθεση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η συγκέντρωση αφορά επιχειρήσεις με ετερογενείς δραστηριότητες, για την οποία γίνεται δεκτό ότι **σπανίως** έχει αντίθετα προς τον ανταγωνισμό αποτελέσματα....»²²⁷.
523. Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψε ότι οι εκτιμήσεις των ανταγωνιστών ως προς τη συμπληρωματικότητα των προϊόντων λιπασμάτων και των προϊόντων φυτοπροστασίας ΠΠΚ, καθώς και τη σημασία για τους πελάτες της παροχής ενός πλήρους χαρτοφυλακίου προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων προϊόντων λιπασμάτων, είναι διχασμένες. Πάντως, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων δήλωσε ότι οι ως άνω κατηγορίες προϊόντων συνήθως απευθύνονται στην ίδια ομάδα πελατών, γεγονός το οποίο καταρχήν δεν αποκλείει το ενδεχόμενο τυχόν πρακτικών συνδεδεμένων/δεσμευμένων πωλήσεων.
524. Ως προς την εφαρμογή εμπορικών πρακτικών σύνδεσης προϊόντων φυτοπροστασίας (ΠΠΚ) και λιπασμάτων, η [...] και η [...] εκτιμούν ότι τέτοιες πρακτικές σύνδεσης δεν εφαρμόζονται στην εγχώρια αγορά, η δε, δεύτερη εκ των ως άνω εταιρειών επισημαίνει οι πρακτικές αυτές δεν ευδοκμούν κυρίως διότι οι εποχές εφαρμογής κάθε κατηγορίας προϊόντων είναι διαφορετικές. Η εταιρεία [...] αναφέρεται στην ύπαρξη κάποιων «πακέτων προσφορών» ΠΠΚ και σπόρων, χωρίς να αναφέρεται σε περιπτώσεις σύνδεσης με προϊόντα λιπασμάτων.
525. Προβληματισμό ως προς την επέκταση του χαρτοφυλακίου του ομίλου CHEMCHINA δια της απόκτησης της δραστηριότητας διανομής προϊόντων λιπασμάτων της ΑΛΦΑ εξέφρασε η εταιρεία [...]. Η εταιρεία εκτιμά ότι υφίστανται πρακτικές σύνδεσης, καθώς και ότι, το γεγονός ότι σε κάποιες περιπτώσεις ο κύκλος εργασιών από την πώληση προϊόντων λιπασμάτων υπερβαίνει το [...] % του κύκλου εργασιών από την πώληση ΠΠΚ και σπόρων, συνιστά ένδειξη υπέρ της εφαρμογής πρακτικών σύνδεσης²²⁸.

²²⁷ Βλ. T-210/01, *General Electric Company v. European Commission*, σκ. 78. Βλ. και απόφαση M.8084 – Bayer/Monsanto, παρ. 2878 επ.

²²⁸ Επισημαίνεται ότι και η εταιρεία [...] αναφέρθηκε σε ενδεχόμενες επιπτώσεις σε βάρος της λόγω της επέκτασης του χαρτοφυλακίου προϊόντων της νέας οντότητας, χωρίς, ωστόσο, να προσδιορίσει λεπτομέρειες.

526. Εξάλλου, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, στην εγχώρια αγορά εμπορίας λιπασμάτων δραστηριοποιούνται τόσο επιχειρήσεις που έχουν ως αποκλειστική δραστηριότητα την εμπορία λιπασμάτων όσο και επιχειρήσεις που εμπορεύονται και άλλα προϊόντα, όπως προϊόντα φυτοπροστασίας, σπόρους κ.α, μεταξύ δε, αυτών των τελευταίων και η ΑΛΦΑ. Το αθροιστικό μερίδιο της νέας οντότητας ([0-5]%), με βάση τις εκτιμήσεις της γνωστοποιούσας, την κατατάσσει στην έβδομη θέση εντός της ευρύτερης αγοράς διανομής λιπασμάτων (στοιχεία 2018), υπολείπεται δε, κατά [...] και [...] ποσοστιαίες μονάδες από τα μερίδια των εταιρειών που κατέχουν την πρώτη θέση (HELLAGROLIP και YARA αντίστοιχα).
527. Από τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει επομένως ότι στην αγορά εμπορίας λιπασμάτων κυριαρχούν εταιρείες που δραστηριοποιούνται αποκλειστικά εντός αυτής (όπως οι προαναφερθείσες HELLAGROLIP και YARA) και οι οποίες, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρείχε η γνωστοποιούσα, είναι καθετοποιημένες και διαθέτουν παρουσία στην ανάντη αγορά.
528. Εξάλλου, από τις απαντήσεις των ερωτηθεισών επιχειρήσεων προκύπτει ότι το περιθώριο κέρδους στο επίπεδο διανομής των προϊόντων λιπασμάτων είναι σαφώς χαμηλότερο αυτού που επιτυγχάνεται από την διανομή ΠΠΚ, κυμαινόμενο μεταξύ [...]%-[...]% έναντι περίπου [...] % και [...] ²²⁹) των ΠΠΚ, ενώ μία μόλις εταιρεία, η [...], δηλώνει περιθώριο κέρδους ύψους [...] % ως προς τα ΠΠΚ.
529. Με τα ως άνω δεδομένα, εκτιμάται ότι, ακόμη και εάν θεωρηθεί ότι η νέα οντότητα θα διαθέτει ισχύ σε αγορές/υπο-αγορές ΠΠΚ, πάντως δεν θα διαθέτει ούτε τη **δυνατότητα** να μεταμοχλεύσει την ισχύ αυτή στην αγορά εμπορίας λιπασμάτων σε αποκλεισμό των ανταγωνιστών της, δεδομένου ότι στην τελευταία αυτή αγορά θα δραστηριοποιούνται μεγάλες εξειδικευμένες εταιρείες εμπορίας λιπασμάτων, οι οποίες επωφελούνται από οικονομίες κλίμακος, λόγω της δραστηριοποίησής τους και στην ανάντη αγορά, και οι οποίες δύνανται συνεπώς να προσφέρουν ανταγωνιστικές τιμές, ούτε το **κίνητρο** να προβεί σε πρακτικές ομαδικής πώλησης, διότι δεν είναι πιθανό να προτιμήσει να θυσιάσει τα κέρδη της στις αγορές ΠΠΚ, όπου το περιθώριο κέρδους είναι υψηλό, για να ενισχύσει τη θέση της στην αγορά εμπορίας λιπασμάτων, όπου το περιθώριο κέρδους είναι σαφώς χαμηλότερο.
530. Ο ισχυρισμός ενός εκ των ανταγωνιστών της νέας οντότητας [...] ότι τα ΠΠΚ και λιπασμάτων εφαρμόζονται σε διαφορετικές φάσεις της καλλιεργητικής περιόδου, εάν και μη ελέγξιμος ελλείψει σχετικής τεχνογνωσίας, κατατείνει στο ίδιο ως άνω συμπέρασμα. Εκτιμάται περαιτέρω ότι και ο προβληματισμός της εταιρείας [...] δεν φαίνεται να οδηγεί στο αντίθετο συμπέρασμα. Ειδικότερα, ο προβληματισμός αυτός επικεντρώνεται στις περιπτώσεις συνδεδεμένης πώλησης προϊόντων φυτοπροστασίας (ΠΠΚ), σπόρων και λιπασμάτων από τις εταιρείες παραγωγής τους προς τους διανομείς, καθώς ρητώς η εν λόγω εταιρεία επισημαίνει ότι «*Η προσφορά από τους διανομείς ενός πλήρους χαρτοφυλακίου προϊόντων που συμπεριλαμβάνει και προϊόντα λιπασμάτων, θεωρούμε ότι δεν είναι σημαντική για τους πελάτες τους. Θα έλεγε κάποιος ότι είναι αδιάφορη για τον*

πελάτη καθώς αυτός έχει πρόσβαση στις εξειδικευμένες εταιρείες λιπασμάτων. Αντίθετα ένα πλήρες χαρτοφυλάκιο με ΠΠΚ και λιπάσματα είναι σημαντικό μόνο για τον διανομέα». Εν προκειμένω, ωστόσο, ελέγχεται το ενδεχόμενο η νέα οντότητα, εκμεταλλευόμενη την αποκτώμενη δραστηριότητα διανομής λιπασμάτων της ΑΛΦΑ, να προβεί σε ομαδικές πωλήσεις σε επίπεδο διανομής αυτών προς τους πελάτες της τελευταίας εν λόγω εταιρείας. Κατά τη σχετική δε, παραδοχή της, [...] οι πελάτες των διανομέων θα αδιαφορούσαν για την παροχή ενός τέτοιου ευρέος χαρτοφυλακίου προϊόντων, δεδομένης της ύπαρξης εναλλακτικών πηγών προμήθειας, ήτοι των καθετοποιημένων εξειδικευμένων επιχειρήσεων λιπασμάτων.

531. Ενόψει των ανωτέρω, εκτιμάται ότι η υπό εξέταση συγκέντρωση δεν αναμένεται να προκαλέσει συσπειρωτικές επιπτώσεις μη συντονισμένης φύσης. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και εάν γίνει δεκτό ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί εντελώς το ενδεχόμενο η νέα οντότητα να επιχειρήσει την προσφορά εκπαιδευτικών πακέτων των δύο κρίσιμων κατηγοριών προϊόντων, είναι πάντως απολύτως σαφές ότι δεν δύναται να αποδειχθεί, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, κατά τα προβλεπόμενα στη σχετική νομολογία, ότι υφίσταται μεγάλη πιθανότητα η νέα οντότητα να αποκλείσει τους ανταγωνιστές της στην αγορά διανομής λιπασμάτων δια της εφαρμογής πρακτικών σύνδεσης διαφορετικών κατηγοριών προϊόντων. Σε κάθε περίπτωση, εάν προκύψουν τέτοιου είδους πρακτικές, αυτές μπορούν να ελεγχθούν *ex post* από την ΕΑ, στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων της²³⁰.
532. Ως προς τυχόν συντονισμό της συμπεριφοράς της νέας οντότητας και των λοιπών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά εμπορίας λιπασμάτων συνεπεία της συγκέντρωσης, εκτιμάται ότι τέτοιος συντονισμός δεν μπορεί να πιθανολογηθεί, δεδομένου του μεγάλου αριθμού ισχυρών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά, της ασυμμετρίας του αθροιστικού μεριδίου των μερών και των μεριδίων των κυριότερων ανταγωνιστών τους, της διαφορετικής εμπορικής στόχευσης των ανταγωνιστών της νέας οντότητας, οι οποίοι δεν διαθέτουν διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια προϊόντων αλλά έχουν ως μοναδικό αντικείμενο δραστηριότητας την παραγωγή/προμήθεια και εμπορία λιπασμάτων, καθώς και η απουσία ενδείξεων για την ύπαρξη διαφάνειας στην αγορά ή/και διαρθρωτικών δεσμών μεταξύ της νέας οντότητας και των ανταγωνιστών της.

VII ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

533. Κατά το άρθρο 8 παρ. 7 του ν. 3959/2011, οι αποφάσεις της ΕΑ που εκδίδονται βάσει των διατάξεων περί προληπτικού ελέγχου συγκεντρώσεων, καλύπτουν και τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και είναι απαραίτητοι για αυτή («Δευτερεύοντες Περιορισμοί»). Στους περιορισμούς αυτούς ενδέχεται να συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, υποχρεώσεις αγοράς και εφοδιασμού, μη άσκησης ανταγωνισμού, μη προσέλκυσης προσωπικού και τήρησης εμπιστευτικότητας, κ.α.

²³⁰

Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση μη οριζόντιων συγκεντρώσεων, ό.π., παρ. 46, και Υπόθεση C-12/03 P, *Επιτροπή κατά Tetra Laval BV*, EU:C:2005:87, σκ. 74-78

534. Με βάση τον Κανονισμό 139/2004 και την Ανακοίνωση της Ε.Επ. σχετικά με τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με τις συγκεντρώσεις και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή τους²³¹, έχει καθιερωθεί αρχή αυτοαξιολόγησης των εν λόγω περιορισμών²³².
535. Παρόλο που η Επιτροπή δεν είναι κατ' αρχήν υποχρεωμένη να προβεί στην αξιολόγηση των περιορισμών που της κοινοποιήθηκαν από τη γνωστοποιούσα, για τις ανάγκες αξιολόγησης της παρούσας συγκέντρωσης εκτιμάται ότι θα ήταν χρήσιμο να εξεταστεί ο βαθμός στον οποίο οι περιορισμοί αυτοί καλύπτονται από τυχόν εγκριτική της συγκέντρωσης απόφαση της ΕΑ, κατά τα ανωτέρω.
536. Ειδικότερα, στη Σύμβαση Δέσμευσης και τα Παραρτήματα αυτής εντοπίστηκαν όροι αναφορικά με:
- α) υποχρέωση μη ανταγωνισμού εκ μέρους του Πωλητή υπέρ της ΑΛΦΑ· και
 - β) υποχρέωση παροχής υπηρεσιών και προμήθειας/εφοδιασμού της ως άνω εταιρείας από τον Πωλητή και από επιχείρηση, ανήκουσα στον Πωλητή.

VII.1 Υποχρεώσεις μη άσκησης ανταγωνισμού

537. Οι υποχρεώσεις μη άσκησης ανταγωνισμού που επιβάλλονται στον πωλητή κατά τη μεταβίβαση μιας επιχείρησης ή τμήματός της μπορεί να είναι απαραίτητες για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και να συνδέονται άμεσα με αυτήν. Για να περιέλθει η πλήρης αξία των μεταβιβαζόμενων περιουσιακών στοιχείων στον αγοραστή, ο τελευταίος χρειάζεται κάποια προστασία από τον ανταγωνισμό του πωλητή, ώστε να εξασφαλίσει την πίστη της πελατείας και να αφομοιώσει και να αξιοποιήσει την τεχνογνωσία. Οι ρήτρες μη ανταγωνισμού διασφαλίζουν τη μεταβίβαση στον αγοραστή της πλήρους αξίας των μεταβιβαζόμενων περιουσιακών στοιχείων, τα οποία περιλαμβάνουν γενικά τόσο πάγια όσο και άυλα στοιχεία ενεργητικού, όπως η φήμη και πελατεία που απέκτησε ή η τεχνογνωσία²³³ που ανέπτυξε ο πωλητής. Τα στοιχεία αυτά όχι μόνο συνδέονται άμεσα με τη συγκέντρωση, αλλά είναι επίσης αναγκαία για την πραγματοποίηση της, εφόσον, χωρίς αυτά, θα πρέπει εύλογα να υποτεθεί ότι δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί η μεταβίβαση της επιχείρησης ή τμήματός της.
538. Ωστόσο, αυτές οι ρήτρες μη ανταγωνισμού δεν δικαιολογούνται από τον θεμιτό στόχο της πραγματοποίησης της συγκέντρωσης, παρά μόνο εφόσον η διάρκεια, το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής, το αντικείμενό τους και τα πρόσωπα που συνδέονται μ' αυτές δεν υπερβαίνουν το εύλογα θεωρούμενο αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου αυτού²³⁴. Οι ρήτρες μη ανταγωνισμού δικαιολογούνται για χρονικά διαστήματα έως τριών ετών, όταν

²³¹ Βλ. Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με τις συγκεντρώσεις και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή τους (2005/C 56/03) (εφεξής «Ανακοίνωση της Ε. Επ. σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς»).

²³² Βλ. 21ο σημείο της αιτιολογικής σκέψης του Κανονισμού 1/2003, όπου επισημαίνεται ότι «οι αποφάσεις της Επιτροπής με τις οποίες κηρύσσονται οι συγκεντρώσεις συμβατές με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να καλύπτουν αυτομάτως τους περιορισμούς αυτούς, χωρίς να υποχρεούται η Επιτροπή να αξιολογεί τους εν λόγω περιορισμούς κατά περίπτωση». Βλ. επίσης Ανακοίνωση της Ε.Επ. σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς, παρ. 2.

²³³ Βλ. Ανακοίνωση της Ευρ. Επ. σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς, παρ. 18.

²³⁴ Ο.π., παρ. 19.

η μεταβίβαση της επιχείρησης περιλαμβάνει την πελατεία με τη μορφή υπεραξίας (goodwill), καθώς και της τεχνογνωσίας²³⁵. Εφόσον περιλαμβάνεται μόνον η υπεραξία, δικαιολογούνται για διάστημα έως δύο έτη.

539. Εν προκειμένω, στον όρο 4.2 της Σύμβασης Δέσμευσης με τίτλο «[...]» προβλέπεται ότι ο Πωλητής, [...], «[.....][...]». Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον Παράρτημα 1.2.9 της Σύμβασης Δέσμευσης, θα πραγματοποιηθεί μεταβίβαση, μεταξύ άλλων, [...].
540. Εντούτοις, με το από 15.05.2020 Υπόμνημά της καθώς και με δήλωσή της κατά την ακροαματική διαδικασία, η γνωστοποιούσα ρητώς δήλωσε ότι τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν ήδη συμφωνήσει και ρητώς δεσμεύονται ενώπιον της ΕΑ για την τροποποίηση της διάρκειας ισχύος του ως άνω περιορισμού **σε 3 έτη μετά την Ολοκλήρωση, χωρίς δυνατότητα παράτασης**.
541. Δεδομένου ότι η υπό κρίση συγκέντρωση συνεπάγεται τη μεταβίβαση τόσο πελατείας με τη μορφή υπεραξίας (goodwill) όσο και τεχνογνωσίας, η νέα διάρκεια ισχύος της εν λόγω υποχρέωσης αποφυγής ανταγωνισμού τελεί σε συμμόρφωση με την Ανακοίνωση της Ε.Επ. σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς και, ως εκ τούτου, κρίνεται από την ΕΑ ως αναγκαίος και παρεπόμενος περιορισμός της υπό κρίση συγκέντρωσης.
542. Περαιτέρω, η γνωστοποιούσα διευκρίνισε ότι ο όρος 6.1.1.1 της Σύμβασης Δέσμευσης, που προβλέπει ότι ο Πωλητής [...], δεν συνιστά παρεπόμενο περιορισμό σχετιζόμενο με την ως άνω υποχρέωση μη ανταγωνισμού. Συγκεκριμένα, ανέφερε με το από 15.05.2020 Υπόμνημά της ότι [...] και δεν συνδέονται καθ' οιονδήποτε τρόπο [...] και με την ως άνω υποχρέωση αποφυγής ανταγωνισμού.

VII.1.1 Υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών και προμήθειας/ εφοδιασμού

543. Σε πολλές περιπτώσεις, η μεταβίβαση επιχείρησης ή τμήματός της μπορεί να συνεπάγεται διάσπαση των παραδοσιακών σχέσεων αγοράς και εφοδιασμού που υπήρχαν ως αποτέλεσμα της προϋπάρχουσας ολοκλήρωσης των δραστηριοτήτων στο εσωτερικό της οικονομικής μονάδας του πωλητή. Για να καταστεί δυνατή η διάσπαση της οικονομικής μονάδας του πωλητή και η μεταβίβαση μέρους των στοιχείων ενεργητικού στον αγοραστή με λογικούς όρους, είναι συχνά αναγκαίο να διατηρηθούν, τουλάχιστον για μια μεταβατική περίοδο, οι υφιστάμενοι δεσμοί μεταξύ πωλητή και αγοραστή. Αυτό επιτυγχάνεται συνήθως με την ανάληψη υποχρεώσεων αγοράς και εφοδιασμού από τον πωλητή ή/και τον αγοραστή της επιχείρησης ή τμήματός της. Λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση που προκύπτει από τη διάσπαση της οικονομικής μονάδας του πωλητή, οι υποχρεώσεις αυτές μπορούν να θεωρηθούν αναγκαίες για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και άμεσα συνδεδεμένες μ' αυτήν. Οι υποχρεώσεις αυτές μπορεί να είναι προς όφελος του πωλητή καθώς και του αγοραστή, ανάλογα προς τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης²³⁶. Οι υποχρεώσεις αυτές μπορεί να έχουν σκοπό να εξασφαλίσουν τη συνέχεια του εφοδιασμού του ενός ή του άλλου μέρους, με τα προϊόντα

²³⁵

Ο.π., παρ. 20.

²³⁶

Ο.π., παρ. 32.

- που είναι αναγκαία για την άσκηση των δραστηριοτήτων που διατηρεί ο πωλητής ή εκείνων που μεταβιβάζονται στον αγοραστή²³⁷.
544. Ωστόσο, η διάρκεια των υποχρεώσεων αγοράς και εφοδιασμού πρέπει να περιορίζεται στο χρονικό διάστημα που είναι αναγκαίο για την αντικατάσταση της σχέσης εξάρτησης από αυτονομία στην αγορά. Ως εκ τούτου, οι υποχρεώσεις αγοράς και εφοδιασμού που αποσκοπούν στην εγγύηση των ποσοτήτων των προηγούμενων προμηθειών, μπορεί να θεωρηθούν δικαιολογημένες για μεταβατικό χρονικό διάστημα έως πέντε ετών²³⁸. Οι υποχρεώσεις αγοράς και εφοδιασμού καθορισμένων ποσοτήτων, ενδεχομένως σε συνδυασμό με ρήτρα αναπροσαρμογής, θεωρούνται άμεσα συνδεδεμένες με τη συγκέντρωση και απαραίτητες για την πραγματοποίησή της. Αντίθετα, οι υποχρεώσεις που αφορούν απεριόριστες ποσότητες, προβλέπουν αποκλειστικότητα ή επιφυλάσσουν προνομιακή μεταχείριση στον προμηθευτή ή τον αγοραστή δεν θεωρούνται απαραίτητες για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης²³⁹.
545. Περαιτέρω, οι συμφωνίες παροχής υπηρεσιών και διανομής μπορεί να έχουν το ίδιο αποτέλεσμα με τις συμφωνίες αγοράς και εφοδιασμού. Και στην περίπτωση αυτή ισχύουν οι παρατηρήσεις που αναφέρονται ανωτέρω²⁴⁰.
546. Εν προκειμένω, όπως προαναφέρθηκε στην ενότητα I.2, από τον όρο 6.1.1.3 της Σύμβασης Δέσμευσης και το ταυτόριθμο Παράρτημα αυτής προκύπτει ότι [...]
547. Με τα ως άνω δεδομένα, οι ανωτέρω υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών και προμήθειας/εφοδιασμού, δεν φαίνεται να συνιστούν καταρχήν αναγκάιους και παρεπόμενους της συγκέντρωσης περιορισμούς, στο βαθμό που:
- η διάρκεια ισχύος της υποχρέωσης [...] να παρέχει τις σχετικές υπηρεσίες στην ΑΛΦΑ, η οποία δεν προσδιορίζεται και φαίνεται να δύναται να υπερβαίνει την πενταετία από την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης· και
 - η συμφωνία για την προμήθεια υλικών συσκευασίας [...] στην ΑΛΦΑ δεν αφορά σε καθορισμένες ποσότητες, παραλλήλως δε, επιφυλάσσεται τυχόν προνομιακή μεταχείριση στην ΑΛΦΑ ως αγοράστρια των υλικών/υπηρεσιών συσκευασίας.
548. Εντούτοις, η γνωστοποιούσα ανέφερε συναφώς, με το από 15.05.2020 Υπόμνημά της καθώς και με δήλωσή της κατά την ακροαματική διαδικασία, ότι σύμφωνα με την αυτό-αξιολόγηση των συμβαλλόμενων μερών η συγκεκριμένη συνεργασία *«έχει μια αμιγώς εμπορική και λειτουργική αιτιολόγηση, χωρίς κανενός είδους αντι-ανταγωνιστικό αντίκτυπο, και δικαιολογείται από την ιδιαιτερότητα της διάρθρωσης της συναλλαγής, ήτοι [...]*».
549. Η γνωστοποιούσα διευκρίνισε επίσης ότι [...]. Συναφώς, ανέφερε ρητά ότι σε αυτό το πλαίσιο τα μέρη είναι σύμφωνα σε μία **μεταβατική περίοδο 3 ετών, πλέον της δυνατότητας παράτασης από έκαστο μέρος για 2 επιπλέον έτη**. Σημειώνεται επίσης ότι σύμφωνα με την γνωστοποιούσα, δεν προβλέπεται κανενός είδους αποκλειστικότητα

237 Ο.π., παρ. 33.

238 Ο.π.

239 Ο.π., παρ.34.

240 Ο.π., παρ.35.

μεταξύ των μερών, ώστε η [...] να μπορεί να παρέχει υπηρεσίες παραγωγής και συσκευασίες σκευασμάτων και σε άλλες επιχειρήσεις και αντίστοιχα η ΑΛΦΑ να μπορεί να αναθέτει την παραγωγή και συσκευασία σκευασμάτων της σε άλλες επιχειρήσεις.

550. Δεδομένων των ανωτέρω διευκρινήσεων και της δήλωσης της γνωστοποιούσας, και ο εν λόγω περιορισμός, ως διευκρινίστηκε από την γνωστοποιούσα, κρίνεται από την ΕΑ ως αναγκαίος και παρεπόμενος περιορισμός της υπό κρίση συγκέντρωσης.

VIII ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

551. Συμπερασματικά, ως προς την αξιολόγηση των επιπτώσεων στον ανταγωνισμό κρίνεται ότι, παρά τα υψηλά μερίδια σε κάποιες επιμέρους υπο-αγορές και την συνακόλουθη ύπαρξη οριζόντιων και κάθετων επηρεαζόμενων αγορών, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν αναμένεται να προκαλέσει σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στις υπό κρίση αγορές στις οποίες αφορά, για τους λόγους που αναλύονται εκτενώς στις ανωτέρω ενότητες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Ολομέλεια αποφάσισε ομοφώνως και σε φανερή ψηφοφορία:

εγκρίνει, κατ' άρθρο 8 παρ. 6 του ν. 3959/2011, την από 22.11.2019 και υπ' αρ. 7599 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που αφορά στην απόκτηση από την εταιρεία με την επωνυμία ADAMA AGRICULTURE B.V. αποκλειστικού ελέγχου επί της εταιρείας ΑΛΦΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση δεν αναμένεται να προκαλέσει σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στις υπό κρίση αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την 22α Μαΐου 2020.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΑΝΟΣ